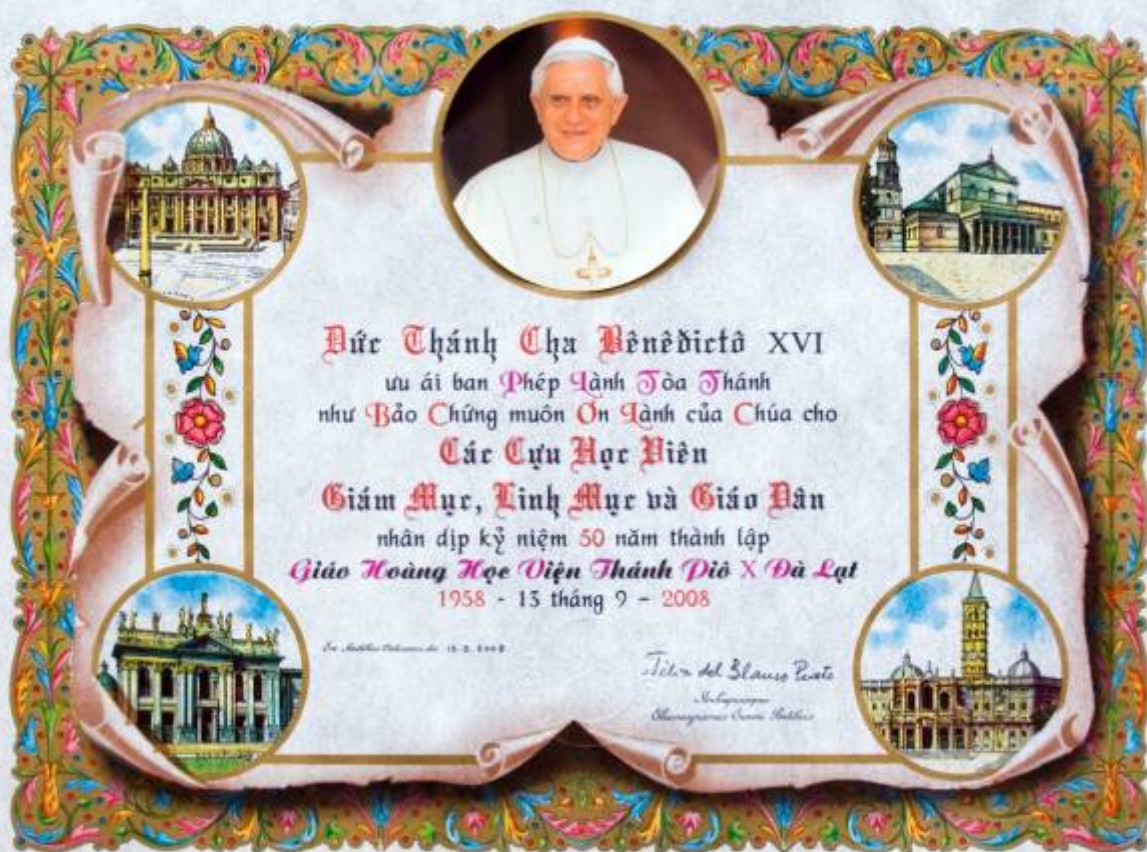

KỶ YẾU

GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN THÁNH PIÔ X ĐÀ LẠT
50 năm nhìn lại

1958 – 2008

Đức Thánh Cha Bê-nê-đi-cô XVI
ưu ái ban **Phép Lành Tòa Thánh**
như **Bảo Chứng** muôn **Ơn Lành** của **Chúa** cho
Các Cựu Học Viên
Giám Mục, Linh Mục và Giáo Dân
nhân dịp kỷ niệm **50 năm thành lập**
Giáo Hoàng Học Viện Thánh Piô X Đà Lạt
1958 - 13 tháng 9 - 2008

In Auditis Petrus die 15-9-2008

Felix del Blauso Pinto
Religiosus
Obsequium Petri Petrus

ĐÀ LẠT ƠI !

**Lưỡi ta dính họng bẽ bàng,
nếu ta quên lãng không màng đến người.
(x.Tv.137,6)**

Que ma langue s'attache à mon palais,
si je perds ton souvenir.

May my tongue stick to my palate,
if I do not remember you.

LỜI NGỎ

của

Đức Cha Niên Trưởng GHHV Piô X Đà Lạt

Thấm thoát đã 50 năm (1958-2008) kể từ ngày Giáo Hoàng Học Viện Thánh Piô X, một Chung Viện liên Giáo phận của cả miền nam Việt Nam, được thiết lập tại thành phố Đà Lạt.

50 năm cảm tạ Thiên Chúa vì những ơn lành Người đã ban cho Học Viện.

50 năm tri ân Giáo Hội Mẹ Việt Nam đã có sáng kiến thiết lập Học Viện. Và trong suốt thời gian Học Viện sinh hoạt (1958-1977), các Đức Giám Mục Giáo Phận đã hết sức quan tâm, gửi chủng sinh đến học, thường xuyên thăm viếng, ban thừa tác vụ...

50 năm ghi dấu ân tình của rất nhiều ân sư đáng kính thuộc nhiều Hội dòng. Riêng dòng Tên đã sai nhiều thành viên ưu tú từ nhiều nơi trên thế giới tới đây chỉ với mục đích duy nhất là huấn luyện các linh mục tương lai của Giáo Hội, hầu cho vinh quang Thiên Chúa được cả sáng hơn.

50 năm ghi nhớ những mối liên hệ thân tình giữa biết bao nhiêu anh em đã thụ huấn tại Học Viện. Con số khiêm tốn thuở đầu là 24 đã tăng lên hơn 560 tính tới ngày Học Viện giải tán (1977). Dù thời gian thụ huấn lâu hay mau, làm linh mục hay không làm linh mục, nội trú hay ngoại trú, ở Việt Nam hay tại hải ngoại..., tất cả đều nhớ về những ngày tháng tươi đẹp sống với nhau dưới cùng một mái trường, học tập với nhau do cùng những thầy dạy, và ngày nay, cho dù tứ tán khắp bốn phương trời, vẫn gắn bó với nhau theo cùng một truyền thống.

Nhân dịp kỷ niệm 50 năm thành lập Học Viện, tập Kỷ Yếu này được thực hiện :

- chỉ dành cho nội bộ,
- để hồi tưởng lại những ngày xưa tháng cũ,
- để nói lên lời cảm tạ và tri ân,
- để cùng nhau chia sẻ những tâm tình, cảm nghĩ và dự phóng.

Tập Kỷ Yếu này nói lại một nhịp cầu gặp gỡ mà, vì hoàn cảnh, đã bị gián đoạn khá lâu. Hy vọng nó sẽ tạo đà cho những cuộc gặp gỡ trong tương lai.

LỜI NHÃN

của Cha Linh Hưởng

**«Voici le jour que le Seigneur a fait,
Qu'il soit pour nous jour de fête et de joie!» (Ps 117, 14)**

**Ce 3 décembre 2008 : JUBILÉ D'OR du COLLÈGE PONTIFICAL
ST-PIE-X, À DALAT, VIETNAM**

De nombreux fils de cette grande et belle famille sont venue de l'Orient et de l'Occident, l'esprit illuminé et le cœur en liesse, pour rendre gloire au Seigneur «qui fit des merveilles» durant sa courte histoire de 19 ans et, depuis lors, pour tous ses fils qui ont gardé et répandu la foi de leurs ancêtres martyrs, dans une fraternité admirable et une amitié féconde en dépit des distances et des générations.

Privilegié d'avoir vécu dans ce Séminaire Pontifical durant ses 17 ans de bonheur, depuis sa fondation en 1958 jusqu'à notre *diaspora* forcée de septembre 1975, je me sens à la fois très honoré et timide pour répondre à la si aimable et pressante invitation d'y participer et même d'écrire une présentation pour cet Album-Souvenir qui se prépare avec tant de talent et d'amour.

Un grand merci pour la généreuse lettre d'invitation de Mgr Michel OANH, l'évêque si dynamique de Kontum, qui m'annonçait en même temps la fête spéciale de Mgr Pierre NHON, qui a 70 ans d'âge et 17 ans de consécration épiscopale, et qui est maintenant Président des évêques du Vietnam. Né à Dalat, il en est devenu le dévoué Père et Pasteur. C'est lui qui nous assurera un accueil qu'on ne pourra jamais oublier dans une famille si nombreuse et si unie dans le Christ Notre-Seigneur.

Il me revient en mémoire, au milieu des brouillons qui s'accumulent sur ma table, ce dicton de Sénèque : «La vieillesse est un peu bavarde» : quel euphémisme pour qualifier ma propre expérience de 88 ans et demi! Au lieu de nommer tous les professeurs de notre Faculté internationale et les jeunes étudiants de 18 ans qui y ont grandi en science, en vertu et en maturité vers la trentaine, je rappellerai que, selon les listes, ils ont atteint le nombre des 560, dont la moitié sont devenus prêtres, tandis que l'autre s'en est allée œuvrer dans le monde des professions humaines, utilisant la formation reçue pour former de belles familles dont l'esprit chrétien a contribué à sanctifier leur milieu.

Je veux surtout faire de ce message une invitation à l'ACTION DE GRÂCE au Seigneur pour toutes ses merveilles en tous et chacun de nous, de la famille du Collège Pontifical. A chacun de faire siens ces textes bibliques : TE DEUM et MAGNIFICAT à la Vierge Marie qui s'est toujours montrée notre Mère :

Bénis le Seigneur, ô mon âme! Bénis son Nom très saint, tout mon être!

Bénis le Seigneur, ô mon âme! N'oublie aucun de ses bienfaits...Il te couronne d'amour et de tendresse! Il comble de biens tes vieux jours! Il renouvelle, comme l'aigle, ta jeunesse!...Il est tendresse et pitié, lent à la colère et plein d'amour! L'amour du Seigneur, sur ceux qui le craignent, est de toujours à toujours (Psaume 102, passim).

Merci, Seigneur, pour le beau site de Dalat, au climat excellent toute l'année, avec ses conifères toujours verts purifiant l'air, avec ses nombreux lacs, cascades et chutes, sa terre rouge et généreuse pour les maraîchers qui peuvent fournir Saigon de précieux légumes, comme les artichauts, dont mes paroissiens de Da Thien m'offraient les prémices! Que de beaux sites pour nos excursions mensuelles : Gougah, Pongour, Prenn, etc.

Et vous, montagnes et collines, les plantes de la terre, et vous, sources et fontaines, bénissez le Seigneur! Vous tous, les oiseaux dans le ciel, fauves et troupeaux : bénissez le Seigneur! A lui, haute gloire, louanges éternelles! (Daniel, 3).

Merci pour les excellents supérieurs, éclairés et très bons, qui ont guidé notre famille dalatoise avec sagesse, en des temps difficiles ! Soixantaine Jésuites, provenant de diverses nations, ont offert à nos séminaristes de tous les coins du Vietnam, même du Cambodge et du Laos, leur compétence et leur esprit sacerdotal et missionnaire! L'esprit du Séminaire Pontifical était vraiment *catholique!*

Roi des nations, oui, Toi seul est Saint! Oui, toutes les nations viendront se prosterner devant Toi! (Apoc. 15).

Rappelons quelques noms - Français, comme Lacretelle, Motte, Coathalem, De Finance, De Lauzon – Autrichien, comme Drexel -- Chinois, comme Joseph et Matthias Ch'en, San Pedro de Cuba – Espagnols, comme De Diego, Palacios, Bolumburu, Urrutia, Ruiz -- Hongrois comme Krah! – Américain, comme O'Brien -- Italiens, comme Raviolo, Bobbio – Canadiens, comme Guillemette, Leahy, Gervais, Champoux, Lamothe, Deslierres. – Et combien précieux nos frères jésuites : Fr. Muo, jardinier et chanteur; Fr. Gomory, cuisinier; Fr. Herhold, spécialiste en tous métiers.

Merci, Seigneur, de nous avoir donné à préparer au sacerdoce des jeunes au talent multiple, à l'esprit vif, à la bonne volonté toujours en éveil, répondant admirablement aux attentes de ton Église, selon le mot de saint Paul :

Je vous exhorte, mes frères, par la tendresse de Dieu, à lui offrir votre personne et votre vie en sacrifice saint, capable de plaire à Dieu : c'est là, pour vous, l'adoration véritable. Transformez-vous en renouvelant votre façon de penser, pour savoir reconnaître quelle est la volonté de Dieu, ce qui est bon, ce qui capable de lui plaire, ce qui est parfait (Rom 12, 1-2).

Chez tous, que j'ai eu la joie de connaître durant mes 17 ans comme Père spirituel à Dalat, j'ai toujours trouvé les dispositions qui font les vrais disciples du Christ : sincères, généreux et confiants. Ma discrétion totale répondait à leur amitié confiante. Selon le conseil personnalisé que me donnait le pape Paul VI dans une courte entrevue privée, lors de mon année sabbatique à Rome, en 1968-69, je n'ai jamais hésité à leur parler du Christ Jésus, pour qu'ils deviennent ses amis intimes, afin de le mieux connaître, aimer et servir de tout leur cœur.

*Et vous, les prêtres, bénissez le Seigneur! Vous, ses serviteurs,
bénissez le Seigneur! Les esprits et les âmes des justes, les saints
et les humbles de cœur, bénissez le Seigneur! (Cantique de Daniel, 3, 84-87).*

Aussi j'offrais à tous ou par groupes de classes, conférence spirituelle hebdomadaire, récollection mensuelle, points du samedi soir pour préparer la messe du dimanche. J'ai offert aussi des exposés sur des thèmes multiples et variés : vertus théologiques et morales, prière, vie intérieure, sacrements, jalons vers la maturité humaine et spirituelle, vocation, documents pontificaux et encycliques pour développer l'amour de l'Église et du souverain Pontife.

Durant et depuis le Concile Vatican II, j'ai souvent présenté l'essentiel de chacun des documents. Le Séminaire a pris l'initiative de préparer une édition vietnamienne critique des textes du Concile. Chaque professeur avait un groupe de théologiens pour traduire un des documents en rapport avec sa spécialité. J'ai été chargé de travailler à la traduction et à l'apparat critique du Décret *Optatam totius* sur la formation des prêtres. Travail très sérieux qui a permis de laisser à l'Église du Vietnam un instrument de travail fort précieux pour la future formation des prêtres, des religieux, des religieuses et des laïcs. Ils pouvaient se nourrir de la précieuse manne que les Pères du Concile ont recueillie de la Tradition de l'Église entière.

Merci aussi, Seigneur, pour l'initiative que vous m'avez inspirée, pour le plus grand bien de nos étudiants. Depuis 1967, chaque année, les séminaristes de Philo I s'engageaient dans un MOIS DE SPIRITUALITÉ, avec un régime à part. La journée était consacrée à des conférences sur les grands thèmes des *Exercices spirituels* de saint Ignace présentés par l'un ou l'autre des professeurs de théologie. A partir de 5h. p.m., les étudiants étaient en silence et «faisaient» la Retraite selon les *Exercices*, c'est-à-dire méditations que je donnais en soirée et tôt le matin, puis messe spéciale dans une petite chapelle des Pères.

Tous se souviennent avec gratitude de ce mois spécial. De plus, à la fin de chaque année une retraite de huit jours était donnée par un jésuite, toujours selon les *Exercices*. Durant l'année, quelques conférences présentaient les grandes Écoles de spiritualité qui surgissent dans l'Histoire de l'Église. Enfin, un Père, chargé de la formation pastorale, dirigeait les activités de la STRADA : enseignement du catéchisme dans les écoles, visite des malades dans les hôpitaux.

Merci aussi pour les activités parascolaires dont purent bénéficier nos séminaristes :

- 1) terrains de sport vastes et source de détente bienvenue au milieu des études;
- 2) bibliothèque de deux étages, développée surtout grâce à la compétence du P. Jos CH'EN.
- 3) Grande salle académique sous la chapelle, permettant les joutes académiques entre philosophes et théologiens. On avait déjà aussi monté des pièces de théâtre dans les installations provisoires de la Cité des Pics! Les plus anciens se souviennent du *Noël sur la place*, de Henri Ghéon, où l'acteur, dans le rôle de l'ange, réveille à coups de pieds les bergers endormis! On se souvient aussi du conte de Daudet : *les Vieux*. Plus tard, nos séminaristes produiront des pièces d'envergure, comme *Sur la terre comme au ciel*, de Hochwalder, pièce jouée par de grands acteurs et devenue fameuse, au cinéma, sous le titre de *Mission*.
- 4) Sur demande du P. Burkhardt, alors recteur, je me chargeai de présenter et commenter, en ciné-club, le lendemain de leur projection, des films que nous avions eu l'occasion d'emprunter ou de louer, des ambassades ou d'ailleurs. Peu à peu s'organisa un cours optionnel sur le cinéma. La dernière partie, *la pastorale du cinéma*, s'inspirait des textes pontificaux. Pie XII se montrait génial en touchant avec compétence toutes les activités humaines. Vatican II s'en inspira un peu dans son Décret sur les Moyens de communications : *Inter Mirifica*. J'ai pu offrir, sur pages photocopiées, l'essentiel de mes Notes pour enseigner à mes étudiants à utiliser le septième art dans leur ministère auprès des jeunes, selon les désirs de Vatican II.

Enfin, un grand MERCI, Seigneur pour avoir daigné choisir, parmi nos prêtres du Séminaire Pontifical, douze d'entre eux comme ÉVÊQUES pour l'ÉGLISE DU VIETNAM, devenus douze Pasteurs, successeurs de vos apôtres et compagnons de votre premier VICAIRESUR TERRE : PIERRE.

Pierre NHƠN, à Dalat depuis 17 ans (1991) - Joseph ĐỨC, à Ban Mê Thuột, depuis 1997 - Pierre NHO, à Nha Trang, depuis 1997 (rappelé à Vous en 2003) - Pierre SOẠN, à Quy Nhơn, depuis 1999 - Thomas TÂN, à Vĩnh Long, depuis 2000 - Stéphane THIÊN, à Cần Thơ, depuis 2003 - Michel OANH, à Kontum, depuis 2003 - Antoine CHUÔNG, à Hưng Hoá, depuis 2003 - Joseph LINH, à Thanh Hoá, depuis 2004 - Fr. Xavier HỒNG, à Huế, depuis 2005 - Pierre ĐỆ sdb., à Bùi Chu, depuis 2006 - Cosma ĐẠT sj., à Bắc Ninh, depuis 2008 - et Stéphane SANH, abbé mitré des O.S.B. à Huế.

Ad multos et faustissimos annos! Ad maiorem Dei gloriam!

A tous et chacun des Anciens de GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN St-Pie-X
Rendons grâce au Seigneur!

Paul Deslierres, sj.
LM. MAI TRƯỜNG XUÂN, Dòng Tên

Lue et approuvé:

et Ngumbhuc,
vic. ap. de Vinalong

St. Lief.
We. Ap. 22. K. C.

+ Lt. Col. T. C. Schenck
in. sp. in that direction

+ 706 ¹⁰⁰⁰ ₁₀₀₀ ¹⁰⁰⁰ ₁₀₀₀

Mr. J. M. Davis

Minneapolis

+ F. Y. Tong, cao Dai, OK
Mr. G. R. Wright

+ ~~Person Not Then~~
~~in of. to Large~~

Charles Bick
m. g. de Cante

F. Ngã-dinh-Thue
Vic.áp. đê Vinh-Long

* P. Seite (M.C.F.)
Vic. Ap. de Kontum

Vic. Ap. de Phát Diêm

• J.-S. Urrutia (M.S.F.)
Vic. Ap. de Hué

• P.M. Chi (=Pham-ngoc-Chi)
Vic.Ap. de Bui-Chu

- Marcel Fiquet (M.S.P.)
Vic.Ap. de Quimper

* J. Truong-cao-Dai, O.P.
Vic.Ap. de Haiphong

* Simon Bao Hien (* Lee Nguyen van
Vic.ap. de Saigon.

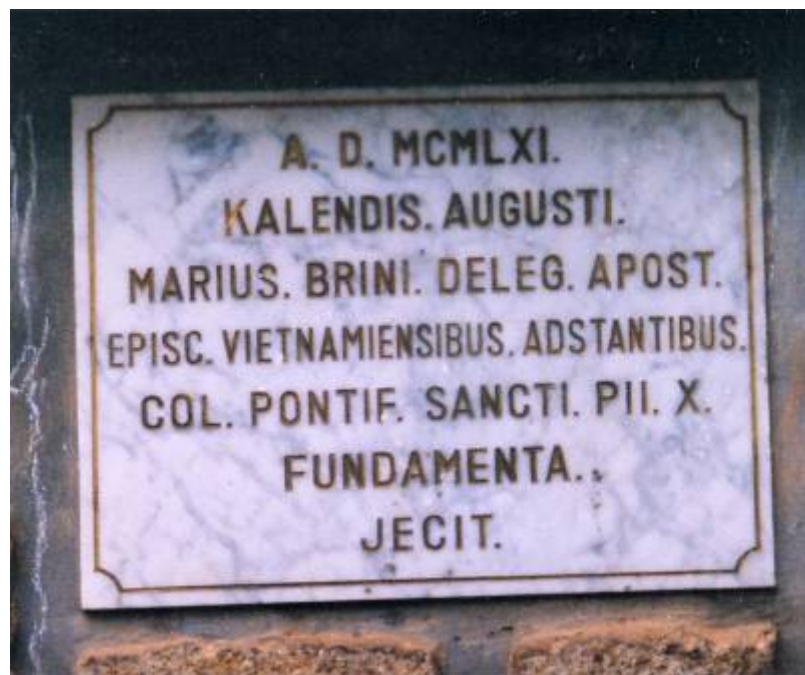
* Paolo Binh (*Nguyen Van Binh)

• Paolo Binh (=Nguyen Van Binh)
Vic.Ap. de Cantho

10

Lễ đặt viên đá đầu tiên

Đồ án xây dựng của KTS. Tô Công Văn và lời kêu gọi

NOTRE FUTUR COLLEGE PONTIFICAL.

Allée de droite : partie destinée aux Philosophes. — Allée de gauche : partie destinée aux Théologiens. — Au milieu : Bibliothèque et au-dessous, Hall et portiers.
En arrière : Chapelle et au-dessous Grande Salle.
A gauche : Bâtiment pour les Professeurs et Hôtes de passage ; appartements de S. E. le Délégué Apostolique.

Volze Collaboration

La construction d'un tel bâtiment exige de très grands frais. Le Saint Siège en prend la majeure partie à sa charge. Mais il nous laisse une bonne marge. Pour en venir à bout, nous comptons sur votre collaboration à vous, nos amis, à vous les amis de la Compagnie de Jésus, auxquels on doit la plus grande part du bien qu'elle fait dans le monde, vous qui sentez avec l'Eglise et qui désirez participer aux grandes entreprises apostoliques.

Permettez-nous quelques suggestions qui vous aideront à comprendre nos besoins et à choisir vos offrandes selon vos goûts et vos possibilités.

Pour la construction de l'édifice, voici quelques indications :

Une pierre, ou un sac de ciment	1 US\$	ou	5 NF
Une pierre de fondation	5 US\$		25
Une chambre de séminariste	175		875
Mobilier pour une chambre de séminariste	20		100
Une chambre de professeur	400		2000
Mobilier pour une chambre de professeur	50		250
Un oratoire	200		1000
Contribution pour une salle de cours	500		2500
Contribution pour la grande chapelle	1000		5000
Vêtements sacerdotaux	100		500

Nous n'insistons pas davantage. Nous sommes assurés que votre zèle saura trouver des moyens pour venir en aide au clergé du Vietnam, sachant bien que celui qui aide l'apôtre recevra la récompense de l'apôtre et que nulle œuvre n'est plus chère au Cœur du Sauveur que celle qui contribue à la formation d'un autre Christ sur terre.

Fr. BURKHARDT S. T.

*Supérieur du Collège
Pontifical S. Pie X.
DALAT, VIETNAM*

**Le R. P. Supérieur et la Faculté
du Collège Pontifical**

B. P. 88, Dalat, Vietnam

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO DE SEMINARIIS ET STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

DECRETUM

**Facultas Sacrae Theologiae in Seminario nationali Maiori Dalatensi, in
Vietnamensi Republica, canonice erigitur.**

Ab ortu solis ad occasum, magnum ut esset nomen Domini in gentibus,¹ Catholica Ecclesia plura abhinc saecula in extremas Asiae oras Christi Iesu praecones misit qui sapientibus et insipientibus Evangelii lumen proferrent, aeternae vitae pignus atque humanae sapientiae a patribus diutina traditione perceptae amplissimum incrementum. Indosinenses autem regiones (vulgo « Vietnam »), humana probitate « naturaliter christiana » singulariter florentes, Apostolica Sedes peculiari benevolentia adeo prosecuta est ut in civitate Dalat anno rep. sal. MCMLVIII Pontificium Seminarium constitueret a S. Pio X nuncupatum, quo omnes Dioeceseon Indosinensium clerici exciperentur ac instituerentur theologica philosophicaque studia peragendo can. 1365 C. I. C. praescripta. Simul insuper Catholicam studiorum Universitatem inchoabat ad eos cuiusvis religionis laicos et ministros erudiendos qui historicis litterariis philosophicis, naturalibus experimentalibus technicis, didacticis paedagogicis, iuridicis administrativis disciplinis imbuendi essent ad scientias et artes provehendas publicave munera in commune sui populi bonum exercenda. Ut supremum huic altiorum studiorum domicilio fastigium tandem imponeretur, Apostolicus Delegatus Indosinensis, precibus omnium Praesulum Vietnamitarum necnon Patrum Societatis Iesu, qui inde a primordiis laudato Pontificio Seminario praepositi sunt

¹ Cfr. Mat. 1, 11.

Catholicaeque Universitati augendae operam dant, annuens, Theologicam Facultatem in aedibus Pontificii Seminarii Dalatensis erigendam suppliciter petit, quae cunctae Catholicae Universitati animae instar in posterum proficeret praesideretque, ad Philosophicam Facultatem praesertim ibidem promovendam fovendam alendam quod attinet. Sacra nunc igitur Congregatio de Seminariis et studiorum Universitatibus, auctoritate a Ssmo D. N. Paulo Div. Prov. Pp. VI peculiari ratione sibi concredita, re penitus perpensa, in gloriam Dei O. M., in Catholicae Ecclesiae decus ac Dioeceseon Vietnamitarum uberrimum incrementum, Facultatem Sacrae Theologiae in aedibus Pontificii Seminarii Maioris nationalis Dalatensis sedem habentem *erigit atque erectam declarat*, cum iure gradus academicos conferendi ad normam Apostolicae Constitutionis « Deus scientiarum Dominus » adnexarumque « Ordinatio- num » nec non peculiarium Statutorum ab eodem Sacro Dicasterio probandorum, ea quidem lege ut Catholicae studiorum Universitati Dalatensi moraliter cohaereat et quadamtenus praesit, ad philosophicas doctrinas praesertim ibidem provehendas, omnibus plane agnitis iuribus ac privilegiis, honoribus ac officiis quae ecclesiasticis Facultatibus de more competunt, ceteris servatis de iure servandis, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis, d. XXXI m. Iulii, in festo S. Ignatii Confessoris, a. D. MCMLXV.

✠ IOSEPHUS Card. PIZZARDO, Ep. Alban., *Praefectus*

L. ✠ S.

✠ Dinus Staffa, Archiep. tit. Caesarien. in Palaestina, *a Secretis*

Thánh Bộ về Chủng Viện và Đại Học

Sắc Lệnh

Chính Thức Thành Lập Phân Khoa Thần Học
trong Đại Chủng Viện quốc gia, tại Đà Lạt, Việt Nam.

Qua nhiều thế kỷ cho tới nay Giáo Hội Công Giáo đã sai các sứ giả của Chúa Kitô đến vùng Cận Á để từ Đông tới Tây Danh Chúa được cao rao giữa muôn dân (xc. Mal 1,11), để các vị sứ giả này đem ánh sáng Phúc Âm cho những người khôn ngoan và những kẻ khờ dại, như là bảo đảm cho sự sống dồi dào cũng như tăng thêm sự khôn ngoan nhân loại đã nhận được từ cha ông tổ tiên qua truyền thống dân gian. Tuy nhiên vùng Đông Dương, mà tên gọi là Việt Nam phát triển cách thịnh vượng đặc biệt về nền văn hoá nhân bản, cũng có thể được gọi là "kitô giáo trong phạm vi tự nhiên", nên Toà Thánh lưu tâm tới với một lòng ưu ái đặc biệt đến vùng này, và cho thiết lập ở Thành Phố Đà Lạt _ [năm Chúa Cứu Chuộc thứ 1958] Giáo Hoàng Chủng Viện mang tên là thánh Piô X, là nơi tiếp nhận chủng sinh từ các Giáo Phận Đông Dương (Việt Nam) và có chương trình học Thần Học và Triết Học đúng theo Giáo Luật khoản 1365 truyền dạy. Đồng thời cũng bắt đầu Đại Học Công Giáo để huấn luyện giáo dân và các viên chức thuộc bất cứ tôn giáo nào về các bộ môn văn chương triết học, kỹ thuật, khoa học thực nghiệm, sự phạm, luật hành chánh, để thăng tiến khoa học và nghệ thuật, cũng như để thi hành các chức vụ mưu cầu công ích cho dân chúng. Để đạt tới mức độ cao cho các môn học được đặt ra, Đức Khâm Sứ Toà Thánh ở Việt Nam thể theo^{lúc} xin của tất cả các Đấng Bản Quyền ở đây và các Cha Dòng Tên, là những vị đó từ đầu coi sóc Chủng Viện Giáo Hoàng đáng ca ngợi trên, cũng như^{để} trợ giúp thêm cho Đại Học, đã xin thiết lập phân khoa thần học trong chủng viện Giáo Hoàng Đà Lạt, được nhìn là linh hồn của tất cả Đại Học Công Giáo, và để hỗ trợ cho phân khoa triết học ở Đại Học đó. Vậy thánh bộ chủng viện và đại học công giáo, do năng quyền của Đức Thánh Cha Phaolô VI đặc biệt ủy cho, sau khi đã cứu xét các hồ sơ liên hệ, để làm vinh danh Thiên Chúa quyền năng nhân từ, để tăng thêm vẻ đẹp cho Giáo Hội Công Giáo và để làm phong phú các Giáo Phận tại Việt Nam, cho thiết lập phân khoa thần học, trong khuôn viên đại chủng viện quốc gia tại Đà Lạt và công bố phân khoa được thành lập, với quyền cấp phát văn bằng Đại Học, theo Tông Huấn "Deus Scientiarum Dominus" và theo học trình cũng quy chế được chính Thánh Bộ cứu xét và chấp thuận, phù hợp luật lệ^ở thuộc Đại Học Công Giáo Đà Lạt và trong một cách thức nào đó, đứng ở trên Đại

Học này, để thăng tiến môn triết học ở đó, phân khoa được hưởng dùng các quyền lợi và quyền hạn, danh dự và trách nhiệm, như vẫn ban cho các phân khoa^{khác} trong giáo hội khác, và phải tuân thủ các điều cần phải giữ. Sắc lệnh này được ban bố bất chấp những điều trái ngược lại.

Ban hành tại Roma, tại trụ sở Thánh Bộ ngày 31 tháng 7 năm 1965
nhân lễ Thánh Ignatio Hiến Tu

ĐHY Joseph Pizzardo Tổng Trưởng

(Ký tên)

Đức Cha Dinus Staffa
Tổng Giám Mục hiệu tòa Caesariensis tại Palestina.
Tổng Thư Ký.

Theo công báo của Tòa Thánh Acta Apostolicæ Sedis
57 (1965) trang 809-810

VÀI NÉT VỀ
GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN
THÁNH PIÔ X
ĐÀLẠT

Lm Micae Trần Đình Quảng

1. Lịch sử hình thành

Nhằm giúp cho hàng giáo sĩ tương lai của Việt nam được đào tạo nghiêm túc về trí thức và tu đức (“une sérieuse formation intellectuelle et spirituelle”^[1]), các Giám mục miền Nam Việt nam đã thỉnh cầu Tòa Thánh thiết lập một Giáo hoàng Chung viện với cấp bậc đại học của một Phân khoa Thần học. Sau khi được Thánh bộ Truyền giáo chấp thuận, trong buổi họp ngày 25.01.1957 các ngài đã xin dòng Tên đảm nhận điều khiển Chung viện này.

Ngày 13.9.1958, Chung viện được thành lập tại Đà Lạt, với 4 cha dòng Tên, đứng đầu là cha Ferdinand Lacretelle, và 24 chủng sinh đầu tiên đến từ các Giáo phận miền Nam, sinh hoạt trong một khu nhà do Viện Đại học Công giáo Đà Lạt cung cấp, gần hồ Vạn Kiếp và trường trung học Trần Hưng Đạo. Đầu tiên, Chung viện lấy tên là Giáo hoàng Chung viện Mẫu tâm Vô nhiễm (Seminarium Pontificale Immaculati Cordis B.M.V.), nhưng năm sau (1959), Đức Khâm sứ Tòa Thánh Giuseppe Caprio đổi thành Giáo hoàng Học viện Thánh Piô X (Collegium Pontificium Sancti Pii X).

Sinh hoạt tạm thời của Học viện tại đây kéo dài cho đến hết niên khóa 1962-1963. Từ niên khóa 1963-1964, Học viện di chuyển tới cơ sở mới, số 13 Đình Tiên Hoàng, trong một khuôn viên rộng gần 8 mẫu tây, kế cận trường trung học Bùi Thị Xuân và đồi cù, gần Viện Đại học Công giáo, không xa trung tâm thành phố, và trước mặt là hồ Xuân Hương thơ mộng. Cơ sở mới rất bề thế, khang trang, do kiến trúc sư Tô Công Văn vẽ kiểu, đã được Đức Khâm sứ Mario Brini đặt viên đá đầu tiên ngày 01.8.1961 và được Đức ông Francesco De Nittis, Đại diện Tòa Khâm sứ, khánh thành ngày 23.4.1964^[2]

Cả cơ sở lẫn địa điểm và bầu khí đều thuận lợi cho việc tu luyện, học tập và đào tạo.

2. Điều hành và tổ chức sinh hoạt

^[1] Thư của hàng Giám mục miền Nam Việt nam gửi cha Bề trên Cả dòng Tên, 25.01.1957

^[2] Statuta Facultatis Theologiae (tr.1), Kalendarium 1974-1975 (tr.4) và Kỷ Yếu mừng 50 năm dòng Tên trở lại phục vụ tại Việt nam (tr.104) đều ghi ngày khánh thành là 22.4. Nhưng theo Chroniques của Học viện, ngày 22 là ngày Đức Ông De Nittis đến Đà Lạt, và ngày hôm sau, 23.4, mới khánh thành (8g15: làm phép nhà nguyện; 8g45: Thánh lễ đại trào...).

Trước năm 1967, điều hành Học viện là cha Viện trưởng cùng với các cha giữ những chức vụ khác nhau trong nhà. Từ niên khóa 1967-1968, khi Phân khoa Thần học đã được chính thức thiết lập và đã có đủ các lớp thần học, thì ban điều hành gồm Chương án (cha Bề trên Tổng quyền dòng Tên), Phó Chương án (cha Bề trên miền)^[3], cha Viện trưởng kiêm Khoa trưởng Phân khoa Thần học, cha Phó Viện trưởng, cha Quản lý, các cha Giám luật, các cha Linh hướng, cha Đặc trách tổng quát về học vụ, cha Trưởng ban Triết học, cha Quản thủ thư viện (Một số những chức vụ trên đây có thay đổi chút ít qua thời gian). Ngoài ra còn có Hội đồng tư vấn về Quản trị, về Phân khoa, và các cha điều hành những công việc chuyên biệt. Số các cha cơ hữu tại Học viện từ 4 (1958) lên tới 11 (1975).

Học viện tiếp nhận chủng sinh từ khắp các Giáo phận miền Nam Việt nam, có thêm một vài chủng sinh từ Lào và Cao miên. Mỗi khóa gồm 20-30 chủng sinh, bình thường 2 chủng sinh cho mỗi Giáo phận. Các chủng sinh được đào tạo trong 8 năm, cộng thêm 1 năm (hoặc 2 năm, tùy Giáo phận trong từng thời kỳ) đi thử (probation) xen kẽ.

Để giúp cho tổ chức sinh hoạt của Học viện được tốt hơn, một Hội đồng chủng sinh được thành lập tháng 9.1968, dưới quyền cha Viện trưởng, nhằm “huấn luyện chủng sinh ý thức trách nhiệm và đối thoại trong sự vâng phục. Đây là một hình thức cộng tác của những người thuộc quyền với các bề trên, để giúp các ngài trong nhiệm vụ khó khăn là thấy được ý Thiên Chúa muốn và có thể huấn luyện... chủng sinh cách hữu hiệu hơn”^[4]. Hội đồng góp ý và trao đổi trong những vấn đề đặc biệt liên quan tới đời sống chủng sinh.

Sinh hoạt hàng ngày gồm các giờ đạo đức, học tập, công tác và giải trí. Thứ năm và Chúa nhật là những ngày nghỉ. Hàng tuần có chiếu phim. Hàng tháng có một Chúa nhật dành để tĩnh tâm tháng, và một ngày đi chơi (excursio), hoặc chung hoặc theo nhóm. Hàng năm có diễn kịch dịp Tết dương lịch. Trong năm, vào những dịp lễ hay kỷ niệm, thường có tranh tài thể thao giữa các lớp.

Hai ngày lễ đặc biệt là lễ thánh Piô X, Bồn mạng Học viện (03.9 theo lịch phụng vụ cũ) và Tết dương lịch. Ngày lễ thánh Bồn mạng thường cũng là ngày chính thức khai giảng niên học, được tổ chức long trọng, và luôn có bài Thuyết trình khai mạc (Lectio inauguralis) về một đề tài triết học, thần học, v.v.

3. Đào tạo trí thức

Các chủng sinh phải qua một năm dự bị, ba năm triết học và bốn năm thần học.

Trong năm dự bị, chủng sinh học các môn cổ ngữ, sinh ngữ, khoa học, văn chương Việt nam, Lịch sử cứu độ và cách đọc Kinh thánh.

^[3] Niên khóa 1974-1975, khi Học viện chính thức sát nhập vào Viện Đại học Đà Lạt, việc quản trị được sắp xếp như sau: Chương án là Chương án Viện Đại học Đà Lạt (ĐGM Giacôbê Nguyễn Ngọc Quang), Viện trưởng Viện Đại học Đà Lạt (cha Phanxicô Xaviê Lê Văn Lý), Đại diện dòng Tên (cha Sextus Quercetti, Bề trên miền), Viện trưởng Giáo hoàng Học viện kiêm Khoa trưởng Phân khoa Thần học (cha Joseph Ramon de Diego)...

^[4] Lời cha Viện trưởng, Thông Tin Ái Hữu Piô X, số 19, tháng 8.1969

Ba năm triết học dành cho các môn triết học hệ thống (*philosophia systematica*: Luận lý học, Tâm lý học thuần lý, Hữu thể học, Đạo đức học, Thần lý học, Vũ trụ luận và Triết học về sự sống), Lịch sử Triết học Đông phương và Tây phương, các môn phụ (*Disciplinae auxiliares*), các môn chuyên biệt (*Disciplinae speciales*), các môn tự do (*Disciplinae liberae*).

Bốn năm thần học dành cho các môn chính (*Disciplinae principales*: Thần học cơ bản, Thần học tín lý, Kinh thánh, Thần học luân lý, Giáo luật, Phụng vụ, Giáo sử), các môn chuyên biệt và các *cours* đặc biệt (*Cursus peculiares*).

Từ năm 1962 đến năm 1969, mỗi năm đều có tổ chức buổi *Disputatio sollemnis*.

Bắt đầu niên khóa 1970-1971, Quy chế mới của Phân khoa Thần học được áp dụng đồng bộ, gồm 3 giai đoạn: 1/ Giai đoạn nền tảng gồm 1 năm Dự bị, 2 năm Triết học và 3 năm Thần học; 2/ Giai đoạn Cử nhân kéo dài 2 năm; 3/ Giai đoạn Tiến sĩ kéo dài ít nhất 2 năm.^[5]

Cũng từ 15.11.1971, khi lớp Dự bị bắt đầu theo học tại Viện Đại học Đà Lạt để lấy văn bằng Cử nhân Triết học, thì vẫn học tại Học viện các môn như có trong các lớp Dự bị trước đây, cộng thêm một vài môn triết học. Hai năm kế tiếp năm Dự bị, theo sự thỏa thuận với Viện Đại học, một số môn Triết cũng được dạy tại Học Viện.

Để giúp vào việc đào tạo trí thức trên đây, không kể các cha tại chỗ còn có các cha dòng Tên, thuộc nhiều quốc tịch, đến từ các nơi khác nhau trên thế giới. Học viện cũng mời các giáo sư ngoài dòng (thuộc dòng khác, linh mục triều, giáo dân, giáo sư đại học thuần túy) đảm trách một số môn chuyên biệt, tổ chức các buổi thuyết trình về các đề tài thần học, triết học, Kinh thánh, mục vụ, tôn giáo, văn hóa...

Học viện còn lập một thư viện với khoảng 50.000 đầu sách, (đa phần thuộc triết học, thần học hoặc Kinh thánh) và nhiều tạp chí đạo đời, thực hiện tập san Tuyển tập Thần học, dịch thuật và xuất bản các Văn kiện của Công đồng Vaticanô II, bộ Điển ngữ Thần học Thánh Kinh và một số sách khác.

Khi Phân khoa Thần học được thiết lập (07.3.1966, chiếu theo Sắc lệnh của Tòa thánh, 31.7.1965), Học viện tiếp nhận thêm nhiều tu sĩ ngoại trú thuộc các dòng như: Phanxicô, Salésien, Chúa Cứu thế, Vinh sơn, La san, Biển đức, dòng Tên... Ngoài ra, Học Viện còn mở lớp Học thuật Tôn giáo (16.11.1970) nhằm nâng cao trình độ giáo lý của một số tu sĩ và giáo dân.

4. Huấn luyện tu đức

Cùng với việc đào tạo trí thức và học vấn, việc huấn luyện tu đức rất được chú trọng, theo truyền thống tu đức của các chủng viện, và sau này dựa vào những chỉ thị

^[5] Để được lãnh văn bằng Cử nhân thần học, học viên phải : dự lớp và các hình thức học hỏi khác, và phải đủ điểm trong kỳ thi các môn chính; đủ điểm trong kỳ thi Thần học tổng quát gồm những môn quan trọng (*praecipua capita*: Kinh Thánh, Thần học cơ bản và tín lý, Luân lý suy luận) của tất cả thần học, kéo dài 1 giờ do 4 giáo sư khảo hạch; đến năm thứ tư thần học, phải ghi tên theo một ngành đặc biệt (*sectio specialis*); chọn đề tài liên hệ đến ngành đặc biệt này, được giáo sư hướng dẫn khảo cứu theo phương pháp khoa học, trình bày tiểu luận đã viết và được chấp thuận.

Muốn được cấp văn bằng Tiến sĩ thần học, học viên phải : đã ghi tên theo khóa trình thứ ba (3e cycle) được 2 năm; đã có bằng Cử nhân thần học; đã hoàn thành một số chuyên khảo do Phân khoa ấn định và đã được chấp thuận; đã hoàn thành luận án theo những quy tắc đã định, và nếu được chấp thuận, luận án còn phải được học viên bình vực cách thỏa đáng, và phải xuất bản luận án, toàn phần hay một phần (x. *Statuta Facultatis Theologiae*, art. 43-46)

của Công đồng Vaticanô II, nhất là Sắc lệnh về Đào tạo linh mục, và những chỉ thị khác của Tòa Thánh. Các chủng sinh được huấn luyện để có một đời sống thân mật với Chúa Ba Ngôi, Chúa Kitô và Đức Mẹ, có tinh thần Giáo hội, ý thức về sự độc thân linh mục, trưởng thành về nhân cách...

Phụ trách trực tiếp việc huấn luyện tu đức là cha Viện trưởng cùng với các cha Linh hướng. Để giúp cho việc theo dõi hướng dẫn ơn gọi của chủng sinh được liên tục và thuận lợi, Học viện đặt hai cha Linh hướng, một cho cấp Triết học (kể cả năm Dự bị) và một cho cấp Thần học. Bình thường mỗi tháng đều có cuộc gặp gỡ riêng giữa cha Linh hướng và người thụ hướng.

Ngoài những việc đạo đức cơ bản hàng ngày, mỗi tuần đều có giờ huấn đức, hướng dẫn suy niệm và trong mấy năm cuối còn có chia sẻ Lời Chúa cũng như kiểm điểm đời sống theo nhóm. Mỗi tháng có một Giờ thánh và trọn một ngày để tĩnh tâm. Đầu mỗi niên học có tĩnh tâm năm kéo dài 4 ngày.

Từ niên khóa 1967-1968, Học viện bắt đầu tổ chức “Tháng Tu đức” dành cho các chủng sinh năm I (năm II) Triết học, dựa theo phương pháp Linh thao của Thánh Inhaxiô Loyola, phù hợp với chỉ thị của Công đồng Vaticanô II là cần “ấn định một thời gian thích hợp cho việc huấn luyện tu đức sâu rộng hơn”, “để giúp cho việc huấn luyện tu đức có căn bản vững chắc hơn và để các chủng sinh quyết chí theo đuổi ơn gọi với sự chấp nhận đã cân nhắc chín chắn” (Sắc lệnh về Đào tạo linh mục, số 12)

5. Hoạt động tông đồ

Trong số những sinh hoạt phụ (activités para-scolaires) của Học viện (hoạt động tông đồ, phim ảnh, sân khấu, thể thao, liên lạc với chủng sinh đi thử và với cựu chủng sinh...) thì hoạt động tông đồ được quan tâm và khuyến khích nhất, vì rất cần thiết cho việc đào tạo toàn vẹn những linh mục tương lai.

Các chủng sinh thực tập hoạt động tông đồ trong ba ngành chính: 1/ thăm viếng mục vụ (strada) trong các môi trường gia đình, khu phố, nhà thương, nhà tù; 2/ dạy giáo lý tại các trường công giáo; 3/ phụ trách hay trợ úy các hội đoàn (Thanh sinh công, Hùng tâm Dũng chí). Trong quá trình học tại Học viện, mỗi chủng sinh phải tham gia ít nhất hai năm vào một trong những hoạt động tông đồ trên đây, được thực hiện vào các ngày nghỉ trong tuần. Trong mấy năm cuối, hoạt động tông đồ còn nói rộng tới tầng lớp thanh niên, nhất là sinh viên đại học.

Hàng năm có tổ chức ngày Đại hội Giáo lý tại Học viện quy tụ đông đảo các học sinh nhỏ tuổi được các thầy dạy giáo lý tại các trường Trung Tiểu học trong thành phố Đà Lạt.

Hỗ trợ cho việc tông đồ là ngành báo chí. Tập san “Thông cảm” phát hành mỗi tháng, được các chủng sinh làm công tác tông đồ phát không cho các độc giả. Sau này, do nhu cầu của tầng lớp thanh thiếu niên, “Thông cảm” được thay thế bằng hai loại báo khổ nhỏ là “Lửa hồng” và “Thông xanh”.

6. Hoạt động giao lưu

Để tạo mối dây liên lạc thường xuyên và gắn bó giữa Học viện và các cha cựu chủng sinh, hội Ái hữu Piô X được thành lập ngày 07.3.1967. Hội có ban Điều hành và Nội quy riêng. Phương tiện liên lạc là tờ “Liên lạc Piô X” và các Đại hội tổ chức mỗi năm tại Học viện.

Ngoài giao lưu có tính chất nội bộ trên đây, Học viện còn giao lưu với các học viện, chủng viện và dòng tu nam tại thành phố Đà Lạt (salésien, Sư huynh La san, Tiểu chủng viện Simon Hòa..), với các sinh viên Đại học Đà Lạt, trường Võ bị Quốc gia, trường Chiến tranh Chính trị, chủ yếu qua các hoạt động thể thao (bóng đá, bóng chuyền, bóng bàn...).

7. Một vài con số

Thành phần giảng huấn: Trong những năm 1958-1975, có hơn 60 cha dòng Tên dạy tại Học viện. Học viện trải qua 5 đời Viện trưởng: cha Fernandus Lacretelle (1958-1960), cha Franciscus Burkhardt (1960-1962),^[6] cha Paulus W.O’Brien (1962-1965), cha Josephus Raviolo (1965-1972), cha Josephus Ramon de Diego (1972-1975). Các cha cơ hữu hoặc thường xuyên có mặt gồm: Paulus Deslierres, Aloisius Bobbio, Albertus Palacios, Josephus A. Ruiz, Josephus Ch’en, Matthias Ch’en, Josephus Krahl, Henricus San Pedro, Antonius Drexel, Joannes Motte, Hervaeus Coathalem, Franciscus Xavier Urrutia, Aloisius Leahy, Gildo Dominici, Philippus Gomez, Nilus Guillemette, Paulus Lachance...

Sau tháng 8.1975, khi các cha ngoại quốc phải rời khỏi Học viện và Việt nam, Đức cha Bartôlômêô Nguyễn Sơn Lâm đã mời một số cha triều và dòng (cha Stanislaô Hoàng Đắc Ánh OP, cha Anrê Đỗ Xuân Quế OP, cha Phi Khanh Vương Đình Khởi OFM, cha Giuse Nguyễn Quang Thạnh, cha Toma Trần Văn Dụ...) điều khiển Học viện và dạy chủng sinh, cho đến khi Học viện giải tán năm 1977.

Thành phần chủng sinh: Với 18 khóa, trước sau có tất cả 561 học viên gồm 456 chủng sinh nội trú và 105 tu sĩ ngoại trú của các dòng đã thụ huấn tại Học viện. Số linh mục: 318 gồm 227 LM Giáo Phận và 79 LM Dòng, trong đó, tính đến hiện nay (2008), có 12 vị được tấn phong Giám mục, theo thứ tự: Phêrô Nguyễn Văn Nhơn (Đà Lạt, 1991), Giuse Nguyễn Tích Đức (Ban mê thuật, 1997), Phêrô Nguyễn Văn Nho (Nha trang, 1997; qua đời 2003), Phêrô Nguyễn Soạn (Quy nhơn, 1999), Tôma Nguyễn Văn Tân (Vĩnh long, 2000), Stêphanô Tri Bửu Thiên (Cần thơ, 2003), Micae Hoàng Đức Oanh (Kontum, 2003), Antôn Vũ Huy Chương (Hưng hóa, 2003), Giuse Nguyễn Chí Linh (Thanh hóa, 2004), Phanxicô Xaviê Lê Văn Hồng (Huế, 2005), Giuse Nguyễn Văn Độ sdb.(Bùi chu, 2006) và Cosma Hoàng Văn Đạt sj.(Bắc ninh, 2008)..

^[6] Khi cha F. Burkhardt được đặt làm Giám tỉnh thì cha Karl Steinmetz làm Viện trưởng tạm thời trong mấy tháng, trước khi cha P. O’Brien được bổ nhiệm.

Niên biểu và sự kiện chính

- 25.01.1957 Các Giám mục Nam Việt nam xin dòng Tên điều khiển Chung viện Giáo hoàng được Tòa thánh chấp thuận cho thiết lập.
- 13.9.1958 Khai giảng khóa đầu tiên với 4 cha và 24 chủng sinh.
- 01.8.1961 Lễ đặt viên đá đầu tiên xây dựng Học viện, do Đức cha Mario Brini, Khâm sứ Tòa thánh tại Việt nam, chủ sự với sự hiện diện của nhiều Giám mục miền Nam Việt nam.
- 22.7.1963 Bắt đầu sinh hoạt tại cơ sở mới.
- 23.4.1964 Khánh thành Học viện do Đức ông Francesco De Nittis, Đại diện Tòa Khâm sứ.
- 31.7.1965 Sắc lệnh Tòa thánh thiết lập Phân khoa Thần học tại Học viện.
- 07.3.1966 Khai giảng Phân khoa Thần học.
- 8.1966 Học viện nhận học viên tu sĩ ngoại trú thuộc các dòng.
- 21.12.1966 Lớp linh mục đầu tiên của Học viện.
- 07.3.1967 Thành lập Hội Ái hữu Piô X.
- 21.3.1970 Cha J. Motte qua đời tại Học viện
- 16.11.1970 Khai giảng lớp Học thuật Tôn giáo.
- 15.11.1971 Lớp Dự bị theo học các môn Triết tại Đại học Đà Lạt
- 8.1972 Mở lớp dọn Tiến sĩ Thần học.
- 05.4.1973 Cha A. Drexel qua đời tại Học viện.

- 02.6.1975 Tái tục các lớp Triết học và Thần học.
- 30.8.1975 11 linh mục và 2 tu sĩ dòng Tên ngoại quốc rời Học viện. Quyền quản trị Học viện được trao lại cho Đức cha Bartôlômêô Nguyễn Sơn Lâm, Giám mục Giáo phận Đà Lạt.
- 09.8.1977 Học viện giải tán.
- 1980 Nhà Nước mượn cơ sở để sử dụng cho công tác khoa học và giáo dục.

Lễ Khánh thành 23.4.1964

TÂM TÌNH CỦA NHỮNG NGƯỜI CHA

Xin ghi lại đây tâm tình của cha Viện trưởng và một số cha giáo, qua những bài viết đăng trong Liên Lạc Piô X, tập san của hội Ái Hữu Piô X Đà Lạt. Có bài vì dài nên chỉ trích một phần. Rất tiếc không thể đăng những bài của nhiều cha giáo khác.

LETTRE DU PÈRE RECTEUR

Révérands et Chers Pères Anciens

Au mois de septembre, exactement le 13, le Collège Pontifical accomplira sa dixième année de vie.

Dix ans de vie, il est vrai, c'est peu: nous sommes encore dans l'enfance! Il en faudrait dix fois autant pour nous considérer d'un âge un peu vénérable.

Néanmoins, pour ceux d'entre nous qui ont vu naître le Collège et pour nous tous qui l'aimons comme notre 'Alma Mater', la date du 13 Septembre demeure anniversaire très cher, plein de joyeux souvenirs.

13 Septembre 1958: 24 jeunes gens, inconnus et hésitants, arrivent à Dalat, au milieu de la saison des pluies. Ils viennent de tous les horizons du Vietnam. Leurs Evêques les ont choisis et leur ont dit: "Allez à Dalat! Les Pères Jésuites y fondent un nouveau Séminaire".

Qui sont ces Pères Jésuites? Ils les rencontrent dans un coin isolé, aux abords de la ville: quatre Pères à l'air grave et sévère, l'un français, un autre italien, un troisième espagnol, le dernier canadien.

On se regarde et on s'aborde avec quelque réserve: "Nous fondons un Séminaire, n'est-ce pas..."

Après quelques jours passés ensemble, les nouveaux venus s'aperçoivent qu'après tout ces quatre Pères austères ne sont pas si mauvais. Il est certainement dommage qu'ils ne parlent pas le vietnamien; mais ils aiment le Vietnam comme leur patrie d'adoption et se dévouent sans réserve à l'oeuvre confiée. Le dialogue commence.

A présent, dix-sept (+2) du groupe des fondateurs sont déjà prêtres. Beaucoup d'autres déjà une manière "turba magna" sont venus après eux. Les Pères Professeurs, de quatre, ont passé à la vingtaine; ils appartiennent à trois continents et viennent un peu de tous les pays. Certains parmi eux commencent à essayer leur vietnamien, avec un bon accent... étranger; mais tous témoignent du même amour pour le Vietnam et du même dévouement pour l'oeuvre de leurs pionniers.

Les barraques de la cité des Pics ont fait place à des bâtiments agréables et fonctionnels. Une Faculté de Théologie a été érigée; des religieux viennent aussi du dehors pour s'inscrire à nos cours; nos premiers prêtres nous ont quittés pour le ministère.

En somme, dix années, période d'enfance! Enfance néanmoins prospère et pleine de promesse. Dix années de grâces, de protection spéciale de la part du Seigneur. Dix années de travail couronné par un franc succès.

Nous voulons, le 3 Septembre de cette année, en la fête de Saint Pie X, Patron du Collège, célébrer en famille, dix jours à l'avance, le Xe Anniversaire des humbles débuts.

Nous le célébrons avant tout pour dire à Dieu notre reconnaissance, de Lui seul sont venus tous les biens, à Lui seul doit monter toute la gloire.

A notre fête intime voudront bien prendre part le R.P. Jacques de Leffe, premier Supérieur régional des Jésuites au Vietnam, et un petit groupe d'Anciens du Collège, témoignant du fidèle attachement de nos jeunes Pères actuellement en ministère.

En raison des circonstances nous n'auront malheureusement pas la joie de voir auprès de nous S.E. Mgr le Délégué Apostolique ni les Evêques du Vietnam, auxquels nous sommes liés par une vive reconnaissance, une affection filiale, respectueuse et dévouée; mais nous comptons bien que la prière de Leurs Excellences s'unira à la nôtre pour remercier Dieu des bienfaits passés et nous obtenir d'abondantes bénédictions pour l'avenir.

"Longum restat iter!"

Nous le parcourons, Dieu aidant, avec même bonne volonté et nous l'espérons avec cette même protection d'En-Haut, dont nous avons reçu au cours des dix premières années, et si fréquemment, des témoignages signalés.

Dalat, le 21 août 1968
Joseph RAVIOLO S.J.
Recteur

(Liên Lạc Piô X, số 4, tháng 9.1968, tr.5-6)

Dzui quá xá là dzui !

NIỀM VUI LINH MỤC CỦA TÔI

Paul Deslierres

(trích)

II – Nếu vui tươi phải là tâm trạng thường xuyên của kitô hữu thì càng phải là đặc điểm của linh mục.

Có rất nhiều lý do thêm vào để làm cho đời sống của linh mục Chúa Kitô thành một đời sống, sống trong vui tươi. Và trước hết là sự ý thức mình đã được kêu gọi, chọn lựa và là đối tượng tình yêu đặc biệt của Chúa Kitô. Người đã âu yếm nói với các linh mục tiên khởi của mình trong bữa Tiệc ly rằng: “Các con là bạn hữu của Ta, nếu các con thi hành điều Ta dạy. Ta không gọi các con là tôi tớ nữa, vì tôi tớ không biết việc chủ làm; Ta gọi các con là bạn hữu, vì Ta cho các con biết tất cả những gì mà Ta học biết từ nơi Chúa Cha. Không phải các con đã chọn Ta, nhưng chính Ta đã chọn và đặt các con, để các con đi và sinh hoa kết quả trường tồn; vì thế, tất cả những gì các con sẽ nhận danh Ta mà xin cùng Chúa Cha, Người sẽ ban cho các con..” (Jo XV, 14-16). Vả, tất cả những đoạn vui mừng đọc thấy trong bài diễn văn sau Tiệc ly, tuy chớ giá trị cho mọi môn đệ Chúa Kitô, nhưng phải chăng là nhằm riêng và trước nhất các Tông đồ và những qì Chúa chọn để tiếp tục sứ mệnh cứu rỗi nhân loại? Nguồn suối vĩ đại của niềm vui linh mục chúng ta là chính Chúa Kitô mà ta được gọi đến để mặc lấy, mô phỏng, tiếp tục và đại diện giữa nhân loại. “Ta nói điều đó với các con, để niềm vui của Ta ở trong các con và niềm vui của các con được trọn vẹn” (Jo XV, 11). “Những u sầu của các con sẽ đổi thành vui mừng... Ta sẽ gặp lại các con và lòng các con sẽ vui mừng và không ai có thể đoạt niềm vui đó” (Jo XVI, 22 và 24). “Bây giờ, còn ở thế gian, Ta nói những điều đó để chúng được hưởng trọn niềm vui của Ta” (Jo XVII, 13).

Ý thức việc Thiên Chúa chọn mình, linh mục sẽ cố gắng sống trọn đời cho Chúa Kitô. Một linh mục như Đức Giáo hoàng Gioan XXIII luôn luôn chiếu tỏa vui tươi và hòa bình của một tâm hồn hoàn toàn bị Chúa Kitô chiếm đoạt, trong một cuộc gặp gỡ với Đức Hồng y Richaud, đã tiết lộ bí mật đời ngài như sau: “Từ khi tôi được kêu gọi và truyền chức để sống trong sự mê hoặc của Chúa, tôi để mặc Ngài đưa tôi đi và tôi không ước ao gì khác, chỉ cố gắng sao chu toàn thánh ý Ngài trong mọi trường hợp, mọi cảnh ngộ” (Cardinal Richaud, *Aux jeunes prêtres du Séminaire français de Rome*, après l’audience du 12 décembre 1958 avec S.S. Jean XXIII, cf. Doc. Cath. 1/2/59).

Đức trinh khiết toàn vẹn cũng đem lại cho linh mục một nguồn vui sâu xa là ý thức mình được “hiến dâng cho Chúa Kitô một cách mới mẻ đặc biệt”; niềm vui đó giúp linh mục dễ dàng “gắn bó với Chúa bằng một quả tim không chia sẻ; linh mục sẽ tự do hiến đời mình để trong và nhờ Chúa Kitô phụng sự Thiên Chúa và nhân loại hơn; sẽ sẵn sàng ơn để phục vụ Nước Ngài và công cuộc tái sinh siêu nhiên; sẽ có khả năng đón nhận rộng rãi tình phụ tử trong Chúa Kitô hơn..” (Presbyterorum Ordinis, n° 16b). Như tình yêu đôi lứa, kết hợp nam nữ trong một cuộc sống, thứ tình yêu độc quyền và bất khả ly đem lại cho họ nguồn vui sâu xa, thì đời sống độc thân linh mục cũng bảo đảm và diễn tả thứ tình yêu trọn vẹn và bất khả hồi đó, nên cũng sẽ là nguồn vui sâu xa cho linh mục: niềm vui đó chính là sự ý thức về cuộc tận hiến cho Chúa Kitô để tiếp tục công cuộc cứu rỗi của Ngài.

Đức khó nghèo, mà nhờ đó linh mục biết mặc lấy những tâm tình của Chúa Kitô khó nghèo và bạn của những người nghèo khó, biết từ bỏ mọi tham vọng thế tục, rửa sạch những

gì không phải là thuần túy phụng sự Thiên Chúa và nhân loại, cũng đem lại cho linh mục sự tự do trong ngoài, khiến cho cuộc sống thành vui tươi, bắt nguồn từ mỗi phúc thật thứ nhất. Của cải trần gian thường kèm theo nhiều ưu tư và bận tâm làm hại cho sự thanh tịnh và niềm vui tươi. Linh mục nào biết lo sống đời linh mục trong tinh thần từ bỏ của Chúa Kitô, sẽ được nếm tự do, trong vui tươi và tin cậy nơi sự quan phòng của Chúa Cha trên trời. Với tâm hồn thanh thoi, linh mục sẽ sung sướng nhận ra, nhất là trong hiện thân người nghèo, Chúa Giêsu Kitô mà linh mục đã hiến con tim và đời sống để đại diện Ngài giữa muôn dân.

Đức vâng lời linh mục, trong khi bảo đảm cho linh mục sự an tâm thi hành đúng thánh ý Chúa Cha, sẽ đem lại cho linh mục niềm vui của một tâm hồn chỉ hướng về sự yêu mến chu toàn thánh ý Thiên Chúa như Chúa Kitô. “Điều đẹp lòng Cha Ta, Ta hằng làm luôn”, với một tâm hồn vui tươi an bình, vị linh mục cũng nhận thức được sự bảo đảm nội tâm và cả thành công trong việc tông đồ. “Đáng sai Ta hằng ở với Ta, Người không để Ta một mình, vì Ta hằng làm điều đẹp lòng Người. Khi Chúa nói vậy, nhiều người tin ở Chúa” (Jo VIII, 29-30)

Thánh lễ hàng ngày mang lại cho linh mục một nguồn vui chân thật bất tận. “Tôi sẽ tới bàn thờ Thiên Chúa, tới Thiên Chúa nguồn vui của tôi” (PO 5b). Khi dâng Chúa Kitô, lễ vật vô cùng linh nghiệm và đẹp lòng Chúa Cha, qua phép Thánh Thể, “bao gồm tất cả kho tàng thiêng liêng của Giáo Hội” (PO 5b), vị linh mục kết hợp mật thiết với Chúa Kitô Cứu Thế mà sự hiến tế của Ngài đã mang lại niềm vui cứu rỗi cho thế giới. Vị linh mục gặp thấy nơi đây một kỳ công kiệt tác của công cuộc tông đồ hữu hiệu nhất và có sức thánh hóa nhất. Từng đó chưa đủ để chất đầy nơi linh mục tất cả niềm vui mà ngài cần để thi hành nhiệm vụ của ngài mọi ngày với niềm yêu mến và nhiệt thành sao?

[...]

(Liên Lạc Piô X, số 9, tháng.1970, tr.35-36)

ĐĂNG CHẶN CHIÊN LÀNH

Jean Motte

(trích)

[...]

Tại sao Người đã chọn chúng ta? Có phải vì công trạng của chúng ta không? Hẳn là không. Vậy vì sao? Bởi vì Người thích chọn như thế thôi: “Người đã gọi đến với Người những ai Người muốn” (Mc 3,13)., bởi vì Người muốn yêu thương chúng ta hơn tất cả các người khác.

Điều đó thúc bách chúng ta phải sống khiêm nhường và tin tưởng. Phải sống khiêm nhường, đừng tưởng rằng mình đã được chọn bởi công trạng của mình. Vì ân sủng nhưng không mà Chúa Giêsu đã đưa mắt nhìn đến tôi, và Người đã yêu tôi như yêu chàng thanh niên trong Phúc âm: “Nhìn thấy chàng, Chúa yêu mến chàng” (Mc 10,21).

Đồng thời tôi cũng phải tràn ngập tin tưởng, bởi vì nhận thấy rõ con người của tôi với tất cả khuyết điểm. Người vẫn yêu tôi với tất cả khuyết điểm đó. Chúng ta có thể lặp lại lời thánh nữ Têrêxa thốt lên khi nghĩ tới các ân phúc Chúa ban cho mình: “Lạy Chúa, chắc Chúa chán ghét khi yêu thương con như thế này, nhưng con van xin Chúa đừng sung sướng, vì nếu sung sướng tức là do công trạng của con rồi”.

Hãy tin tưởng, vì “Chúa là Thiên Chúa trung tín. Người đã gọi anh em đến nhận lấy Con của Người là Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta” (1Cor 1,9). Người đã gọi tôi, và Người sẽ ban tràn trề ơn phúc để tôi có thể trung thành khi theo bước Người. Tôi, tôi có thể bỏ Người, thật bi đát, tôi có thể làm điều đại dột đó lắm. Nhưng Người không bao giờ bỏ tôi. Vậy đừng đặt tin tưởng nơi tôi, nhưng hãy đặt tin tưởng nơi Người.

[...]

(Liên Lạc Piô X, số 7, tháng 9.1969, tr.37-38)

GIÁO DÂN TRÔNG ĐỢI NHỮNG GÌ NƠI LINH MỤC

A. Drexel

(trích)

[...]

Các tín hữu ước mong linh mục hãy là người cha đối với họ. Người cha yêu thương gia đình và mỗi phần tử trong gia đình. Ông săn sóc họ, để tâm đến họ và những gì liên quan đến họ. Ông lo lắng cho hết mọi người. Đó phải là thái độ của linh mục đối với các tín hữu. Thái độ này bắt nguồn từ nội tâm của linh mục: trong tình yêu đối với họ, trong sự quý trọng các linh hồn mà ngài phải cứu và dẫn đến sự thánh thiện, trong cái nhìn siêu nhiên của ngài đối với các tín hữu như anh em của ngài và anh em của Chúa Giêsu Kitô.

Thái độ bên trong đó gọi cho linh mục một thái độ bên ngoài đối với hết mọi người, làm sao cho tất cả đều cảm thấy được rằng ngài lôi cuốn họ như một người cha. Họ sẽ có cảm tưởng linh mục yêu thương họ, như người cha yêu con cái và cả gia đình; ngài lưu tâm đến họ, ngài chỉ muốn điều tốt cho họ, mặc dầu có khi nào đó ngài phải khiển trách họ và trong trường hợp đó họ vẫn cảm thấy ngài đau khổ vì phải làm như thế, và ngài chỉ làm vì phần rỗi và sự tiến bộ của họ thôi.

Có một trường hợp đặc biệt mà người tín hữu cảm thấy linh mục là một người cha: đó là khi ngài ban bí tích Giải tội. Ở đây, linh mục là vị quan tòa, nhân danh Thiên Chúa. Nhưng không vì thế mà linh mục không thể là người cha, cũng như Thiên Chúa là người cha đối với đứa con hoang đàng (Lc 15,11-32).

Vai trò người cha biểu lộ trong tòa Cáo giải dưới nhiều hình thức: kiên nhẫn khi có nhiều người xưng tội hay khi gặp trường hợp khó khăn; dịu dàng thay vì gay gắt; linh mục thường phải cảnh cáo, trình bày mối nguy hiểm đang đe dọa tội nhân, đòi hỏi một sự cải thiện, ra một hình phạt nặng, nhưng phải làm với tấm lòng dịu hiền, với những lời nói của một người cha biết yêu thương con cái. Tội nhân hiểu rằng linh mục phải nghiêm khắc, nhưng họ đòi hỏi ngài phải bình tĩnh, không dễ nổi giận, không gay gắt trong lời nói. Cũng như một người cha, linh mục còn phải giáo dục tội nhân, sửa lại các tư tưởng sai lầm của họ và chỉ cho họ những phương pháp hoàn hảo để tiến lên trong đời sống thiêng liêng.

Cuối cùng, cũng như một người cha, linh mục phải luôn luôn khích lệ tội nhân tin tưởng, như Chúa Giêsu đã nhiều lần khích lệ trong Tin mừng.

Đó là những gì một tội nhân chờ đợi nơi linh mục khi đến cáo tội với ngài.

Vai trò người cha đối với các tín hữu rất quan trọng trong khi linh mục thi hành sứ vụ. Nhưng ở đây có một tảng đá ngầm cần phải tránh, phải loại bỏ cái mà người ta gọi là ‘phụ thân chủ nghĩa’ (paternalisme). Thái độ này có thể xuất hiện qua nhiều hình thức. Tôi chỉ cần nêu lên một vài hình thức có thể gặp được nơi các linh mục [...] Phụ thân chủ nghĩa là: trong lúc hướng dẫn giáo dân, linh mục muốn kiểm soát hoàn toàn mọi chi tiết nhỏ nhất của cuộc sống người tín hữu, mặc dù các điều đó không có một chút liên hệ gì với đời sống Kitô giáo đúng nghĩa cả; hoặc muốn tự ý quyết định về hết mọi chuyện; hoặc không muốn chấp nhận bất cứ sáng kiến nào của tín hữu mà ngài hướng dẫn; hoặc giữ họ lại trong tình trạng thua kém. Trái lại, linh mục phải giúp giáo dân trở thành một cá tính, và giáo dục họ biết tự lập để họ có thể tự quyết.

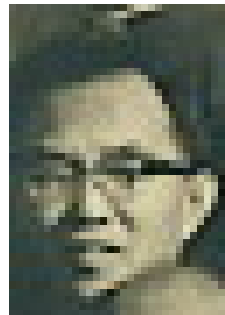
Vẫn là phụ thân chủ nghĩa khi linh mục để cho người giáo dân cảm thấy uy quyền của ngài đè nặng trên họ và đòi hỏi một sự vâng phục mù quáng, hoặc khi ngài không muốn chấp nhận một người khác, một linh mục khác chẳng hạn, xen vào các công việc của mình; hoặc khi linh mục không muốn nghe bất cứ đề nghị nào của giáo dân và từ chối mọi đối thoại ngay từ đầu.

Tôi muốn nhấn mạnh đến tính cách cần thiết phải tuyệt đối tránh những hình thức phụ thân chủ nghĩa trên, bởi vì chúng làm giảm giá trị sứ vụ chân chính của linh mục và có thể đưa người giáo dân tới chỗ thay đổi quan niệm tốt đẹp sẵn có từ trước về ngài.

[...]

(Liên lạc Piô X, số 11, Phục sinh 1971, tr.7-8)

MỘT TIA HY VỌNG **Matthias Ch'en**

Những biến cố đau thương vừa qua cũng đã làm tổn hại không ít cho Đalạt chúng ta, một thị xã thường được ‘may mắn’ và ưu đãi trong những năm qua. Hôm nay, chỉ trong khoảnh khắc, gần một phần tư dân số Đalạt đã phải lâm cảnh màn trời chiếu đất. Nhà xứ Chính tòa, trường Oiseaux, Adran, Dòng Chúa Cứu Thế, Nữ tu viện Phanxicô và Giáo hoàng Học viện chúng ta cũng như Đại học đã trở thành những trung tâm tiếp cư cho hơn 10.000 người không phân biệt tôn giáo. Ngoài ra còn nhiều trung tâm tạm cư do Chính quyền điều khiển. Trong nhiều thành phố khác, những người tỵ nạn đã tự ý đến gõ cửa xin tạm trú nơi các trường hay các bệnh viện công giáo. Được biết trường Bosco (Gò vấp) đã tiếp nhận hơn 16.000 người. Trường Đồng Công (Thủ đức) hơn 20.000 và 6.000 người khác tại bệnh viện của các thầy dòng thánh Gioan Thiên Chúa (Hố nai).

Sự kiện trên đây đã làm cho tôi liên tưởng đến câu chuyện do một cha đã kể lại. Cách đây vài năm, tại một thành phố Nam Mỹ, trong lúc bao người lâm cảnh khổ không nhà không cửa, và họ đã hoàn toàn bất lực không còn phương thế giải quyết cấp bách nỗi thống khổ đó. Đứng trước cảnh bi đát tang thương, Đức Giám mục sở tại đã vui lòng nhường lại cho họ ngôi thánh đường đang được xây cất để làm nơi tạm trú cho họ. Với cử chỉ bác ái cao thượng đó, với nhiều công tác từ thiện xã hội tương tự, Đức Giám mục đã cảm hóa được họ, đồng thời làm cho hàng vạn người công giáo biết nhận thức, cải thiện và sống đúng theo tinh thần đức tin công giáo. Vì, như chúng ta đã biết, tại các quốc gia Nam Mỹ, đa số dân chúng đều cúi đầu lãnh nhận phép Thánh tẩy, nhưng tỉ số sống đạo cho ra hồn lại thực thấp kém.

Tôi cũng nhớ lại trong trận chiến tranh Trung hoa – Nhật bản, từ 1937 tới 1945, cũng nhờ nghĩa cử tương tự của các tổ chức công giáo đối với dân tỵ nạn mà nhiều người trong số đó đã nhận biết chân lý. Đây là một trong những yếu tố quan trọng đã thúc đẩy mạnh mẽ công cuộc bành trướng của Giáo hội công giáo tại Trung hoa sau chiến cuộc.

Chúng ta hãy cầu nguyện và vững tin rằng Thiên Chúa quan phòng sẽ biến những nỗi đau thương khốn khó thành nguồn lợi thiêng liêng cao quý cho các tín hữu đang gắng chịu đau khổ và là một nguồn ánh sáng hy vọng cho đồng bào ngoài công giáo của chúng ta. Biết đâu Chúa đã chẳng dùng những dịp đón tiếp đầy tình thương của các cơ quan công giáo để đánh động tâm hồn đồng bào ta và để gieo vào lòng họ mỗi cảm tình cùng lòng ngưỡng mộ Giáo hội.

Phần chúng ta, chúng ta rất ước mong cho khoảng thời gian tạm trú ngắn ngủi của đồng bào lương tại GHHV sẽ là cơ hội dọn đường trước cho những cuộc tiếp xúc đầy hiệu quả mà anh em chủng sinh chúng ta sẽ thực hiện trong công trình truyền giáo sau này.

(Liên Lạc Piô X, số 3, tháng 5.1968, tr.35-36)

Trong ước mơ

Đang thực hiện

Và hiện thực

NHỚ VỀ THÁNG NGÀY XƯA...

*Từ năm 1962 đến năm 1972,
Học viện ghi lại những sự kiện đáng chú ý trong ngày,
qua những tập Chroniques (1962-1967)
và Thông tin (1967-1972).
Xin trích ra một số những sự kiện đó.*

6.1.1963

Epiphanie de Notre Seigneur. Aujourd'hui c'est un jour inoubliable pour le Collège, jour où successivement, les Pères sauf le Père Spirituel, le Père de Lauzon et le R.P. Recteur – les deux derniers étant absents! – et les séminaristes sauf 5 ou 6, tombèrent malade! Dès minuit, une grippe intestinale commence déjà à attaquer Pères et séminaristes. Et la situation ne fait qu'empirer. Une atmosphère morne, triste enveloppe tout le Collège. A midi, grâce à un habile arrangement du Père Jos. Ch'en, l'hôpital peut recevoir une vingtaine de séminaristes. Quand l'état de santé de quelqu'un semble s'améliorer, il doit revenir au Collège pour céder son lit à un autre qui en a plus besoin. En tout, il y eut une trentaine de séminaristes qui sont passés par l'hôpital. Les PP. Bobbio et Motte eux-mêmes ont été obligés aussi de se rendre à l'hôpital.

Heureusement, cette triste situation ne dure que deux jours et à partir du 3e jour, tout semble s'améliorer, les malades sont à peu près revenus à l'état normal. Enfin, l'orage est passé, tous reviennent au Collège, l'un après l'autre. Et le 11 dernier, les Pères Professeurs et les séminaristes ont repris leur tâche quotidienne. Cela va sans dire que, pendant ces jours-là, nous tous ont joui d'un repos complet...sauf les quelques vaillants qui ont trouvé ample occasion de se dévouer! (*Chroniques 1963*)

7.3.1963

Fête de Saint Thomas d'Aquin. DISPUTE SOLENNELLE sur la Critique: Mr Trãi défend les thèses tandis que MM. Soạn et Tào lui posent des objections. Mr Kiệu présente une dissertation d'Ontologie "De natura et valore principii rationis sufficientis". Sur notre invitation, une vingtaine de Frères Scolastiques Rédemptoristes ont assisté à notre dispute. (*Chroniques 1963*)

13.4.1963

Visite de S.E. Mgr SALVATORE ASTA, Délégué Apostolique et de son secrétaire Mgr De Nittis, accompagnés de S.E. Mgr Hiền. A cette occasion, les séminaristes ont exécuté un joyeux chant en son honneur. De son côté, en des termes paternels le Délégué a adressé aux séminaristes une belle et significative exhortation. Il nous a aussi révélé la particulière sollicitude du Saint Père pour notre Collège Pontifical, lors de l'audience privée que lui accordait le Pape ayant son départ pour le Vietnam... (*Chroniques 1963*)

1.4.1964

A 6h30 du matin, en la chapelle du Collège, nos 7 théologiens de première année ont reçu la Tonsure conférée par S.E. Mgr Hiên, évêque de Dalat...C'est la première fois que notre Collège a cet honneur. (*Chroniques 1964*)

23.4.1964 : INAUGURATION DU COLLÈGE

A 8h15 du matin, Mgr De Nittis bénit la chapelle. A 8h45, S.E. Mgr Hiên, évêque de Dalat, célèbre la messe pontificale, pendant laquelle, S.E. Mgr Bình, archevêque de Saigon, prêche sur l'idéal du prêtre... Parmi environ deux cents invités venus assister à la messe, nous remarquons la présence de tous les évêques du Vietnam-Sud, du R.P. Recteur de l'Université catholique, du R.P. Recteur du Grand Séminaire de Saigon, de quelques RR. Pères Vicaires Généraux, des représentants religieux et religieuses du diocèse de Dalat, et aussi la présence de Messieurs Tô Công Văn, architecte du Collège et Trương Quốc Oai, entrepreneur de notre construction.

Après la messe, un cocktail réunissait tous les invités dans la grande salle...

A midi, le repas familial auquel participaient le Général de division Lê Văn Nghiê, directeur de l'Université Militaire de Dalat, M. Trương Ngọc Liễn, adjoint administratif de la 2e région tactique, représentant du Général Đỗ Cao Trí et aussi le sous-chef de la ville de Dalat, M. Nguyễn Tụ, etc.

A la fin du repas, notre Doyen, M. Soạn remercia en français et en vietnamien le Saint-Siège, les autorités, les Pères, au nom de tous les séminaristes. Ensuite, le R.P. Recteur fit un discours en français pour dire la gratitude du Collège à tous ses bienfaiteurs, illustres ou inconnus: il communiqua à l'assistance un télégramme de félicitation de Son Eminence le Cardinal Agagianian, Préfet de la S.C. de la Propagande, puis un autre du T.R.P. Général de la Compagnie de Jésus:

“De Roma...

“Père Paul O'Brien Collège Pontifical Dalat Vietnam

“Exprime vœux fervents Episcopat vietnamien

“professeurs élèves séminaire Dalat

“occasion bénédiction nouveaux édifices

“Collège Pontifical Pie X.

“Stop. Implore abondantes grâces divines

“sanctification clergé et bénis tout cœur cher pays

CARDINAL AGAGIANIAN

“De Rome...

“Collège Pontifical, Dalat, Vietnam.

“En l'inauguration des nouveaux bâtiments du Collège,

“je me réjouis de cœur avec le Représentant du St-Siège,

“les Evêques, les Professeurs et tous vos étudiants.

“Au nom de la Compagnie de Jésus,

“je remercie l'Episcopat du Vietnam pour la confiance

“qu'il nous témoigne en nous remettant ce Séminaire.

“Je déclare que la dite Compagnie en accepte la charge,

“disposée à y travailler de son mieux à la formation

“d'un clergé excellent, digne de l'Eglise du Vietnam.

JANSSENS

Enfin, Mgr De Nittis répondit et réaffirma la sollicitude du Saint-Siège envers notre Collège et son désir d'en voir sortir des prêtres saints et zélés.

Dans l'après-midi, départ de Mgr De Nittis et de tous les Evêques après 5 jours passés au Collège...

Aujourd'hui, du matin jusqu'au soir, le Collège est ouvert au public pour la visite. (*Chroniques 1964*)

3.9.1964: FÊTE DE SAINT PIE X, PATRON DU COLLÈGE

Comme tous les ans, nous célébrons la fête solennellement. Quelques semaines avant, le Délégué Apostolique, Mgr Palmas nous a promis de venir nous visiter le 6 septembre. En vue de cette réception, Mgr Hiên a retardé son départ pour le Concile et, de notre part, nous avons décidé de fêter simplement le saint Patron et remettre notre Académie au 6. Mais quelques jours avant le Délégué s'excuse de ne pas pouvoir venir le jour annoncé et, navré de sa déception, il veut remettre sa visite à un autre moment plus solennel. Ainsi, tout va se passer comme d'habitude.

Mais, grand bonheur pour nous après tout, nous avons Mgr Hiên pour la grande Messe Pontificale, où tout le monde est content d'être témoin, pour la première fois dans notre Collège, de la nouvelle cérémonie somptueuse: Mgr grave dans son habit doré, est entouré par une cour de 16 personnes: 6 Pères et 10 séminaristes. C'est vraiment digne de notre belle chapelle, et cela, évidemment, n'augmente pas moins notre ferveur et piété.

Le matin à 11h15, L'ACADÉMIE se passe dans le grand auditorium. Y assistant tous les pères et séminaristes du Collège, avec une quarantaine de visiteurs de toutes sortes. Comme programme, Mr Lê Xuân Thượng fait un long discours sur "S. Pius Bonus Pastor et Servus Servorum". Ant. Nguyễn Trọng Quý chante sa poésie Đuốc Thiêng. Enfin, Mr Nguyễn Quang Tào nous présente les travaux de la Congrégation Mariale du Collège. Tout cela est enveloppé par deux grands choeurs dirigés par Mr Jos. Khâu.

Après cela, c'est le repas familial, présidé par Monseigneur même... (*Chroniques 1964*)

3.10.1964

Magnas Deo gratias!...Adieu le service militaire. Toute la maison éclate de joie en revoyant ses enfants, qu'on aurait cru perdus, maintenant se réunir sains et saufs sous le toit (*Chroniques 1964*)

26.8.1965

Réunion des bibliothécaires au Vietnam à Dalat, y sont invités nos deux pères le R.P. Recteur et le R.P. bibliothécaire Joseph Ch'en. On déclare que notre bibliothèque est la mieux équipées de toutes au Vietnam, tant en quantité qu'en qualité. (*Chroniques 1965*)

16.12.1965

Nous sommes à table. Des applaudissements des mains s'élèvent soudainement. Le R.P. Recteur entre. Le silence se rétablit. Le Père nous donne cette nouvelle: "Notre Père Général a approuvé le R.P. Raviolo comme Recteur de ce Collège. Et moi, j'irai demain à Bangkok". C'est une grande nouvelle n'est-ce pas, mais quelle nouvelle, quelle triste séparation!

Le souper de ce soir est un souper des adieux, pendant lequel notre doyen, au nom de tous, adresse au R.P. O'Brien des remerciements et des adieux. Et les séminaristes entonnent le chant des adieux "Ce n'est qu'un au revoir, mon Père, ce n'est qu'un au revoir". Cependant il n'en est pas moins juste que "Partir c'est mourir un peu", surtout pour ceux qui restent! Le R.P. O'Brien nous laisse ses dernières paroles touchantes: "Nous sommes séparés, mais nous restons tout près les uns des autres dans notre Seigneur. Continuez à vous acquérir l'esprit apostolique!..." (*Chroniques 1965*)

24.12.1965

... A 8h30 (p.m.) nous sortons pour la grande procession en l'honneur de la T.S.Vierge (de Fatima) avant la messe de minuit. C'est une procession aux flambeaux. La T.S.V. passe à travers les grandes rues de la ville. Que de monde! On dirait que toute Dalat accourt pour contempler la T.S.V. en son passage. La procession se conclut avec une messe solennelle, messe de minuit, célébrée par Son Exc. Mgr Hiền. Nous servons et chantons la messe. Notre frère Mr Vương Văn Điền est invité comme speaker dans cette messe. (*Chroniques 1965*)

26.12.1965

Nous allons à l'Université recevoir la statue de la T.S.V. de Fatima. A 9h15 on va en procession solennelle de l'Université jusqu'à notre Collège. On chante les litanies de la T.S.V. Et voilà que la T.S.V. est chez nous. Notre R.P. Recteur la salue en lui souhaitant la bienvenue, et cela au nom de toute la communauté. Il présente ensuite à la T.S.V. le Corps professoral et les séminaristes. Après ça, nous récitons le chapelet avec méditation du mystère joyeux dirigé par le R.P. Deslierres. Et pour terminer, un discours final assuré par le R.P. Lacretelle sur une invocation à la T.S.V. comme Arche d'Alliance. (*Chroniques 1965*)

30.12.1965

Nous sommes heureux de recevoir la visite du Doyen et du Vice-doyen de l'Université bouddhiste Vạn Hạnh: les vénérables Thích Minh Châu et Thích Thiện Ân. A cette visite, on note la présence de quelques personnages suivants: le R.P. Nguyễn Văn Lập, et les Messieurs Nguyễn Văn Trung, Lý Chánh Trung, Vũ Khắc Khoan, Nguyễn Đăng Thục, Trần Quang Thuận, Nghiêm Thẩm, Đào Đăng Vỹ. Presque tous nos Pères sont présents à cette réception. La visite dure une bonne heure de 4h05 à 5h15. (*Chroniques 1965*)

5.3.1966

Arrivée des Évêques pour l'inauguration de la Faculté de Théologie. Son Excellence Mgr le Délégué Apostolique et les Messieurs Nguyễn Văn Bình, Nguyễn Kim Điền, Piquet, Seitz, Hoàng Văn Đoàn et Phạm Ngọc Chi. (*Chroniques 1966*)

7.3.1966: INAUGURATION DE LA FACULTÉ DE THÉOLOGIE

Messe célébrée par 17 célébrants dont S.E. Mgr le Délégué Apostolique, 7 évêques et 9 prêtres.

A 10h. Académie. Lecture de Décret "Ab ortu Solis" de la S.C. des Séminaires et Université instaurant une Faculté de Théologie au Collège par le R.P. Provincial, le Père

Burkhardt. Assistant à cette séance: S.E. le Délégué Apostolique, 8 Évêques, le R.P. O'Brien, ancien Recteur du Collège, le R.P. Đình, Supérieur du Grand Séminaire Saint Sulpice, et plusieurs prêtres de divers ordres, et des Frères Rédemptoristes. A cette occasion notre Collège a offert comme souvenir aux hôtes de marque, invités au diner, un bulletin spécial parlant des activités du Collège.

A 20h.: Théâtre avec la pièce “Le Saint malgré lui” par Henri Ghéon, miracle populaire en 3 épisodes. A cette représentation on remarque la présence de S.E. Mgr le Délégué Apost., de 8 Évêques, du R.P. Provincial, du R.P. O'Brien, de plusieurs Pères de divers Ordres, des Frères Rédemptoristes, d'un bon nombre de religieuses, des étudiants et étudiantes de l'Université Catholique. (*Chroniques 1966*)

15.11.1966

... à 3h45: match de volley-ball historique: du côté des Pères, ce sont les joueurs meilleurs: R.P. Recteur, Ch'en Jos., Ch'en Matt., Krah, San Pedro, Urrutia. Les spectateurs sont nombreux, car c'est un match attrayant et joyeux: éclats de rire... applaudissement... Vous pouvez vous imaginer les gestes comiques et malhabiles des vieux joueurs. Voilà une excellente distraction et les Pères nous édifient par leur entrain.

Après le souper: film “Les délinquants” réalisé par Joannard. Sujet: drame social sur la rééducation des jeunes délinquants. (*Chroniques 1966*)

21.12.1966: NOUVEAUX PRÊTRES

Première ordination sacerdotale au Collège Pontifical célébrée solennellement par Mgr Hiên, pour les 3 diacres: Nguyễn Thế Minh, Hồ Hán Thanh, Trần Đình Trọng. (Pour les autres diacres, ordination sacerdotale dans une paroisse de leur diocèse).

Après la messe pontificale, réception des invités des nouveaux prêtres à la salle de théâtre. Dans son petit discours, R.P. Trần Đình Trọng manifeste la joie, le bonheur et la reconnaissance envers les Pères et les bienfaiteurs. Vous pouvez vous représenter en imagination les spectacles émouvants où les vieux Pères professeurs reçoivent à genoux les premières bénédictions des nouveaux prêtres, leurs élèves... (*Chroniques 1966*)

5.9.1967

Lúc 18g30, Ô. Condominas, giáo sư Trường Cao học Paris, Đại học Columbia và Đại học Yale (USA), đồng thời cũng là hội viên Hội Nghiên cứu Bắc cổ Viễn đông, trên đường ghé qua Đalat, đã tới diễn thuyết tại thánh đường Học viện về đề tài: “Les Montagnards du Vietnam”... Là một nhà nhân chủng học, với kinh nghiệm già dặn của bao năm lăn lộn giữa các buôn Thượng, giáo sư đã cống hiến cho thánh giả nhiều ý tưởng và kinh nghiệm quý báu về các bộ lạc Thượng tại Việt nam. Một phần lớn các kinh nghiệm, học hỏi quý báu đó, giáo sư đã có dịp trình bày qua những bài báo đăng trong tạp chí “L'art sacré” và đặc biệt trong hai tác phẩm giá trị của ông: cuốn “Nous avons mangé la forêt” và cuốn “L'exotique est quotidien”... (*Thông Tin số 1, 1967*)

22.9.1967

18g30, Đức cha P. NGUYỄN VĂN THUẬN, Giám mục Nha trang, nói chuyện với gia đình Học viện tại thánh đường. Cuộc nói chuyện nằm trong chương trình Năm Đức Tin, nên lần lượt ĐC đã nói tới: Đức tin trong cuộc đời, bốn phận đời LM, một khía cạnh thực của đời LM: cái khổ, và sau cùng với những kết luận thực tiễn và cấp thiết.

- Đức tin trong đời sống: Đời LM phải đâm rễ sâu vào đức tin, nếu không, sẽ “hông mất”, sẽ không có sự sống.

- Bồn phận đời LM: Thánh Tôma đã tóm tắt cuộc đời LM trong 2 điểm sau đây:

*Unum principale, Corpus Christi verum;
Alterum secundarium, Corpus Christi mysticum.*

LM có nhiệm vụ bảo tồn, bênh vực và phát triển hai điều này. Vì đây, hằng ngày LM dâng lễ, tiếp xúc trực tiếp với Chúa Kitô trong phép Thánh Thể: *Corpus Christi verum*. Và hằng ngày LM cũng tiếp xúc với đoàn chiên: *Corpus Christi mysticum*, với tất cả yên ủi hoặc vất vả, phiền nhiễu... của cái gọi là “đời”, “đời LM”. Tại sao LM lại đâm đầu vào gánh chuốc lấy những vất vả, đau khổ... đó, nếu không phải vì đức tin, và làm sao LM chịu đựng nổi “cuộc đời đó” nếu không có đức tin. Và đây đức tin chính là vinh thắng của LM (1Jo 2). Gương đời sống đức tin của thánh GM Ph. đệ Salêsiô đã cứu người mất đức tin vào Chúa Giêsu Thánh Thể và đời sống đức tin của thánh Vianney đã cứu cả họ đạo mất đức tin với từng đoàn lũ người xa lạ khác... là những khích lệ, yên ủi lớn cho đời LM chúng ta.

- Một khía cạnh thực đời LM: đau khổ. Đời LM không thoát khổ đau. Chính Chúa Giêsu cũng đã vạch và trải qua con đường đó, con đường Thánh giá: Người đã xuống thế, đã chịu đóng đinh, chịu táng trong mồ và đã sống lại. Sống lại, đó mới là đích thực, còn những chặng đường kia sẽ qua và phải qua. Người LM cần phải nhận thức sự thực đó và phải chuẩn bị đón nhận cùng vượt qua một cách anh hùng, ngõ hầu nên giống Chúa Giêsu, xứng đáng là môn đệ của người. Và làm sao vượt qua anh hùng được, nếu không vun quén đức tin. Đức tin sẽ đưa lại ánh sáng, các giải pháp hữu hiệu và lòng tin tưởng, hăng say... để đi tới vinh quang: *Per Crucem ad Lucem*.

- Sau cùng, ĐGM chỉ bảo cho mấy điều cấp thiết cần phải thực hiện ngay trong đời sống hằng ngày: 1/ Ngay bây giờ phải luyện đức tin trong mọi sinh hoạt: học, suy gẫm những điều mình học... theo ánh sáng đức tin. *Studium Dei et de Deo*. Điều mình học phải sống động. 2/ Thứ đến, phải luyện tập sống hợp với đức tin; 3/ Nhất là phải cầu nguyện, cầu nguyện với lòng khiêm nhường, vì “Người công giáo chỉ lớn, chỉ cao cả khi biết quỳ gối”. *Adauge fidem meam, Domine...*

Và lời vàng ngọc cuối cùng vị Giám mục trẻ trung và tài ba của GHVN đã để lại cho anh em chủng sinh Học viện là: *Deo conscientia, hominibus prudentia*. (Thông Tin số 1, 1967)

4.10.1967

Chiều. 6g. Đức cha J. CASSAIGNE, MEP, người cha của anh em phong cùi, diễn thuyết về “Việc truyền giáo giữa anh em Thượng”, với mục đích để hiểu hơn và yêu hơn.

Sau khi định vị đối tượng của buổi nói chuyện về nguyên đồng bào Thượng trong địa phận Đà Lạt, Đức cha đã lần lượt trình bày về các vấn đề: làng mạc, tập tục (cưới hỏi, tang chế), tôn giáo.

Đề cập tới vấn đề tôn giáo, Đức cha cho biết niềm tin của anh em Thượng không đến nỗi phức tạp đâu. Đại để họ đều tin vào một Hữu Thể tối thượng (Yàng). Ngài cầm cân nẩy mực, thưởng phạt thần dân theo việc làm thiện ác của mỗi người. Ngoài ra còn tin có các thần minh (génies) vô văn vô số như trời, đất, trăng, sao, rừng, núi, sông, biển... Nhưng đặc biệt là họ không có các đền, chùa, miếu để thờ cúng. Nghi lễ phụng tự của họ thường diễn ra trong các dịp ma chay, tống táng, ngày mùa... Khắp nơi, người phù thủy giữ vai trò quan yếu trong lãnh vực này.

Sau cùng, Đức cha không quên nói tới tình hình Công giáo Thượng. Sau bao năm nhọc nhằn truyền giáo của đoàn chiến sĩ Thánh giá, kết quả ít ỏi. Con số giáo dân được một rúm. “Nhưng tương lai? Còn bao anh em Thượng khác, cả rừng người nghèo khổ, chậm tiến kia, họ là ai? Ai đưa họ về với gia đình Giáo Hội Mẹ Thánh? Ai đem Tin lành đến cho họ?” Đặt câu hỏi xong, Đức cha đã cho thánh giả một câu trả lời vắn gọn và rõ ràng: “Chính chúng con. Chính hàng giáo sĩ, giáo dân Việt nam”.

Trước khi chấm dứt buổi nói chuyện, Đức cha đã nhắc sơ qua tới sự bầu cử của thánh Giuse trong đời tông đồ của ngài và lướt qua các chặng đường đời ngài đã qua, đặc biệt “16 năm lưu đầy tại Sài Gòn, tức là 16 năm Giám mục Sài Gòn, ngài cho là những năm lưu đầy, rồi 26 năm 9 tháng sống với anh em Thượng phong cù tại Di linh trước sau thời Giám mục Sài Gòn, ngài vẫn chưa thấy là đủ, và dầu nay đã 82 năm sống, ngài quyết sẽ còn làm việc, làm việc mở nước Chúa cho tới chết, chết giữa thế giới của những người anh em xấu số phong cù giữa lòng đất Việt này...” (*Thông tin số 2, 1967*)

6.12.1967

...buổi nói chuyện “rất chúng mình” (sic) của cha Viện trưởng Đại học Đà Lạt về chuyến công du 6 tuần tại Mỹ quốc của phái đoàn các Viện trưởng Đại học Việt nam... (*Thông Tin số 4, 1967*)

9.1.1968

Danh ca Earl Brown, người da đen Hoa kỳ... đã tới trình diễn các bản dân ca của Hoa kỳ tại giảng đường Học viện... Cũng trong dịp này có ban dân ca Đà Lạt tham dự và tình nguyện lên trình bày các bản Cây trúc xinh, Qua cầu và Quê nghèo... (*Thông Tin số 5, 1968*)

2.3.1968

...Lang thang dzớ được tờ giấy đọc bà con nghe chơi:

Tin Đà Lạt. Góp phần trong công cuộc cứu trợ nạn nhân chiến tranh, Giáo hoàng Học viện Đà Lạt đã tổ chức nhiều đoàn sinh viên công tác xã hội nhằm mục đích giúp đỡ đồng bào ở khu vực cây số 4 và kế cận.

Công tác khởi diễn từ hôm 26.2.68 và sẽ được tiếp tục trong nhiều ngày. Các sinh viên đã đến tận chỗ giúp đồng bào nhặt nhạnh những gì còn sót lại sau chiến cuộc vừa qua.

Bên cạnh những căn nhà sụp đổ hoặc cháy rụi, từng toán sinh viên hăng hái ra sức làm việc, xúc mạnh đá vụn, khuôn vác các vật dụng, tiếp tay với đồng bào dựng lại vài căn lều tạm trú. Cùng tham gia công tác này có linh mục Viện trưởng Raviolo, cha Đoàn Cao Lý và cha Quercetti.

Tương cũng cần nhắc lại là trong những ngày Đà Lạt biến động, Giáo hoàng Học viện đã mở rộng cửa đón nhận 1700 đồng bào đến tỵ nạn. Nhưng hiện nay tình hình đã ổn định, đồng bào lần lượt hồi cư, số còn lại vào khoảng 300 người, phần đông là đồng bào ở cây số 4, trại Du sinh và ấp Hà đông, nhà cửa đã bị cháy hoặc hư hại hoàn toàn. Chính quyền địa phương đã phát động chương trình tổng kiểm soát để có đủ dữ kiện dự trù kế hoạch trợ cấp hữu hiệu và hợp lý hơn trong giai đoạn II của công cuộc cứu trợ.

Đó là mục “Hoạt động xã hội của đoàn sinh viên Giáo hoàng Học viện” trong “BẢN TIN HÀNG NGÀY” (28.2.1968) của Ty Thông tin Đà Lạt.

Tương cũng nên ghi lại đây: Mấy ngày biến động đầu tiên, các cha Học viện đã lấy gạo trong kho để thổi nấu phát cho đồng bào tới tỵ nạn, với xoong chảo thìa muỗng đĩa bát phát

không. Tất cả cũng chỉ vì một động lực: Tình yêu Chúa Kitô thúc đẩy chúng ta. (*Thông tin số 7, 1968*)

22.4.1968

Cha XAVIER LÉON-DUFOUR sj., trên đường vòng quanh thế giới, đã tới Đà Lạt. Tại đây ngài sẽ cho loạt diễn thuyết về Thánh kinh và gặp nhóm dịch cuốn *Vocabulaire de Théologie biblique* của ngài. (*Thông Tin số 4, 1968*)

5.5.1968

12g00 : Đại tiệc tiền đưa các cha Thần học IV ra trường. Anh em trong gia đình hát bài “Hè về”, hòa âm 4 bè của cha Ngô Duy Linh để mừng một mùa hè mới mọi người đang nao nức ‘lên đường thụ hưởng’. Trong dịp này cha P. Nguyễn Văn Nho đã long trọng đọc một bài diễn văn hết sức xúc tích ý nghĩa và cảm động, đề tỏ bày tâm trạng của những người sắp ra đi dần thân vào cánh đồng truyền giáo. Đặc biệt khi hướng về các bậc đàn em, cha đã đại diện cho 19 cha ra trường mời các em nhớ năng ghé thăm các địa sở của các đàn anh, với mục đích ‘tam cùng’: cùng ăn, cùng sống, cùng ngủ với. Ai nấy đang ‘rưng rưng trước cảnh ra đi’ bỗng tươi hẳn. Một tràng pháo tay kèm theo những tiếng hoan hô tưởng chừng đập đổ cả tòa nhà kiên cố đã nổi dậy. Hẳn ai nấy sẽ nhớ kỹ lời mời cả thể này... (*Thông Tin số 9, 1968*)

3.10.1968

Lần đầu tiên sau mấy năm, cha Viện trưởng cho phép bà con ra Hòa Bình coi cuốn phim “Mười điều răn” của C. de Mille với các tài tử Charlton Heston và Yul Brynner. Tại rạp hát cũng có mặt nhiều vị giáo sư khả kính, các thầy Phanxicô, Lazaristes và nhiều dòng tu khác...kể chẳng xiết. (*Thông Tin số 12, 1968*)

26.02.1969

11g50: cha Tổng quản ARRUPÉ (Dòng Tên) đến Học viện. Các cha các thầy đón Đức Giáo Hoàng đen với muôn tràng pháo tay và muôn nụ cười tươi. Cùng đi với ngài có cha Dargan Phụ tá và cha Chu, Giám tỉnh Viễn đông.

2g30: cha Tổng quản nói chuyện với các cha và các thầy tại giảng đường Học viện. Cuộc nói chuyện gây nhiều hứng thú sâu sắc. Đại ý ngài vạch cho linh mục tương lai thấy chiều hướng của Hội thánh sau Công đồng Vaticanô II: sống giữa thế gian mà không thuộc về thế gian. Hãy tận dụng mọi phương tiện tân tiến ngày nay để phát huy giá trị siêu nhiên.[...]

7g30 tối: đại yến, có Đức Giám mục Đà Lạt tham dự chung vui. Trong bữa ăn, các cha các thầy Kinh viện dòng Tên đón mừng cha Tổng quản bằng hai tiếng gà gáy (vì năm Con Gà) và một bài hò miền Nam. Khớ thiệt! Đừng tưởng dòng Tên hát dờ mà gây tiếng xấu cho người ta nhé! Anh em Học viện đón mừng cha bằng bản hợp ca ‘Đà Lạt trắng mờ’. Và để đáp lễ, cha Tổng quản tặng anh em 4 ngày nghỉ từ thứ năm 27.2 đến thứ hai 3.3. Mừng quá cỡ!
- 27.02.1969: 8g30 chụp hình chung trước vườn hoa Học viện... (*Thông Tin số 16, 1969*)

4.3.1969

6g30 chiều: Cha Hoàng Quốc Trương, Khoa trưởng Đại học Khoa học Đà Lạt, đến thánh đường Học viện để nói chuyện với anh em chủng sinh về cảm nghĩ của ngài khi tiếp xúc với giới trí thức, lúc ngài còn là sinh viên và khi làm giáo sư. (*Thông Tin số 17, 1969*)

13.3.1969 : TIN BUỒN

“Tôi rất đau buồn báo tin cho các cha và các thầy hay: cha già Bolumburu đáng kính mến của Học viện đã từ trần tại Tây ban nha ngày 6.3.69. Chúng ta mất đi một linh mục đã dâng hiến sự sống và cái chết cho Việt nam và Học viện”. Đó là đại ý thông cáo của cha Viện trưởng. (*Thông Tin số 17, 1969*)

20.3.1969

Sư huynh Pierre, Giám đốc Trung tâm Sư phạm Đà Lạt nói chuyện với anh em tại thánh đường Học viện về tổ chức giáo dục ở Hoa kỳ. (*Thông Tin số 17, 1969*)

7.5.1969

Ông Mai Thọ Truyền, Quốc Vụ Khanh đặc trách Văn hóa đến thăm Học viện và nói chuyện với đề tài “Niềm thông cảm giữa các tôn giáo” (*Thông Tin số 18, 1969*)

1968-1969

Điểm tin tức trong năm:

[...]

5. Sinh hoạt văn hóa

Ui mẹ ơi! Thế là bế mạc rồi còn gì! Số là hôm 1/5 có cuộc họp tắt niên của Ban Biên tập TUYÊN TẬP THẦN HỌC, nhưng Thông Tin quên hú! Khi sức nhớ... Thông Tin bèn hỏi nhỏ các bạn đồng song và được biết như sau:

Ngày 3.2.1969 (5 ngày trước kỳ nghỉ Tết Con Gà), TTTH số 1 chào đời trong niềm hân hoan của mọi người. Nó nằm trên 100 trang giấy Mỹ trắng tinh, trông khôi ngô lắm! Nó bay mùi thần học thiệt! 12 bài mà tới 5 bài có chất tín lý rồi! Khỏi sợ lạc đạo đi! Ra khuôn 2000 tập: 900 tập gửi đi biếu Tết, 900 tập gửi đi sau Tết, biếu từ người trên cho đến người dưới, từ các bậc vị vọng như các đức vít vô cho đến người lai-cô quen biết. Có hơn 12 cơ sở văn hóa ngoại quốc được kính biếu.

1800 tập gửi đi, có 496 độc giả ghi tên! Ô kê lắm! (Ước mong số độc giả cứ thế mà tăng). Còn 200 tập nơi tòa soạn. Ai muốn cứ cho biết. Không thiệt gì của nhà đâu!

Số 1 cư mang hơn năm rưỡi mà vẫn chào đời ngon lành, thì sức gì mà chẳng dám ra số 2! Ban Biên tập mới sẽ cho ra mắt số 2 vào tháng 6/1969. Rồi đến tháng 10 lại phóng thêm một số nữa. Có bánh không!... (*Thông Tin số 18, 1969*)

4.1.1970

Văn nghệ: Công Chúa Mai Hoa, diễn đợt hai, dành cho quý khách thập phương. Thánh đường chật ních. Trình diễn xuất sắc... (*Thông Tin số 24, 1970*)

21.3.70

Tin buồn: Cha JEAN MOTTE BỊ TỬ NẠN trên đường đi dạy học từ Học viện về Kinh viện. Tai nạn xảy ra khoảng 11 giờ trưa. Ngài được chở tới Dân y viện cấp cứu, nhưng vì vết thương quá nặng nên đã tắt thở lúc 3 giờ chiều cùng ngày. Trời Học viện đang tươi bỗng tối sầm lại. Tuy nhộn nhịp bóng người nhưng màu tang như bao trùm cảnh vật và hiện rõ trên từng nét mặt. Tình cha con lúc này mới cụ thể và thấm thía. Bầu khí thương khó của

Tuần Thánh càng làm tăng vẻ thương khó thể lương. - 25.3.70 : Lễ An táng cha Jean. Một nghi lễ vô cùng cảm động. Các đoàn thể dâng nhiều vòng hoa tươi, hoa cườm. Để tỏ lòng hiếu thảo với người cha khả kính, anh em trong nhà tự động kết nhiều vòng hoa, đào huyết... Cảm động nhất là ban đô tùy gồm 25 Goliat trong nhà, để khiêng quan tài ra phần mộ. Bài diếu văn cũng làm vô số người sa lệ. Muốn biết thêm chi tiết, xin đọc Liên Lạc Piô X số 9. (*Thông Tin số 25, 1970*)

Hè 1970

Một biến cố khác trong Học viện..., đó là việc PHIÊN DỊCH CÁC VĂN KIỆN CÔNG ĐỒNG. Mặc dù gặp khó khăn bất ngờ trong kỳ hè, việc dịch thuật toàn bộ các Văn kiện của Công đồng đã được xúc tiến mạnh mẽ, có lẽ chờ ngày ra mắt. Đã tiếp xúc với thầy Chu Quang Tào, trưởng nhóm dịch thuật. Thầy đã thiện tình đáp lễ bằng những lời như sau:

Theo đề nghị của nhiều giáo dân cũng như giáo sĩ, được phép cha Bê trên dòng Tên miền Nam Việt nam, và được cha Viện trưởng Giáo hoàng Học viện khuyến khích, cha Phanxicô Vũ Từ Nhân đã có sáng kiến tổ chức một ủy ban để xúc tiến công việc giới thiệu, chú thích và phiên dịch toàn bộ Văn kiện Công đồng Vatican II: Phần giới thiệu và chú thích do một số cha giáo sư Học viện và các vị chuyên môn đảm nhiệm. Phần dịch thuật do một nhóm chủng sinh tình nguyện phụ trách.

Những chủng sinh tình nguyện cộng tác vào hoạt động tông đồ này đã ở lại Học viện một tháng trong kỳ hè để làm việc tập thể theo một phương pháp rất khoa học. Họ được phân chia thành từng nhóm, dịch và sửa với nhau từng cặp, sửa chung cả nhóm, rồi trưởng nhóm thống nhất bản dịch, trao cho người dịch phần liên hệ để duyệt lại... Các chủng sinh đã làm việc với tất cả nhiệt thành, với niềm hy vọng cung cấp cho Giáo hội VN một bộ Văn kiện Công đồng hoàn bị.

Cuộc đột nhập của Việt Cộng đã làm trở ngại cho công tác này đôi chút, nhưng nhờ thiện chí của các cộng sự viên, nhờ sự cố gắng của cha trưởng, mà công tác hoàn tất gần như đúng dự liệu.

Những công tác cuối cùng đang được hoàn thành. Hy vọng bản dịch đọc được này sẽ đến tay quý cha và quý thầy trong một ngày không xa. Quý vị muốn đặt cọc trước, xin gửi ngân phiếu về cho cha Vũ Từ Nhân... (*Thông Tin số 26, 1970*)

3.9.70

Ngày 3/9 nhằm ngày mừng lễ thánh Piô X Quan thầy Học viện, cha Viện trưởng đã đọc bài diếu văn chào mừng quan khách... Sau đó, ngài long trọng tuyên bố khai mạc một năm học mới.

[...]

“Năm vừa qua, những QUY CHẾ MỚI CỦA PHÂN KHOA THẦN HỌC đã được lần lượt đem ra áp dụng. Theo chỉ thị của Tòa thánh, Phân khoa này sẽ gồm 3 giai đoạn:

1. Giai đoạn nền tảng gồm 1 năm dự bị, 2 năm triết học, và 3 năm thần học.
2. Giai đoạn sửa soạn cử nhân gồm 2, và có mục đích đào tạo cho ứng sinh một sự đào tạo đặc biệt hơn trong những lãnh vực khác nhau để ứng sinh chọn lựa (ngành Kinh thánh, ngành Tín lý, ngành Tôn giáo Đông phương)
3. Giai đoạn sửa soạn tiến sĩ sẽ đòi hỏi một cuộc sửa soạn chuyên môn kỹ lưỡng hơn, kéo dài hơn, kèm theo một kinh nghiệm thực về giảng huấn, hay một tìm kiếm khoa học.

Năm vừa qua, chúng tôi đã bắt đầu giai đoạn 1 trong lãnh vực triết học. Môn triết học đã được đúc kết thành 2 năm và do đó, trong môn này, chương trình đã được điều chỉnh lại. Năm nay chúng tôi cố gắng áp dụng sự điều chỉnh này vào bước nền tảng của thần học. Những tân sinh viên thần học cần học 5 năm thần học theo một chương trình đã được sửa đổi lại.

Chắc chắn rằng cách làm việc này, theo như Giáo hội mong muốn, sẽ mang lại nhiều kết quả. Nó sẽ giúp cho sinh viên của chúng tôi làm quen với lối tìm tòi cá nhân hơn, đào sâu hơn những vấn đề triết học và thần học, giúp họ tiêu hóa những tư tưởng thần học một cách có suy nghĩ sâu xa và thích hợp với tinh thần dân tộc Việt nam hơn.

Một đường hướng mới được thêm vào trong năm nay: hướng về đại học. Đường hướng này sẽ được từ từ thực hiện. Mục đích của việc đổi mới này không phải chỉ để chiếm mảnh bằng cử nhân, mặc dù rất cần thiết cho việc tông đồ mai sau, nhưng cũng đặc biệt tạo ra một cuộc gặp gỡ thực sự với nền văn hóa và đời sống tinh thần tại Việt nam, công giáo hay không công giáo, để sửa soạn giữa họ một cuộc đối thoại đầy kết quả.” [...] (*Thông Tin số 27, 1970*)

16.10.1970

Theo quyết định của Hội đồng giáo sư thuộc Phân khoa Thần học, từ nay số điểm cho các sinh viên hàng năm sẽ được ghi vào học bạ của mỗi người. Cha Khoa trưởng còn nhắc lại cách thi cử tam cá nguyệt và cuối năm, cũng theo quyết định của Hội đồng. Theo nguyên tắc, nếu số điểm thi của mỗi người dưới 6 điểm, sẽ phải thi lại. Tuy nhiên, nếu môn đó là principua, chỉ được thi lại 1 lần, nếu là principales, sinh viên có thể ‘rê-pê-tách’ 2 lần. (*Thông Tin số 28, 1970*)

30.10.1970

9g30: phái đoàn sinh viên công giáo Việt nam viếng thăm Học viện. Sau khi dự khóa huấn luyện tại Đà Lạt, phái đoàn sinh viên công giáo của bốn Đại học Sài Gòn, Vạn hạnh, Cần thơ và Đà Lạt đã đến viếng thăm Học viện. Phái đoàn đã được quý thầy tiếp đón niềm nở... (*Thông Tin số 28, 1970*)

Kính báo:

Xin kính báo cùng quý cha và quý thầy thuộc Giáo hoàng Học viện Piô X: Nhờ hồng ân của Chúa và Mẹ Maria, chúng tôi sẽ được THỤ PHONG LINH MỤC ngày, giờ và địa điểm như sau:

1. Chiều ngày 28/11/1970 tại MANILA

Jos. Dương Ngọc Châu
Jos. Nguyễn Văn Hân
Ant. Nguyễn Văn Lệ
Dom. Cao Quang Ngoạn
Jos. Trần Thanh Phong
Jac. Nguyễn Hồng Phúc
Pet. Chu Quang Tào
Jos. Nguyễn Quang Thạnh
Phil. Lê Xuân Thượng
Aug. Nguyễn Huy Tường
...

Lớp thần IV (1970-1971)

(*Thông Tin số 28, 1970*)

4.11.1970

4g30 Phái đoàn sinh viên Tin lành thuộc Đại học Sài Gòn viếng thăm Học viện... gồm 60 sinh viên nam nữ, dưới sự hướng dẫn của hai vị mục sư trẻ tuổi: một người Mỹ và một Phi luật tân, nguyên là bác sĩ. (*Thông Tin số 29, 1970*)

16.11.70 : KHAI GIẢNG LỚP HỌC THUẬT TÔN GIÁO

Theo tinh thần của Công đồng Vatican đệ nhị, lớp thần học giáo dân đã được tổ chức tại Học viện. Cha Vũ Từ Nhân đã được chỉ định làm Giám đốc Viện Học thuật này.

Chiều nay vào lúc 5 giờ, một Thánh lễ khai giảng do Đức Giám mục Đà Lạt cử hành tại nhà nguyện Giáo hoàng Học viện. Cha Giám đốc đọc diễn văn chính thức khai mạc cho năm Học thuật Tôn giáo này. Cũng nên biết: số học viên lên tới 105 người, gồm các sư huynh, các soeurs và một số ít giáo dân. (*Thông Tin số 29, 1970*)

17.11.1970

Dịp đầu năm khai giảng Đại học Đà Lạt, cha Khoa trưởng Triết đã có nhã ý mời giáo sư Nguyễn Khắc Dương, nguyên quyền Khoa trưởng Văn khoa Đại học Đà Lạt, nói chuyện với các thầy thuộc Phân khoa Triết Học viện. Câu chuyện chỉ là những kinh nghiệm cá nhân về học vấn, về chương trình đại học, về tâm lý sinh viên... (*Thông Tin số 29, 1970*)

6.12.1970 : ĐẠI HỘI GIÁO LÝ

Sau gần một tháng làm việc liên tục, chuẩn bị cho ngày Đại hội đem lại kết quả tốt đẹp, sáng nay, vào lúc 7 giờ, trước sự hiện diện của cha Tổng Tuyên úy hoạt động tông đồ và xã hội, cha Albertus Palacios, Đại hội Giáo lý đã được khai mạc một cách trọng thể trong bầu không khí vui, tươi, trẻ. Đại hội quy tụ gần 1000 trẻ em với sự tham dự của 7 trường chính thức và 2 trường bán chính thức: Thiên Hương, Nazareth, Trinh Vương, Đức Trí, Trí Đức, Couvent des Oiseaux, Tùng Lâm, Franciscaïne và Võ Tánh.

Mở đầu cho ngày Đại hội, như thường lệ, một Thánh lễ được cử hành tại nguyện đường Học viện. Sau đó cuộc thi giáo lý tranh tài thật hào hứng theo kiểu tivi an nam ta được tổ chức tại thánh đường Học viện. Kết quả sau hai giờ khảo thí mệt nhọc, trường Nazareth đã cầm cờ thắng trận hiển vinh...

Sau đó, cơm trưa được hạ thổ ngoài trời.

Đại hội nhà ta được tiếp nối bằng “nhị mục” khá văn miêng và hấp dẫn theo kiểu tay đôi: Hội chợ và xi la ma được tổ chức cùng một lúc, khiến bé nào chán ngán hội chợ rồi, có thể nghiêm trang chễm chệ ngồi thưởng thức phim tại thánh đường.

Cuối ngày, Đại hội đã kết thúc bằng một châu văn nghệ ca vũ nhạc. Đây là một cuộc tranh tài hấp dẫn nhất. Trên hàng ghế danh dự có sự hiện diện của cha Viện trưởng, cha Tổng Tuyên úy và một số quý cha giáo sư Học viện. Ngoài ra, theo dõi chương trình, nhận thấy có hiệu trưởng các trường đã tham dự Đại hội.

Tổng kết ngày Đại hội, nghi lễ phát phần thưởng danh dự được tiếp ngay sau phần văn nghệ. “Xen” này trông đẹp tình lạ mắt vì phần thưởng đã được chia đều cho các trường...

Đại hội kết thúc vào lúc 6 giờ chiều cùng ngày. (*Thông Tin số 30, 1970*)

25.4.1971

Buổi Đại hội tất niên của đoàn hoạt động tông đồ xã hội đã khai mạc sáng nay lúc 8g30, dưới quyền chủ tọa của cha Viện trưởng. Hiện diện trong buổi Đại hội này người ta nhận thấy có cha Palacios, chủ tịch đoàn HĐTĐXH, và quý cha giáo Drexel, Urrutia, Bobbio... cùng quý thầy trong ban HĐTĐ... Tiếp phần khai mạc, quý thầy trưởng phân đoàn Giáo lý, Hội đoàn, Strada, Thông Xanh, Lửa Hồng lần lượt trình bày những thành tích khả quan thu lượm được sau một năm hoạt động. Sau phần tường trình của quý thầy trưởng phân đoàn, cha Chủ tịch đã đáp lời... Thể theo lời đề nghị của quý thầy, cha Chủ tịch cố gắng thỏa mãn những sáng kiến của quý thầy, chẳng hạn năm tới tập san Thông Xanh sẽ được phổ biến sâu rộng trên toàn quốc với số in lên tới 5.000 số. Sinh hoạt 5 hiệu đoàn chiều Chúa nhật cũng sẽ được Bề trên cứu xét lại. Sẽ dồn hết khả năng truyền giáo vào những môi trường không công giáo, vì thế sẽ giảm bớt các thầy phụ trách tại trường Công giáo tới mức tối đa là hai người. (*Thông Tin số 34, 1971*)

2.11.1971 : KIM KHÁNH CHA LACRETELLE

Các nhân vật quan trọng đã lần lượt về Học viện mừng lễ Kim Khánh cha F. Lacretelle và dự Đại hội Ái Hữu Piô X. Trong số này có cha Giám Tỉnh, cha Bề trên miền Việt Thái cùng một số các cha các thầy dòng Tên ở Sài Gòn. Ngoài ra, 28 cha cựu học viên và 2 thầy giúp xứ cũng tìm về tổ ấm.[...]

Cơm tối xong, tất cả tiến về nhà các cha, mỗi người một ông tre, về mặt hung tợn không khác gì quân Giudeu vào vườn Giết để bắt Chúa. Không biết họ sắp làm gì đây? Chừng một lúc sau, Thợ Lượm thấy xuất hiện một đầu lân và một ông địa. Họ từ từ tiến về hướng cha Lacretelle, theo sau có cha Chủ tịch, tay cầm vòng hoa. Sau hồi trống lệnh, các ông tre đều đưa cao lên và rồi từng nhóm lửa bắt đầu nhảy múa. Giây phút long trọng, cha Chủ tịch khoác vòng hoa chiến thắng cho cha Lacretelle. Đám lửa bắt đầu di động. Từ xa nhìn lại, chắc khách bàng quan sẽ tưởng tượng một đoàn ma quái đang lượn quanh tìm mỗi căn xé. Nhưng từ cao nhìn xuống, cảnh tượng trông rất đẹp mắt. Đoàn người có lửa nối đuôi nhau nhô lên thụp xuống như quái vật, xen lẫn với những giọng hò lơ làm náo động cả một khung trời cao nguyên. Cảnh sát tuần tiễu trên đồi golf cũng phải ngạc nhiên mò xuống chứng kiến. Đám rước lượn quanh vườn Muo và sau cùng tiến về thánh đường.

Lửa tàn, đoàn ma quái lại trở về hình người. Sau khi quan khách an tọa tại thánh đường, thầy Niên trưởng liền khai mào một loạt diễn văn chào mừng Kim Khánh và Đại hội. Tiếp đến cha Viện trưởng, cha Chủ tịch và cha Giám tỉnh. Tất cả tâm tình đều được gói ghém trong những lời đơn sơ chân thành, và biểu lộ rõ rệt nhất trong bài ca “Nối vòng tay lớn”... (*Thông Tin số 37, 1971*)

15.11.1971

Các sinh viên lớp Dự bị sáng nay quần áo chỉnh tề cấp sách đi Đại học. Hôm nay là ngày khai giảng, chưa học hành gì, nhưng quân nhà cũng phải đi làm quen với bà con cho đúng lễ nghi phép tắc. (*Thông Tin số 37, 1971*)

18.12.1971

Cha FAYNEL, Giám tỉnh Xuân Bích cùng với cha NGUYỄN SƠN LÂM, Bề trên Đại chủng viện Xuân Bích, đến thăm Học viện (*Thông Tin số 38, 1971*)

1971-1972

[...]

1. Hội đồng chủng sinh:

Thấm thoát mà cơ cấu này đã tròn 3 năm. Tuy đang còn trong thời kỳ phôi thai, nhưng chúng ta cũng có thể nhận thấy sự tiến triển và trưởng thành của nó qua bao nhiêu cố gắng dò dẫm và bao nhiêu khó khăn để giúp Bề trên cải cách đời sống Học viện theo những nhu cầu mới của thời đại.

Những đề nghị tích cực nhất của Hội đồng đã lần lượt được Bề trên chấp thuận và cho phép thực hiện. Cụ thể nhất là báo chí và phim ảnh năm nay được dồi dào hơn: về báo chí, ngoài tờ báo Xây Dựng, có thêm tờ Chính Luận; về phim ảnh thì các phim thời sự và tài liệu được chiếu hàng tuần với mục đích làm giàu thêm những hiểu biết về các vấn đề thời sự quốc tế, trong các lãnh vực văn hóa và xã hội. Ngoài ra, để tránh những bất tiện trong việc mặc áo dòng đi phố, Bề trên cũng đã chấp thuận cho mặc thường phục... (*Thông Tin số 40, 1972*)

**Lối xưa xe ngựa hồn thu thảo
Nền cũ lâu đài bóng tịch dương.**
(Bà Huyện Thanh Quan)

Cảnh cũ người đâu ?

MỪNG KIM KHÁNH GHHV PIÔ X

Nhái Bén Nguyễn Văn Nhuệ, K1

Năm 08, ngày 3 tháng Chạp,
Piô X tập họp về đây
Giáo Hoàng Học Viện mừng ngày
50 tuổi chẵn cộng vài tháng thêm.
Tạ ơn Thiên Chúa ngày đêm
Đã ban ân sủng liên miên thật nhiều.
Người tu đạo đức cao siêu,
Kể xuất cũng được bao điều ấm êm.
Giám NHƠN số 1 ở trên,
Giám ĐẠT thập nhị cũng hên lắm rồi.
10 Giám ở giữa tươi cười,
Chúc mừng vạn phúc đời đời. Amen.

NGÀY KHAI TRƯỜNG: 13 tháng 9 năm 1958.

Antonius Vũ Hùng Tôn

Ngày đó đã xa cách 50 năm rồi mà tôi vẫn không xoá ra khỏi ký ức nổi. Kể từ thời niên thiếu cho qua thời trưởng thành, tôi đã tựu trường nhập học không biết bao nhiêu lần, thay trường đổi lớp, quen thầy cũ lạ thầy mới, nhưng có lẽ hình ảnh ngày đó vẫn nổi bật hơn cả trong cuộc đời của tôi.

Ngày đó đáng được gọi là ngày ‘khai trường’ vì thật đúng nghĩa đen nghĩa bóng: khai mở một ngôi trường mới, khai mở một đường hướng khác. Ngày khai trường đầu tiên của một ngôi trường mới có tên là ‘séminaire pontifical du Coeur Immaculé de Marie’ (giáo hoàng chủng viện Trái Tim Vô Nhiễm Đức Mẹ Maria, hoặc Mẫu Tâm Vô Nhiễm) trên một miền đất còn khá xa lạ đối với dân cư Việt Nam, và địa chỉ thật mơ hồ: hộp thư 36, Đà Lạt. Ngày khai trường với một ban giảng huấn do Dòng Tên quốc tế điều hành: lần đầu tiên Dòng Tên trở lại Việt Nam sau mấy thế kỷ xa cách. Ban giảng huấn quốc tế đầu tiên gồm cha Ferdinand Lacretelle, người Pháp làm giám đốc, cha Luigi Bobbio người Ý làm giám luật và dạy Latinh, cha José Ruiz người Tây Ban Nha coi thư viện và dạy Latinh, cha Paul Deslierres người Canada làm linh hướng và dạy tiếng Pháp tiếng Anh, còn thầy Herhold người Hung-gia-lợi (Hun-ga-ri) giúp việc, anh Đức lái xe, anh Giáp (?) làm bếp với ông Sử phụ tá. Sự kiện này đã khiến một số dòng tu khác và những người quan tâm thắc mắc đặt vấn đề. Tại sao lại cần thêm một chủng viện nữa? Tại sao lại mời Dòng Tên? Dòng Đaminh cũng đã có giáo hoàng chủng viện Thánh Albertô rồi kia mà.

Ngày 15 tháng 8 năm 1950 Đức cha Giuse Trịnh như Khuê thụ phong giám mục Hà Nội. Một trong những quyết định thật mục vụ của ngài là mỗi năm lựa chọn 1-2 chủng sinh cho đi du học. Sau bao nhiêu năm nhìn lại, chúng ta nhìn được thành quả tốt đẹp nơi các vị như linh mục giáo sư khoa học Hoàng quốc Trương, giáo sư Triết học Nguyễn văn Trung, linh mục nhạc sư Tiến Dũng, linh mục giáo sư Nguyễn Hồng, linh mục giáo sư Kinh Thánh Trịnh hưng Kỳ, Giám mục nhạc sĩ Nguyễn văn Hoà, linh mục giáo lý Nguyễn văn Tuyên. Đến lượt lớp của tôi, bề trên quyết định không gửi ai đi xa nữa mà chỉ gửi lên Đà Lạt.

Khi nhận được tin 2 người đi Đà Lạt là Giuse Nguyễn tích Đức và tôi, tôi cũng chẳng buồn mà cũng chẳng vui. Tôi chỉ thầm khấn nguyện sao cho vâng trọn thánh ý Chúa. Lớp đệ nhất (12) của Hà Nội chúng tôi năm đó có 12 người đi thi Tú Tài II: sức học anh em ngang ngửa nhau, nên các cha giáo lạc quan đoán già đoán non chúng tôi phải đậu ít là $\frac{1}{2}$ hoặc khá hơn là $\frac{2}{3}$. Cho đến bây giờ tôi vẫn còn ngạc nhiên với kết quả thật khiêm tốn: chỉ có mỗi mình tên tôi trên bảng. Lúc bấy giờ tôi nghĩ: như vậy là ý Chúa rồi: phải đi Đà Lạt.

Tôi lên Đà Lạt đúng vào khai trường ngày thứ hai, 13 tháng 9, có một mình, còn anh bạn phải ở lại thi khoá 2. Vì đường xa xa xôi, tôi lợi dụng dịp này để ghé dừng chân mấy ngày tại Bảo Lộc, tiện thể thăm bà con họ hàng ở Tân Thanh, cũng như dò hỏi

đường đi Đà Lạt. Thời đó dân chúng ít đi lại, vì phương tiện giao thông hiếm hoi, tiền bạc và thời giờ không có dư.

Rồi ngày 13 tháng 9 cũng đã đến.

Tới bên xe Đà Lạt, tôi là khách độc nhất lùi thui đi chiếc xe Lam(bretta) lên dốc trường Trần Hưng Đạo, phía hồ Vạn Kiếp (mà sau này có lúc chúng tôi đi tản bộ chung quanh và nghịch ngợm đổi tên là Mạt Kiếp). Xe dừng bánh trước cửa nhà trường, mấy cha đã đứng sẵn chờ chào đón. Tôi chỉ còn nhớ nói được có một lời tiếng Pháp ngắn ngủi “Je suis de Hanoi.” Thế cũng là đủ lễ nghi nhập học và nhập cuộc rồi.

Ngôi nhà đầu tiên là câu lạc bộ của sĩ quan Thiếu sinh quân thời Pháp, mới trao trả lại cho chính phủ Việt Nam Cộng hoà. Chính phủ Việt Nam nhường lại cho Đại học công giáo Đà Lạt mới được thành lập trước đó. Viện Đại học cho giáo hoàng chủng viện mượn ít năm (1958-1963). Dưới lưng chừng đồi có một ngôi nhà 4 phòng dành cho các cha giáo và thầy Herold.

Câu lạc bộ có 2 tầng thì chủng viện dùng phòng lớn ở trên làm phòng học chung cho tất cả, phòng tiếp tân ở dưới làm nhà nguyện, cánh bên thì chia 2 tầng phòng ngủ, mỗi tầng 12 người theo thức tự vẫn ABC: nửa vẫn trên ở tầng dưới, nửa vẫn dưới ở tầng trên. Sau này lại phải làm thêm mỗi năm một nhà sàn gỗ cho lớp anh em mới tới. Khổ sở nhất là vấn đề vệ sinh, giặt giũ tắm rửa: phải tập luyện hy sinh chờ đợi và nhường nhịn nhau rất nhiều.

Tôi ở Giáo hoàng chủng/học viện 8 năm cũng giống như mọi anh em, nhưng phải thú thực năm đầu tiên là sướng nhất, vì chỉ có một lớp, anh em gặp nhau mỗi ngày: trong lớp, trên sân chơi, giờ dâng lễ đọc kinh. Từ tiểu chủng viện lên, ai cũng công nhận được ăn uống no nê phi chí hơn xưa. Thảo nào chỉ sau ít tháng là ai cũng lên cân để chống đỡ cái lạnh căm vào mùa đông. Thực tế là mỗi năm về sau các bữa ăn có giảm dần đi cả về phẩm lẫn lượng. Năm đầu tiên cũng được nhiều ưu đãi: có xe đưa rước mỗi khi đi du ngoạn (excursio). Về sau này đông quá, chẳng mấy khi được đi chung, và thường phải đi bộ. Chúng tôi đã đi thăm thác Pongour, thác Gougah, thác Prenn, thác Cam ly, đã cùng nhau

leo lên tận đỉnh ngọn núi Langbiang (Lâm Viên), Suối Vàng, đại học dòng Chúa Cứu thế ở Tùng Lâm, dòng Châu Sơn ở Đơn Dương, trường Couvent des Oiseaux, trường Domaine de Marie, dòng Lazaristes.

Vì là lớp đầu tiên, nên theo lịch sử thì cái gì cũng tiên khởi nếu không phải là nhất. Trưởng lớp và trưởng tràng đầu tiên là Petrus Nguyễn văn Nhơn. Thảo nào gần đây anh em đã tín nhiệm bầu làm niên trưởng trọn đời (doyen à vie). Joseph Phạm Thanh tận tâm tận lực phụ trách công tác. Augustinus Nguyễn Đức Thụ phụ trách phòng thánh với thật nhiều sáng kiến. Thomas Đỗ Đức Minh chuyên chăm nhiệm vụ ca trưởng. Giuse Đình Lập Liễm, Phaolô Vũ Duy Lương và Antôn Ngô Văn Vững phụ trách đệm đàn. Tôi được trao cho nhiệm vụ giữ giờ/chuông (règlementaire). Khốn nỗi là giờ giấc mỗi đồng hồ mỗi khác, nên khi nào gặp giờ huân đức của cha Ferdinand Lacretelle là dễ bị quở vì chưa lắc chuông cho ngài bắt đầu. Năm sau tôi được giải nhiệm và được chuyển qua giúp thư viện với cha Ruiz, rồi năm sau nữa với cha Joseph Ch'en (cha Tàu già).

Lớp đầu tiên đại đa số là ‘dân Bắc kỳ’ với khối lớn là Bùi Chu gồm 15 chủng sinh học trung học ở chủng viện Bùi Chu (Bắc Ninh 2: Hiểu, Nhuệ; Bùi Chu 5: Điền, Hàm, Liễm, Thanh, Trung; Hải Phòng 3: Công, Hiền, Sơn; Thái Bình 4: Hùng, Ninh, Thái, Thục; Hưng Hoá 1: Thụ), và nhóm nhỏ Phát Diệm gồm 5 chủng sinh học trung học ở chủng viện Phát Diệm (Hoàng, Lương, Minh, Phát, Thế), và 2 nhóm thiểu số gồm 2 Hà Nội (Đức, Tôn) và 2 Sài Gòn (Nhơn, Vững). Chúng tôi vẫn tự xưng mình là ‘nhị thập tứ tú’ (24 người ưu tú) và thỉnh thoảng nhắc nhau rằng mai một chúng mình tất cả sẽ là 24 linh mục, và biết đâu chẳng có mấy giám mục trong số này. Thậm chí có kẻ còn dám bông đùa ước làm ‘giáo tông’ (giống tao) nữa.

Mặc dầu anh em được huấn luyện từ nhiều chủng viện khác nhau, Trung Nam Bắc có đủ đại diện tập tục không giống nhau, nhưng hình như ai cũng quên đi cái cũ của mình để hoà nhập vào cuộc sống mới: cố gắng quên mình để trở nên người làm việc trong vườn nho của Chúa. Một trường hợp cụ thể là ‘đi dâng Thánh giá’ bằng tiếng Việt: kiểu Dòng hoặc Triều, Bắc, Trung hay Nam. Thôi thì cứ hãy thử mỗi kiểu một lần xem sao rồi sẽ quyết định. Nhờ đó có sự hài hoà và hoà đồng.

Năm đầu tiên trong ngôi trường mới lạ với ban giảng huấn quốc tế, ai ai cũng nơm nớp lo sợ, không biết mình có đủ sức theo học hay không. Thêm vào đó ngoài trừ một người quê Đalat, ai cũng từ miền Nam nóng bức, nên hơi ớn cái lạnh da diết và những hạt mưa rỉ rả. Thỉnh thoảng tôi cũng nói thật lòng mình như vậy, thì bề trên lại tưởng mình muốn thoái lui. Tuy thế có một người mới lên được ít ngày đã hù anh em rằng ‘tớ chỉ ở đúng một tháng rồi ra đi.’ Anh em tưởng anh nói bông đùa cho vui, vì thấy anh là một trong các vị ‘cha già’ đáng kính của lớp, ai ngờ rằng anh chỉ gắng sống với anh em được 3 tháng và đợi cho cắm phòng đầu năm xong vào tháng 11 rồi mới giã từ anh em. Mặc dầu chỉ sống với anh em thật ít ngày, gần đây trong ngày xum họp mừng lễ 50 năm giáo hoàng học viện cách âm thầm tại một tư gia, có dịp anh đã cảm động tâm sự rằng những ngày đó thật quý giá trong cuộc đời sống đạo và thành người. Trong đạo ngoài đời, anh vẫn là người công giáo xứng đáng là cha già, và gia đình anh thật gương mẫu cho nhiều người chung quanh. Anh tự nhận là người ‘vượt biên’ đầu tiên. Sau đó ít lâu cũng có người theo anh đi vượt biên nữa. Và khoá 1 lớp tôi chỉ còn 20 khi mãn Triết.

Thế rồi sau đó một người anh em khác đã từ giã lớp, không phải để ‘vượt biên’, nhưng đã ‘vượt thoát’ cõi trần mà về cõi vĩnh hằng. Năm Triết cuối cùng, anh có tính tò mò tìm về đường lối siêu hình, thích vẽ những đường nét hội hoạ độc đáo khó hiểu, và có những đêm không ngủ được, anh ‘cầu cơ’ một mình không ai biết. Sau năm giúp xứ 1963, anh bị tai nạn rủi ro khi đi tắm gặp dòng nước sông Đồng Nai cuốn đi mất.

Lớp đầu tiên chúng tôi lúc đầu không nhận một vị thánh bổn mạng và không được đặt một danh hiệu lớp nào cả. Mãi đến năm thứ 4, gần khi mãn trường, vì tình cảnh đặc biệt là đa số sẽ bị gọi đi quân dịch, nên anh em mới đề nghị làm một kỷ yếu để ghi nhớ lưu niệm những năm tháng sống chung với nhau cùng một mái trường. Vì năm cuối cùng nhà trường chưa có sách đủ các bộ môn, nên sau khi các lớp đàn em trong trường chính thức đi nghỉ, chúng tôi còn gồng mình ở lại thêm 1 tháng để học về siêu hình do cha Tàu già giảng dạy. Những ngày này càng vui vẻ thân mật hơn vì vừa học

vừa chơi, không còn thi cử gì nữa, nhất là ai cũng mừng tượng ra ngày chia tay ra đi mà không hẹn ngày về.

Tôi còn nhớ có nhiều ý kiến đóng góp về danh hiệu, cuối cùng có 2 danh hiệu được đề nghị nhiều hơn nhưng không đủ đa số là Thánh Tâm và Mẫu Tâm. Lần bỏ phiếu cuối cùng, danh hiệu Mẫu Tâm được chấp thuận có lẽ để kỷ niệm tên trường đầu tiên. Phe Thánh Tâm cũng không chịu thua, nên đề nghị lấy tên từ kỷ yếu là ‘in dilectione’ qua câu “Manete in dilectione mea” Hãy ở lại trong tình yêu của Thầy (Ga 15: 9-10).

Tập kỷ yếu do Antôn Vũ Sỹ Hoàng chủ bút, thật đơn giản so sánh với thời nay, nhưng khi đó quả thật đã là kỳ công. Vấn đề thứ nhất là kỹ thuật. Năm đó đại đa số phải học thi ‘de universa’, nên các cha giáo không muốn học viên bị chia trí vào việc ngoại này, nhất là tạo nên ‘tiền lệ’ cho thế hệ sau phải cố gắng để thực hiện cho hay hơn. Vấn đề thứ hai là tài chính: lấy tiền đâu để in ấn trong khi chưa ai làm ra đồng tiền nào và ngân sách của chủng viện lúc ban đầu thật eo hẹp ? Vấn đề thứ ba là kỹ thuật: đánh máy, trình bày và in ấn. Chẳng ai có bàn chữ Việt. Chủng viện còn mới và không có máy móc in ấn gì ngoại trừ một máy in alcohol, chứ chưa có nổi máy ronéo. Bản thân tôi không còn ấn bản nào trong tay, nên không biết viết gì thêm ngoại trừ một chi tiết vĩ đại thời đó: bìa do Joseph Nguyễn Thế (đại lộ) vẽ và được in offset màu xanh đỏ rực rỡ huy hoàng tại nhà in địa dư của chính phủ gần trường Yersin, do móc nối dần xếp khéo léo của niên trưởng trọn đời (NVN). Phần ruột thì do nhượng bộ của cha Ruiz cho phép sử dụng máy in alcohol và do công khó anh Thomas Đỗ Đức Minh hy sinh không chơi thể thao để in ấn dùm anh em. Bây giờ không có tập ‘In Dilectione’ trong tay, nên tôi không nhớ ai đã viết những gì nữa. Sau này không biết lịch sử học viện có ghi lớp nào làm kỷ yếu như vậy nữa chẳng.

Tôi chỉ nhớ được một chi tiết rất nhỏ: người bạn Hà Nội của tôi mê nhạc Beethoven nên đã nhận bút hiệu là Bích Tử Vân. Đa số người viết nhận bút hiệu hai chữ hoặc ghi tên thật của mình. Thấy anh bạn làm vậy tôi cũng bắt chước lấy bút hiệu 3 chữ nghe cho oai. Không ngờ bút hiệu đó đã dính liền với cuộc đời viết lách của tôi mãi cho tới ngày hôm nay. Tôi là người thuộc địa phận Hà (nội), (học giáo) Hoàng (học viện), (khoá lớp Mẫu) Tâm. Thỉnh thoảng có độc giả mấy sách tôi viết sau này đoán non đốn già rằng chắc hẳn qua bút hiệu 3 chữ đó chuyện tình phải gây cản và cuộc đời phải lâm li bi đát lắm. Năm 1997 khi gặp lại 1-2 anh em lớp đi viếng Rôma hoặc năm 2000 gặp nhau ở Việt Nam, anh em ngạc nhiên vì đã đọc mấy cuốn sách của Hà Hoàng Tâm mà bây giờ mới biết tác giả chẳng phải mục sư hoặc nữ văn sĩ nào cả, mà chỉ là một người bạn cùng học thuở xa xưa. Bút hiệu đó được tôi tạo ra tháng 5 năm 1963, mà phải đợi tới năm 1972-3, khi cần phải có một bút hiệu cho việc in ấn sách nhạc của linh mục nhạc sư Tiến Dũng, tôi mới nhớ mà dùng nó lại, để rồi từ đó về sau, khi viết sách hoặc bài hát đạo thì tôi dùng tên thật, còn khi viết sách hoặc bài hát đời thì dùng bút hiệu. Ai còn bản ‘In Dilectione’ nào, xin cho anh em coi ké với.

Thế rồi chúng tôi chia tay nhau mỗi người mỗi nơi, chẳng biết bao giờ mới gặp lại, chỉ biết tén thót vào tình yêu quan phòng của Chúa.

Thế rồi chính biến 1963 đã xảy đến, hình như đưa đẩy ngày hội ngộ ngày càng xa vời.

Thỉnh thoảng anh em cá nhân có gặp nhau đây đó 2-3 người, nhưng chẳng có dịp nào để tất cả họp mặt lớp hoặc cùng về thăm mái trường cũ nay đã có khuôn mặt mới nơi

một khuôn viên mới thật hoành tráng: giáo hoàng học viện Thánh Piô X (Collegium Pontificium Sancti Pii X), đồi sân cù Đàlat, với địa chỉ hộp thư 88 mới.

Khoá 1 vào trường 24 kẻ là khá đông. Chúa sớm gọi về một người trong kỳ hè trước khi tựu trường (Thái), 3 người vượt biên đi theo chân trời mới, đa số còn đang đi quân dịch, bây giờ chỉ còn 5 người lên khoá 1 ra trường (Hàm, Hiền, Thanh Phạm, Thế, Tôn).

Khoá 1 vào trường giữ kỷ lục đông nhất trong một thời gian thì khoá 1 ra trường này trước sau vẫn là khoá nhỏ nhất trong các khoá: 5 người từ khoá 1 vào trường, 3 người từ khoá 2 lên (Thanh Hồ, Trọng) vì đã đi giúp xứ ngay sau tiểu chủng viện trước khi lên giáo hoàng học viện, và thêm 1 nhập học trễ vì quân dịch thả về (Thế Minh), và sau này được vinh dự có một linh mục dòng Biển đức từ Thiên An/Huế, Élie Đỗ văn Y (Y dài), dự thánh 2 năm cuối cùng. Vì ít học viên nên các cha giáo sư chịu khó đề ý hỏi bài, dù không muốn học cũng phải cố gắng. Đúng là ‘peu mais bien’(quý hồ tinh bất quý hồ đa).

Một việc xảy ra ngoài ý muốn dự tính ao ước của mọi người là vấn đề anh em đi quân dịch: bao giờ mới được về? Theo chương trình của chính quyền đệ nhất cộng hoà, các tu sĩ Phật giáo, Tin lành cũng như Công giáo chỉ đi một năm, nhưng năm đó đã đi qua. Chính quyền giao thời của quân nhân cách mạng chỉ hứa mà không hẹn ngày mai. Nhưng Chúa có chương trình kế hoạch của Người. Một người được coi như là thánh sống của nhóm đi quân dịch vẫn khuyên bảo anh em cầu nguyện với Thầy Anrê Phú Yên, và nếu được như ý, anh sẽ cổ động phong thánh cho Thầy cũng như sẽ hứa xây đền dâng kính Thầy giảng thánh.

Chi tiết câu chuyện bên trong xảy ra cho biết cũng không thua gì hoàn cảnh éo le của Êsau Jacob: *estne mendacium? Non mendacium, sed mysterium.*

Thế là dùng một cái có tin tất cả anh em được về làm bùng sống sinh hoạt các đại chủng viện. Khoá 1 cũng như khoá 2 nhập trường lên thần học chỉ lựa thừa trên dưới 10 người, thì bỗng dung khoá 2 được mùa: sĩ số tăng gấp đôi và đạt kỷ lục không khoá nào ra trường nhiều linh mục và giám mục/đức ông như vậy. Cảm tạ Chúa muôn vàn. Chính quyền cách mạng quân sự không bắt đi lính nữa.

Khi vào Thần học I năm 1963, bỗng dung tôi được chỉ định 2 trọng trách nặng nề là ca trưởng và đàn trưởng. Thú thực khi còn ở tiểu chủng viện Piô XII-Hà Nội/Ngã Sáu, tôi cũng bị bắt cóc như vậy vào lớp đệ tam (10) nhưng chỉ là đàn trưởng thôi. Khi đó tôi tâm sự phân trần với cha linh hướng (Mai Xuân Hậu) rồi trình bày mọi lý lẽ với cha bề trên (Nguyễn Huy Mai), nhưng không được vì các ngài bảo phải tập vâng lời. Tôi còn nhớ phải ngày đêm quan sát xem những anh em khác quen đánh đàn làm sao rồi cố gắng bắt chước. Mãi 2-3 tháng sau mới dám thực sự đánh đàn nhà thờ. Khi mãn tiểu chủng viện, tôi thề hứa với Chúa và với lòng mình rằng sẽ không bao giờ dính vào ngành ‘xướng ca vô loài’ nữa. Thế mà bây giờ lại một cỗ hai trùng! Biết làm sao đây? Lần này cha viện trưởng Paul O’Brien thông cảm hơn, nhưng cũng bắt tôi phải nhận 1 trong 2, và bắt buộc dĩ tôi phải nhận vai trò đàn trưởng. Tôi lại theo kinh nghiệm lần trước là cắt phiên cho những người đàn giỏi như anh Hoàng Kim Quý, Nguyễn Văn Hân, Trần Đình, Nguyễn Văn Vây, Đinh Lập Liễm, đánh đàn trước và tôi học tập theo sau.

Bây giờ nghĩ lại hoàn cảnh trở trêu đã xảy đến cho tôi 2 lần trong đời, tôi thâm nguyện cảm tạ Chúa vì Chúa đã dùng đường lối ‘bắt ép một chiều’ (one way direction) để tôi phải cố gắng nên sau này mới có dịp làm quen và sinh hoạt trong Thánh nhạc Việt Nam.

Với lớp anh em quân dịch về, học viện náo nhiệt vui vẻ hẳn lên. Anh em có nhiều chuyện đời để kể, thỉnh thoảng còn chêm tiểu lâm đời nữa. Nhân tài cũng nhiều hơn, nên đàn hát không còn là một mối ưu tư nữa.

Khoá thần học đầu tiên chúng tôi chịu phép cắt tóc và 4 chức nhỏ ngày 01 tháng 4 năm 1965 do Đức cha Angelo Palmas, khâm sứ Toà Thánh, chịu chức Phụ Phó tế (Năm) ngày 19 tháng 3 năm 1966 do Đức cha Phanxicô Xaviê Trần Thanh Khâm, chịu chức Phó tế ngày 15 tháng 8 năm 1966 do Đức cha Simon Hoà Nguyễn văn Hiền, và thụ phong linh mục nhiều ngày khác nhau trước lễ Giáng sinh 1966 tại nhiều nơi khác nhau do việc đặt tay của giám mục địa phương. Năm đó là năm đầu tiên nên anh em chỉ được đi nghỉ mở chân mở tay đến tuần giữa tháng 01 là phải về lại (không như sau này được đi cả tháng). Nghe nói có mấy anh em phải nhờ họ hàng nuôi dùm bò bê lợn gà giáo dân đưa đến mừng, đợi đến Tết về Xuân tới mới tiếp tục mở tay thêm.

Khoá 1 ra trường ít người quá nên chẳng còn gì đáng kể để nói ngoài một đặc biệt xảy đến cho cá nhân tôi và có liên quan tới cả trường: thi De Universa ra trường. Phân khoa thần học (facultas theologiae) đã được chính thức thành lập vào năm 1965, và ban giám đốc muốn chứng tỏ cho Toà Thánh biết trình độ giảng huấn và học vấn của trường nên đã quyết định tổ chức chọn một sinh viên

thi ra trường cách công khai. Cha giám đốc Giuseppe Raviolo cho tôi biết tin tức và lý do, nhưng bảo phải giữ kín cho đến khi thi viết xong, tức là khoảng 1 tháng trước khi thi vấn đáp công khai ngày thứ hai, 17 tháng 4 năm 1967. Nên nhớ rằng sau khi chịu chức linh mục, chúng ta được tự do đi lại dự lớp hay không. Khi thi viết xong và tôi được 10/10 rồi cha Raviolo mới chính thức công bố tin. Ngày đó là ngày đề đời của tôi và dĩ nhiên được ghi vào lịch sử của giáo hoàng học viện và của Dòng Tên miền Đông Nam Á (Rev. Fernando Mateos SJ, China Jesuits in East Asia, p. 588). Toàn thể học viện được nghỉ ngày đó để tham dự. Mấy em lớp nhỏ nghe tôi nói tiếng Latinh hôm đó thì thần tượng hoá tôi sau này, chứ thực ra rồi ai cũng qua cầu đó cả mà, không trước thì sau thôi. Hôm đó tôi được ‘magna cum laude’ 9.50/10, và dĩ nhiên được đi nghỉ trước 1 tháng làm anh em khác thêm thưởng. Mặc dầu ra trường ‘uy nghi sáng láng’ như vậy mà chẳng có bằng danh dự hoặc mũ áo gì. Anh em tình nghịch đã làm mũ mũ bằng giấy, đội cho tôi và tháp tùng rước tôi đi một vòng hành lang học viện. Thật là vui vẻ cả làng! ‘Sic transeat gloria mundi!’ 2 tháng sau gặp lại Đức khâm sứ Angelo Palmas ở nhà thờ chính toà Phủ cam khi ngài ra Huế phong chức giám mục cho Đức cha Nguyễn văn Thuận ngày 24 tháng 6 năm 1967, ngài còn nhớ nhắc lại ngày đó, và ngài cho tôi biết rằng ngài đề nghị cho điểm 10/10 ‘summa cum laude’, nhưng các cha giáo không chịu, vì sợ rằng mai một không còn gì dành cho những người đi sau sẽ xuất sắc hơn. Và quả thực các lớp sau đúng là ‘hậu sinh khả ứ’ như lịch sử thực tế đã chứng minh thật hùng hồn. Năm khoá 1 ra trường ít người quá, nên một cách nào đó người ta đã chơi trò ‘không có chó thì bắt mèo’ làm vật tế thần vậy đó thôi.

Sau 50 năm tổng kết khoá 1 vào trường 24, được kể là đông nhất một thời gian, thì bây giờ

- a.) đã về với Chúa: 1 trước ra trường (Thái) , 4 sau: (Thế, Điền, Thục, Sơn),
- b.) chức tước trong Hội Thánh: 2 giám mục (Nhơn, Đức), 1 đức ông: (Phát), 12 linh mục: 1 ngưng nghỉ, 2 đã về hưu và 9 còn làm việc, 1 đi Dòng Tên trước (Vững) 1 sau (Thụ), tuyên úy dòng (Ninh, Thanh)
- c.) hoạt động đặc biệt: lương y sĩ (Sơn), tiến sĩ văn chương Anh (Phát), tiến sĩ thần học phụng vụ (Minh), giáo sư đại chủng viện (Đức, Hiền, Nhơn), in ấn/xuất bản (Tôn/Hà Hoàng Tâm/Xuân Tâm)), nhạc sĩ sáng tác (Phạm Minh Công, Đinh Lập Liễm/Tiến Hạnh, Vũ Hùng Tôn), dân biểu/thượng nghị sĩ (Nhuệ)
- d.) ‘vượt biên’: 4 trước (Nhuệ, Hùng , Lương, Trung), 1 sau (Minh)
- e.) lập tu hội: (Thục)

Như vậy quả thật đường lối quan phòng của Chúa rất nhiệm màu qua 50 năm!

Qua bao nẻo đường khác nhau và theo muôn lối đổi thay, tất cả đều có thể tự hào là học trò của Dòng Tên, đã đóng góp phần nào vào ‘Ad Majorem Dei Gloriam’ theo tôn chỉ của đảng sáng lập đã nêu ra đường lối cho Dòng, cũng như rất vui mừng vì là cựu học viên cùng nhau ‘instaurare omnia in Christo’ như khẩu hiệu của Đức Giáo Hoàng Piô X, đáng thánh để mền bở mạng học viện chúng ta.

Đà Lạt-Việt Nam ngày 13 tháng 9 năm 2008

Kỷ niệm 50 năm thành lập Giáo hoàng Chủng viện Trái Tim Vô Nhiễm Đức Mẹ (Giáo hoàng Học viện Thánh Piô X) - Đà Lạt Antonius Vũ Hùng Tôn/Hà Hoàng Tâm/Xuân Tâm 1112 SE 41st Ave., Portland, Oregon USA 360-440-8282
vuhungton(at)hotmail(dot)com

TB

Tôi gửi bài này để quý bạn đọc trước cho vui và cho biết những gì cần được điều chỉnh trước khi in lên Kỷ Yếu chính bản. Đa tạ.

MỘT CHÚT TƯƠNG NHỚ ...

Năm mươi năm đã trôi qua, nhưng nhiều kỷ niệm của những năm tháng đầu tiên vẫn còn ghi rõ nét. Sự kiện đã qua đi, không còn lặp lại, không còn tái diễn, nhưng tâm tình, dấu ấn vẫn còn đậm nét. Nhắc lại không phải hoài cổ, mà để tiếp tục thể hiện trong cuộc sống hôm nay.

"Năm nay, các cha dòng Tên mở chủng viện mới ở Đà Lạt. Vậy, con sẽ học ở đó khỏi phải đi đâu xa...". Đó là

những lời mà Đức cha Cố Simon Hòa Nguyễn Văn Hiền, Giám mục Đại diện Tông Tòa Sài Gòn, đã nói với tôi vào khoảng tháng 6 năm 1958.

Vì nghe nói chủng viện mới nằm trong đất Viện Đại Học Công Giáo Đà Lạt, nên tôi đã đến Văn phòng Viện Đại Học để hỏi thăm. Văn phòng trả lời : "Chúng tôi cũng có nghe như thế, nhưng không biết nằm ở đâu". Cuối cùng khám phá ra ở khu B Viện Đại Học Công Giáo Đà Lạt, cạnh trường Trần Hưng Đạo.

Và tôi đã đến trình diện cha Bề trên Ferdinand Lacretelle sj : với gương mặt rất hiền từ, đôi mắt sáng nhìn thẳng vào mắt bạn, nụ cười luôn nở trên môi, lưng khòm một chút, dáng người mảnh khảnh, hai tay dang rộng ... niềm nở bắt tay tôi. Đó là hình ảnh đầu tiên tôi bắt gặp nơi ngài và cũng là hình ảnh mà tất cả những ai đến gặp ngài đều bắt được. Trong suốt thời gian ở Việt Nam, ngài luôn luôn gây được thiện cảm và sự tín nhiệm trong giây phút đầu tiên gặp gỡ. Thời gian dài phục vụ ở Trung Hoa đã làm cho ngài trở nên quen thuộc với sự suy nghĩ và cung cách của người Á Đông. Ngài đã dung hòa giữa cái thẳng thắn của người phương Tây với cái nhạy cảm tinh tế của người phương Đông. Nếu chúng tôi gặp một vị Bề trên nào khác chứ không phải là ngài, thì tôi mạn nghĩ rằng sau năm đầu tiên chắc không còn lại được phân nửa chủng sinh.

Một khóa gồm hai mươi bốn chủng sinh thuộc 8 giáo phận (lúc bấy giờ, linh mục và chủng sinh vẫn giữ nguyên gốc của mình, chưa buộc nhập tịch vào các giáo phận địa phương). Trong 24 chủng sinh đầu tiên, chỉ có 2 "Nam kỳ" và "22 Bắc kỳ" : đông nhất là Bùi Chu (5) và Phát Diệm (5). Giáo sư gồm 4 linh mục thuộc 4 quốc tịch Pháp, Ý, Tây Ban Nha và Canada : không một cha nào biết tiếng Việt, còn tiếng Pháp thì đa số các thầy chỉ lẩm bồm. Tuổi từ 18 đến 22 : còn rất bông bột và ít nhiều háo thắng ... nhưng thật sự đã không có gì xảy ra vì vị Bề trên đã kiên nhẫn và yêu thương dạy dỗ, uốn nắn. Tôi khẳng định mà không sợ lầm lẫn : không một ai có thể có điều gì bất mãn với ngài trong suốt thời gian làm Bề trên rồi làm Linh hướng cho đến ngày vĩnh viễn rời Việt Nam. Nếu mỗi anh em trong số 24 thầy của lớp "Mẫu Tâm" ghi lại những kỷ niệm riêng tư của mình có được với vị Bề trên đầu tiên của "Chủng Viện Giáo Hoàng Mẫu Tâm Vô Nhiễm" thì chắc chắn chúng ta sẽ đúc kết thành một quyển sách rất hấp dẫn, nói về một thời kỳ của vị Bề trên mà trước khi qua Việt Nam đã từng là Giám mục Hạt Phủ doãn tông tòa Haichow (Haizhou), một phần đất truyền giáo rộng lớn bên Trung Hoa.

Cha Bề trên thì thế, 3 cha giáo còn lại, mỗi người một vẻ, đều là những bậc thầy thánh thiện, tận tụy hy sinh. Trong muôn vàn vẻ đẹp, thử chọn một cho mỗi cha thì tôi không ngần ngại kể ra : cha Luigi Bobbio, vừa quản lý, vừa giám luật, nên mọi việc khó khăn đối nội đối ngoại, trong nhà ngoài ngõ đều đổ trên đầu ngài (dường như không còn sợi tóc nào), thế nhưng khi giận dữ lắm thì gương mặt của ngài đỏ bừng lên, ngài không nặng lời mà tìm cách lánh đi nơi khác để rồi khi cơn giận lắng xuống, ngài trở lại với nụ cười ... ; cha José Ruiz, đặc trách thư viện và dạy la tinh rất hấp dẫn, người gốc miền Basque, thích leo núi, thế nên lần đi núi Lang Bian đầu tiên, ngài cùng với vài anh em say mê leo núi nên về trễ bữa cơm trưa và sau đó Bề trên đã "phạt" ngài đi dâng thánh giá : ngài là mẫu gương của sự khiêm tốn ; cha Paul Deslierres, linh hướng chuyên nghiệp suốt thời gian ở Việt Nam, vì nhiệt thành với việc linh hướng nên ngài tranh thủ mọi lúc rảnh rỗi của ngài, kể cả sau giờ cơm trưa và giờ cơm tối, và để khỏi mất giờ, ngài luôn "chạy" lên cầu thang: ngài là gương mẫu của sự nhiệt tình vì nhiệm vụ. Chúng tôi đã được các ngài dạy nhiều điều nhưng mà bài học hữu ích nhất chính là gương sống của các ngài : thánh thiện, yêu thương và phục vụ.

Nhưng thật tình mà nói : "hậu thế" có biết đến Giáo Hoàng Học Viện thì cũng nhờ sự đóng góp một phần của lớp Mẫu Tâm Vô Nhiễm. Và tôi cũng tin rằng anh em lớp Mẫu Tâm Vô Nhiễm luôn tự hào về lớp của mình. Hai mươi bốn người đầu tiên cùng với bốn cha giáo thuộc bốn quốc tịch đã vất vả, kiên nhẫn để xây dựng một cộng đoàn hiệp nhất và yêu thương vượt qua bao nhiêu ngõ ngàng, bao nhiêu *nỗi khổ*.

Nỗi khổ thứ nhất : *ngôn ngữ*. Các cha giáo không biết một tiếng Việt, còn các thầy thì đa số chưa quen tiếng Pháp. Thế mà thánh lễ, giảng dạy, linh hướng, chuyện trò, xưng tội v.v... đều bằng tiếng Pháp. Các trò thì không nản, luôn luôn cố gắng học tập và các cha thì thông cảm, tìm mọi cách để diễn đạt đơn giản nhất. Nỗi khổ thứ hai : *ốc địa phương*. Anh em không biết nhau cho nên có khuynh hướng quy tụ từng địa phận là điều mà cha Bề trên cố gắng hết sức nhắc nhở để sống hòa đồng. Và quả thật, chúng tôi rất hòa đồng nhưng phải biết bao hy sinh cố gắng. Nỗi khổ thứ ba : *có đơn*. Ngôi nhà chúng tôi ở là một villa trên ngọn đồi mà chung quanh không có người ở. Từ sáng đến chiều vẫn chỉ mấy gương mặt quen thuộc, không có khách khứa, không có người thăm viếng, không có sinh hoạt nào khác, lại thêm trời lạnh và mưa. Mãi đến gần cuối năm học thì một anh em mới tậu được một chiếc xe đạp, thế là các ngày thứ năm và chúa nhật phải đăng ký sớm để mượn xe đạp đi phố. Nỗi khổ thứ tư : *học hành*. Ngày nào sáng – chiều trong suốt tuần lễ cũng đều học tiếng la tinh. Cha Bề trên nhắc nhở vì là chủng viện Giáo Hoàng nên chuyển ngữ phải là tiếng la tinh. Nhờ cách dạy hấp dẫn, nên chúng tôi cũng đỡ nhàm chán và dần dần mới khám phá ra nét tinh hoa của la ngữ.

Nhưng chính sống trong những *nỗi khổ* đó mà chúng tôi đã học được rất nhiều bài học và đã trưởng thành về nhiều phương diện. Về sau, các cha giáo vẫn khen lớp đầu tiên là lớp nghiêm túc nhờ biết sống đoàn kết yêu thương, nhờ biết cộng tác trong những công việc chung, nhờ sống vui vẻ và hòa đồng với hết mọi người, có tinh thần trách nhiệm khi nhận lãnh nhiệm vụ được trao phó.

Nhờ gương sáng và sự dạy dỗ của các cha giáo, chúng tôi dần dần biết chấp nhận những khuyết điểm của nhau và vui mừng trước những ưu điểm của anh em. Ai đó nói nhiều thì chúng tôi thấy vui nhà vui cửa ; ai đó ít nói thì chúng tôi cho rằng sâu sắc, nội tâm ; ai đó gắt gỏng thì chúng tôi cho rằng vì nhiệt thành v.v...

50 năm đã trôi qua, nhưng tôi biết còn có một anh em đọc được tên, thuộc lòng trôi chảy, theo thứ tự từ A tới Z và từ Z tới A để cho thấy hình ảnh của những người bạn không bao giờ phai nhòa trong tâm trí mình. Và đó cũng là tâm tình của người viết lại những kỷ niệm trên đây.

Gm. Nguyễn Văn Nhơn, K1.2

KHÓA I :NHỮNG KỶ NIỆM VỀ KHÓA I TỪ NIÊN HỌC 1958

GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN THÁNH PIÔ X ĐÀ LẠT

Cha Giuse Phạm Bá Lâm nhờ tôi viết ít dòng kỷ niệm về Khóa I nhập học 1958. Đã có trước đây 50 năm, với thời gian đã lâu, đầy ắp những sự kiện, người xưa, cảnh cũ, với bao nhiêu tình cảm đầm ấm.

I. TRƯỚC HẾT TÔI MUỐN ĐIỂM LẠI CÁC ANH EM TRONG KHÓA I.

Danh sách 24 anh em có những người đã mất, người còn lại cũng đã vào tuổi thất thập cổ lai hy, có người ở nước ngoài, có Giám mục, Linh mục, Tu sĩ, hay bổ đời...

01	ĐGM	Phêrô	Nguyễn Văn	Nhơn	Đà Lạt	Gốc Sài Gòn
02	ĐGM	Giuse	Nguyễn Tích	Đức	Ban Mê Thuật	Hà Nội
03	Lm	Antôn	Ngô Văn	Vững	Dòng Tên	Sài Gòn
04	Lm	Giuse	Trần Văn	Hàm	Xuân Lộc	Bùi Chu
05	Lm	Gioakim	Nguyễn Văn	Hiếu	Xuân Lộc	Bắc Ninh
06	Lm	Giuse	Phạm	Thanh	Quy Nhơn	Bùi Chu
07	Lm	Giuse	Đình Lập	Liễm	Đà Lạt	Bùi Chu
08	Lm	Antôn	Vũ Sĩ	Hoàng	Mỹ Tho	Phát Diệm
09	Lm	Tôma	Nguyễn Công	Hiển	Cần Thơ	Hải Phòng
10	Lm	Giuse	Phạm An	Ninh	Sài Gòn	Thái Bình
11	Lm	Giuse	Phạm Minh	Công	Kontum	Hải Phòng
12	Lm	Aug.	Nguyễn Đức	Thụ	Dòng Tên	Hưng Hóa
13	Đức Ông	Phêrô	Trần Văn	Phát	Mỹ	Phát Diệm
14	Lm	Antôn	Vũ Hùng	Tôn	Mỹ	Hà Nội
NHỮNG ANH EM ĐÃ QUA ĐỜI						
15	Lm	Giuse	Nguyễn	Thế	Sài Gòn	Phát Diệm
16	Lm	Giuse	Vương Văn	Diễn	Đà Lạt	Bùi Chu
17	Lm	G.B.	Nguyễn Văn	Thục	Sài Gòn	Thái Bình
18	Lm	Giuse	Phạm Ngọc	Sơn	Cần Thơ	Hải Phòng
19	Thầy	G.B.	Bùi Anh	Thái	Sài Gòn	Thái Bình
20	Tôma		Đỗ Đức Minh		(Cựu Lm được phép Tòa Thánh)	
NHỮNG ANH EM THÔI TU						
21	Phaolô		Vũ Duy Lương		Phát Diệm	
22	Giuse		Nguyễn Thái Hùng		Thái Bình	
23	Giuse		Nguyễn Văn Huệ		Bắc Ninh	
24	Giuse		Ngô Quang Trung		Bùi Chu	

II. NHỮNG BƯỚC ĐI NGỖ NGÀNG

Tôi nhớ những ngày đầu tiên của tháng 9 năm 1958, anh em lai rai nhập học về Giáo Hoàng Học Viện. Lúc đầu là Đại Chung Viện Mẫu Tâm, tọa lạc tại Villa Pic Robin (kế trường Trần Hưng Đạo ngày nay). Mới lên Đà Lạt lần đầu tiên, khí lạnh, xa lạ, rất buồn : bước vô chủng viện gặp ngay anh Giuse Đình Lập Liễm, dáng cao lớn, đạo mạo đã đóng bộ áo soutane chững chạc, nên 5 anh em gốc Phát Diệm chúng tôi khoanh tay “chúng con xin phép lạy cha”, anh vội khoa tay, cải chính : mình cũng như anh em cả mà.

Sau đó chúng tôi được cha Lacretelle, giám đốc vui vẻ gặp gỡ, có anh Doyen là anh Nguyễn Văn Nhơn, nói tiếng Pháp với Cha như gió, tụi này phục sát đất, nghe lồm bồm câu được câu không, hiểu lơ mơ ; chỉ ấn tượng nhất là cái mũi của cha Lacretelle, khi nói chuyện, ngài cứ gí sát vào mình, nên cứ phải gài sổ dze. Cả nhà có bốn cha, và một thầy : cha Lacretelle (Pháp), cha Ruiz (Tây Ban Nha), cha Bobbio (Ý), cha Deslierres (Canada) và thầy Herold (Hungari) và chừng 17, 18 anh em (một số chưa lên kịp), nên buồn muốn chết. Khóc mấy lần ! Được cha Lacretelle an ủi, cha Bobbio thì lâu gọi cho kẹo, kêu tên Frater Hoảng, Frater Diên, Frater Vung, Frater Dục, Mrg Tục... cười bể bụng!

III. SỐNG NHƯ GIA ĐÌNH

Sống với 4 cha Tây : Pháp, Ý, Tây Ban Nha, Canada, thầy Hungari, và anh em của mười giáo phận, như một gia đình : rất yêu thương và chia sẻ, cảm thông và đạo đức. Sau này làm Linh mục rồi mà cha Deslierres vẫn khen khóa I ! Có một điều là Đà Lạt khí lạnh, mau đói, tôi nhớ cứ đến 11 giờ, khi đi viếng Minh Thánh Chúa : nhà nguyện nhỏ, anh em thình lạng cầu nguyện, một bạn, rồi hai bạn, ba bạn..... cứ tiếp tục sôi bụng, những bạn khác cười rung cả ghế. Cha Lacretelle quì sau không hiểu gì, bèn hỏi “cái gì mà cười dữ vậy”

IV. ĐỜI SỐNG GIẢI TRÍ

Các cha giáo biết anh em chúng tôi buồn, vì ít người, vì Đà Lạt xa xôi, hay mưa, vì ngôn ngữ lúc đầu khó khăn, vì phong tục tập quán của anh em 10 giáo phận, nên đã tổ chức nhiều cuộc excursions đi nhiều nơi nhiều điểm : các thác Cam Ly, Prenn, Pongour, Gougah, Suối Vàng, đỉnh Lang Biang, Hải học viện Nha Trang, Dòng thánh Giuse...Tôi nhớ có lần leo bộ lên đỉnh Lang Biang, khi tới nơi thấy một rừng hoa đại bát ngát, rất đẹp, có một bạn ngắt đại một bông đưa lên mũi ngửi, chẳng may đằng sau có ông chủ đồn điền người Pháp tên là Farrauht đi xe Zeep chạy tới, ngừng xe, cho một bài học. Ông ta nói : “Những bông hoa giống như những cô gái trẻ đẹp, để thưởng thức, nếu hái đi là rồi...”

Chủng viện cũng đã tổ chức nhiều buổi văn nghệ, những buổi thuyết trình, và mời các dòng nam nữ tại Đà Lạt tham dự hoặc chúng tôi được các dòng mời đến dự các buổi liên hoan văn nghệ giao lưu cho đỡ buồn.

V. ĐỜI SỐNG HỌC TẬP.

Năm thứ nhất là năm dự bị, nên học hành rất nhẹ nhàng, các môn tiếng Pháp, Latin, tiếng Việt (cha Trung giảng dạy), tu đức và Kinh Thánh nhập môn, các cha dạy rất tận tâm, kỹ càng và các học trò cũng rất ngoan, chăm chỉ, có một điều là cha linh hướng Deslierres và cha giám đốc Lacretelle rất chăm sóc như bà mẹ lo cho con cái. Dạy nhân bản, dạy suy gẫm, tu đức, rất kỹ và rất nền tảng. Sau này chúng tôi nhớ lại những bài học đầu đời Đại Chung Viện, thấy vững chắc và thâm sâu.

VI. NO ENTER

Chủng viện chỉ có bốn giáo sư và một thầy người Hungari. Thầy lái xe, kiêm đầu bếp và kiêm luôn y tá, thầy đeo kính, to con. Khi thầy vừa làm bếp, chặt xương cần sức khỏe. Khi làm y tá cần mềm mại, thế nhưng vì thiếu nhân sự, nên Thầy phải kiêm nhiệm tốt, rất vui vẻ và nhiệt tình. Có lần kẻ hèn này bị bệnh mấy ngày, nên phải xin Thầy chích cho một phát, tối hôm trước, để mai đi nhà thương gặp sơ Marthe.

Vừa ở bếp ra vội lên phòng thuốc, không kịp rửa tay, thầy nấu kim và bơm thuốc. Công nhận ống kim lớn, tay thầy khỏe, thầy lủi một phát vào hết kim. Nhưng không hiểu sao thầy nhìn tôi đang đau ê mông, thầy cười rất điệu nghệ, nói liền “no enter” thuốc không vô !? Tôi cũng phì cười, hết đau luôn !

VII. MỘT NÉN HƯƠNG (để kết thúc)

Mỗi lần anh em Giáo Hoàng Học Viện gặp nhau, đều nhắc nhau những anh em qua đời, để kêu gọi cầu nguyện tưởng nhớ. Khóá chúng tôi già nhất nên có 5 anh em đã ra đi cũng là lẽ trời.

1. Thầy GB Bùi Anh Thái, em ruột Đức Cha GB Bùi Tuần và cha GB. Bùi Châu Thi, bị chết đuối khi còn đang học triết.

2. Cha Giuse Nguyễn Thế, phó xứ Gia Định, Giám học trường Thánh Mẫu nhà thờ Gia Định, chuyên bắn chim và bẫy thỏ ở vườn thông kế chủng viện.

3. Cha Giuse Vương Văn Điền chánh xứ Bảo lộc, vui tươi, hoạt động,, rất tiếu lâm, con người hiệp thông, chuyên viên đặt tên riêng cho anh em.

4. Cha Giuse Phạm Ngọc Sơn, đã được anh em gọi là Bê trên ngay trong chủng viện, chánh xứ Tham Tướng (Cần Thơ), cha giáo Đại Chủng Viện Thánh Quí, người rất ham học, có tới ba bằng cử nhân (cả hán học).

5. Cha GB Nguyễn Văn Thục, chánh xứ Tân Chí Linh Sài gòn, Bê trên các thứ dòng (ơn gọi đặc biệt).

Xin một nén hương cho các vị quý mến của chúng tôi.

Mỹ Tho, ngày 15 tháng 10 năm 2008.

Lm. Antôn Vũ Sĩ Hoàng

Khóa 2 :

Nhớ

Nhớ về ngày đoàn tụ
Của anh em bốn phương.
Mừng 50 năm thành lập
Của trường xưa mến thương.
Ôi bao nhiêu tình nghĩa
Của thầy trò ta đó.
Xin nhận vần thơ nhỏ
Của người nay vắng xa?

*Thanh Quân
Khoá 2*

KHÓA 3: LỚP BA, BA LỚP

Quả là xấu hổ, khi anh Khoa nhờ cập nhật hóa danh sách hai lớp Hai và Ba của Giáo Hoàng Học Viện Thánh Piô X, Đà Lạt để đăng vào Kỷ Yếu trên mạng nhân dịp kỷ niệm 50 năm ngày Giáo Hoàng Học Viện Thánh Piô X mở cửa chào đón sinh viên lần đầu tiên. Vì một lẽ giản dị là không biết đường mô mà cập nhật hóa, ngoại trừ mấy chi tiết vụn vặt về chính bản thân mình, như tên thánh Vincent được kể là Antoine và Allambée (tên đường) được kể là Allambi. Sau đó là một khoảng trắng (blank) thật lớn xuất hiện trong đầu. Anh em Lớp Ba, nào có biết đường mô mà liên lạc?

Những người mình còn nhớ đôi chút, sau hơn 40 năm xa cách, thì chi tiết ai cũng đã biết. Vít-vô Nguyễn Văn Nho (Nha Trang), Cha Nguyễn Đức Bầm (Nha Trang), Nguyễn Tiến Thuật (Hải Phòng, Qui Nhơn), Hoàng Quý (Phát Diệm, Qui Nhơn) nay đang chễm chệ bên cạnh Thánh Phêrô, muốn liên lạc, chỉ cần hướng lên Trời, là đủ, thậm chí e-mail qua máy vi tính cũng không cần nữa, đâu cần cập nhật hóa làm chi. Các vị ăn nên làm ra như vít vô Hoàng Đức Oanh hay phụ tá bề trên tổng quyền Dòng Tên Nguyễn Công Đoan cũng chả cần ai phải cập nhật hóa chi tiết, một phần vì thư từ có chạy tứ tán đến đâu, thì cuối cùng rồi cũng đến Rôma, như người ta thường nói.

Còn các anh em khác, chi tiết bản đạo biết được đều nhờ danh sách được anh Khoa cung cấp. Ấu cũng là do số mệnh cả! Bản đạo vẫn có thói quen đổ lỗi cho số phận thế ấy!

Mà suy đi nghĩ lại, việc đổ lỗi này không oan ức gì cho lắm. Ngay với những anh em đồng môn cuối cùng trong đời bản đạo, các chi tiết về họ, bản đạo cũng mù tịt.

Bản đạo tốt nghiệp ban cao học Học Viện Quốc Gia Hành Chánh năm 1970. Cùng tốt nghiệp với bản đạo, có khoảng hơn 40 đồng môn khác. Từ ngày Miền Nam rơi vào tay con cháu Bác Hồ, bản đạo chỉ được gặp lại có 3 người. Một người gặp lại ở Sài Gòn, sau ngày bản đạo từ trại “cải tạo” Suối Máu trở lại gia đình. Hai người kia gặp lại ở Sydney, sau khi đến đây định cư. Suốt năm năm năm bóc lịch (làm gì có lịch mà bóc, đúng hơn, nằm ghi lịch từng ngày!), bản đạo không hề thấy mặt một đồng môn nào cùng lớp. Chả lẽ “thằng nào” cũng chạy thoát được cả hay sao, và chả lẽ mình lại hẩm hiu đến thế. Nghĩ đến số phận ấy mà buồn thêm.

Thật ra, không hẳn thế, anh em cùng lớp kẹt lại “cả đồng”. Chỉ có điều, họ kéo nhau đi trình diện ở chỗ “đáng đồng tiền bát gạo” chứ không ầm ớ như mình. Còn nhớ lúc con cháu Bác Hồ tiếp quản Phủ Thủ Tướng Việt Nam Cộng Hòa, bản đạo cùng hầu hết nhân viên cũ của Phủ, hình như có cả Bộ Trưởng Trần Ngọc Châu gì đó và đầy đủ các thứ trưởng cùng phụ tá chuyên môn, trong đó có kiến trúc sư Ngô Viết Thụ, đều đến Phủ trình diện hàng ngày, và dù không làm việc chi, vẫn lãnh hai tháng lương kế tiếp. Lúc phải đi trình diện “học tập” tập trung, bản đạo, trong tư cách chuyên viên ngang hàng giám đốc nha, cũng khăn gói quả mướp vào Trường Gia Long “đăng ký” theo lớp công chức cao cấp từ nghị sĩ, dân biểu, thẩm phán tối cao, tổng, bộ, thứ trưởng cho đến “giám đốc sở”. Ở đấy ăn cơm nhà hàng (đúng là cơm nhà hàng thật) ngày ba bữa, và được chứng kiến nhiều màn cười ra nước mắt (như cảnh ông cựu trung tướng chạy tóe khỏi mỗi lần “anh” vệ binh gọi đến tên!), đến ngày thứ hai hay thứ ba gì đó, thì con cháu Bác Hồ bảo: anh không thuộc diện này nhá, anh trở lại cơ quan đi, vì anh đâu phải là giám đốc sở, anh chỉ là giám đốc nha thôi! Ông Đoan (quên cả họ, xin lỗi), vốn là phụ tá chuyên môn của Thủ Tướng Khiêm, cũng được con cháu Bác Hồ “phán” như thế. Theo lý thì phải mừng mới đúng. Nhưng có ai học được chữ ngờ! Bản đạo cũng như ông Đoan lại tỏ ra buồn và trở về Phủ Thủ Tướng cũ để chẳng biết tương lai mình ra sao.

Ít hôm sau, đang khi “học tập” tại chỗ được hơn một ngày, bản đạo được “anh” Sáu Lầu, con cháu Bác Hồ cỡ bự, bảo phải đi học tập tập trung theo diện sĩ quan, “trong mười ngày”. Thật ra, không hẳn “anh” ta bảo riêng bản đạo. “Anh” ta chỉ vào lớp mà tuyên bố: những ai là sĩ quan trừ bị thì tiếp tục học tập ở đây, còn những ai là sĩ quan biệt phái thì đi trình diện học tập tập trung “mười ngày”.

Bản đạo thật lúng túng vì mình vừa là sĩ quan trừ bị vừa là sĩ quan biệt phái, hay đúng hơn, mình là sĩ quan trừ bị được biệt phái về nhiệm sở dân sự cũ. Đứng dậy thắc mắc, thì “anh” Sáu Lầu bảo: trời đất, trừ bị là tham dự một khóa huấn luyện quân sự rồi trở lại nhiệm sở dân sự cũ. Bản đạo bảo: đúng rồi, tôi vốn làm việc ở đây, sau đó đi Thủ Đức, rồi lại trở về đây làm việc sau khi tốt nghiệp khóa đào tạo sĩ quan ở Thủ Đức, vậy tôi là sĩ quan trừ bị. “Anh” ta hỏi: “nó” có thăng cấp cho anh không? Bản đạo được huấn luyện ở Giáo Hoàng Học Viện rất kỹ nên thật như đếm trả lời: có, hiện tôi là trung úy (tự động thăng cấp theo thâm niên, dù có lãnh đồng lương trung úy nào!). “Anh” Sáu Lầu bèn phán: vậy “anh” là biệt phái!

Thế là bản đạo, một lần nữa, đi trình diện “học tập cải tạo” tập trung. “Anh” Sáu Lầu bảo: đến Trường Chu Văn An trình diện, và nếu ở đây, người ta không nhận, thì trở lại Phủ với “anh” ta. Đến trường Chu Văn An, con cháu Bác Hồ hỏi: “anh” có phải tình báo không? Thưa; không! “Anh” có phải cảnh sát đặc biệt không? Thưa: không! Vậy “anh” đi chỗ khác, “anh” không phải là “đối tượng” ở đây!

Đáng lẽ bản đạo nên theo lời dặn của “anh” Sáu Lầu mà trở lại Phủ tiếp tục “khóa học” 3 ngày tại chỗ. Nhưng lúc ấy, bà xã cùng bản đạo, sau 7 năm lấy nhau, đã có đến 5 nhóc tí tuổi từ 6 năm tới 8 tháng, và đã quyết định xoay qua nghề làm đường ly tâm kiếm sống. Nên chỉ mong “học” cho xong để còn lo bẻ làm ăn! Bèn xuống nước năn nỉ với con cháu Bác Hồ ở Trường Chu Văn An, khiến họ phát cáu, gắt: đã bảo không phải là “đối tượng” mà! Thôi, “tớ” bảo thế này nhá, đến Trung Tâm Trần Hoàng Quân “may ra” họ nhận đấy!

Trần Hoàng Quân là chỗ nào? Ở Sài Gòn đã lâu mà nào biết Trung Tâm Trần Hoàng Quân ở đâu. Không lo, xích-lô Sài-gòn đâu mà không biết! Và ở đây, “may mắn” thật, họ nhận quách! Hai hôm sau, trong một đêm mật mừng, họ đưa bản đạo xuống Trảng Lớn, Tây Ninh và bắt đầu một diễn trình “ghi lịch” hàng ngày suốt hơn 5 năm, không hề gặp bất cứ người bạn xưa nào.

Châu Thành Tích đến thăm bản đạo, sau khi cũng “học tập tốt” trở về nên đã kể cho nghe nhiều chuyện về anh em cùng lớp ở trong các “trại” khác. Mới hay, mình không hăn hăm số như vẫn nghĩ trong những ngày “ghi lịch”.

Riêng anh em cùng lớp ở Giáo Hoàng Học Viện Thánh Piô X, Đà Lạt, thì liền sau ngày rời Học Viện, người đầu tiên bản đạo được gặp là Nguyễn Tiến Thuật, người cùng học một lớp với bản đạo từ năm đệ thất ở Hải Phòng, qua hai năm đệ lục và đệ ngũ tại Mỹ Tho, bốn năm đệ tứ, đệ tam, đệ nhị và đệ nhất ở Sài Gòn và sau cùng gần hết ba năm ban triết ở Giáo Hoàng Học Viện. Thuật rời Học Viện lúc đang học năm thứ ba, là người có nhiệm vụ lấy “cua” năm dự bị ban triết ở Văn Khoa Sài Gòn để cuối năm học 1965, bản đạo về học và dự thi, sau khi mãn hạn “đi thử” tại Giáo Xứ Trà Câu ở Quảng Ngãi. Tuy “hắn” quên không lấy “cua” của thầy Nhất Hạnh, nhưng rất may, một ngày trước khi dự thi, bản đạo được một người bạn khác cho biết, nên cũng đã ráng làm được bài thi của Thầy với đề tài: “ngôn ngữ tôn giáo và thực tại tôn giáo”. Bản đạo vẫn phải nhờ Thuật tiếp tục lấy “cua” cho niên khóa 1965-1966, là năm bản đạo trở lại Học Viện bắt đầu chương trình thần học. Nay Thuật đã về Nhà Cha, nhưng kỷ niệm với Thuật thì còn rất sống động. Hai thằng cùng khóc như mưa ở cây săng Hòa Hưng ngày 30 tháng Tư 1975 giữa mùi nồng nặc của rác rưởi và xác người Sài Gòn. Hắn làm trưởng chi cảnh sát gì đó ở Phan Thiết, nên ngày ghi lịch của hắn nhiều hơn bản đạo. Lúc bản đạo đã định cư ở Sydney rồi, hắn mới “học tập tốt” trở về. Bà xã bản đạo thỉnh thoảng lại nhắc lại lần Thuật tới thăm. Lúc đó, bà ấy đang làm chủ một lò bánh tai heo bán sỉ, nhà đông người “như cái chợ” và khá bận bịu, nên con mắt có lẽ hơi mập mờ, “nhìn gà” còn “hóa quạ”, huống chi một “ông cải tạo” sau sáu năm “ghi lịch”! Thuật lại không chịu lên tiếng, cứ đứng ngoài cửa nhìn vào, khiến bà ấy “bực mình” bảo đưa con 6 tuổi: đưa cho ông ấy mấy đồng! Lúc ấy, Thuật mới bỏ chiếc mũ chùm hụp khỏi đầu. Bà xã bản đạo quen biết Thuật sớm hơn cả bản đạo, nên hai bên chỉ biết cười. Năm 2005, nhân dịp qua Hoa Kỳ, sau một vòng hành hương, bản đạo rất an ủi được gặp lại Thuật ở Westminster, CA. Lúc ấy, Thuật đã biết mình bị ung thư gan, nhưng không tỏ

về gì bị quan. Bàn đạo nhớ nhất những ngày cuối cùng, Thuật vẫn phó thác mà nói rằng: tao đã sẵn sàng rồi! Câu nói ấy nghe ra tầm thường nhưng càng đến cái điểm mình mơ hồ như sắp kết thúc này, một câu nói như thế thật không tầm thường chút nào, nó phải là kết quả của cả một đời suy niệm phó thác.

Dù cũng đã được gặp Hoàng Kim Quý nhiều lần ở Sài Gòn trước ngày con cháu Bác Hồ tràn vào “đầy đường”, nhưng trong dịp tới Hoa Kỳ ấy, bàn đạo đã không gặp được Quý, một phần có thể vì không muốn quấy rầy lịch trình làm việc khá tràn ngập của Quý chẳng. Quý rời học viện sau bàn đạo có khi cả một hay hai năm và lúc ấy hình như đang rất tích cực hoạt động tông đồ và xuất bản sách. Những việc như thế ngày ấy ngoài tầm tay và cả tầm tai của bàn đạo, suốt ngày quần quật với việc làm ở Phủ Thủ Tướng và đi dạy tại hai tư thực: trường Thánh Tôma và trường Nhân Vị, cả hai đều ở Gia Định. Bà xã bàn đạo hồi ấy chưa có dịp “sấn vấy quai gồng” (có đúng không đây?) như sau ngày con cháu Bác Hồ tràn vào, nên một mình bàn đạo đành phải bưng trải. Đây cũng là lý do, khiến bàn đạo không hề liên lạc được chi với Học Viện, sau ngày rời bỏ đó. Các sinh hoạt của Học Viện được Cha Quảng mới đây kể lại trên Website Quê-Trời được bàn đạo say mê đọc là thế.

Và đây cũng là lý do, khiến khoảng năm 1973, tình cờ được gặp Cha Thầy Paul Deslierres ở cổng sau Phủ Thủ Tướng, bàn đạo mừng khôn tả. Cha Thầy đâu có chuyện chỉ phải đến cửa quan. Chỉ là vì ngài đến thăm một người bạn thuộc hội M.E.P có trụ sở ngay sát cổng sau Phủ Thủ Tướng, hình như từ đường Nguyễn Du đi vào phải dùng cùng một con đường với nhân viên Phủ. Bàn đạo bèn bỏ cả sở, “đèo” Cha Thầy trên Lambretta về nhà để hàn huyên. Cha Thầy cũng thương anh học trò cũ và là người cứ bám lấy sự linh hướng của ngài, không chịu buông tha, dù đã “lên” thần học, nên đã thay đổi cả lịch trình làm việc ở Sài Gòn để sinh hoạt với bàn đạo và gia đình suốt ngày hôm đó và cả ngày hôm sau. Cụ có dịp cập nhật cuốn “sổ bìa đen” của mình.

Ngoài hai người cùng lớp nay đã chễm chệ bên Thánh Phêrô trên đây ra, bàn đạo cũng còn một người cùng lớp khác là Nguyễn Lợi ở Hoa Kỳ. Cũng như với Quý, bàn đạo không lặn lội đi tìm người xưa, sợ rằng người xưa ấy quá bận bịu chẳng, ít nhất cũng theo lời mô tả của vợ chồng người em rể của người xưa, mà bàn đạo có dịp cùng hoạt động tông đồ ở Sydney này. Lợi thuộc loại học giỏi, luôn nhất nhì trong lớp, giống như Nguyễn Công Đoan. Nhưng khác Đoan ở chỗ lúc nào xem ra Lợi cũng có cuốn sách trên tay, một con một sách? Có lẽ cái say mê ấy hiện nay vẫn còn nguyên nơi Lợi chẳng, cho dù đối tượng đã ra khác, nên Lợi ít khi để ý trả lời các thăm hỏi trên e-mail. Dù sao thì lòng say mê đối với một theo đuổi có ý nghĩa nào đó vẫn đủ để anh em thông cảm sự im lặng của mình. Nói rằng từ ngày rời Học Viện, bàn đạo chưa gặp Lợi bao giờ thì không hẳn đúng. Vì bàn đạo có “nghe” Lợi kể lại chuyện hai “học trò” xuất sắc nhất trong lớp Thánh Kinh của Cha Bruckner từ Rome qua dạy là Lợi và bàn đạo, cả hai đều được 10 điểm bài thi. Bài thi ấy là ngay trước ngày bàn đạo rời Học Viện. Rất có thể bàn đạo không “nghe” Lợi mà chỉ “đọc” Lợi chẳng? Bốn mươi năm có lẽ, trí nhớ lộn xộn là chuyện thường.

Số ít được gặp người xưa của bàn đạo chưa chấm dứt ở đây. Người thứ ba cùng lớp ở Giáo Hoàng Học Viện, bàn đạo gặp lại ở Sài Gòn, là Nguyễn Công Đoan. Nhưng chỉ được gặp Đoan trước ngày Đoan bị con cháu Bác Hồ cho đi ghi lịch và sau khi bàn đạo đã may mắn chấm dứt việc ghi lịch ấy. Về lại Sài Gòn sau thời gian dài ghi lịch, điều sáng khoái đối với bàn đạo là được nghe những bài thánh ca đầy xúc động, rất mới. Ở nhà thờ ngoại ô còn thế, ở “Trung Tâm” Đắc Lộ còn hay hơn nhiều, người ta bảo vậy. Thế là một Chúa Nhật kia, bàn đạo mon men tới “Trung Tâm” Đắc Lộ tham dự Thánh Lễ. Hôm ấy hình như trùng với ngày kính thánh I Nhã và may mắn thay được gặp Đoan trong vai trò chủ tế ở đó. Thú thực, cho đến lúc này, bàn đạo vẫn giữ nguyên được cảm giác “tươi mát” của Thánh Lễ hôm ấy. Tươi mát nơi khuôn mặt của Đoan, nơi khuôn mặt của một số tu sĩ Dòng Tên khác (hình như có cả Thầy Lai), và nhất là nơi cộng đoàn trẻ. Tất cả cười nói, di chuyển thoải mái, tự tin, lạc quan, cởi mở, đầy hy vọng. Đoan giảng tự nhiên và lưu loát, không một chút ngập ngừng, đắn đo, suy nghĩ, dè dặt, như “ở trong nhà”. Cộng đoàn đáp ứng cũng y hệt, như người cùng một độ sống, cùng một tần số, nhịp rung. Khiến bàn đạo quên khuấy cả thân phận “cái

tạo” của mình, và thân phận chung của Đất Nước và Giáo Hội lúc ấy. Chỉ đến lúc trở về nhà, mới thấy lại thân phận thực của mình: một người bị tước cả quyền cư ngụ tại căn nhà do mồ hôi nước mắt của mình tạo ra, một căn nhà hiện vợ con mình vẫn còn quyền cư ngụ, còn mình thì phải xin phép “chính quyền” mới được tạm trú, chờ ngày “đi kinh tế mới”... Nên mấy tuần sau, bản đạo đành để vợ và năm con ở lại, một mình tìm đường vượt biển. Trước khi đi, bản đạo có đến gặp Doan ở trụ sở Dòng Tên, trong một con hẻm thật sâu ở Đường Công Lý nổi dài. Doan vẫn lạc quan, cho hay Việt Nam khác hẳn Trung Hoa. Bản đạo tin: dù sau đó bị con cháu Bác Hồ cho đi “ghi lịch” (không rõ mấy năm), Doan vẫn giữ được tinh thần lạc quan. Rất tiếc, từ ngày đó đến nay, chưa lần nào được gặp lại Doan để tâm sự. Năm 2005, đến Rô-ma, trong chuyến hành hương hơn một tháng vòng quanh Ai Cập, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Pháp, Đức, Thổ Nhĩ Kỳ, Hy Lạp, Ý, Áo, Croatia, Bosnia... mà vẫn không có duyên gặp Doan ở đây. Hôm ấy, không tính trước, cha Văn Chi dẫn một phần của đoàn hành hương, sau khi thăm Đền Thờ Thánh Phêrô, rẽ qua trụ sở Dòng Tên viếng hài cốt á thánh An-rê Phú Yên. Vợ chồng bản đạo vì mệt quá nên đã trở về khách sạn sớm, không biết để đi theo phân đoàn này. Sau mới tiếc hùi hụi, vì hôm ấy Doan có mặt tại trụ sở Dòng Tên và đã hướng dẫn phân đoàn hành hương viếng hài cốt vị tử đạo đầu tiên của Giáo Hội Việt Nam. Oái oăm thêm một điều là đúng ngày ấy, bản đạo nói không ra lời, thanh quản bị nhiễm độc sao đó, chỉ biết gật gù lắc đầu làm hiệu. Không sao điện thoại được cho Doan. Âu cũng là số mệnh!

Người cùng lớp ở hải ngoại nữa là Huỳnh Văn Lộ, năm 2005 đang cư ngụ tại Đức, nơi diễn ra Đại Hội Giới Trẻ Thế Giới lần thứ 20. Bản đạo có theo đoàn hành hương tới lui nước Đức đến ba lần. Lần đầu từ Cairo bay đi Lisboa, nhưng không có máy bay đi thẳng, đành phải tới Frankfurt ngủ một đêm, sáng hôm sau mới có máy bay từ đó đi Lisboa. Lần thứ hai từ Lourdes bay qua Berlin, thăm thành phố này hai ngày và lần thứ ba từ Rome bay qua Dusseldorf tham dự Đại Hội vừa kể. Biết chắc thế nào Lộ cũng tham dự Đại Hội này, nên từ Úc, bản đạo có liên lạc với Lộ. Được Lộ cho hay: Lộ cư ngụ xa địa điểm Đại Hội cả nghìn cây số, nên chỉ có thể gặp nhau tại địa điểm Đại Hội. Phái đoàn hành Hương Việt Nam từ Sydney tham dự từ đầu đến cuối Đại Hội, nhưng vì cư ngụ tận Dusseldorf, cách Bonn và Cologne cả một giờ xe lửa, nên cơ hội tình cờ gặp Lộ đã không xảy ra. Bản đạo, đến lúc đó, cảm thấy hụt hơi lắm rồi, nên đã bỏ không tham dự nhiều sinh hoạt của Đại Hội. Tuy thế ngày kết thúc đại hội cho các nhóm Việt Nam ở nhà thờ St Elizabeth, Bonn, bản đạo có tham dự, và tham dự một cách hết sức tích cực, có khi tích cực hơn rất nhiều người trẻ Việt Nam đến từ khắp nơi trên thế giới nữa vì vừa đóng vai phó nhòm, vừa đóng vai phó quay (phim) “tự biên tự diễn”, chạy tới chạy lui ngay phía trước gian cung thánh là nơi hai đức cha Linh (Thanh Hóa), Lương (Orange County) và hơn một trăm linh mục Việt Nam đang có mặt. Thậm chí, sau Thánh Lễ, bản đạo còn lên tận Bàn Thờ bắt tay Đức Cha Linh, người cùng trường “không quen biết” (lớp quá trẻ sau này) và đức Cha Lương, người bản đạo từng gặp mặt tại Hoa Kỳ năm 1973, ở Rochester, N.Y. lúc bản đạo qua đó du hành quan sát nền hành chánh địa phương. Trong lúc tới lui tứ tung như vậy, bản đạo cố gắng tìm xem Lộ “ngự” ở chỗ nào, nhưng tuyệt nhiên không thấy. Cả lúc “tan tã”, các phái đoàn tuôn ra công viên Nhà Thờ dùng bữa trưa trên cỏ, bản đạo cũng vẫn không tìm thấy dấu vết người bạn xưa đâu. Chẳng lẽ mình thay đổi đến nỗi Lộ nhận không ra? Chẳng lẽ Lộ thay đổi đến nỗi mình nhận không ra? Khó có thể tin như vậy.

Nhưng suy đi nghĩ lại, chuyện thay đổi đến nỗi không nhận ra nhau có thể xảy ra lắm. Bản đạo năm nay gần 7 bó, con cái đứa nhỏ nhất cũng 34 rồi, mà lúc nào cũng tưởng mình “còn trẻ” và chúng nó “bé” như ngày nào. Nên khá phật lòng khi đứa cháu gái 10 tuổi bảo sao ông ngoại già thế! Ngay như mấy hình ảnh Cha Tiến và một số anh em cho lên trang mạng, bản đạo cũng chỉ “lờ mờ” nhận ra một vài vị. Phần còn lại sao mà lạ lẫm đến thế, như người đứng nước lã mới gặp lần đầu. Bản đạo vẫn tự trách sao mình quá ư chóng quên đến không nhận ra anh em xưa. Bây giờ, đã có lý do khác để bào chữa chăng? Thay đổi do thời gian mang lại.

Nói cho ngay, khi Cha Nguyễn Quang Thanh mới qua Sydney định cư, người quen có chở Cha qua nhà bản đạo. Thấy Cha Thanh, bản đạo nhận ra ngay người bạn cùng trường ngày trước. Nhưng Cha Thanh thì không. Sau này rõ chuyện, Cha Thanh trách bản đạo sao không nói hoài! Cha Thanh lúc ấy còn “tha thứ” được, vì khác nhau hai lớp. Nhưng Vít-vò Micae thì hơi khó “tha thứ” một chút. Bởi Vít-vò vốn cùng một lớp với bản đạo. Năm 2007, bản đạo có *e-mail* cho anh em về bệnh tình của Nguyễn Tiến Thuật. Nhờ thế, Vít-vò mới liên lạc với bản đạo. Thư đi thư lại cũng đến mấy lần. Ấy thế mà cuối năm ấy, Vít-vò qua Sydney “không kèn không trống”, không một anh em cựu học viên Giáo Hoàng Học Viện nào hay, kể cả Cha Thanh. Còn nhớ đứa con thứ hai của bản đạo, nhân đi lễ Chúa Nhật ở cộng đồng Công Giáo Việt Nam về, khoe: hôm nay có đức cha gì đó từ Việt Nam qua dâng lễ, con nhớ không lầm thì tên là Oanh! Bản đạo ít khi để ý chuyện con cái, nhưng nghe nó nói đến đức cha, mà lại là đức cha Oanh từ Việt Nam thì chỉ có “ông” Micae nhà tôi mà thôi chứ còn ai vào đây, nhưng cũng hỏi lại cháu cho chắc: sao, con nói sao, đức cha nào, đức cha Oanh hả? Ông ấy cùng lớp với ba đây. Con đâu có biết. Nó mà biết gì. Nó chỉ nhớ bác Thuật má bảo “đưa cho ông ấy mấy đồng”! Bản đạo vội vàng điện thoại với Cha Văn Chi, thì quả tình là đức cha Oanh của Kontum. Lúc ấy đã gần 10 giờ đêm. Sáng hôm sau, đến Văn Phòng Công Giáo Việt-Nam hy vọng gặp Vít-vò ở đây. Nhưng Vít-vò đã đi kiểm soát sức khỏe tại phòng khám bệnh của Bác Sĩ Lâm Ngọc Hoàng ở Bankstown. Ra đến nơi, Vít-vò chưa đến lượt được vào khám bệnh, vẫn còn ngồi ở phòng đợi. Bản đạo đến trước mặt Vít-vò, chào Đức Cha! Vít-vò cười cười, trở mặt nhìn, chẳng hiểu “tên” này là ai, tuy vẫn nắm lấy tay bản đạo. Biết ai đây không? Không, phải Vũ Văn An không? Thôi, ít nhất cũng còn “biết đường” mà nhận ra... Thế đây, còn muốn gì hơn?

Còn những người khác: Đỗ Hữu Dư, Lê Ngọc Diệp, Cha Lê Thanh Hoàng, Cha Lê Đình Khôi, Cha Lê Văn Liêu, Nguyễn Văn Ngãi, Cha Bùi Trung Phong và Bùi Văn Tường thì thật tình bản đạo không có bất cứ hình thức liên lạc nào, dù vẫn nhớ từng chi tiết nét mặt của họ, cả Đỗ Hữu Dư là người rời Học Viện sớm nhất trong số anh em Lớp Ba. Lớp Ba mà cũng là Ba Lớp. Bởi khi bắt đầu nhập học thì đó là Lớp Ba mà lúc ra trường tốt nghiệp thì là Ba Lớp. Thực thể, Lớp Ba tốt nghiệp Giáo Hoàng Học Viện Thánh Piô X Đà Lạt, tháng 12 năm 1968, quả gồm người của ba lớp nhập học tạo thành: ngoài các vị thuộc Lớp Ba nguyên thủy là Lê Thanh Hoàng, Lê Văn Liêu, Huỳnh Văn Lộ, Hoàng Đức Oanh, Bùi Trung Phong (các cha Nguyễn Đức Bẩm, Nguyễn Văn Nho và Nguyễn Lợi thụ phong năm 1967), ta còn thấy Cha Cẩm của Lớp Hai, các cha Nguyễn Thanh Long, Nguyễn Soạn và Trương Trãi của Lớp Bốn). Rất may, bản đạo nhớ rất rõ tất cả các vị Lớp Ba, Ba Lớp này.

Nhớ ai là một hình thức tặng sự sống hay tặng hiện hữu cho họ. Trong một cuốn phim Nhật Bản mà bản đạo được coi mấy năm trước đây trên truyền hình, người đàn bà hấp hối chỉ quan tâm không biết khi bà chết đi, có còn ai nhớ đến bà hay không. Bà cho rằng sống trong ký ức người khác là một cách tiếp tục hiện hữu ở đời, ở cõi nhân sinh nhiều buồn hơn vui này. Nhưng buồn vui nào có quan trọng gì, hiện hữu mới đáng kể. *Ens est bonum!* Năm mươi năm, nửa thế kỷ đời người, bao nhiêu người còn trong ký ức mình, mình còn trong ký ức được bao nhiêu người?

Sydney tháng Sáu, 2008
Vinc Vũ Văn An (K3- 1960)

Kỷ niệm khó quên : Linh thao !

Con cái của Đức Ignatio qua lò luyện “linh thao” đều đều. Cháu chất Nội Ngoại của Ngài cũng được thừa hưởng gia bảo ấy !

Hằng năm, cứ “*vào cuối thu, lá ngoài đường rụng nhiều và trên không có những đám mây bàng bạc*”, học viên Piô X lục tục trở về mái trường thân yêu. Sau một mùa hè bay nhảy khắp 4 vùng chiến thuật, chiếc áo dòng thâm lâm tẩm bụi đời. Học Viện thường tổ chức một cuộc “tổng vệ sinh” chu đáo : 4 ngày linh thao, tĩnh tâm theo phương pháp Cha Thánh Ignatio.

Linh thao giống thể thao ở chỗ cũng làm chảy mồ hôi, ướt cả áo trong thật ! chảy mồ hôi ngay ngày đầu khi “vô phòng”. Không chảy mồ hôi sao được khi cả 100 ngày nghỉ để đầu óc tự do bay nhảy, tâm trí lưu lại bao nhiêu là hình ảnh, giờ đây bỗng nhiên dừng lại, tập chú vào câu nguyện, sinh hoạt nội tâm. Dùng một cái, địa bàn hoạt động của tâm trí phải được thu hẹp lại, phải làm chủ nó như người ta làm chủ tốc độ, phải chống mắt căng tai lên để theo dõi đề tài, để nghe được tiếng Chúa thì thầm. Quả là một cuộc đấu tranh nội tâm. Đấu tranh đến chảy mồ hôi ! chuyện có thật chứ không phải là nói hoa mỹ đâu nghe ! nhất là hai ngày đầu. Sau này nhiều bạn trẻ tập tễnh dự khóa linh thao, họ cũng chia sẻ một kinh nghiệm như vậy : Linh thao làm chảy mồ hôi.

Giờ nguyện gồm thường được chuẩn bị bằng 30 phút cho “puncta. 30 phút thôi. Rủi mà chộp mắt một cái là xong ! Không hiểu gì hết. Sau đó phải vật lộn hai tiếng đồng hồ một mình với Chúa vô hình ! Hai giờ chứ có phải hai mươi phút đâu !

Nhiều năm ở tiểu chủng viện, hồi còn nhỏ, cấm phòng là nghe giảng. Mỗi ngày ít nhất là 5 bài. Giảng càng dài càng tốt ! Hết giảng là chơi ! chưa biết dùng thời gian để gặp gỡ riêng tư với Chúa. Bây giờ vào Học Viện, lần đầu tiên làm linh thao, tôi cảm thấy hụt hẫng tưởng chừng dư thừa thời gian ! Phải hai ngày sau, mới khám phá ra được một cái gì mới mới hay hay, tĩnh tâm là tìm gặp Chúa.

Nhưng dễ dãi gì mà gặp Chúa được ! Chúa mang danh là Chúa ẩn mình đã là một trở ngại. Còn hoàn cảnh mùa hè vừa chấm dứt nữa. Những hình ảnh xinh xinh, những khoảnh khắc đẹp đẹp, những bầu khí thân thương, bỗng dưng ào ào trở về trong tâm trí hết sức linh động, rõ ràng như hôm qua ! khó mà xua đuổi chúng đi trong giờ suy chiêm !

Thế mà năm ấy, tôi không nhớ rõ năm nào, hơn nữa thế kỷ rồi còn gì ! Cha Forêt thật tài tình, đã giúp các alumni vào cuộc một cách dễ dàng. Ngài gợi ý cho một lối chiêm niệm sống động khó mà lo ra : Dùng trí tưởng tượng để nhập vai ! Câu chuyện Tin Mừng thường có nhiều vai vế trong ấy. Bạn muốn suy gẫm khỏi lo ra thì cố mà “lo vô”. Nghĩa là Bạn tưởng tượng mình đang ở giữa đám đông nghe Chúa

Giêsu giảng, tận mắt chứng kiến các phép lạ Người làm. Có thể cùng ăn mẩu bánh vừa được nhân lên. Có thể đang há hốc miệng trước phép lạ Lazaro từ trong ngôi mộ bước ra.

Ghi “puncta” xong, tôi lững thững đi ra đồi thông cạnh trường, (Trường tạm mượn của Đại học). Nằm giữa hai đồi thông già là một thung lũng sâu tưởng chừng nuốt trửng những cây thông 50 tuổi. Không đường đi. Không một bóng người. Thanh vắng là bầu khí thuận tiện để chiêm ngắm. Chỉ tiếng rì rào của thác đổ vọng lên từ vực sâu khôn dò ấy. Ngồi yên, tôi thả hồn cho trí tưởng tượng múa nhảy, hòa mình vào đoàn người đang rước Đức Giêsu vào thành Giêrusalem, tay cầm nhánh thông. Bỗng nhiên tôi đứng lên, miệng hô to như người điên “Hoan hô Đấng nhân danh Chúa mà đến”. - “Hoan hô” ! - “Hoan hô” - “hoan hô” ! Hai giờ qua lúc nào không hay ! Cả 4 ngày linh thao cũng trôi qua như gió !

Từ dạo ấy, tôi si linh thao như mê cây đàn ! Mỗi độ tựu trường, lại mong tới ngày linh thao rũ sạch bụi đời, để cho tâm trí tươi mát dẫn vào năm học mới chuyên chăm đèn sách. Thật là một kỷ niệm khó quên chưa hề thổ lộ với ai bao giờ !!

Gioakim Lê Thanh Hoàng,
Khóa 3 đi suốt !

Vài kỷ niệm GHHV Piô X Đà Lạt trong đời tôi.

Tôi xin phép tự giới thiệu là Lm Gioan Nguyễn Lợi thụ phong năm 1968.

Để góp phần vào Kỷ niệm 50 năm Thành lập GHHV Piô X Đà Lạt VN, tôi xin ghi lại đây vài giai thoại.

Ở Roma, lúc tôi tiếp tục việc học hỏi và nghiên cứu (đồng thời với Đức Cha Nho và Đức Cha Soạn...), một Lm SJ giáo sư của đại học Gregoriana mà tôi đang theo thụ huấn đã tâm sự với tôi: “Dựa vào trình độ các Lm cựu sinh viên của GHHV Piô X đang dọn tiến sĩ tại đại học này, tôi khẳng định GHHV Piô X có trình độ hơn nhiều đại học tại Âu châu.” Và bấy giờ tôi âm thầm dâng lời tạ ơn Thiên Chúa đã ban cho chúng ta được những vị thầy đáng kính.

Có lần giáo sư Karl Rahner đến dạy Kitô-học bằng La ngữ. Sinh viên, mà đa số là Lm từ rất nhiều nước, hăng say ghi “nốt”. Sau mỗi lớp, nhiều anh em Lm ngoại quốc đến với tôi để xin bản tóm vì trình độ La ngữ của họ không bằng của sinh viên GHHV Piô X.

Trong những năm thân học, tôi cảm thấy hứng khởi nhất khi được học khóa trình về Bí tích Thánh Thể với ân sư Drexel. Về sau tôi cũng đã chọn đề tài liên hệ với Bí tích Tạ ơn làm công cuộc nghiên cứu ở đại học. Trong thời gian phục vụ giáo xứ tại VN, trại Tị nạn PhanatNikhom Thái lan và Canada, tôi luôn cố gắng đào sâu Bí tích Tạ ơn để cùng với anh chị em giáo dân tìm hiểu và sống Thánh Lễ. Thế rồi, do sự quan phòng của Thiên Chúa, khi về hưu, tôi đã đáp lời mời đó đây để cùng các cộng đoàn Canada, Mỹ và một số quốc gia Âu châu, giúp nhau đào sâu ý nghĩa của Thánh Lễ.

Trong cuộc “hành trình Thánh Lễ” này, để giúp linh hội hoặc thư giãn bầu khí lớp học, tôi đã có dịp thuật một số câu chuyện vui vui phát xuất từ những năm tháng sống tại GHHV, từ các vị ân sư thánh thiện và nhiệt tình, cũng như từ các anh em đồng môn.

Tôi xin ghi lại đây một vài mẫu chuyện để chúng mình cùng giải trí và cùng hoài niệm các ân sư của chúng ta.

Để minh họa việc ghi chép các bản văn Tân ước với nhiều sai lỗi vụn vặt, tôi đã thuật chuyện cha Bolumburu hăng say học tiếng Việt. Thầy thư ký dạy ngài: “Người mọi đi chợ về.” Chúng ta đừng quên ở Đà Lạt người thượng cũng được gọi là người mọi. Hôm sau, cha giáo sư đáng kính ghi ở trang trả bài: “Mọi người đi chợ về.” Thầy thư ký nín cười và cố gắng hỏi ngài vì sao lại đổi Người Mọi ra thành Mọi Người, ngài tỉnh bơ trả lời: Người Mọi hay là Mọi Người, cùng một nghĩa!?!

Để gây ý thức tất cả đều là quà Thiên Chúa tặng ban cho chúng ta, tôi nhớ lại sự việc Đức Hồng y Thuận, lúc còn làm giám đốc tiểu chủng viện Huế, đã nhờ mấy thầy Huế viết một số chuyện vui ngắn để dùng trong mục vụ giới trẻ. Anh em Huế chúng tôi chia nhau mỗi người vài chuyện. Tôi có bịa câu chuyện như sau: một anh lính chiến bất ngờ được chỉ huy trưởng cho về phép Giáng sinh. Vội vã, anh quên mua quà tặng vợ. Anh chỉ nhớ tới sơ ý của mình khi sắp đặt chân vào nhà. Bấy giờ anh ta nảy ra một cao kiến: anh lấy một dung giấy trắng và ghi lên dòng chữ “QUÀ TẶNG EM” rồi dán dung giấy ngay trước ngực và bình tĩnh vào nhà. Bà vợ vui

sướng chạy đến định nắm tay chồng nhưng ngừng lại và cảm động đọc dòng chữ. Thế là nàng dâu còn để ý đến món quà nào khác. Anh chiến sĩ của chúng ta thở ra nhẹ nhõm!

Để nhắc nhở chúng ta phải dâng ngày và tham dự Thánh Lễ cũng như rước Lễ thiêng liêng mỗi khi thức dậy, chứ đừng làm chuyện gì khác trước, vì sẽ dễ dàng thất bại, tôi có kể câu chuyện của cha Bobbio với đầu tóc lảng bóng, chỉ trừ một vòng tóc còn ở phía gáy (ót). Ngài nói khi thức dậy, vì còn ngái ngủ, lắm lúc ngài rửa mặt lộn hướng: thay vì rửa phía trước, ngài rửa phía sau gáy vì lầm tưởng vòng tóc kia là chòm râu của ngài! ...

Tôi xin ngưng lại đây và nhường cho anh em khác.

Xin cùng nhau hiệp ý với Thánh tổ Piô X, các ân sư cũng như các anh em đồng môn, còn sống hoặc đã về Nhà Cha, để tạ ơn Thiên Chúa Tình yêu.

Lm Gioan Nguyễn Lợi (1968)

KHOÁ 4:

48 NĂM SAU

Năm nay, 2008, Giáo Hoàng học Viện Thánh Pi-ô X Đà-lạt, nếu còn “sống”, thì tròn 50 tuổi. Nhưng tiếc thay, “người” đã “ra đi” ở tuổi “xuân thì” ! Kể viết bài này được may mắn ở cùng địa phương với “người”, nên vẫn thường hay qua lại trước “mộ phần” của “người” [đây là nói về cơ sở mới, ở số 13 đường Đinh-Tiên-Hoàng – cơ sở cũ đã được trả lại cho viện Đại Học Đà-lạt từ sau niên khoá 1962-1963] với bao thương tiếc xót xa ! Vì từ cuối thập niên 70 của thế kỷ trước, “người” đã “về tay” người khác, do đó mà “tiếc thay cây quế giữa rừng, để cho thằng Mán thằng Mường nó leo!”, khác chi “người” đã chết đối với những ai đã một thời sống trong sự bao bọc yêu thương của “người”!

Trung tuần tháng mười vừa qua, mình nhận được một cú điện thoại từ Huế, bảo rằng “nghe nói cậu hay viết linh tinh, nay thì hãy nghiêm túc viết một bài để góp cho kỷ yếu mừng kim khánh mái nhà xưa. Hạn chót gửi bài là 08.11”. Ôi, vinh dự cho kẻ hèn này quá! Nhưng sau phút lên mây, mình rơi tòm xuống thực tế nghèo nàn của mình – nghèo theo nhiều nghĩa, trong đó có nghĩa là cuộc sống gần như cách biệt với anh em đồng khoá, không liên lạc, không thông tin ... và nói đại, nếu có chết đi thì được mấy anh em biết đến để cầu nguyện cho ! Vì lẽ đó mình cảm thấy bối rối không biết sẽ viết cái gì khả dĩ được ban biên tập kỷ yếu chấm điểm để được nhận. Sau mấy đêm suy nghĩ, mình quyết định cứ liều mạng viết, được nhận cũng tốt mà không được nhận cũng không sao, chủ yếu là có dịp để viết linh tinh như nầy giờ!

Khoá của mình là khoá III, tính theo năm đầu tiên nhập học , tức là năm học 1960-1961. Sĩ số 17 người. Theo quy định, thì mỗi năm, Học Viện chỉ nhận của mỗi giáo phận (tại miền Nam) 2 sinh viên. Nhưng năm đó, tức là năm 1960, giáo phận Huế được ưu tiên gửi lên 4 sinh viên, chiếm hết gần một phần tư sĩ số của khoá– có lẽ do vị bản quyền của Huế lúc bấy giờ là Đức Tổng Thục ! Phải chăng vì để phạt cái sự ưu tiên bất thường này mà một trong bốn anh em đã phải “hy sinh”!

**

Tháng 8, trời Đà-lạt hay mưa. Sau khi được máy bay của Hàng Không VN đưa từ Nha-trang lên (4 anh em đã từ Huế vào Nha-trang bằng xe đò – ở lại nhà của cụ Nguyễn Thế Thoại là thân phụ của một người anh khoá II – Micae Nguyễn Thế Minh), dưới sự dẫn dắt của người anh đó, 4 anh em được xe của Học Viện đón tận sân bay Liên-khương đưa về Đà-lạt. Hôm ấy trời không mưa nhiều, nhưng cứ “sụt sùi”, làm nao lòng những con người yếu đuối lần đầu tiên xa chốn cố đô đến gần một ngàn cây số !

Mọi cái đều lạ. Đầu tiên là quãng đường “đi trên mây”, mặc dầu không phải ngồi trên máy bay, khi xe đi qua đèo Prenn. Trời về chiều. Những áng mây trắng cứ bồng bênh trôi trên những ngọn thông mọc dày dưới các thung lũng. Rồi thành phố Đà-lạt hiện ra, cũng mờ mờ ảo ảo trong làn sương mỏng. Không biết xe chạy qua những đường phố nào, vì lúc bấy giờ may ra chỉ có người anh khoá trước biết tên đường, còn 4 tân binh thì mù tịt; mà dầu có để ý tìm cũng chẳng đọc được trong cái màu xám của một chiều mùa mưa. Rồi xe chạy vòng dưới chân một ngọn đồi trên đó có vô số mồ mả. Sau này anh em biết đó là khu “mả thánh” của thành phố. Qua một cái cầu nhỏ, xe rẽ trái để leo một con dốc khá cao. Bên tay trái thấp thoáng một cái hồ có tên là hồ Vạn-kiếp – nay hồ đã biến mất dưới một vườn rau; bên tay phải là các dãy nhà lầu của trường nam trung học Trần-Hưng-Đạo – nay cũng không còn nữa.

Điều lạ thứ hai là cơ sở của Học Viện. Mặc dầu đã được người anh khoá trước tả sơ qua khung cảnh của nhà trường – cơ sở chỉ là tạm thời, do Viện Đại học Đà-lạt cho mượn - , nhưng mình không thể ngờ được căn nhà gạch một lầu cổ kính, với mấy dãy nhà gỗ trông giống như những trại lính được dựng bên cạnh, là nơi đào tạo những linh mục tương lai của Giáo Hội Việt-nam ! Có điều đó chỉ là một sự ngạc nhiên thích thú chứ không phải là một nỗi thất vọng.

Điều lạ thứ ba là những cha giáo. Khi xe đỗ trước một khung cửa vòm thấp, những người mới đến được khoảng một chục thầy tu trường sớm ra đón tiếp. Đứng giữa họ là hai vị người nước ngoài, vóc dáng nhỏ bé; một vị đầu hói lảng bóng, còn vị kia thì có khuôn mặt gầy, trán cũng hói nhưng không bằng vị nọ. Cả hai vị tươi cười chào những người mới đến bằng tiếng pháp, nhưng giọng của các ngài không giống như giọng của các cha giáo của mình ở ngoài Huế. Mình đã nghe nói rằng Học Viện có một ban giáo sư quốc tế, gồm những cha dòng Tên trước đây đã làm việc tại Trung-quốc, Hồng-kông hoặc Đài-loan. Nhưng mình không nghĩ rằng các vị lại “nhỏ bé” và nói tiếng pháp “dở” như vậy ! Khi đi vào bên trong, anh em lại được hai cha khác đang từ trên lầu đi xuống vui vẻ chào đón. Hai vị này có bề ngoài “oai phong” hơn hai vị trước. Một vị cao ráo, tóc hơi bạc, cũng nói chuyện bằng tiếng pháp, nhưng giọng của ngài còn cứng hơn giọng của hai vị kia. Chỉ có vị cùng đi xuống với ngài, một người có mái tóc đen, nước da trắng, nói tiếng pháp với chất giọng thực sự là “tây”... Ngay trong bữa cơm đầu tiên tại Học Viện, mình được biết tên và quốc tịch của các cha : hai cha đầu tiên mình gặp là cha giám luật người Ý, tên là Alôidiô Bobbio – nếu có thêm chòm râu thì rất giống lão Tournesol trong truyện tranh Tintin, và cha giáo Giuse Ruiz, người Tây-ban-nha. Cha thứ ba có dáng người cao ráo oai vệ là cha Viện trưởng thứ hai của Học Viện, một người Đức tên là Phanxicô Burkhardt – và vị thứ tư là cha linh hướng Phao-lô Deslierres, một người Canada. Ngoài bốn cha này, trong Học Viện lúc bấy giờ còn có các cha

Alberto Palacios, một người Tây-ban-nha và cha Giu-se Ch'en... Các cha Gioan Motte, Mát-thi-a Ch'en... hình như đến Việt-nam vào năm 1961.

Sau cùng mình phải “đối diện” với một điều lạ nữa, trong buổi kinh tối đầu tiên tại Học Viện. Hôm đó là một ngày thứ sáu, có ngắm Đàng Thánh Gia. Vì đại đa số các thầy trong 3 khoá đầu tiên của Học Viện là người gốc Bắc Kỳ [theo Kalendarium 1960-1961 thì tổng số chủng sinh của 3 khoá đầu, vào đầu niên khoá này, là 49 người, trong đó 33 thầy là người Bắc : Bắc-ninh 2, Bùi-chu 7, Hà-nội 4, Hải-phòng 5, Hưng-hoá 2, Phát-diệm 6, Thái-bình 7 – còn lại 16 gồm Cần-thơ 2, Huế 7, Nha-trang 2, Sài-gòn 3, Vinh 2. Theo Cha Micae Trần Đình Quảng, hiện giờ là Giám đốc ĐCV Minh-Hoà Đà-lạt, thì khoá đầu tiên có 24 chủng sinh, chứ không phải 18 như ghi trong kalendarium này; do đó tổng số các thầy vào đầu niên khoá 1960-1961 phải là 55 chứ không phải 49.] , nên giọng đọc và kinh đọc là của ngoài đó. Có lẽ các thầy người Trung và Nam thuộc hai khoá trước đã quen rồi, nên không có phản ứng gì. Nhưng 10 anh em khoá III không phải người Bắc (trong đó Cần-thơ 2, Huế 4, Nha-trang 2, Sài-gòn 2), là những tân binh, nên được một phen cười bò ra; có người không nhịn được phải bỏ đọc kinh chạy ra ngoài ...

**

Nhưng những cái lạ thưở ban đầu dần dần trở nên quen... Và năm học đầu tiên, rồi năm học tiếp theo – 1961-1962 - mau chóng trôi qua, với bao kỷ niệm thật thân thương không thể nào kể ra hết, chỉ xin ghi lại một vài điều hẫu các bạn cùng khoá. Con xin lỗi đã dám dùng từ “bạn” để thưa với quý Đức Cha, quý Cha, vì tuy cùng có chung một điểm xuất phát, nhưng 17 anh em cùng khoá đã không về tới đích như nhau – và con là một trong 7 anh em đã “gãy gánh” dọc đường !

Điều thích thú đầu tiên, sau những ngày đầu lạ lẫm với đôi chút căng thẳng do môi trường, do con người, do chương trình học tập, đó là chuyến du ngoạn thác Prenn. Và trong năm, nếu mình nhớ không sai, thì hằng tháng đều có một chuyến du ngoạn được tổ chức vào một ngày thứ năm. Những cuộc du ngoạn này (gọi là Excursiones trong lịch của Học Viện) là những thời gian thư giãn thú vị giữa thiên nhiên. Và cũng nhờ đó mà anh em biết được nhiều thắng cảnh của Đà-lạt, như Suối Vàng, thác Pongour, thác Datanla, thác Gougah... Một trong những món ăn được thầy Hérold (?) phân phát cho các nhóm một cách rộng rãi trong các chuyến du ngoạn là món trứng luộc; ai muốn bao nhiêu cũng có .!

Nói đến chuyện ăn, thì phải kể đến món chuối la-ba, mà nhà cung cấp là Bà cố (nay đã qua đời) của Đức Cha Bùi Văn Đọc. Nếu tính mỗi ngày ăn năm quả (dessert 3 lần, gouter 2 lần), thì sau 8 năm học tại Học Viện, ai “bền đỗ đến cùng” thì đã ăn hết ít nhất 10.000 quả chuối la-ba !

Một kỷ niệm khó quên khác là hoạt động “strada”. Không phải tất cả mọi người đều tham gia hoạt động này...mà “phải có ơn gọi” ! Bây giờ nghĩa của từ

strada chắc ít người còn nhớ; nhưng hoạt động mang tên đó là việc đi thăm viếng các gia đình bên lương ở rải rác trong các thung lũng xung quanh học viện, như Hà-đông, Nghệ-tĩnh, hoặc các nhà thương, trại giam, vào các chiều thứ năm và chủ nhật. Người năng nổ nhất trong hoạt động này phải kể đến thầy Augutinô Nguyễn Đức Thụ, thuộc khoá I, gốc Hưng-hoá, đã gia nhập giáo phận Sài-gòn. Về sau thầy gia nhập dòng Tên, và hiện đang làm công tác mục vụ tại Úc. Những chiếc xe đạp Học Viện sắm cho các thầy thường được dùng cho hoạt động này.

Có một công tác mà các thầy phải thực hiện mỗi tuần hai lần vào các trưa thứ tư và thứ bảy, đó là “labor” – lao động – chủ yếu là việc quét dọn phòng ốc. Người tích cực nhất và cũng là nghiêm túc nhất phải nói đến thầy Giuse Phạm Thanh, cũng thuộc khoá I, gốc Bùi-chu, đã gia nhập giáo phận Qui-nhơn. Thầy không cho dùng chổi để quét, mà bắt anh em dùng vải nỉ thấm dầu lửa để lau các sàn gỗ – nơi những căn nhà được cất xung quanh ngôi nhà gạch, như đã nói ở trên, có nền là sàn gỗ hoặc xi-măng. Những căn nhà này gồm một phòng dài dùng làm phòng ngủ, và một hoặc hai phòng ngắn hơn ở hai đầu dùng làm lớp học. Không biết nay thì sao – cha Thanh hiện làm cộng tác mục vụ tại giáo phận Qui-nhơn – nhưng ngày đó, dưới con mắt của tác giả bài này, thầy là một gương mẫu hiền lành và khiêm nhường.

Vì bài viết đã khá dài, chỉ xin ghi lại đây một kỷ niệm cuối cùng. Đúng hơn, theo mình, đó là một sự kiện đặc biệt. Không biết do đâu mà thầy Gioan Baotixita Bùi Anh Thái, khoá I, nảy ra ý định thành lập một ban văn nghệ. Nhiều người hưởng ứng ý định của thầy, trong đó có mình. Ban văn nghệ lấy tên là Con Voi. Lãng Quận công Nguyễn Hữu Hào ở miệt Cam-ly là một trong những sán tập của ban ấy. Thầy Thái đã được Bề trên cho phép tổ chức lần trình diễn đầu tiên vào một buổi tối sau giờ cơm. Chương trình gồm đủ các mục ca, múa, kịch. Thành công. Anh em trong ban văn nghệ rất phấn khởi. Thế rồi, vào ngày thứ năm tiếp đó, thầy Thái mời anh em trong ban văn nghệ họp. Nhìn nét mặt tươi cười của thầy, ai cũng tưởng là thầy sắp lên chương trình cho một lần biểu diễn mới. Nhưng mọi người chưng hửng khi nghe thầy tuyên bố chấm dứt hoạt động của Ban Văn Nghệ Con Voi, theo yêu cầu của cha linh hướng. Sự tồn tại của một tập thể nhỏ, riêng biệt – đầu chỉ để làm văn nghệ - trong một tập thể lớn, là điều trái với tình huynh đệ, trái với đức ái. Kỷ niệm này để lại cho mình nhiều bài học quý giá.

**

Sau những tháng hè cuối năm học thứ hai, anh em khoá III đã là những cựu binh, có người còn được cử giữ chức vụ quan trọng trong tập thể sinh viên của Học Viện, như anh Giu-se Bùi Trung Phong được đặt làm “doyen” – niên trưởng. Bước vào năm học 1962-1963, Học Viện đã có 5 khoá chủng sinh, với con số lên tới bảy tám mươi người. Và sau một cha viện trưởng người Pháp, một cha viện trưởng người Thụy-sĩ, nay Học Viện có tân viện trưởng là một người Mỹ gốc Ái-nhĩ-lan,

cha O'Brien...Nhưng chỉ hai tháng sau ngày tựu trường, khoá III mất thêm một thành viên. Người thứ nhất đã ra đi trong năm học 1961-1962. Và cứ thế, lần lượt 5 anh em nữa đã rời Học Viện, rời tập thể bạn bè, rời anh em đồng khoá, đi theo một tiếng gọi khác, hay đúng hơn, được trao một sứ mạng khác, ở ngay giữa lòng đời ! Chỉ còn 10 anh em tiếp tục ở lại Học Viện, và lần lượt bước lên bàn thánh, trở thành linh mục của Chúa. Mặc dầu là người của khoá III khi nhập học; nhưng đến khi ra trường thì có người được xếp vào lớp linh mục thứ II, như Đức cha Phêrô Nguyễn Văn Nho, chịu chức năm 1967; có người đến năm 1970 mới chịu chức, như cha Giuse Nguyễn Công Đoan, thuộc lớp linh mục thứ V của Học Viện.

Để kết thúc bài viết “linh tinh” và khá dài này, tưởng cũng nên nhắc lại danh sách 17 anh em khoá III Giáo Hoàng Học Viện PI-Ô X, để nếu có lúc nào đó buồn, nhớ lại một khuôn mặt thân quen, thì dâng lên Thiên Chúa, qua Thánh Quan Thầy, một lời cầu nguyện cho người ấy.

* 10 anh em trong chức thánh : (năm sinh – quê gốc - năm LM – năm GM)

- 1.- Phêrô Nguyễn Văn Nho – 1937 – Nha-trang - 1967 – 1997 (18.6) – + 21.5.2003.
- 2.- Micae Hoàng Đức Oanh – 1938 – Hà-nội - 1968 – 2003 (28.8).
- 3.- Phaolô Nguyễn Đức Bẩm – 1940 – Nha-trang - + (?).
- 4.- Giuse Nguyễn Công Đoan – 1941 – Thái-bình – 1970 (SJ).
- 5.- Gioakim Lê Thanh Hoàng – 1934 – Huế – 1968.
- 6.- Phêrô Lê Đình Khôi – 1937 – Huế – 1969.
- 7.- Alôidiô Lê Văn Liêu – 1939 – Sài-gòn – 1968.
- 8.- Antôn Huỳnh Văn Lộ – 1940 – Cần-thơ - ?
- 9.- Gioan Nguyễn Lợi – 1938 – Huế .
- 10.- Giuse Bùi Trung Phong – 1939 – Thái-bình - ?

* 7 anh em tại thế : (năm sinh – quê gốc)

- 1.- Vinhstê Vũ Văn An – 1939 – Hải-phòng.
- 2.- Batôlômêô Lê Ngọc Diệp – 1940 – Cần-thơ.
- 3.- Giuse Đỗ Hữu Dư – 1940 – Hà-nội.
- 4.- Giuse Nguyễn Thế Mạnh – 1939 – Thái-bình.
- 5.- Vinhstê Lưu Văn Ngãi – Sài-gòn.
- 6.- Giuse Nguyễn Tiến Thuật – 1939 – Hải-phòng.
- 7.- Giuse Bùi Văn Tường – 1940 – Huế.

48 năm đã qua đi, từ ngày được gia nhập Gia đình PI-Ô X. Năm nay, kỷ niệm 50 năm thành lập Học Viện, được trở về lại – không phải là dưới mái nhà xưa, mà chỉ là nơi có mái nhà xưa – không phải là 17 anh em của 48 năm về trước, mà chỉ là những người còn sót lại sau bao năm tháng vật đổi sao dời. Có hai người

chắc chắn anh em sẽ không bao giờ còn gặp lại nơi dương thế – vì đã vĩnh viễn ra đi về nơi vĩnh hằng : Phêrô Nguyễn Văn Nho và Phaolô Nguyễn Đức Bầm. Nhưng biết đâu ngoài hai người này, còn có anh em nào khác cũng đã từ giã cõi đời mà không được biết đến. Requiescant in pace ! Và cũng cầu xin như thế cho các vị ân sư, cho các anh em thuộc 17 khoá khác của Học Viện, mà nay không còn được góp mặt trong các lễ hội trần gian !

Giuse Bùi Văn Tường
Ngày Lễ Các Đấng 2008

Để liên lạc :
Bùi Văn Tường,
21/6 Trần-Phú, P.3, Đà-lạt,
Đt : (063) 3824580,
Dđ : 0982824580,
Email : giusetuong@gmail.com

KHOÁ 5:

VIẾT VỀ KHOÁ 5

Khoá 5 GHHV Piô X Đà Lạt vào năm nhập học 1962 gồm có 28 người : lớn tuổi nhất là anh Trần Anh Linh (30t), trẻ tuổi nhất là anh Phạm Hữu Đàm (18). Nhưng năm sau 1963, khi sang ở nhà mới thì cả hai già trẻ ấy đã sớm dắt nhau ra khỏi cổng trường, kéo theo Đạm, Niên, Tùng. Còn anh Đoàn Thái Đức thì về học ĐCV Saigon. Hơn nữa hai anh Hân và Xuân ở lại lớp dự bị. Dù thêm anh Tình nữa cũng chỉ là 20. Rồi lên Thần học, dù thêm anh Phong, Thạnh, Thượng và anh Tào (giúp xứ 2 năm), nhưng cũng chỉ được 14, đến Thần học 4 vốn vẹn còn 11. Đúng là dân tộc thiểu số !

Khoá 5 tiềm tàng tài năng với nhiều văn nghệ sĩ như nhóm Tin Yêu của các anh Tường, Phúc, Khẩu... Chữ tài liền với chữ tai một vần. Dù vinh dự được ĐGH Phaolô VI phong chức Linh Mục ngày 28/11/1970 tại Manila, thử thách còn vẫn vương : 6 anh em đã lần lượt ra đi trước chúng ta : anh Tòng, anh Linh, cha Nhì, cha Đức, cha Hân, cha Hân và mới đây cha Tào (+ 2/10/2008 Long Xuyên). Để bù lại Chúa lại cho Khoá 5 những 2 Đức Ông là Xuân Thượng và Thanh Phong, ngoài ra còn thêm Tiến sĩ Quang Thạnh hiện làm Phó Giám Đốc ĐCV. tại Sydney bên Úc. Gần một nửa ở ngoại quốc : Đức Ông Thượng, cha Tường và anh Thông Phúc ở Mỹ và cha Thạnh ở Úc. Anh em ở ngoại quốc cũng như ở quốc nội đều hết lòng phụng sự Chúa và phục vụ tha nhân, vẫn nhớ đến bạn bè và công ơn của các cha Dòng Tên.

KHÓA 6: NHỚ MÁI TRƯỜNG XƯA

* Đường-phượng-bay.

Thành-phố thơ-mộng nhất của Việt-Nam phải là Đà-Lạt, ở vùng cao-nguyên. Mà cái đáng nói nhất của Đà-Lạt phải là Học-viện Giáo-Hoàng Piô X ngày nào, đã để lại bao kỷ-niệm thân-yêu trong tâm-khảm tôi cũng như của bao người khác. Tuy GHHV tồn-tại với sinh-hoạt nhộn-nhip chưa được tròn 2 thập niên rồi phải đóng cửa vì thời cuộc, nhưng danh-xưng của nó vẫn không ngừng được nhắc-nhở trên môi miệng bao nhiêu người dân nước Việt, nhất là nơi đoàn con Chúa, từ quốc nội cho tới khắp miền hải ngoại.

Vào thời chiến ấy, dân miền Nam VN, nhất là cư-dân Đà-Lạt, hãnh diện với Trường ‘Võ-bị Quốc gia’ hay ‘Chiến-tranh Chính-trị’, với bóng dáng những chàng trai là những sĩ-quan chỉ-huy tương-lai, đang ô-m-ấp lý tưởng binh-đao mong bảo-vệ giang-sơn gấm-vóc. Giới trí-thức đề-cao chuyện văn-hoá giáo-dục thì khoe cơ-sở Viện Đại-Học tại đây, với một tổ chức quy-mô và tiến-bộ hàng đầu của đất nước, mỗi năm đào-tạo biết bao nhân-tài cho xứ-sở.

Thế nhưng, hình-ảnh của ngôi trường xinh-đẹp, không xa bờ hồ Xuân-Hương là bao này, đã vô-hình-chung gây sự ngạc-nhiên và tạo niềm thương-mến khác thường nơi tâm-tưởng của mọi người : Khi mới xuất-hiện ‘công-khai’ vào mùa thu 1963 (sau khi tạm-thời âm-thầm có mặt tại vùng đất Đa-Thiện hẻo-lánh từ 1958), các tu-sinh thỉnh-thoảng nghe tiếng xì-xào mô-tả mình như những chú ‘quạ đen’ từ phương trời xa-xôi nào bay tới. Để rồi, thiên-hạ dần dà làm quen và quý mến những khuôn mặt ‘khô-ngo tuần-tú’ đầy thiện-cảm và tình người, đi kèm với những tấm áo chùng đen ‘huyền-nhiệm’ này.

Ngày chính-thức khánh-thành Học-viện vào mùa xuân 1964 đã mặc-nhiên trở thành buổi ‘đào viên kết nghĩa’ với mọi thành-phần dân chúng Đà thành.

Người người đã không ngớt trầm-trở về cơ-sở ‘khang-trang và đồ-sộ’ do kiểu vẽ của kiến-trúc-sư tài-hoa Tô-công-Văn, cộng thêm với cái vị-trí tuyệt-vời giữa cảnh ‘mây nước lá hoa’ của xứ Anh-đào ‘miền đất lạnh’ này. Nhưng thiên-hạ phải chú-ý cách riêng tới gần hai trăm khuôn mặt trẻ đang được đào-luyện nơi đây, với một ban giáo-sư ngoại quốc danh-tiếng, hứa-hẹn một tương-lai tươi-sáng cho Giáo-hội và Quê-hương Việt-Nam.

Còn nhớ lúc đó Công-giáo Việt-Nam đã có hàng Giáo-phẩm chính-tòa, với 25 giáo-phận (thuộc 3 Tổng giáo-phận 3 miền Bắc Trung Nam). Miền Nam với thể-chế Cộng-hoà có 15 toà Giám-mục, thành ra mỗi năm GHHV nhận thêm con số 30 tân ‘khoá sinh’, với tiêu-chuẩn 2 thầy cho mỗi giáo-phận. Với tình-thế này, chúng tôi có cơ hội làm quen với rất nhiều bộ mặt đến từ nhiều phương trời khác nhau, dĩ nhiên mang theo những cá-tính cũng như tập-tục khác-biệt, ấy là chưa kể một số nhỏ các

‘đăng’ tới từ 2 xứ Miên và Lào, cũng như một số dòng nam gửi học theo diện ngoại trú. Vui ời là vui !

Khoá 6 của chúng tôi còn ‘đèo’ thêm 2 mạng chẳng may ‘được’ ở lại lớp từ khoá trước nên thành ra nhóm 32 (và đây là năm cuối cùng của cái tục-lệ phiên-luyện này). Lúc đó lớp ‘Dự bị’ chúng tôi còn phải ngủ chung trong căn nhà rộng trên tầng cao chót bên cánh ‘triết’, có thể vì ban giám-đốc chưa tin đám nhóc từ bậc trung-học mới lên có khả năng ngủ phòng riêng (chẳng biết vì sợ ma hay khó được kiểm soát ?) trước khi chính-thức lên năm I của chương-trình 3 năm triết học. Khổ nỗi là ở chung lại tạo cơ cho việc ‘nghịch phá chung’. Cha giám-luật Bobbio đã bao lần phải lên ruột khi kỷ-luật học-viện thường-xuyên bị vi-phạm nơi căn ‘chung-cư’ nổi tiếng này !

Mới lên đây, các ‘ông thánh con’ chúng tôi ai cũng như mở cò trong bụng. Vừa được xa lià cái ‘tiểu chủng-viện’ nhỏ bé nghèo nàn để lên đây thưởng-thức cái oai-phong tân-tiến của GHHV, nhất là được ăn cơm tây, ngủ giường tây, học bằng tiếng tây; lại thêm cái mực được có thợ giặt quần áo giùm. Ôi chu choa, ai mà chẳng mê tít thò lò ! Riêng cái mực tắm táp bằng nước nóng thì khỏi nói : Tên nào cũng xít xoa khen ngợi hết cỡ.

Tuy nhiên, học-viện là nơi để...học. Không chịu học hay học tà tà sẽ không xong mình ! Cái mực thi thiếu điểm sẽ tự động đưa tới cái mực thi...lại. Phiên-toái không để đâu cho hết ! Học triết rồi thần học, nhưng không thể bỏ những mực linh-kính được mô-tả là hữu-ích như ‘căn-bản nguyên-tử học’ đầy rắc-rối và gây nhức đầu. Thế là, sau 9 năm lặn lội tu học, kể cả một năm đi ‘thực tập’, bà con nhà ta ai cũng thấy như ớn học tới cổ ! Xem chừng ai cũng muốn cầu xin Chúa ‘cho con rời chốn này càng sớm càng tốt’.

Cái hình-ảnh thật đáng ghi-nhớ của những ‘chuỗi ngày hoa mộng’ trên xứ sương mù nên thơ này chính là bóng dáng những ‘ông thầy tu’, mặt đầy vẻ thư-sinh, cười những ‘con ngựa sắt’ mỏng manh đi dạy giáo-lý cuối tuần tại các họ đạo quanh vùng : tà áo dòng đen bay phất phới theo làn tóc bông bênh trong gió. Thật khổ khi bất cẩn để cho vòng xích xe đạp quấn lấy vạt áo vô tội, để rồi không biết tính sao khi đứng trước lũ trẻ mà một phần áo bị rách toạc ! Tệ hơn nữa có vài đáng xui xẻo té lăn quay lúc xe ngon trơn xuống dốc, mang theo mấy vết bầm tím trên trán hoặc bàn tay.

Đà-Lạt thơ và mộng không chỉ vì cảnh đẹp và khí hậu đặc biệt, nhưng còn vì đây là đất của lắm giai-nhân, với màu đôi má và vành môi tựa như màu hoa đào bên hồ nước thành-phố. Âu đây chính là cái dịp cho quý thầy được thử thách chuyện tu, trước khi quyết định một đời dâng-hiến. Chẳng cần bước chân ra ngoài, mà chỉ ngồi trong cửa sổ ngó xuống con dốc bờ hồ hay đảo mắt qua sườn đồi sân cù xanh mượt cỏ non, là bà con ta đã thường-xuyên được chiêm-ngưỡng bao bóng hồng thấp thoáng. Có thể đó là những cô nữ-sinh đầy vẻ e-ấp thuộc trường Bùi-thị-Xuân chỉ cách sân học-viện một hàng rào thép gai giản-dị, hay bóng dáng những người đẹp của viện Đại-học tọa-lạc ở phía trên đồi cù, không xa là mấy. Thế nào chả có ‘thi-sĩ non’

nào đó mê thơ Hàn-mạc-Tử mà ngồi ngâm nga “ Mơ khách đường xa khách đường xa, áo ai trắng quá nhìn không ra ...”

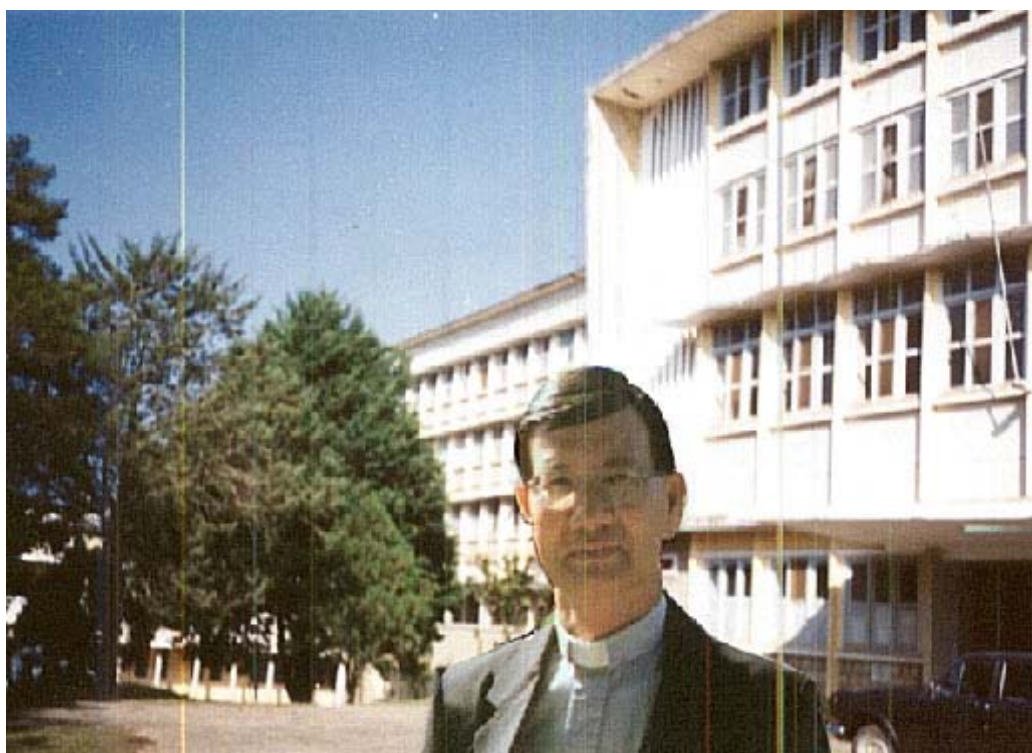
Học thiệt dữ, nhưng giờ chơi cũng hăng-hái không thua. Thôi thì đủ thứ thể thao thể dục. Cái mục vui nhộn nhất thường diễn ra trên sân bóng tròn sát hàng rào trường nữ, để rồi cả bày cô học trò tuổi choai choai kéo tới coi các thầy đá banh ‘không bận áo dòng và quần dài’. Văng vẳng đâu đó những lời bình-phẩm và nhận-xét khá vui tai...

Sinh-hoạt nối tiếp sinh-hoạt, thời-gian qua thật mau và nợ sách đèn cũng tới ngày trả xong. Bao kỷ-niệm đập-dồn, đóng vào bao bố cũng không chứa hết.

Những dịp đi pic-nic chung, những buổi văn-nghệ từ hạng ‘vườn’ cho tới những dịp nhích lên hạng cao cấp cỡ ‘Công-Chúa Mai-Hoa’, những buổi ‘họp báo’ bỏ túi về tình-hình chiến-sự và chính-trị của đất nước, những dịp thi-đấu thể thao, kể cả những lần đụng trán các đội banh bạn từ thị-xã, cùng với những buổi nghi-lễ lớn nhỏ, nhất là những dịp phong chức long-trọng nơi nguyện-đường, tất cả đã ghi đậm nét nơi tâm-khảm từng người chúng tôi, tưởng chừng ngàn năm vẫn còn nguyên-vẹn, không hề nhạt-phai.

Lúc này, hồi tưởng lại ngôi trường xưa đầy lưu-luyến, ai mà chẳng nhớ nhung vơi đầy. Bạn đã tít mù xa, thầy vị còn vị mất. Nhưng tất cả vẫn như chập-chờn bóng-dáng đâu đây. Hânh-diễn với cả chục đàn anh đã lãnh mũ áo ‘vít-vò’ tại quê nhà, cùng với rất đông đồng nghiệp đã và đang hăng-say dựng-xây giáo-hội và quê-hương, ai mà chẳng rộn lên niềm vui, dù chỉ là thầm-kín. Xin cầu cho nhau và chúc tất cả mãi vui trong đời phục-vụ. ./.

ĐPB (Jos. Van Thu, San Jose, California,USA)

BẠN VÀ TRƯỜNG TÔI CÁCH ĐÂY 40 NĂM 1968-2008

Nếu tôi nhớ không lầm thì hồi đó vào tháng tám. Tháng tám năm 1963. Học xong tú tài ở tiểu chủng viện thánh Phaolô Phú Nhuận, chúng tôi bốn đứa cùng được gọi lên học ở Giáo Hoàng Học Viện Đà-Lạt. Lãm, gốc Phát Diệm, nhập Sài Gòn. Quảng, gốc Thanh Hóa, nhập Đà Lạt. Thư, gốc Hải Phòng, nhập Đà Lạt. Tôi, gốc Thanh Hóa, nhập Nha Trang. Từ một lớp trung học, đông trên 30 học sinh, đã sống chung với nhau trong ba năm học đệ tam, đệ nhị và đệ nhất, nay chúng tôi bốn đứa gặp nhau lại trong một trường mới, cũng đông trên 30 sinh viên, đúng ra là 33. Nhưng, người sống và cảnh sống khác xưa rất nhiều. Người sống xưa kia, từ 1957 đến 1960, Quảng và tôi cùng học với 11 bạn khác trong tiểu chủng viện thánh Giuse ở Tân Thanh, Bảo Lộc, Lâm Đồng. Tất cả 13 học sinh chúng tôi, trong bốn năm trung học đệ nhất cấp, đều đến từ Kontum hay Cái Sắn, từ Gia Kiêm hay Phan Thiết, từ Sài Gòn hay Lâm Đồng, tất cả đều gốc gác trước 1954 từ địa phận Thanh Hóa.

Xưa kia, từ năm 1960 đến năm 1963, trong ba năm trung học đệ nhị cấp, trong chương trình gộp các tiểu chủng viện Bắc Kỳ di cư lại với nhau, gốc gác của 34 học sinh chúng tôi mở rộng hẳn ra. Chúng tôi đến từ bốn địa phận khác nhau : Lạng Sơn, Hải Phòng, Phát Diệm và Thanh Hóa. Sự chung sống đã có vài cạ sát khác biệt tập quán mà nói rộng tầm nhìn sống chung.

Nay, 33 sinh viên đại chủng sinh Giáo Hoàng Học Viện khóa sáu, 1963, chúng tôi đến từ khắp các địa phận miền trung : Vệ, Mỹ từ tổng giáo phận Huế ; Huệ, Liên, Sơn, Thanh từ giáo phận Kontum ; Chi, Tước từ Quy Nhơn, Cảnh, Hòa, Phong⁽¹⁾, Thạnh, Thượng từ Nha Trang, Canh, Thăng từ Đà Nẵng ; và từ khắp các địa phận miền Nam : Đính, Lãm, Ninh, Tập, Vây từ tổng giáo phận Sài Gòn ; Nhì, Quảng, Thư từ giáo phận Đà Lạt ; Hoài, Linh từ Mỹ Tho ; Chính, Hiếu, Thanh từ Vĩnh Long ; Định, Kim, Xuân từ Long Xuyên ; Chương, Nội, Thanh từ Cần Thơ. Dẫu sự khác biệt thực sự nhiều hơn và rộng hơn, trải dài trên 11 địa phận Trung và Nam Việt Nam và lan rộng ra khắp hoàn cầu với các cha giáo sư đến từ Pháp, Ý, Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Tiệp khắc, Canada, Mỹ, Trung Hoa,... Sự chung sống có cái gì khác hẳn xưa kia. Nó có cái gì quốc gia, tiềm tàng trong văn hóa việt nam, có cái gì thế giới hoàn cầu, nhận ra từ những cái chung : chung một niềm tin, chung một phép rửa, chung một ý chí rao giảng tin mừng.

Cảnh sống xưa kia chỉ chuyên cần việc học. Học đòi với những môn học của chương trình cổ ngữ la tinh. Học đạo với những nguyên gẫm, lễ, hát, kinh chiều, và ba khóa trình về cách sống và kỷ luật của cha giám thị, về tu đức

của cha linh hướng, về đức tin và giáo hội của cha giám đốc. Giờ nghỉ hàng ngày thì chơi thể thao. Giờ nghỉ cuối tuần thì đi dạo, du ngoạn.

Cảnh sống hôm nay vẫn giữ chương trình học đòi và học đạo. Nhưng học đòi với những chủ đề, dẫu còn vài môn rất đòi : viết văn, latin, hy lạp, vật lý, nhưng tất cả những môn học chính về triết học đều có chủ đích rõ rệt minh giáo, chuẩn bị đi vào thần học trong tương lai.

Cảnh sống hôm nay còn có một nét độc đáo khác là sự tôn trọng cá nhân nhiều hơn. Dường như ở Giáo Hoàng Học Viện, các cha giáo dòng Tên muốn cho các đại chủng sinh hiểu rằng chúng tôi tạo cho các anh mọi hoàn cảnh thuận tiện, với ăn ở tiện nghi, với sách vở đầy đủ, với giáo sư chuyên môn uyên bác và ân cần phục vụ, với bầu khí đức tin có tổ chức hợp lý ; nhưng tiến nhanh hay tiến chậm, hiểu đủ hay hiểu nhiều, học thêm hay học rộng,...các anh hãy tích tực, hãy luyện tự chủ, hãy tập tự động, hãy học lãnh trách nhiệm, hãy dám quyết định lấy đời mình.

Tỷ số giờ học riêng trên giờ học chung trong lớp nhiều hẳn lên so với thời ở tiểu chủng viện. Các hoạt động cuối tuần, các đại chủng sinh được tự do chọn lựa. Rất nhiều người đã chọn đi dạy giáo lý trong các trường công giáo Trí Đức, Phan Xi Cô, .. ở các họ đạo Du Sinh, Đa Thiện,...Hay đi thăm bệnh nhân ở nhà thương, .. đi làm truyền giáo, tiếp xúc với lương dân ở các xóm lao động, canh nông... đi hoạt động hội đoàn hướng đạo, hùng tâm dũng chí, thanh sinh công...

Về những hoạt động này, chúng tôi được các lớp đàn anh hăng hái khuyến khích, cổ vũ và nâng đỡ. Nhiều gương mặt rất đạo đức, rất hăng say đã đập mạnh vào tâm trí tôi : Trần Văn Hàm, Đinh Lập Liễm, Phạm Ngọc Sơn, Phạm Thanh, Nguyễn Thế, Vũ Hùng Tôn,..Vũ Huy Cầm, Trần Văn Khả, Vũ Minh Nghiệp, Trần Đình Trọng,...Vũ Văn An, Nguyễn Đức Bầm, Nguyễn Công Đoan, Hoàng Đức Oanh, Hoàng Kim Quý,.. Nguyễn Soạn, Võ Trung Thành,...

Cảnh sống hôm nay lại thông thoáng hơn với một lối sống vừa rất kỷ luật, nhưng vừa rất cộng đoàn. Giao tiếp của chúng tôi không chỉ hạn hẹp vào lớp của mình, mà còn có thể dễ dàng nói rộng ra với các lớp đàn anh hay đàn em. Mỗi ngày, ít nhất hai lần, sau cơm trưa và cơm tối, và mỗi giờ nghỉ cuối tuần, chúng tôi có thể tụ năm, tụ bảy, đi tản bộ và nói chuyện với nhau, với bất cứ người nào mà mình muốn, bất kể lớp trên, cùng lớp hay lớp dưới. Đặc biệt sau cơm tối, chúng tôi có thể quây quần bên cha « Chen trẻ » để nghe cha kể về tin tức thời sự, hay nghe « trùm Điền » kể chuyện vui cười.

Từ sự giao tiếp mở rộng ấy, phát sinh ra những sinh hoạt chung. Ban Giáo lý, « Strada », mà tôi vừa nói trên kia, đã vậy. Mà còn một số sinh hoạt văn hóa

đã được thành lập và phát triển. Tờ báo « **Thông Cảm** » đã là nơi mà chúng tôi khởi đầu viết báo. Cùng với một nhóm bạn cùng lớp, gồm Lâm, Quảng, Ninh, Nhì, Thu,.. và một nhóm lớp dưới, như Ngọc Thịnh, Hải Hồ,... và đôi khi thêm vào mấy anh lớp lớn, như Hàm, Thế, Nghiệp, Oanh, Tào,...chúng tôi viết bài và in ấn mỗi tháng một số. Lo thúc viết và tìm bài là tôi. Phạm Bá Lâm là người khổ nhất, vì lỡ nhận trách nhiệm đánh máy. Hầu như cả tuần trước khi ra báo, hắn chẳng được chơi thể thao mỗi chiều. Quảng phụ thêm vào đó, lo phần trình bày, vẽ thêm hay viết các hàng tít cho đẹp. In ronéo và xếp đóng thì kêu gọi đến hết mọi anh em thiện chí trong nhóm Strada, đặc biệt là các anh mấy lớp trên. Từ 40 năm nay, tôi vẫn nhớ đến kinh nghiệm làm tờ Thông Cảm. Một trong những ấn phẩm phụ mà chúng tôi đã xuất bản là tập : « **VĂN HOA ĐỨC MẸ** », do Trần Đình Quảng sưu tầm, ghi lại 42 bài văn dâng hoa và Văn Hương xuất bản năm 1967, 79 trang.

Từ những năm 1965, 1966, nếu tôi nhớ không lầm, thì nhóm « **TIN YÊU** » đã được thành lập, qui tụ những tay viết nòng cốt như Nguyễn Tiến Khẩu, Trần Thanh Phong, Nguyễn Thông Phúc, Nguyễn Huy Tường,.. Họ dịch và viết về Đức Tin, về Tình Yêu, với chủ đích mang đạo vào đời và nhắm đặc biệt giới trẻ⁽²⁾.

Từ những năm 1966, 1967, tôi lại thấy xuất hiện một sáng kiến mới nữa. Có nhiều người tham gia, nhưng tôi đặc biệt nhớ tên hai vị đàn anh, một vừa ra người thiên cổ, cha Chu Quang Tào, một hiện đang điều hành giáo phận Kon Tum, Đức cha Hoàng Ngọc Oanh. Họ muốn **dịch một số bài về Công Đồng Vatican 2** để phổ biến cho người công giáo việt nam. Tôi nhớ hai vị này, vì họ có đến mời tôi cộng tác.

Cảnh sống hôm nay quả thực rất chuyên cần. Cái học ở Giáo Hoàng Học Viện rất độc đáo. Mỗi năm có thi cuối năm cho các môn đã học trong năm. Nhưng năm thứ tư, năm cuối cùng của học trình, thì phải thi lại từ đầu đến cuối. Các giáo sư có thể hỏi học trò về bất cứ vấn đề nào của những môn triết đã học trong khóa trình 4 năm. Ôn bài lại hết cả 4 năm ! Ôn bài lại hết tất cả các môn ! Công việc này đòi hỏi một trí nhớ khá nhạ, một tổng hợp khá chặt và một phân tích khá chắc. Để chuẩn bị cuộc thi tổng hợp cuối học trình này, tôi đã học chung với mấy người bạn. Mỗi người tự học riêng, rồi đến giờ ấn định trước, chia nhau ra, mỗi người khảo bài một người, mỗi người trả bài một người. Đi một vòng, mình bị trả bài và được khảo bài một lần. Vị chi mình ôn bài ba lần : một lần học riêng, một lần trả bài, và một lần khảo bài. Cho nên chúng tôi nắm vấn đề tương đối vững. Niên học 1967-1968, tôi đi thử. Đầu tiên làm giám thị mấy lớp lớn và dạy pháp văn cho lớp nhỏ. Một tháng sau, đổi về Bình Tuy. Ở đây, trường trung học tỉnh thiếu giáo sư triết,

họ đến xin cha sở cho phép tôi giúp họ đến dạy triết. Vừa thi tổng hợp triết ở Giáo Hoàng Học Viện, tôi còn thuộc bài rất nhiều. Những thắc mắc của học sinh tôi giải đáp dễ dàng. Tiếng đồn lên đến tai cha quản hạt và ông tổng trưởng. Họ mời tôi thuyết trình cho nhân viên công chức và quân đội tỉnh về « Công bình xã hội ».

Cảnh sống hôm nay, sau nữa lại rất cộng tác và huynh đệ. Cũng tháng tám, nhưng là tháng tám năm 1968, trở lại Giáo Hoàng Học Viện nhập học phân khoa thần học. Trong hai tháng tám và chín, chúng tôi rất bận tâm suy nghĩ về chí hướng linh mục cho cuộc đời, mà khởi đầu là chức cắt tóc. Chức cắt tóc tuy là chức nhỏ khởi đầu. Nhưng lại là rất quan trọng, vì nó ghi dấu chấp nhận, có tính cách hứa hẹn, cam kết.

Lúc đó, chúng tôi một nhóm bạn cùng lớp, tự nhiên rất hay đi dạo chiều với nhau trên đồi cù và hay tâm sự với nhau về ơn gọi linh mục. Đó là Chính, Chương, Ninh và tôi. Chúng tôi trao đổi với nhau về những hiểu biết về cuộc sống linh mục, về những gương lành, gương xấu mà mình biết, về những sợ hãi trước những cam kết cả cuộc đời, về những phương sách giúp mình trung thành với ơn gọi.

Tôi nói chuyện với cha linh hướng Lacretelle, trình bày với ngài những lo lắng, ưu tư và bối rối của tôi. Ngài bảo tôi « Anh nên làm theo ý Chúa. Nếu lo lắng quá, anh cứ tự mình đi thử đi » ...Hồi đó cỡ cuối tháng chín, đầu tháng mười 1968. Tính đến hôm nay, tháng mười 2008, đã tròn 40 năm.

Paris, ngày 14 tháng 10 năm 2008

Trần Văn Cảnh, khóa 6, 1963

GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN KHÓA VI 1963-1972

Đà Lạt khoá VI, 63

**Đình Canh, họ Đặng nhà ta đứng đầu
‘Vu quy’ Đà Nẵng bấy lâu
Hỏi chẳng nay đã trắng phau mái đầu?
Văn Cảnh chuyển hướng đã lâu
Phiêu du ‘Mẫu-quốc’ gõ đầu thành Tây.
Văn Chi đáng đáp ông thầy
Bất ngờ chuyển hướng, bấy nay mần gì?
Phạm Văn ‘Chính Sợ’ Bobbi
‘Phêu-gòn’ tá hoả mỗi khi Thầy vời
‘Chính Siêu’ quê ở Quy Nhơn
Bỏ San-hồ-dế’, rời về Ches-tơ.
Tự khi từ già ‘trắng mờ’
Giáo Chương dạy trẻ Cần Thơ bao mùa
Cân đai, mũ áo tua rua
Vít-vô Hưng Hoá, bạc phơ mái đầu!
Văn Hoài chuyển hướng về đâu
Vĩnh Long sao rụng, bấy lâu mô chừ?
Nguyễn Xuân Huệ đáng vô tư
Kontum chốn ấy, thê nhi thế nào?
Ai về Ngã Sáu nhớ vào
Thăm con nhà Cầu xem sao lúc này
Cuộc đời dầu có chua cay
So với Quang Tào, Cầu hãy còn cao.
Văn Kim Bò-Ót Kà-Đao
Hỏi nghề ‘plastic’ hôm nào còn không?
Thanh Liên Cụ Tổng Kontum
Liệu nay hót tóc có còn khá không?
Hoà Hưng Bá Lãm Phô Ông
Nhà cao, cửa rộng mênh mông một vùng
Anh em xa tắp muôn trùng
Ghé vào luôn có mền mùng gói chần.
Mỹ Tho xưa có Linh Văn
Cũng đà chuyển hướng, mần ăn khá hì ?
Cờ Hoa ‘cháu đỡ’ Đình Nhi
Ăn thân khi đã danh ghi một thời.**

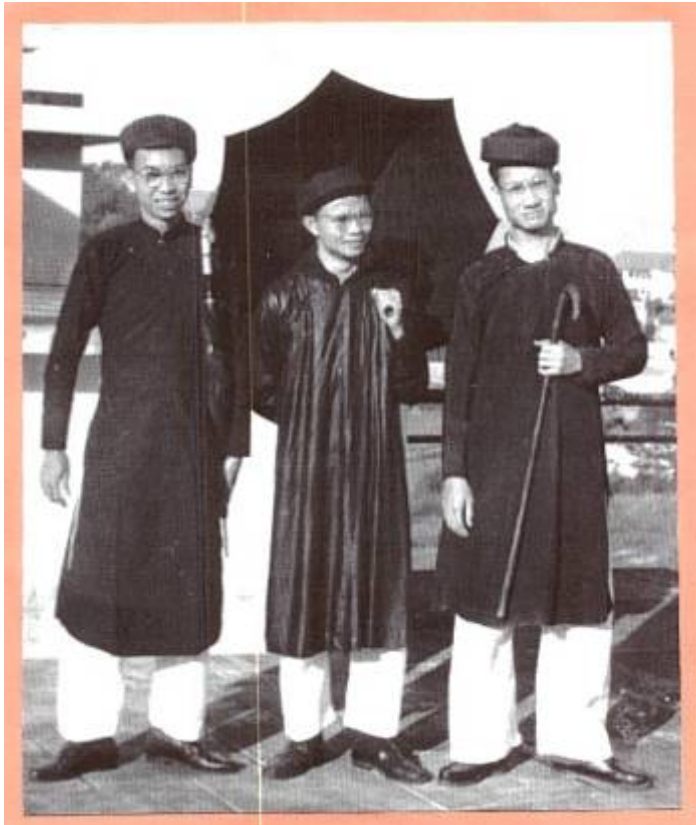
**Vincent ‘Hàm thiếc’ có người
Rong chơi câu cá Ngũ Hồ Chi-Gân**

Liên Đoàn Chủ Tịch một lần
Phù vân giấc mộng có ngàn ấy thôi.
Giê-rôm ‘ông Nội’ nổi trôi
Quyết đem tâm huyết, mồ hôi phục Lờ.
Còn anh Tất Quý mới gân
Nhà thờ Bùi Phát tiếng đồn chịu chơi.
Mike Đình Quảng ‘Q’ rài
An vui ‘Trại Gái’ luyện bày tập tu
Nghe đâu cũng suýt Vít-Vồ
Cuồng cuồng bỏ cửa, chạy xô lấy người.
Hoàng Sơn một mẫu, tung trời
‘Đề tao’ xây cất cuộc đời Kontum.
Loren Học Tập um-xùm
Lang thang Mẫu-quốc giúp giùm người ta.
Nguyễn Thành Tính ‘nghiến’ nhà ta
Độc Quan Học Chính Cần Thơ tháng ngày
Ninh Kiều trấn ngự hôm nay
Vẫn đem tâm huyết dạy bày thư sinh.
Nguyễn Kim Đà lạt thuở xưa
Bấy nay e-áp, hạt mưa sương trời.
‘Pen-ta-tóc’ Tước không rời
Tampa biển động mấy hồi mây rộng.
Nha Trang hoàng tử hai ông
Nguyễn Quang Thạnh mãi trông Gu-ru hoài
Lê Xuân Thượng bỏ Khâm Sai
Houston xây dựng tuyến đài ngàn thu.
Lạc Lâm còn nhớ Văn Thư
‘Tiến vào Cơ Sở’ giống như vào thành
Hôm ấy tập giảng đầu năm
Quên tiêu, đứng nắm cặp quần xóc lên!
Lu-Y Vây cũng khá hên
Ra đi, trở lại, cũng nên cơ đồ.
Hiện đang gõ mõ bên bờ
Đại dương, cầu khẩn Nữ Thần Tự Do.
Dân ‘Vệ’ trấn thủ Đế Đô
Cụng đầu suýt nựa Vít-Vồ vào tay
Vừa nghe, phát bệnh, chạy bay
Tháo thân bỏ Huế, vô ngay Sài-gòn?

Phan Sinh có chín cha con
Liên Ban, Đình Phán, vừa dòn, vừa ‘bô’
Cami Văn Phúc khôi ngô
Còn Phê-rô Quý sống nghèo tong teo

Ambrô Văn Sĩ đeo heo
 Lang thang dạy đạo nẻo đường Á Châu.
 Nguyễn Gia Thịnh hiện ở đâu
 Bầu đàn thê tử, bấy lâu bất lời.
 Phêrô ông Tạ Đình Vui
 Phờ râu? Mấy đứa? Đã sùi bọt chưa ?
 Xôg pha dầu dãi nắng mưa
 Anh em liệu vẫn nhớ xưa xum vầy?
 Về trời mất 4 anh tài
 Trước tiên Hân Hân, cống Bà Xếp xưa
 Xuân Đính con tiệm Thái Hoà
 Trần bì phơi cửa đem ra xài liền
 Trần Định kinh nước Long Xuyên
 Giã từ vũ khí về miền ước mơ
 Lê văn Thanh, tục ‘ Linô’
 Ôm bầu tâm sự sớm rời Vĩnh Long.

*Mấy lời thơ thân thân thưa
 Vẫn thơ con cóc nhờ đưa tới người
 Thơ rằng Ông Ninh Ông Ninh
 Ông coi xe đạp, phúc trình vào ra
 Bây giờ ông chạy Honda
 Phon phon ở xứ Cờ Hoa đây nè
 Phô Ông nào đoái ghé nghe
 Phô tôi thân ái lái xe đón mời.*

RÊU PHONG

Tôi yêu một giấc mơ, chưa tan vì mới qua, nhớ đâu hơn trường xưa... một trường cũ rêu phong, và tôi đứng lặng trông. Bài hát “Từ biệt mái trường xưa” của Nguyễn Y Vân vẫn y nguyên trong ký ức của Khoá 6 chúng tôi từ ngày mãn trường giữa mùa hè đỏ lửa 1972. Lặng trông về chốn cũ, vùng kỷ niệm chợt trở lại.

Vào giữa mùa thu 1963, ngày 22/7 chúng tôi 33 mạng ‘lôi thôi sĩ tử vai đeo lọ’ lều chông lên xứ anh đào với nỗi buồn man mác : không khỏi hoang hôn cũng nhớ nhà. Tất cả đều xa lạ : lạ thầy, lạ bạn, lạ đất, lạ nhà. Gặp các thầy tây đi lại hành lang, bọn mình khóp lăm, vì không biết nói năng ra sao. Giỏi tiếng Pháp chỉ có 3 anh Nha Trang : Phong, Thanh, Thượng và anh Trần Đình : anh em ngưỡng mộ lắm. Đa số còn lại dù đã học tiếng Pháp 7 năm ở Trung Học, nhưng như vịt nghe sấm. Cũng sợ ma cũ bắt nạt ma mới. Anh Hãn và anh Xuân ở K5 xuống, nhưng rất hiền lành. Ấn tượng ban đầu là anh Đặng Đình Canh ở Đà Nẵng, mới đi giúp về, trông rất bề thế dễ sợ, đến nỗi gặp anh chúng tôi phải xưng con với thầy. Về sau mới biết anh đúng là Canh, nghĩa là con nhà ‘Pater meus agricola est’, rất chân chất dễ thương, khi chơi volley đỡ banh rất giỏi và chịu khó nâng banh cho mấy đứa cao đập xuống.

Năm dự bị gồm 33 người, nhưng lính mới tò te là 31 thôi, vì anh Hãn và Xuân là ma cũ. Đúng ra là 30, anh số 30 là Đình Tất Quý, sau một tháng thấy không thích hợp với thời tiết Đà Lạt, nên xin về ĐCV/Saigon và anh Nguyễn Văn Vây của Gp. Saigon lên thay, nhận số 31, cộng với 2 anh cũ, thành con số 33 định mệnh. Multi sumus, phân bố như sau : nhóm đa số của TCV. Piô XII chặn một tá : Canh, Chi, Đính, Đình, Huệ, Liên, Nhì, Ninh, Nội, Sơn, Thăng, Tước chiếm hơn 1/3, đi đâu cũng ồn ào, to tiếng nhất là xứ Đính, các dân thiểu số đều nể sợ nhóm này. Nhóm 2 của TCV.F.X. gồm có ngũ vị : Chính, Chương, Hãn, Quý, Xuân. Nhóm 3 của TCV. Phú Nhuận tứ nhân bang : Cảnh, Lãm, Quảng, Thư. Nhóm Nha Trang già giặn gồm tam nhân đồng hành : Phong, Thanh, Thượng. Nhóm Huế nhị vị : Mỹ, Vệ. Nhóm Saigon hai người đẹp : Tập, Vây. Nhóm lục tỉnh đúng 6 mạng : Hiếu, Hoài, Kim, Linh, Thanh Lino, Tính. Đúng là trăm hoa đua nở, muôn màu muôn sắc.

Cha Deslierres gây ấn tượng đầu tiên đối với chúng tôi. Là Cha linh hướng nên hiểu rõ tâm trạng của chúng tôi, ngài thường thăm dò an ủi chúng tôi : Các thầy có “buồn” không ? Lòng chùng xuống, nhưng khi ngài tự giới thiệu : Tôi là người Gia Nã Đại với dầu sắc, chúng tôi mới cười được, đúng buồn cười. Với lớp học đầu tiên, ngài đồng đặc tuyên bố : ‘Trong tôi có ba ngôi’. Chúng tôi ngơ ngác không biết ngài là ai ? Thấy thế, ngài liền nói chậm bằng tiếng Tây : ‘En moi il y a 3 personnes : premièrement le Père spirituel, deuxièmement le Professeur de français et troisièmement le Professeur de l’anglais. À ra thế, chứ không phải là Đức Chúa Bời Ba Ngôi!

Cha “ba ngôi” đã mở cánh cửa cho chúng tôi bước vào thế giới mới. Ngài cho chúng tôi biết dít tanh ghê phân ra giữa frapper la porte với frapper à la porte, phân ra giữa sain et sauf với saint et sot !

Lớp chúng tôi rất hãnh diện tự hào vì được là những người nhập cư đầu tiên của ngôi nhà mới GHHV (5 khoá trước đều nhập học ở khu nhà cũ). Ở nhà Tây, ăn cơm Tây, mặc quần Tây, nói tiếng Tây, sướng như Tây. Chúng tôi khai trương phòng học

chung và nhà ngủ lầu 3 (dortoir) của lớp dự bị : năm đầu học hành ăn ở chung với nhau, để làm quen, nâng đỡ nhau và cũng để đêm nghe tiếng ngáy và nghiêng răng của nhau. Lúc đó công trình đang xây dựng dở dang : khối nhà nguyện, hội trường chưa xong, nên kinh lễ tại Phòng Hội Thần Học, diễn kịch tại Nhà Chơi cạnh Nhà Cơm.

Hai sự kiện lớn trong niên học đầu tiên : thứ nhất là cuộc đảo chánh 01.11.1963 gây hoang mang, may mắn có cha giáo nhạc Nguyễn Văn Hoà đưa tin sốt dẻo và nâng đỡ tinh thần. Thứ hai là lễ khánh thành công trình GHHV Piô X ngày 23.04.1964 làm phấn khởi tâm hồn.

Lớp chúng tôi luôn bảo toàn số đông : năm dự bị là 33(-1), Triết 1 vẫn 32, Triết 2 còn 29 (Liên đi giúp, Linh “đạo nằm” và Xuân chuyển hướng). Triết 3 còn 28 (Hoài chuyển hướng). Năm 1968 giúp xứ về Thần 1 còn 27, bớt đi 5 : Canh, Phong, Thanh, Thượng lên lớp trên, vì đã giúp xứ trước, Tập du học Roma, nhưng lại thêm 5 từ khoá sau lên : Nguyễn Chính, Ng.Chí Hoà, Liên, Thanh, Thao) và được tăng cường rất dồi dào với 9 anh em ngoại trú : 8 dòng Phanxicô (Ban, Minh, Phúc, Quý Phêrô, Quý Maria Giuse, Sĩ, Thịnh, Vui), 1 Dòng Tên (Alexander Cuervo Arango học hết Thần 2 thì về Tây bán nhà). Tuy nhiên nửa chừng có một số ra đi : Nội đi Tiểu Đệ, các anh Cảnh, Vây, Chi, Hoà chuyển hướng, nên $27-4=23$. Qua Thần 2 thêm anh Khẩu nhập khẩu thành 24, con số nhị thập tứ hiệu định hình từ đây. Năm Thần 3 có thêm anh Lê Phước Thiện từ K5 nhập vào, nhưng ít lâu sau chuyển hướng, nên vẫn hoàn 24. Ngoại trú thêm anh Nguyễn Văn Tấn DCCT, nhưng cũng biến mất cuối năm đó. Nhóm 8 anh em họ Phan gắn bó với nhóm 24 cho đến hết khoá, nghĩa là Thần 4 kết thúc với con số $24+8=32$, trở lại con số ban đầu. Điều kỳ lạ hơn hết là anh Louis Vây giỏi guitar và mê Hướng đạo sau khi rời trường 1968, lưu lạc đó đây, đã trở lại ĐCV ở New York và thụ phong LM năm 1994, nay lấy tên mới là Nguyễn Văn Thành : có nghĩa là con số $33-1$ lúc trước nay đã thành con số $32+1$.

Vậy phải gọi Khoá 6 là Khoá đa dạng hay đa hiệu :

- Đông vào hạng nhất, cả đầu vào (33) lẫn đầu ra (24), đây là chưa kể 8 anh em OFM cũng đông vào hạng nhất, thêm 1 Dòng Tên, đạt tỷ lệ 85 o/o
- Chết vào hạng nhiều nhất với 4 mạng : Hân (+2001), Đính (+2003), Định (+2005), Thanh Lino (+2007) : cứ 2 năm Chúa gọi về một người.
- Có chức nhiều nhất, lại có chức to :

.1 Giám Mục : ĐC Chương Gp rộng nhất (gấp 47 lần Gp Bùi Chu) gồm 10 tỉnh, nên gọi là Giám Mục thập tỉnh. Hôm tấn phong 1/10/2003 tại Hưng Hoá, anh em đã chúc : chúng cháu chúc Cha Chương chăm chỉ chăn chiên cho chắc chắn, chớ chen chuyện chính trị, chớ chơi chớ chẳng chơi chim chơi chuột, chỉ chuyên chú châu Chúa. Chội chơi chưa ?

. 2 Đức Ông : Phong, Thượng,

. 3 Giám Đốc ĐCV : Phong, Tính, Quảng / 3 Phó GD : Kim, Chương, Thanh

. 4 Tổng Đại Diện : Vệ, Liên, Kim, Canh,

. 2 vị Tiên sĩ đầu tiên của Phân Khoa Thần Học GHHV : Tính, Hiếu và 1 á tiên sĩ : Định;

. 1 Tiên sĩ Tây : Gs. Trần Văn Cảnh,

. 1 Nhà thần học : Nguyễn Văn Nội,

- Nhiều cha giáo ĐCV với 9 cha : Phong, Thanh, Quảng, Thanh, Thanh Lino, Hiếu, Kim, Tính, Chương.

- Nhiều văn nghệ sĩ : Thanh (hoạ sĩ, vũ sư, văn thơ, tay đập volley...), Ng. Văn Thư tác giả Đường Phượng Bay, Yêu màu áo đen, diễn viên. Trường Thăng : chuyên gia văn hoá Chăm-pa, nghệ nhân cây cảnh và đá cảnh, trước ở Trà Kiệu, Thanh Bình, nay nổi danh với Phố Cổ Hội An, chăm sóc đền thờ Chân Phước Anrê Phú Yên. Nhạc sĩ Trần Định, Ng. Văn Thư (Tân Việt), cầm thủ guitar Trần Tử Lăng và Nguyễn Văn Vầy, trống sư Phong-Thanh, danh thủ Phong và Sơn. Chưa kể biệt tài : Định nói dài, nói dai, cho khi hết hơi thở mới dứt và cha già Thao cũng thao thao bất tuyệt, lại biết nhiều chuyện của thiên hạ, chẳng kém gì anh Tiến Đại Hàn của K7: sau thời gian nằm ấp cha già ca bài ‘Ồ ta buồn ta đi lang thang bởi vì đâu’, ngài được đặc sủng làm cha sở quốc tế (inter.) và mục vụ vỉa hè. Các cha giáo ngày xưa dạy chúng mình đi Strada thể mà hay, có dịp ứng dụng.

- Xuất ngoại cũng nhiều nhất với 9 Lm. Việt Kiều: Chính Nguyễn, Chính Phạm, Định, Nhì (Lăng), Ninh, Thư, Tước, Thanh, Thượng / Du học có các anh : Liên, Thăng, Chương.

- Đồng dân lại có thêm anh em Phanxicô : 8 anh em học rất xuất sắc, nổi danh nhất là cha Sĩ (Tổng Cố Vấn đặc trách châu Á và Đại Dương) và cha Thịnh (Phó Giám Tỉnh 1993-2005). Nguyễn Thanh Minh và Maria Giuse Quý vẫn liên lạc với chúng mình. Anh em họ Phan là họ hàng thân thiết nhất. Nhớ ngày nào bên hồ Than Thở, chúng mình ca bài ‘Yêu nhau cởi áo cho nhau’ : đôi bên dòng-triều thay tu phục cho nhau và chụp ảnh thật là vui. Biết bao giờ chúng mình mới lại được gặp nhau.

- Các anh em ở các khoá trước sau nhập vào Khóa 6 cũng rất độc đáo. Anh Hãn K5.6 ốm yếu lúc nào cũng quàng khăn, ngày xưa đi giúp xứ bị cướp trời, thế mà đã xây được 3 nhà cho Chúa, cho Môse và Elia, xây xong, anh trao cho người khác, nay lên trời xây tiếp. Anh Thanh là một nghệ sĩ đa tài đủ ca-vũ-nhạc-kịch, đập volley hết sẩy, rất quý mến bạn bè. Anh Liên vẫn khịt mũi, làm việc đắc lực với chức Tổng Đại Diện Kontum. Anh Khẩu hát hay, đá bóng dũng mãnh được mệnh danh là chiến xa lội nước, thế mà lúc này, yếu nhược rũ liệt. Hai siêu nhân Quy Nhơn mới độc đáo : cha già Thao thì cái gì cũng nhớ hết, còn anh Chính Siêu thì cái gì cũng quên hết. Bệnh siêu của anh làm nên kỷ tích: năm 1975 anh từ già bạn bè rời bỏ Nhà thờ Đồng Tiến có ý trở lại Quy Nhơn mà không biết làm sao lại đi lộn sang Mỹ !

Không kém gì anh Hãn, anh Mỹ ở Hàm Tân cũng xây được 2 Nhà thờ rồi mới về Thuận Nghĩa. Bây giờ Xứ Đính có muốn xây nữa cũng không được, vì Nt. Phú Bình đang được người kế vị xây mới. Anh Ng. Đức Vệ làm Tổng Đại Diện có lốt chữ Đức mà chưa thấy tiến đức, để cho Giáo Chương qua mặt. Anh Ng. Thành Tính bỏ chức Giám Đốc ĐCV về làm Cha Sở Chánh Toà. Vậy cũng được, chánh tà nhất đái, vạn đại dung thân ! Gửi lại người đẹp Tây Đô mấy vần thơ :

Cần Thơ ở xứ anh đào.
Đây mười ba mạng xin chào chư huynh.
Đứng đầu là bác Tính tình.
Nghiến răng ken két thất kinh cả trường.
Thứ nhì là bác giáo Chương.
Vệ sinh ngăn nắp kỷ cương giữ gìn

(Trích báo Đồng Hướng của Cần Thơ).

Anh Hiếu vẫn nghề nhà giáo, vì với anh Tính là 2 vị Tiên Sĩ đầu tiên của Phân Khoa Thần Học, vẫn nói giọng trémolo thuở nào. Anh Trần Văn Kim có hồn danh là ‘hàn xì’, nay đổi họ thành họ Lê, mới thoát kiếp cơ hàn. Từ đó làm Phó GD. ĐCV Cần Thơ, Đại Diện GM rồi Tổng Đại Diện. Lên vừa chứ kéo lại xì ra đây ! Anh Sơn “Con” vẫn ở Kontum, còn mê đá banh nữa không ? Cứ nhớ câu “để tao” “để tao” mà cười. Anh Nguyễn An Ninh được anh em các lớp dưới khen là chăm sóc xe đạp kỹ lưỡng, nay hùng cứ một cõi ở Detroit, đậm đà tình nghĩa với anh em. Trong khi anh Văn Thư nổi đình đám ở San Jose, anh Trần Tử Lăng hay là Đình Nhi vẫn ở gần Thủ Đô Hoa Kỳ, cứ thích làm Phó cho khoẻ, chớ bọn mình làm sở rất ư là khổ sở. Anh Pentatước vẫn ở Tampa, du học Mỹ trước năm 1975, vẫn nhớ giúp đỡ cho Gp. Quy Nhơn và liên lạc với bạn bè. Anh Chính “sợ” ở St.Peterburg gần anh Tước, bây giờ chẳng còn sợ ai, có ai sợ anh ấy thì có, đang miệt mài xây dựng cộng đoàn. Sử gia Trần Đình Quảng là ổn định hơn hết : cha giáo, lên phó GD, rồi GD : trụ tại chỗ để giữ gìn cho CV Trại Gái Đa Thiện, nhất là bảo quản thư viện GHHV, là hồn thiêng của dân Piô X, muốn biết về lịch sử của GHHV thì không ai có thẩm quyền hơn anh Quảng, chuyên về chính sử, còn ngoại sử thì phải nhường cho cha Bá Lãm, hay vui đùa thể mà được Cha Viện Trưởng khen là très sérieux(sic), bằng có là một hôm anh Chính Siêu kiện Lãm và Ninh v/v dùng một chữ gán cho anh. Cha VT mở tự điển ra và xua tay phán: Sans malice, sans aucune malice thế là chúng tôi trắng án. Bề trên tín nhiệm, nên được anh em bầu làm trưởng lớp năm cuối, mãn khoá, cũng biết ca bài :”Trả lại em yêu khung trời đại học”, rồi sau đó bị bắt ép làm trưởng lớp đời đời. Bài viết này cũng có đủ chính sử và ngoại sử đây. Xưa kia là chuyên viên mỗ cò trên máy chữ để làm báo, nay vẫn tiếp tục mỗ cò trên máy vi tính cho anh em.

- Đối với các ân sư : công đầu phải là cha Lacretelle, còn công dày là cha Deslierres. Cha Lacretelle chính là người khai sơn phá thạch cho GHHV, hết sức với việc và hết tình với người. Khi huấn đức ngài thường giáo đầu rằng sẽ trình bày 3 points très simples. Thực tế chỉ un peu simple. Học trò nghe riết 3 points très simples, có đưa biểu ngài là ông ‘tam điểm’ (học trò dòng Tên có khác). Cha Dòng Tên đầu tiên đến VN nay trở thành người cuối cùng rời VN, gặp chúng tôi tại Trung Tâm Đắc Lộ Saigon ngày cuối cùng của tháng 8/1975, xúc động đến nghẹn ngào, nói lắp bắp, không phải 3 points très simples, mais un seul point : J’aime Vietnam với lời cầu xin đừng biến thành la terre maudite ! Anh em ở miền đất The Blessed Country nghe rõ chưa.

Còn với cha Deslierres, nói mà không sợ lắm : trên đời chưa từng thấy có một cha giáo, một cha linh hướng nào tận tâm như ngài, một người cha tuyệt vời. Không muốn bỏ mất một vài lời hữu ích, nên ngài viết hết chỗ trống trong bản văn hay trong thư từ. Muốn cướp thời gian cho việc giảng dạy, ngài luôn chạy, cả khi lên cầu thang. Ngài từng thắc mắc về bảng hiệu giao thông ‘chạy chậm’, chạy làm sao lại chậm, ‘courir lentement’ sao ? Có lẽ ứng vào việc ngài ‘chạy chậm’, lúc này càng đúng vì ngài đang đi ba chân. Dù hai chân hay ba chân, ngài luôn thương mến chăm sóc học trò không những trong trường mà còn in diaspora. Những cánh thư của ngài có sức linh nghiệm, bất cứ ai gửi thư đều được ngài trả lời hết giấy luôn. Các cha đi sĩ quan trở về học được là nhờ lời nhắn nhủ qua thư từ của ngài. Các anh em dòng họ Bonaventura vẫn sống tốt và tham gia việc tông đồ giáo dân, nhờ ngài

thường xuyên khích lệ, giúp đỡ. Kề kề bên mình luôn là cuốn sổ tay cũ mèn, nhưng vô cùng quý giá, vì ghi chép đầy đủ về các môn sinh. Ngay cả các anh em bố đời cũng được ghi phụ lục về ngày thành hôn và vợ con của mình. Hỏi rằng có ai làm được như cha thầy.

Nói về linh hồn phải thêm về thân xác. Cha Bobbio làm Giám luật mà không bị học trò ghét là một chuyện lạ, vì ngài sống vừa có lý vừa có tình, kết hợp hài hoà. Đồ mặt lên là dự báo thời tiết xấu, anh em liệu mà tính. Hạ cơn rồi vui vẻ như thường. Ngài dạy tiếng Hy Lạp vui lắm, các trò chỉ còn nhớ trạng từ ‘kai’ là aoriste 2 và động từ ‘yêu-cô-mai’! Trong một dịp lễ, chúng tôi tặng ngài một hộp *brillantine* với gương lược làm ngài cười quá cỡ, vì ai cũng biết ngài thuộc loại ‘đầu không có tóc bám vào đầu’. Vui đùa quá, nên có hôm cha Viện Trưởng Raviolo cảnh cáo chúng tôi đừng gọi xềch mé là Cha Bóp hoặc cha Palacóc ! Cha San Pedro phát âm tiếng Việt rất rõ, hơi nhấn mạnh. Ngài dạy to tiếng, nên mấy anh bàn đầu phải điếc tai, riêng anh Chính ‘sợ’ sợ lắm, phải đi bệnh viện chữa tai. Cha dạy tiếng hébreux, các trò quên hết sạch, chỉ còn một câu: U Mô sê da i a... Về nói tiếng Việt: cha Viện Trưởng de Diego không làm sao phân biệt được giữa ‘đầu gối’ và ‘gối đầu’, còn cha Krahll dạy chúng ta có *une pape* và nay ngài gặp được *la bon Dieu* ! Cha Jean Motte dễ tính và dễ ăn. Mùa hè ngài đến chơi với các trò, ăn cả tiết canh, ếch, rắn. Có trò hỏi ngài có kiêng gì không ? Ngài trả lời : chỉ kiêng có thịt quý mà thôi ! Nói đến cha Motte phải nói đến tổ sư Ant. Drexel trên 80 tuổi mà làm việc rất khoẻ. Hai cha nằm bên nhau trên đôi thông hai mộ : các ngài luôn phù hộ cho các môn sinh ở bốn phương trời và đặc biệt giữ nhà cho chúng ta, cứ tin đi. Cha Ruiz bạn chí thân với cha Bobbio, lúc nào cũng đi bên nhau : *semper duo*, cần mẫn dễ thương, lừa banh rất giỏi đua tài với học trò, trong khi đó cha Bolumburu chỉ thích làm khán giả hò hét bên ngoài. Cha Dominici rất thương người Việt viết sách ca tụng dân Việt làm cho chúng ta phải xấu hổ. Cha dạy Giáo luật và căn dặn học trò : Giáo luật không phải là môn quan trọng nhất, nhưng ai muốn làm vít-vồ thì phải có bằng cử nhân Giáo luật. Thảo nào Giáo Chương chịu khó học Giáo luật. Cha Urrutia nói tiếng Việt rất giỏi, dạy luân lý kỹ lưỡng, đặc biệt về *casuistique*: bắt các thầy Thần 4 tập giải tội, để ngài bắt bẻ vặn vẹo đủ thứ, đúng là vui mà học. Chấm bài thì khó lắm, chẳng được tốt bụng như cha Coathalem, luôn nâng đỡ học trò làm bài viết và vấn đáp với lời phê “*parfaitement suffisant*”. Với cha Urrutia, nhiều kẻ phải thi lại, đến nỗi ông trùm Điền tức mình : thế mà gọi là Vũ Từ Nhân, phải là ác nhân thì có. Xin lỗi Cha Giáo Luân Lý, chỉ có ông trùm Điền mới dám nói thế, còn chúng con hồng dám đâu. Lúc đó ngài sẽ nói : Cha biết chứứ !!!

Lúc này sao mình nhớ đến ông thư ký, thầy Muô vừa làm vừa ca hát, nhớ cả đến ông Thương Khó ở cuối vườn, mà anh em đặt tên thánh là Passion. Nhớ đến những cảnh dương liễu, để nghĩ đến thân phận lưu lạc của mình. *I have a dream* ! Không phải là tôi có một chiếc xe Đờ rim đâu nhá. *I have a dream* : mình được trở lại với mái trường và mái trường được trở lại với mình. Một giấc mơ có xa vời lắm không ? Tôi yêu một giấc mơ, chưa tan vì mới qua, nhớ đâu hơn trường xưa... Một trường cũ rêu phong, và tôi đứng lặng trông !

Joseph Phạm Bá Lãm, K6.6

KHOA VII

(1964 – 1973)

Mùa Thu 1964, khoá VII chúng tôi nhập học, phận em út dự bị, có 7 lớp đàn anh : Triết Học 1, 2, 3 – giúp xứ, và Thần Học 1, 2, 3.

Việt Nam Công Giáo NIÊN GIÁM 1964 ghi nhận : niên khoá 1963 – 1964 Giáo Hoàng Học Viện có 20 giáo sư, thuộc 10 quốc tịch, với chủng sinh là 90 (1). Niên khoá này vừa học vừa chờ hoàn chỉnh nhà nguyện. Cảnh quan nhà cửa học viện chưa đẹp, vì mới chỉ có nhà, cây cảnh vườn hoa còn rất thưa thớt. Xem lại ảnh chụp từ máy bay của Đức Cha niên trưởng à vie, thì rõ.

Khoá VII gồm 29 anh em chúng tôi, được hưởng mọi sự tốt đẹp, từ tinh thần tới vật chất, từ con người tới cơ sở. Với 8 lớp và trên 100 học viên, Giáo Hoàng học viện đã được hình thành rõ nét, và sinh hoạt bước đầu đi vào truyền thống.

Thư viện với 30.000 đầu sách (2) có thể coi là đầy đủ, tuy vậy hàng tháng vẫn bổ sung các sách ngoại văn và Việt văn.

Nhà nguyện gọn đẹp và sáng sủa. Các cha giáo sư rất thích cặp bình sứ ông bà kiến trúc sư Tô Công Văn kính tặng. Ghế nhà nguyện đẹp với thánh giá có vòng tròn màu đỏ như còn phảng phất sắc màu từ Trung hoa qua. Đi chặng đường thánh giá, cha Linh hướng F. Lacretelle sau những năm ở Trung Quốc, dù đã dùng kính lúp, vẫn lẫn chặng trước với chặng sau. Hành lang lên phòng thánh được Cha De Lauzon ráp thêm khung kính cho đỡ gió và khỏi mưa tạt.

Dãy nhà tầng 3 phía triết, dành cho lớp dự bị, vẫn là dortoir, mấy năm sau mới ngăn phòng. Ở chung cũng lắm chuyện vui, chẳng hạn “Mai Hoa Công Chúa” dễ ngủ lắm, khi anh em chưa kịp thả mừng, “cô” đã ngáy ầm ầm. Thế là : Tạt nước lã, hay xúc nước mắm? Giải pháp đầy lòng thương xót là tạt nước lã.

Nhân sự :

+ Anh em lớp trên, đã giúp xứ, cùng học dự bị và Triết : Thao, Thanh, Liên, Chính.

+ Anh em cùng lớp, đã giúp xứ, cùng học thần học : Đông, Khương, Thăm.

+ Anh em nhập cùng khoá 64 – 65 : Bút, Đậu, Duy, Để, Giải, Hải, Huân, Hoà, Minh, Minh, Nam, Nết, Ngạn, Nghi, Nghiệm, Nguyên, Như, Phúc, Quyền, Sách, Tiến Jos, Tiến JB, Thuận, Thịnh, Thanh.

Chỉ năm dự bị 1964 – 1965 là anh em học riêng : sinh ngữ, cổ ngữ, việt văn và khoa học (Cha Jean Motte), còn những năm sau đều học theo cycle, nên lớp trên lớp dưới đều có nhiều môn học chung. Những lớp cha Tưởng, Ngoan, Hân gặp cha Urrutia, xin chọn đề tài giải tội nữ tu, kiêng thịt... đều bị hỏi : Nữ tu là gì ? Thịt là gì ? Đề tài tự chọn, cứ tưởng dễ ăn, ai ngờ bị cha giáo chiếu bí.

Excursio hàng tháng rất thông thoáng vì Đà Lạt có nhiều địa điểm tham quan lý tưởng, bù cho những ngày học với chương trình dày đặc, hay những ngày có disputatio solemnitas.

Sau một hai năm đầu, đã có một số anh em sớm chuyển hướng, như 2 anh Thanh và Nguyên giáo phận KonTum, Hoà (NT), Minh (SG), Duy (VL), Ngạn (ĐN), Nét (LX).

Niên khoá 68 – 69 anh em đi giúp xứ.

Cùng dịp này, sau triết học anh JB Tiến vào dòng Tên, anh Thỉnh qua trường truyền giáo Roma.

(1) VNCG NIÊN GIÁM 1964, trang 500.

(2) Ibidem, trang 499.

Năm 1964 nhập học 29, năm 1972 thụ phong Linh mục chỉ có 16 :

Dậu, Để, Đông, Giải,

Hải, Huân, Khương, Minh,

Nghiêm, Nhường, Phúc, Quyền,

Sách, Jos Tiến, Thuận, Thăm.

Hai anh Paul Võ Văn Nam (CT) và Jos Chu Văn Nghi (LX) giúp thêm một năm, nên rơi vào khoá sau, thụ phong sau.

Dịp ngân khánh Linh mục (1997) anh em tề tựu về Đà Lạt được 11:

Dậu, Đông, Huân,

Khương, Minh, Nghiê, Nhường, Quyền, Jos Tiến, Thuận, Thăm.

Đức Cha niên trưởng mắc bận họp ở Hà Nội, nên ngài nhờ cha Tổng đại diện Phaolô Bùi Văn Đọc và cha chủ quản Louis Phạm Văn Nhường (là thầy dạy Việt Văn năm dự bị) đón tiếp rất chu đáo. Anh em có dịp sang Thiệu Lâm của Jos Tiến dâng thánh lễ đồng tế sau đó anh em hàn huyên cả ngày bên các tượng thánh Tây (đầy râu), Thánh Việt Nam (khăn đóng).

23g55 ngày 17/01/2005 tại bệnh viện Êlisabeth, Singapore, khoá VII mất một Tổng đại diện là cha Anrê Huỳnh Thanh Khương giáo phận Qui Nhơn. Nhưng rồi Chúa bù lại cho một Tổng đại diện khác là cha Phaolô Lê Đức Huân, Đà Lạt (25/12/2005).

Khóa VII có 3 nhân vật đáng ghi nhớ, vì khá nổi tiếng :

1. Lm Phêrô Nguyễn Hữu Giải : giải thích và chăm lo để các bà bầu đừng phá thai. Năm 1997 cha Giải cho biết đã thành công được trên 150 trường hợp. 11 năm vừa qua, chắc con số phải gần 300.

2. Lm Phêrô Nguyễn Văn Đông lo chôn cất các hài nhi bị phá thai không thương tiếc. Số mộ của các đồng nhi đã trên 4000 và trở thành điểm hành hương nổi tiếng.

3. Lm Vincent Ferrier Nguyễn Thế Thuận phục vụ tại trại cùi Bến Sắn hơn 30 năm, da chân bắt đầu xạm đen.

Ngoài ra cha Đom. Trần văn Minh cũng đã dọn sách meo Latinh và dạy ở Xuân Lộc nhiều năm rồi.

Ở bên Úc, khoá VII có 2 anh em đã chuyển hướng, đó là Đom. Nguyễn Ngọc Đế và Paul Nguyễn Đức Sách.

Ở Việt nam, anh em khoá VII có mặt khắp nơi :

Huế có cha Giải, cha Phúc;

Pleiku có cha Đông; Qui Nhơn có cha Thăm;

Phan Thiết có cha Quyền, cha Dậu, cha Nhường;

Xuân Lộc có cha Minh; Đà Lạt có cha Huân, Jos Tiến;

Phú Cường có cha Thuận; Vĩnh Long có cha Nghiệm.

Đếm đi đếm lại là 12 cha. Có dịp mời anh em ghé thăm. Anh em khoá VII sẽ rất hân hạnh đón tiếp.

Ngoài ra, ở nước ngoài còn anh em Hải Hồ (USA) và Ngọc Thỉnh (Đức).

Trên nước trời có Anrê Huỳnh Thanh Khương đón chờ chúng ta. Amen

KHÓA 8: VIẾT VỀ KHOÁ 8 (1965)

Xứ anh đào cất tiếng gọi 24 anh em 12 Giáo phận về chung sống với nhau 9 năm, khởi đầu từ mùa thu 1965. Đó là đầu vào, còn đầu ra vào mùa hè 1973 là 11 anh em LM., trong đó nhờ có thêm anh Võ Văn Nam và Chu Văn Nghi từ K7 đi giúp xứ 2 năm về nhập. Đáng lẽ phải đông đủ hơn, nhưng vì sau Triết, anh em đi giúp xứ 1 hoặc 2 năm, hay đã giúp xứ rồi, nên khi lên Thần học có sự thay đổi. Anh Nguyễn Văn Đông, anh Huỳnh Thanh Phương, anh Dương Thành Thăm lên K9; anh Trần Ngọc Bửu, anh Đinh Hữu Huynh, anh Huỳnh Hữu Khoái, anh Lại Văn Khuyên xuống K9. Nên công bằng mà nói : thành quả của K8 không phải chỉ là 11 mà là 18, một tỷ lệ rất cao. Cộng thêm (15) anh em ngoại trú còn cao hơn nữa : 8 Phanxicô, 4 Vinh Sơn, 2 Don Bosco, 1 Dòng Tên.

Đó là chuyện số lượng, phẩm chất còn đáng tự hào hơn nữa. Nổi tiếng nhất là Đức Ông Nguyễn Văn Tài, cha Huỳnh Thanh Khương K8.7 Tổng Đại Diện Quy Nhơn... Anh em Giáo dân : Trần Trung Giá ở Hoa Kỳ, điều hành PiusX_Dalat tạo cơ hội cho anh em Piô X giao lưu với nhau. Về anh em các Dòng : Đức Cha Nguyễn Văn Đệ (trước tên là Đệ), Cha Trần Đức Hải từng làm Giám Tỉnh Dòng Phanxicô, Cha Trần Công Dụ là Phụ Tá Tổng Quyền CM. Đó là chưa kể đến những tài danh khác như cha Trịnh Văn Phát (dạy các dòng), Phan Xuân Thanh (ban thư ký HĐGM/VN), Nguyễn Văn Đông (tạo 1 nghĩa trang cho thai nhi). Khoá 8 dễ sợ chưa ?

Tuy nhiên Khoá 8 cũng có những bóng mờ, với 4 anh em sớm về Nhà Cha : sớm nhất là cha Jos. Đinh Hữu Huynh RIP 24/10/1995 (để lại cho các đệ tử Lưu Linh một chứng từ rất xúc động), cha Phil. Lê Đạo Luận RIP ?, cha Andr. Huỳnh Thanh Khương RIP 13/1/2005 và cha Pet. Hoàng Ngọc Dao RIP 22/3/2005.

Như vậy anh em Khoá 8 triều cũng như dòng, quốc nội cũng như ngoại quốc, đều tích cực tham gia vào việc xây dựng và phát triển Nước Chúa ở trần gian. Vì Khoá 8 quá đa dạng nên ai viết ai không, mà cứ ngó nhau. Nên xin cứ lấy những bài của Đức Ông Tài như là gia tài của anh em Khoá 8 !

KHÓA 9: 50 NĂM, NHỚ VỀ TRƯỜNG XƯA, GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN !

Bài của Linh mục Phêrô NGUYỄN THIÊN CUNG, Khóa IX

Năm mươi năm nhớ về Trường xưa, Giáo Hoàng Học Viện, mình xin chia sẻ với tất cả anh em đồng môn một số kỷ niệm của mình...

1- VỚI CHA TÀU GIÀ (Joseph CH'EN)

Đó là năm thứ hai mình ở Giáo Hoàng Học viện (có lẽ NK. 1966-1967 ?), tức là năm Triết I, đang học Hữu Thể học bằng tiếng La tinh với “bố” Tàu Già. Một hôm, gặp ngài bên hành lang dẫn vào Thư Viện, chẳng hiểu do đâu, mình thắc mắc hỏi ngài, đại khái :

- Thưa Cha, con thấy rằng tại sao chúng ta cứ loay hoay mãi với những vấn đề mà thực ra không phải là vấn đề và không thể nào giải quyết được !
- Thầy bảo vấn đề gì ? Cha Tàu Già hỏi lại.
- Thưa, đó là những cặp nhị nguyên : hữu thể và vô thể, tương đối và tuyệt đối, hữu hạn và vô hạn, v.v...
- Pfuff..., cha Tàu Già trề môi nhún vai có vẻ diễu cợt...

Một lát sau, với một chút trầm ngâm, ngài hỏi :

- Tại sao thầy lại nghĩ vậy ?
- Theo con, những cặp nhị nguyên đó chẳng qua chỉ là những “quái thai”, những “vấn đề giả hiệu” (mình dùng tiếng Pháp là “Pseudoproblèmes” !) phát xuất từ Siêu Hình học của ARISTOTE...Nếu triển khai từ hệ thống triết học đó, thì tất yếu người ta sẽ phải đối diện với những vấn đề đó... Khi đã biết khởi đi từ điểm xuất phát đó tất yếu phải gặp bế tắc với những vấn đề giả hiệu đó, tại sao không quay lại, khởi đi từ một xuất phát khác ?

Dù, lúc bấy giờ đã có vẻ quan tâm và trầm ngâm hơn, nhưng Cha Tàu Già vẫn tiếp tục trề môi, nghi ngờ...Một lát sau, ngài nói :

- Martin HEIDEGGER cũng đã có tham vọng đó, nhưng cũng chẳng đi tới đâu cả !

Lúc đó mình đã biết Martin HEIDEGGER là ai đâu, nhưng vẫn cứ nói liều :

- On verra !
- On verra ! Cha Tàu Già nhún vai lặp lại, chăm chú nhìn mình một hồi, rồi mỉm cười bỏ đi...

2- VỚI CHA PAUL AUBIN (GIÁO SƯ “MẦU NHIỆM THIÊN CHÚA BA NGÔI”)

Lúc đó hình như mình đang ở lớp Thần Học III (?) và đang làm một luận văn nhỏ về Bộ môn này, gần xong, chỉ còn phần kết luận.

Một buổi sáng, đang ngồi trong phòng bên bàn viết, thì J.B. HUỖNH HỮU KHOÁI và Antôn NGUYỄN NGỌC SƠN gõ cửa vào phòng, cả hai nét mặt có vẻ căng thẳng, bức dọc...

- Sao, có chuyện gì à ! Mình nhìn KHOÁI và SƠN hỏi.
- Ông Cha Paul AUBIN ổng chê sinh viên Việt Nam dốt, kém về thần học...(Quả thực mình không còn nhớ KHOÁI hay là SƠN đã nói). Tội mình nói không lại với ngài. Cậu có cách chi cho ổng “một bài học” đi !

Như đã nói ở trên, bài luận văn của mình lúc đó về “Mầu nhiệm Thiên Chúa Ba Ngôi”, còn phần kết luận chưa xong, nên mình nói :

- Được rồi, các cậu cứ yên tâm, còn phần “Kết luận” này tớ sẽ dành cho ngài!

Sau đó, trong phần kết luận bài luận văn, mình viết, đại khái :

- Những người Tây phương thường, một cách trịch thượng và sai lầm, nghĩ rằng Đông phương không “có” Triết học và Thần học. Tây phương thường quan tâm “viết” Triết học và Thần học rất nhiều, để rồi các tác phẩm thường để dành cho mỗi một và bụi bặm trong các tủ sách, thư viện, chẳng dính líu gì tới hiện sinh đời sống cả ! Người Đông phương, ngược lại, không “viết” (écrire) Triết học và Thần học, nhưng họ “sống” (vivre) Triết học và Thần học, họ thể hiện Triết học và Thần học trong tất cả mọi phạm trù, mọi ngõ ngách của hiện sinh đời sống thường ngày... Một thí dụ điển hình : Quan niệm “Âm-Dương” của người Đông phương không chỉ nằm trong sách vở mà còn được “sống”, được thể hiện trong kiến trúc xây dựng, trong y lý, trong văn hóa ẩm thực, trong cung cách ứng xử, v.v...

Đại khái, lập luận của mình dùng để bác khước quan điểm của Cha Paul AUBIN lúc bấy giờ là như vậy.

Kết quả : bài luận văn đó của mình “bị” điểm dưới trung bình và dĩ nhiên là phải “thi lại”, nhưng với hình thức “vấn đáp”. Có nghĩa là mình phải “đối diện” với Cha giáo của mình. Trong buổi “làm việc” gần một tiếng đồng hồ này, hai thầy trò “tranh luận” về Tây phương và Đông phương với những mặt mạnh và mặt yếu và kết thúc với ý tưởng cần bổ sung cho nhau...

Ra khỏi phòng Cha Paul AUBIN, mình cảm thấy lâng lâng, hý hửng với ý nghĩ rằng thầy trò tranh luận với nhau mà kết quả “huề” có nghĩa là trò “thắng”...

Mãi có lẽ năm sau, có lần KHOÁI nói với mình :

- Cha Paul AUBIN, từ Pháp gửi thư qua và khen : so với sinh viên một số nước Châu Á nói chung sinh viên Việt Nam rất thông minh...

Cái giá “phải thi lại” của mình như vậy so ra cũng “đáng”...

3- VỚI “CHA GIÀ” NGUYỄN VĂN TRỌNG (MỸ THO)

Nếu mình không lầm đó là khoảng đầu Niên học 1971-1972, nghĩa là sau khi đi Giúp xứ về (?). Năm đó có lẽ cũng là lần đầu tiên ở Giáo Hoàng Học Viện có cái Tổ chức gọi là “HỘI ĐỒNG CHỦNG SINH” (Conseil des Séminaristes) và, nếu không lầm, có lẽ mình cũng là chủng sinh đầu tiên được bầu vào Hội đồng này với chức vụ “Tổng thư ký” (?) với vai trò là “cầu nối” giữa các chủng sinh và Ban điều hành của Học Viện gồm toàn là các Cha ngoại quốc...

Được anh em chủng sinh tín nhiệm, mình nghĩ cần phải làm cái gì đó “cho ra trò” một chút khỏi phụ lòng anh em. Sau khi thăm dò ý kiến của nhiều anh em, mình làm một số Bản thăm dò ý kiến (Placet-Non placet) gửi đến tất cả các chủng sinh nội trú về các vấn đề như sau :

- 3.1- Vấn đề có nên bỏ mặc áo chùng thâm và mặc đồ Tây khi đi ra ngoài hay khi đi đường ?
- 3.2- Vấn đề đọc kinh bằng Việt ngữ thay cho Pháp ngữ và La ngữ ?
- 3.3- Vấn đề có nên bỏ đọc sách thiêng liêng trong Nhà Cơm tất cả mọi ngày và mọi bữa ?

Vấn đề 3.2 : 100% chủng sinh trả lời : Placet.

Vấn đề 3.3 : khoảng 80% trả lời : Placet và khoảng 20% trả lời : Non placet.

Vấn đề 3.1 : 99, 99% trả lời : Placet; chỉ duy nhất MỘT người trả lời : Non placet, đó là cha già TRỌNG (Mỹ Tho).

Sau khi tổng kết, có lần gặp cha già TRỌNG, mình hỏi :

- Trong khi hầu như tất cả mọi anh em đều trả lời Placet, mình không hiểu sao chỉ mình anh là trả lời Non placet ?

Trầm ngâm, đắn đo mãi rất lâu, cha già TRỌNG mới nhỏ nhẹ trả lời :

- Chỉ là bởi vì mình “hổng” có một cái quần Tây nào cả...!

Sau 1975, có lần gặp lại cha già, mình hỏi :

- Kỳ này cha già đã có quần Tây chưa ?
- Kỳ này có rồi, mà còn có nhiều nữa ! Cha già trả lời...

Kết quả là sau Phiên họp của Hội Đồng Chủng sinh lần đầu tiên đó, với kết quả của những Bản Thăm dò đầy sức thuyết phục, Ban Giám Đốc và Giáo sư Giáo Hoàng Học Viện đã gần như hoàn toàn đồng ý với những đề xuất của chúng mình :

- a) Bãi bỏ việc mặc áo chùng thâm và thay vào đó việc được mặc áo quần “Tây” khi đi ra ngoài và khi đi đường ;
- b) Bãi bỏ việc đọc kinh bằng La ngữ trong Nhà nguyện mà thay vào đó là đọc kinh tiếng Việt ;
- c) Bãi bỏ việc đọc sách thiêng liêng trong giờ cơm, trừ những ngày Tĩnh tâm thính lặng, v.v...

Xin chia vui với cha già vì như vậy là cha già đã thực hiện được một “cuộc cách mạng” hết sức vĩ đại và ngoạn mục...

4- VỚI CHA JOSEPH KRAHL, QUẢN LÝ

Năm đó (mình không còn nhớ chính xác năm nào) mình được giao công việc Phòng thánh (Sacristain). Tiêu chuẩn rượu lễ hội đó ở Giáo Hoàng Học Viện là mỗi ngày một chai (loại lớn 1 lít). Thường thường, cao lắm mỗi ngày cũng chỉ hết $\frac{3}{4}$ chai. Số còn lại mình cho anh em cùng làm việc với mình ở Phòng thánh gom lại cho đầy

chai rồi cất dấu ở một nơi kín đáo ngoài Phòng thánh, lâu lâu anh em làm một bữa, có khi mấy anh em nốc hết cả hai chai ! Khí hậu ở Đà Lạt, buổi tối ngồi với nhau ngoài sân Baskett lành lạnh sương mù giá rét mà uống rượu lễ thì còn gì bằng !

Một buổi tối, sau khi đã đánh chén như vậy, mà máu mình vốn phải cái tật uống rượu vào dù vài ly thôi mặt cũng đã đỏ rần rần rồi, thế mà tối hôm đó 5 anh em nốc hết gần 2 chai rượu lễ, đương nhiên phải trở thành như “Quan Công”...Trở về phòng, đang định ngã thân mình trên giường một chút cho đỡ mệt, có tiếng gõ cửa, mình có hơi gắt gỏng :

- Ai đấy ?
- Père Krah! !

Nghe tiếng cha Krah!, mình “hết hồn”, chưa biết phải làm sao để ngài không nhận ra cái mặt “Quan Công” và cái hơi thở sặc mùi rượu lễ của mình đây. Sau 2 giây, cố bình tĩnh lại, vẫn đứng cạnh bàn học có cái màn mỏng che khuất sơ sơ khuôn mặt của mình, lên tiếng :

- Entrez !

Bố Krah! mở cửa, đứng nơi ngưỡng cửa nói vọng vào, trao đổi với mình về một số vấn đề liên quan Hội Đồng Chứng Sinh. Ngài nói gì, mình cũng cứ :

- Oui !
-?
- Oui !
-!
- Oui !...Oui !...Oui !

Chẳng biết cha Krah! có phát hiện ra gì không, nhưng cứ nghe mình cái gì cũng “Oui !” cả, một lúc sau, mỉm cười với cái nụ cười Hungari muôn thưở, ngài chào tạm biệt “Bonne nuit !” và khe khẽ khép cửa phòng của mình lại, nhẹ nhàng rời xa. Mình thở phào nhẹ nhõm, tắt đèn, lên giường ngủ, với quyết tâm không chắc chắn lắm là từ nay có uống rượu lễ của Phòng thánh thì cũng phải uống ít hơn một chút...

5- VỚI CHA VIỆN TRƯỞNG JOSEPH RAVIOLO

Cũng trong thời gian đang là “Tổng Thư ký Hội Đồng Chứng sinh”, vào một buổi chiều, sau khi “đá banh”, tắm rửa xong, đang thoải mái mình trần, quần xà lỏn,

ngồi bó gối trên bàn làm việc, vừa lần chuỗi, vừa mơ màng nhìn xuống vườn hoa và sương khói buổi chiều Đà Lạt, có tiếng gõ cửa, chẳng biết là ai, mình bảo :

- Entrez !

Có tiếng mở cửa, ngoái nhìn ra thấy đó là cha Viện Trưởng Raviolo, chưa kịp xuống đất mặc áo vào, thì cha Viện Trưởng đã từ từ khép cửa lại nhẹ nhàng đi ra với lời xin lỗi :

- Pardon ! Pardon !

Mình vẫn cứ vậy, tiếp tục ngồi bó gối trên bàn lần chuỗi. Một lần sau, rồi một lần sau nữa trong khoảng 10 phút, mình vẫn cứ “Entrez !” và Cha Viện trưởng vẫn cứ tế nhị “Pardon ! Pardon !”, vì mình lần chuỗi chưa xong...Mãi sau, ngài nói:

- Thôi được, thầy cứ lần chuỗi cho xong đi, sau khi xong, thầy xuống cho tôi gặp thầy khoảng 10 phút !

Vấn đề ngài trao đổi với mình sau đó là chuẩn bị cho phiên họp Hội đồng Chứng sinh sau đó khoảng 1 tuần...

Đúng là “bề trên Tây” có khác...! Và có lẽ cũng chỉ với “bề trên Tây” mình mới dám “thoải mái” như vậy ...!

6- VỚI CHA LUIGI BOBBIO, GIÁM LUẬT

Như anh em hẳn đều biết một trong những điều mà các cố Tây ghét nhất ở anh em chủng sinh Việt Nam nhà mình là cái “thói” tụ năm tụ bảy với nhau trong Phòng riêng của một người để bù khú và “vui vẻ” với nhau. Biết thì biết thế, nhưng “vi phạm” thì vẫn cứ vi phạm, lâu lâu một lần hay có “định kỳ”...

Có một vài “ông thánh” chưa bao giờ “vi phạm” điều này, nhưng mới “lần đầu” đã bị bố BOBBIO phát hiện ngay và vì thế đó là lần đầu mà cũng kể như là lần cuối, vì lương tâm của các “ông thánh” vốn rất nhạy cảm (extrêmement sensible !) : như trường hợp cha sở xứ ARS Phaolô VÕ VĂN NAM...

Trong khi đó, thì cái “Câu lạc bộ Cà phê, Thuốc lá” của mấy anh em trong Khóa IX tụi mình, thì dăm lần bảy lượt, có khi như “trứng treo sợi tóc”, nhưng nhờ ranh ma và kinh nghiệm đầy mình, nên luôn luôn “có vẻ như” đều “qua mặt” được bố

BOBBIO vốn cũng “kinh nghiệm đầy mình” trong nghề giám luật... Số là, một buổi chiều tối (không nhớ chính xác giờ nào), trong phòng của mình bên cánh Thần học, có mặt đầy đủ các “thành viên chính thức” của Câu lạc bộ : Jacques ĐẶNG CÔNG ANH, Joseph ĐẶNG THANH MINH, Antoine NGUYỄN VĂN TUYẾN và mình, dĩ nhiên... Bốn cái “ống thông khói” tha hồ nhả khói ra khiến căn phòng của mình “sương khói” mịt mờ, đứng xa vài ba mét có lẽ không nhận ra ai là ai. Đang lúc đương vui vẻ như thế, cà phê-thuốc lá-bánh ngọt, bỗng có tiếng gõ cửa hơi có vẻ khẩn trương và nghi ngờ, tất cả bốn anh em như được linh tính mách bảo im lặng nghe ngóng... Là “chủ nhà” dĩ nhiên mình phải lên tiếng :

- Entrez !

Cái đầu hói 75% của bố BOBBIO từ từ xuất hiện. Lanh trí, ĐẶNG CÔNG ANH nép mình sát tường phía bên trong có cái tủ đứng che khuất, hai thành viên khổng lồ ĐẶNG THANH MINH và NGUYỄN VĂN TUYẾN cũng rất kinh nghiệm đứng nép mình ngay sau cánh cửa ra vào, còn mình thì ra đứng chặn ngang ngay cửa ra vào :

- Bonjour, mon Père !
- Aliquid novi ? Bố xỏ một câu La tinh như thường lệ, với giọng điệu hơi một chút hóm hỉnh nhưng cũng đầy nghi ngờ...
- Nihil novi sub sole ! Mình cũng làm bộ tỉnh bơ đáp lại với một câu La tinh cổ điển để giảm bớt nghi ngờ của bố già.

Sau đó, bố hơi rướn người nhìn vào bên trong kiểm tra xem có gì không, nhưng vì cánh cửa ra vào đã bị mình chặn ngang, nên bố chỉ còn thấy được phía giường nằm mà thôi, còn phía tủ đứng thì hơi bị khuất, vả lại khói thuốc che phủ cả căn phòng khó thấy được 3 “đấng thánh” kia đang ẩn nấp...

- Bonne soirée ! Trước khi quay đi, bố già “bỏ lửng” một câu đầy bí ẩn như thế.

Mình thì nghĩ rằng với kinh nghiệm giám luật bao nhiêu năm trong Chứng viện, chắc bố đoán tổng cái gì đang diễn ra trong phòng của mình, nhưng bố vẫn tể nhị bỏ đi như là không hay biết gì vậy thôi... Chờ cho bố đi khoảng gần 2 phút, mình làm bộ đi về phía Thư Viện xem bố đã về phòng chưa. Khi thấy bố đã khuất bên trong cánh cửa phòng của bố, mình chạy về định bảo 3 đấng thánh kia thanh toán thật lệ rồi giải tán ngay, nhưng không cần mình bảo, khi mình về phòng thì “các ngài” đã biến mất tăm mất tích....

Thế là tai qua nạn khỏi... Tạ ơn Chúa !

7- VỚI CHA SAN PEDRO (SAU 1975 LÀ GIÁM MỤC Ở HOA KỲ)

Hồi đó, một số cố Tây sinh cái mốt có cái tên Việt Nam. Cha Paul DESLIERRES, với cái tên Việt là MAI TRƯỜNG XUÂN. Cha F.X. URRUTIA hình như chọn cái tên Việt là PHẠM TỬ NHÂN (?). Cha Felipe GÓMEZ, với cái tên Việt NGÔ MINH. Cha Nil GUILLEMETTE với cái tên Việt NGUYỄN AN NINH.

Thấy người ta vậy, hình như bố SAN PEDRO cũng đang rất nôn nóng tìm cho mình một cái tên Việt. Một hôm, bố đang đứng nói chuyện với một thầy nào đó (mình không còn nhớ rõ là ai), và hình như đang bàn về chuyện cái tên Việt của ngài, thấy mình đi qua, bố ngỡ ý đang tìm một cái tên Việt mà tìm chưa ra, mặc dù đã lục lọi biết bao cuốn Từ điển Việt Nam và Việt-Hán...Lúc đầu, cũng chỉ là để trêu ngài cho vui, mình gợi ý :

- Cha nên đặt tên NGUYỄN THẠCH TRỤ.
- Tôi cũng đã nghĩ tới cái tên đó, nhưng nếu có tên khác hay hơn thì tốt.- Ngài chần chừ trả lời.
- Nếu cha không thích cái tên đó, có thể chọn cái tên NGUYỄN THẠCH NHŨ.- Mình đề nghị.

Cha SAN PEDRO có vẻ thích cái tên Việt NGUYỄN THẠCH NHŨ đó ngay. Hôm sau gặp mình, ngài trở trở vào mặt mình, nói bằng tiếng Việt lơ lớ :

- Thầy thì thì là xấu lắm...!
- Tên của cha là San Pedro có nghĩa là Đá, Thạch Trụ hay Thạch Nhũ chi cũng đều có nghĩa là Đá cả, còn chê cái nổi gì nữa chứ !- Mình dấm dớ với ngài cho vui.
- Nhưng mà cái tên đó thì là không được, vì tục tũ lắm...

Hình như sau khi kiểm tra lại qua Từ điển Việt-Hán-Pháp, trong đó chữ “NHŨ” có nghĩa là “VÚ” (Mamelle), nên ngài cho là như vậy...! Và cũng không vừa, từ đó mỗi khi gặp mình, ngài cũng đổi tên mình ra là “NGUYỄN TỬ CUNG” !

KHÓA 10: KỶ NIỆM KHÓA MƯỜI

Mùa tựu trường 1967, 28 anh em chúng tôi từ các giáo phận miền Nam gặp nhau ở GHHV, chưa từng quen biết. Vài tháng sau, anh Quế từ cao nguyên Ban Mê Thuột vào nhập chung, tạo nên Khóa Mười GHHV. Năm đầu, chúng tôi học lớp Dự bị, Cours préparatoire. Cùng khoá, có 4 anh Lazariste Báu, Dụ, Hiền, Thư. Vậy là "đầu vào" chúng tôi có cả thảy 33 anh: 29 triều và 4 dòng.

Thuở ban đầu, anh em chuyển tay mấy câu lục bát để nhớ tên nhau:

Chánh Mai Dũng Hải Khánh Phi

Sỹ Ngoan Phúc Quế Hậu Nghi Thục Quỳnh

Hiệp Mai Khánh Khả Báu Đình

Nhượng Nhơn Pháp Hiệu Tiểu Hiền Vạn Thư

Ninh Nền Thụy Dụ Sơn ư?

Anh em kết tụ dân cư Khóa Mười.

Những tưởng rằng anh em sẽ cùng đồng hành đến chức Linh mục, ngờ đâu chỉ 3 năm sau, một số đổi hướng. Sớm nhất là anh Nền Kontum, rồi đến các anh Hải, Nghi, Phúc, Thụy. Cuộc từ giả của anh Thụy làm chúng tôi xúc động nhất. Buổi sáng lên đường, anh đến gõ cửa từng phòng, khiêm cung quỳ xuống trước mặt từng người xin cầu nguyện. Năm sau, anh Khả, anh Vạn lại ra đi. Năm 1970 chỉ mình anh Hậu Kontum đổi hướng. Anh Hậu là người ít nói, tính tình nhu mì hiền hậu. Hôm đi, anh đến chào từng anh em, mắt rướm lệ. Giúp xứ đúng vào năm miền Nam chiến tranh lan tràn và khốc liệt, chúng tôi chỉ biết tin tức của nhau qua lá thư đầy ngập chữ viết của cha Deslierres. Về lại trường, ảnh hưởng của năm giúp xứ ấy ngày càng lộ nét: anh Sơn, anh Dũng, anh Nhượng chuyển hướng; anh Phi bị bệnh phải lùi lại một năm; anh Mai Long Xuyên, anh Khánh Qui Nhơn cũng lùi lại lớp sau; 4 anh Lazariste không giúp xứ, lên lớp trên. Thế là vào những năm Thần, chúng tôi chỉ còn lại 18 anh em!

Khóa Mười không ai "très brillant", nhưng cũng để lại những ấn tượng rõ nét. Về văn chương thi phú, anh Võ Tá Khánh với những vần thơ thiêng đã diễn ca cả một chương trình giáo lý với âm điệu trầm bổng của thể văn lục bát rất gần gũi và rất dân gian, nhiều biên khảo, phóng tác, chuyện ngắn, suy niệm Lời Chúa, chia sẻ kinh nghiệm linh thao, có cái đã xuất bản có cái chỉ viết tay. Đến nay đã trên 60 tuổi, anh vẫn miệt mài với các thủ bản giáo lý cho giáo phận Quy Nhơn. Thỉnh thoảng vẫn gặp thấy anh trên diễn đàn văn chương công giáo. Anh Hoàng Đình Mai là cây viết, anh viết thật nhiều, trên dưới 20 đầu sách. Anh sáng tác, tuyển chọn và dịch thuật các tác phẩm tu đức có giá trị. Đến nay, vẫn được gặp anh thường xuyên trên các websites công giáo trong và ngoài nước. Các văn phẩm của anh đều ẩn hiện sự hiền hòa của miền sông nước. Tuy được nhiều thương mến, anh vẫn thường tự trào lấy tên "gã siêu" cho email của anh! Anh Phạm Ngọc Hiệp

cũng là cây viết, anh đọc và viết thật nhiều, văn nhẹ nhàng như chính bàn tay búp măng của anh, nhưng hiếm khi đọc được tác phẩm của anh, vì chưa in thành sách. Anh Dương Quỳnh là sáng lập viên kiêm chủ bút năm đầu báo Thông Xanh, rồi về sau có thời làm chủ bút báo Tuyển Tập Thần Học; anh ít sáng tác, nếu có thì chỉ viết những lời ngỏ, lời tòa soạn đầu các số báo; anh nghiêng về dịch thuật và sửa bản dịch trước khi lên khuôn. Những ấn phẩm thế giá của GHHV, như Công đồng Vaticanô II, Điển ngữ Thần học Thánh Kinh đều có dấu ấn của anh. Anh Nguyễn Ngọc Quế có thời sáng tác được 6 đầu sách về bài giảng; nhưng sau này, vì bề bộn mục vụ, anh tạm ngưng. Ngoài ra, khi điểm xuyết công tác văn chương, phải kể đến luận văn tiến sĩ và thạc sĩ của các anh Nguyễn Văn Chánh về Giáo hội học, của Phạm Ngọc Phi về Giáo luật Chứng viện, của Dương Quỳnh về Giáo luật An táng và về Phụng vụ An táng, chưa dịch ra Việt ngữ. Và rất nhiều phóng tác hoặc dịch thuật của anh Đoàn Sĩ Thục đọc trên Đài Veritas mỗi ngày trước đây.

Về xây dựng nhà Chúa, lớp chúng tôi ra trường khi đất nước vừa thoát khỏi chiến tranh tàn phá khốc liệt, nên cũng như bao anh em khác, một trong những công việc trần trở về mục vụ là chỉnh trang, tái tạo, xây dựng nhà Chúa. Trong việc này, phải kể đến tài năng của anh Đỗ Hiệu Kontum. Anh là người luôn miệt mài với công việc; anh kiến tạo nhà thờ Tân Điền và Phương Hòa rộng 14m, dài 30m với một tháp chuông vươn lên 40m. Anh Lê Văn Sỹ Nha Trang giảng hay, giỏi kiến thiết. Anh xây dựng nhà thờ Hoà Do 850 m², 2 nhà thờ ở Đồng Lác, một cái 1600m², cái kia 1000m²; về Ba Ngòi, anh xây nửa nhà thờ 1000m². Còn các loại khác, như nhà xứ, nhà mục vụ, nhà "bà xơ", anh xây tổng cộng 7 cái, mỗi cái 300m². Đó là chưa kể những thứ "râu ria"! Anh Ninh Nha Trang khi ở trường thì học chỉ "tầm tầm", nhưng lúc làm việc là một tay mục vụ sáng chói, "nên" mãi đến nay mới chỉ ở được 2 giáo xứ thành phố Phước Hải và Bắc Thành; tại Bắc Thành, anh xây một khối nhà chữ U 3 tầng 1500m², dùng làm nhà xứ, nhà sinh hoạt, nơi biên tập và điều hành in ấn sách giáo lý cho Giáo phận. Anh Phạm Ngọc Phi là nhân vật trụ cột trong việc xây chứng viện Nha Trang bề thế ngày nay. Thăm chứng viện, sẽ thấy tầm nhìn xa của anh về cơ sở vật chất đào tạo linh mục cho thế kỷ 21.

Bên cạnh việc xây dựng văn hoá đức tin và cơ sở vật chất cho Giáo hội, các anh khác lại đổ dồn hết tâm lực kiến tạo các linh hồn được trao phó. Anh Dương Văn Ngoan, dù sức khoẻ có phần sa sút do nhiều lần giải phẫu thận và mắt, vẫn không từ chối lao nhọc mục vụ và luôn toả rạng niềm vui quên mình. Anh Nguyễn Viết Đình Đà Lạt trong khi tân tạo nhà thờ nhà xứ, vẫn dốc toàn lực xây dựng cộng đoàn Dân Chúa trên 4000 linh hồn ở Tân Thanh. Anh Nguyễn Văn Tiểu nay đang dưỡng bệnh phải "chạy thận" mỗi tuần 3 lần tại bệnh viện Saigon, hậu quả của những năm tháng tiêu hao toàn bộ sức khoẻ cho mục vụ.

Trong các anh đã đổi hướng, nổi bật và thành đạt nhất Khoá Mười là anh Nguyễn Trí Dũng. Anh là một con người đặc biệt, linh động và nhiều sáng tạo. Từ 32 năm nay, anh là Giám đốc Công ty May Xuất Khẩu Hương Mới. Dù anh lập gia đình, nhưng tình cảm đối với mái trường xưa vẫn luôn đậm nét; anh đón tiếp, giúp đỡ và đối xử với anh em như ruột thịt. Anh em luôn nhớ mãi khuôn mặt và biết ơn anh đã thể hiện tình cảm ấy ngay từ những ngày tháng khó khăn vô định nhất sau khi Giáo Hoàng Học Viện bị giải tán.

Sẽ là thiếu sót trầm trọng, nếu không nhắc đến anh Vũ Dư Khánh qua đời cách đây

2 năm tại Canada, anh Nguyễn Mai biệt tin từ năm 1977, anh Lê Văn Pháp tạ thế chỉ vài năm sau 1975 mà nay vẫn chưa tìm thấy nơi chôn xác. Toàn thể anh em Khóá Mười xin thành kính dâng lên anh Khánh và anh Pháp thân yêu nén hương thơm ngát tình bạn hữu, nghĩa đồng liêu; và xin gửi lời chào thăm thân ái anh Mai có lẽ đang vì hoàn cảnh chưa thể liên lạc với mái trường xưa.

Nỗi niềm cuối cùng là tâm tư lắng đọng và não nùng của hai lần chia tay. Những sự kiện cuối tháng 3 năm 1975 đã gây chấn động lớn, rung chuyển toàn bộ đời sống các cha giáo sư, anh em đang học và cả tương lai cơ sở Học viện. Ngày tựu trường ngoại lệ năm ấy, một số anh mới chịu chức được Giám mục gửi lên giúp Học viện theo lời yêu cầu của các cha giáo sư. Chúng tôi gồm có 4 anh Pháp, Mai, Thục, Quỳnh thuộc Khóá Mười và 3 anh Cương, Túy, Thượng thuộc Khóá Chín. Lần họp đầu tiên với Ban Giám đốc để lượng giá tình hình, cha Lacretelle dạy chúng tôi : "Il ne faut pas nous laisser à démolir nous-mêmes". Dù thấy mây đen che ngịt bầu trời, các cha giáo vẫn điềm tĩnh và ân cần đến lớp dạy cả Triết lẫn Thần gồm trên dưới 100 anh em, vẫn linh hướng hằng ngày theo nhịp độ niên học. 7 anh em chúng tôi chưa thực thụ vào việc, nên cùng chung nhau dọn 100 đề cương thi De Universa và viết luận văn cử nhân.

Nhưng tình hình biến chuyển mau lẹ. Chỉ hơn một tháng sau, các cha giáo được lệnh rời khỏi Việt Nam. Thật là một hung tin. Chúng tôi gấp rút viết bài, thi cử riêng với giáo sư hướng dẫn và bắt tay vào việc phục vụ anh em. Trước ngày từ biệt, các cha giáo họp với chúng tôi lần cuối. Suốt đêm đó, các cha giáo luân phiên dâng lễ cho đến sáng, phó dâng tương lai anh em ở lại cho Chúa, đồng thời từ biệt nơi Chúa ngự.

Sau bữa sáng, cha Joseph de Diego Viện trưởng, cha Philippe Gomez Giám học, cha Joseph Krahll Quản lý, cha Ferdinand Lacretelle cựu Linh hướng Thần, cha Paul Deslierres Linh hướng Triết, cha Joseph Ch'en, cha Matthias Ch'en, cha Enrique San Pedro, cha Paul Lachance, cha Louis Leahy, cha Nil Guillemette, cha Champoux tân Linh hướng Thần, thầy Muo làm vườn, thầy Hérold coi xưởng có mặt tại sân Tiền sảnh. Mọi anh em tụ tập đông đủ, lặng thinh, mắt đỏ hoe. Một cảnh não nùng và xúc động xảy ra. Các cha giáo hùng mạnh kia bây giờ đều sụt

sùi nước mắt. Cha Joseph Ch'en khóc lớn tiếng như đám tang mất mẹ. Cha Paul Deslierres ôm hôn bất cứ anh em nào ngài gặp trên đường từ phòng xuống xe. Cha Matthias Ch'en nước mắt đầm đìa, tay cầm khăn trắng, đi lướt qua anh em rồi trốn vào xe vì không chịu nổi cảnh ly biệt sâu thương. Xe chạy. Tất cả anh em về phòng, nặng nề và buồn lặng như vừa đi chôn người thân về.

Các cha ra đi, anh em trong nhà sống với nhau trong tình huynh đệ. Lớp trước đi lớp sau, từng bước tái lập nếp sống học viện với muôn vàn giới hạn của hoàn cảnh mới. Nhưng cuộc sống này cũng chẳng được lâu. Chẳng 2 năm sau, một lệnh khác buộc mọi người phải trở về giáo phận gốc đời ngày "chiêu sinh". Đây quả là nhát búa tạ đình tai, đánh tung tóe anh em phân tán khắp nơi. Ngày ngày, những chuyến xe chở sách vở vật dụng tùy thân ra bến. Chia tay anh em thân yêu. Từ biệt mái trường kỷ niệm. Mỗi người bỗng phải đối diện với một viễn cảnh mới và bất định. Chia tay lần này có thể là vĩnh viễn. Những giọt nước mắt tuôn chảy thành dòng, không cầm được. Chỉ vài tuần lễ, cảnh nhà ấm cúng bỗng trở nên hoang vắng, lạnh lẽo đến rùng mình. Không gian im lìm của đêm khuya vắng lặng càng làm cho những dòng nước mắt kia chảy sâu vào lòng những anh ở lại, tạo nên những đường rãnh sâu hoắm thảng ngày không dễ phai nhòa.

Antôn Dương Quỳnh

KHÓA 10.11: ĐỨC MẸ KHẢI HUYỀN

Xin tồông nhòu cuỉ truøm Ñiẻn. Ngồoỏi ra ñi, ñẻả laỉ cho ñoỏi pho tồoỉng ngồoỏi meỉ boàng con treẻn ñoải Ña Thieẻn, Ña Laỉ, beẻn traủi neủo vạo Thung Luống Tình Yeẻu. Ít laủu sau ngồoỏi ta thỏic hieẻn ngay sau lỏng Ñỏu Meỉ moắt traỉm bỏm vủi con roẻng thaắt lỏn phun ñỏu xỏi xủ. Ngồoỏi ta mủi thi coẻng ôu theỏ kủ 20 nhỏng phỏc thaủo ñỏ saủn tồ gaẻn hai ngỏn naẻm trỏuỏc, trong chỏng 12 cuỏa saủch Khaủi Huyeẻn. Khoẻng heỉn maỏ hoỏ.

Theo daủ gioỉt quyỏ vạong
Veẻ laỉ cao nguyẻn xanh.
Giỏỏa saẻc trỏi thieẻn
than
Chỏit hieẻn hình rỏic rỏ.
Oỏ kủa trang lieắt ñỏ
Aủo chỏi lỏi maết trỏi
Chaẻn dòu aủnh traẻng
ngỏi
Ñỏu moắt vạong sao
saủng.
Baỏ ñỏaỷ ngỏy maỏn
thủng
Chỏo ñỏu nhuỉ khai hoa.
Cỏn laẻm lủi chỏa qua
Noỏi kinh hoaẻng ñỏ roỏ.
Kủa moắt con roẻng ñỏu
Ñẻn baủy ñỏu mỏoỏi
sỏng
Nhỏng con maết trỏi
trỏng
Canh chỏng ngồoỏi phủi
ñỏ
Ñỏi baỏ vỏa sinh ñỏ
Seỏ nuỏt chỏng con baỏ.
Hoaẻng nam vỏa sinh ra
Laỏ mủic ñỏng dónh ngoỏ
Seỏ vung roi teỏ ñỏ
Maỏ chaẻn daết muỏn
daẻn.
Chỏit giỏỏa ñỏm hoẻng
vẻn
Voẻng tay ai nhieẻm laỉ
Chỏa ra boẻng aủ chỏa

Ñỏa leẻn taẻn ngỏi trỏi.
Trang lieắt ñỏ thaủnh thỏi

Tieẻn daẻn vạo sa maẻc.
Roẻng quỏy ñỏoỏi caẻm
tỏu
Queủt moắt goẻc sao trỏi
Toẻng thieẻn sỏu tỏu thỏi
Dỉ gỏm vạo coỏ ñỏ.
Con roẻng vạo beỏ lủ
Bỏ toẻng xỏẻng ñỏat ñẻn
Toẻng laẻnh Micaẻn
Thu gỏm veẻ toẻn thaẻng.
Con roẻng truẻt ñỏi haẻn
Thỏnh soẻng, thỏnh suỏi
reỏ
Ñỏu cuỏn cuỏn ñỏoỏi
theo
Ñỏi cuỏn troỏi saủn phủi.
Ñỏat baắt ngỏo roẻng mủi
Hỏ mieẻng giỏỏa ñỏng
khoẻng
Uỏẻng caẻn heắt doẻng
soẻng
Cho thaủnh thỏi lieắt ñỏ.
Ngỏm thuỏ, con roẻng dỏ
Quay laỉ phỏu sỏn haỏ,
Taẻn coẻng doẻng doỏ ba
Nhỏng ngồoỏi tẻn caỷ
Chỏa.*
Kủa ai ñẻng gaẻn lủ
Chỏit dỏng chaẻn treẻn
ñẻ

*Voã tay haùt ngaøy veà
Möøng con roàng giaõy
cheát.*

TRÂNG THAÁP TÖI

KHÓA 11: HÀNH TRÌNH BỐN MƯƠI NĂM

Khóa 11. Carôlô Hồ Bạc Xái

Khóa 11 chúng tôi được gia nhập gia đình Giáo Hoàng Học Viện vào năm 1968, nghĩa là cách nay 40 năm. Con số 40 mang đầy ý nghĩa trong Thánh Kinh : 40 năm con cháu Giacóp lang thang trong sa mạc, một thời gian huấn luyện để đám người vô tổ chức ấy trở thành dân Chúa trước khi vào Đất hứa ; 40 ngày ngôn sứ Êlia ở trên núi Horeb với Chúa, một thời gian lấy lại can đảm để tiếp tục cuộc chiến đấu dai dẳng với các tư tế đạo thờ Baal được hoàng hậu Giêsabel tích cực hậu thuẫn ; 40 ngày Chúa Giêsu ăn chay cầu nguyện, một thời gian Ngài chuẩn bị để bước vào sứ mạng rao giảng công khai ; 40 ngày Chúa phục sinh ở lại trần gian trước khi về trời, một thời gian bồi dưỡng các tông đồ để Chúa trao Giáo Hội lại cho các ông. Nhìn lại 40 năm qua, chúng tôi thấy hình như thời gian ấy cũng có đầy đủ những ý nghĩa vừa nêu trên.

Khóa 11 chúng tôi có rất nhiều điều đặc biệt, đặc biệt chung cho lớp, và đặc biệt riêng cho bản thân tôi.

1. Điều đặc biệt thứ nhất : bắt đầu bằng một cuộc “vượt qua”

Tháng 9 năm 1968, hai anh em chúng tôi, Matthêu Lê ngọc Bửu và Carôlô Hồ Bạc Xái chuẩn bị lên Giáo Hoàng Học Viện Piô X Đà Lạt Vì chúng tôi là những anh “hai lúa” thuộc giáo phận Cần Thơ, vốn chỉ quen với đồng ruộng miền Tây Nam Bộ, chưa quen đường đi nước bước lên cao nguyên Đà Lạt mộng mơ, nên Anh Lộ đã tận tình dẫn chúng tôi từ Cần Thơ lên Saigon. Lên đó chúng tôi nhập đoàn với Anh Tân (hiện là Giám mục Vĩnh Long), Anh Ngoạn, Anh Thanh “Linô”, Anh Ngoan và một số đàn anh khác.

Con đường Saigon – Đà Lạt gần 300 cây số. Thế mà đoàn chúng tôi phải mất 4 ngày mới “vượt qua” được. Số là lúc đó vừa sau biến cố Tết Mậu Thân 68. Có nhiều đoạn đường không an ninh, một số đoạn lại bị hư và lính Đại Hàn đang sửa chữa. Cho nên chúng tôi chỉ đi xe được khoảng 50 cây số thì gặp đường xấu. Có khúc phải rẽ vào rừng cao su. Có nhiều khúc phải bỏ xe đi bộ. Nhiều khi đường lầy lội nên phải chia từng hai người lấy một khúc tre máng hành lý lên để gánh. Chiều ngày đầu tiên chỉ đến được tới Phú Lâm và xin ngủ qua đêm ở nhà thờ. Đêm thứ hai phải xin ngủ đêm tại nhà thờ Phương Lâm. Đêm thứ ba ngủ nhà thờ Bảo Lộc. Khi lên tới Đà Lạt thì anh em đã nhập học được 3 ngày rồi. Vì đã trải qua 3 ngày

“vượt qua” hết sức vất vả, nên khi tới Giáo Hoàng Học Viện, tôi thực sự cảm thấy như mình đến được Đất Hứa rồi vậy !

Anh Tân và Anh Lộ hướng dẫn hai anh em chúng tôi đi chào Cha Viện trưởng Raviolo và một số Cha giáo khác. Các Anh còn giúp chúng tôi lãnh mền, drap, gối... và đưa chúng tôi đến “cửa hàng” của Thầy Muo để mua sắm tập, viết, giấy, phong thư v.v. Những bước đầu thật vất vả, nhưng cũng đầy tình nghĩa đàn anh dành cho đàn em.

Khóa 11 chúng tôi gồm 28 anh em từ 14 giáo phận miền Trung và miền Nam Việt Nam. Tôi chỉ quen được ba anh đã từng học chung tại Tiểu chủng viện Têrêxa Long Xuyên là Anh Chu, Anh Hùng và Anh Tại. Nhìn những anh em khác, tôi thấy ai cũng “thông minh sáng láng”, nhất là những anh thuộc giáo phận Kontum, Huế và Nha Trang đã theo học chương trình Pháp (Thức, Thanh, Khoa, Hoa, Phúc v.v.). Nghe họ nói tiếng Tây như gió, tôi bái phục sát đất luôn.

Ngày chính thức khai giảng năm học, Cha giáo Leahy thuyết trình đề tài “Vision du monde de Teillard de Chardin”. Nghe mà như vệt nghe sấm ! Kỳ văn nghệ dịp lễ Giáng Sinh, vở tuồng chủ lực cũng bằng tiếng Tây, “Le capitaine courageux”. Xem mà có hiểu được bao nhiêu đâu !

2. Điều đặc biệt thứ hai là thay đổi chương trình học

Khóa 11 là khóa đầu tiên bước vào chương trình đổi mới của GHHV. Trước đó có 1 năm dự bị, 3 năm triết, rồi đi giúp xứ và trở về học tiếp 4 năm Thần học. Tới khóa chúng tôi thì thay đổi : chỉ còn 1 năm dự bị, 2 năm triết, năm 1 Thần học, rồi giúp xứ và trở về học 4 năm Thần còn lại. Vì sự thay đổi này nên một số anh hai khóa trước mà theo chương trình riêng của giáo phận phải giúp xứ 2 năm khi trở về đã rơi xuống khóa chúng tôi (các anh Tảo, Mễn, Hoàng đình Mai, Võ tá Khánh...). Tội nghiệp cho những anh này vì vừa phải học Triết 3 năm, vừa giúp xứ 2 năm và trở về lại phải theo chương trình thần học 5 năm nữa.

3. Điều đặc biệt thứ ba : Học Đại học

Kể từ khóa chúng tôi, các Đức Cha đồng ý cho các chủng sinh khoa triết được ghi danh học thêm Phân Khoa Triết học của Viện Đại Học Đà Lạt. Thế là mỗi tuần vài ngày chúng tôi sang Viện Đại học Thụ Nhân, làm quen với những khu nhà và các phòng học mang những cái tên đầy ý nghĩa như Năng Tĩnh, Hội Hữu... Dạo bước trên những con đường quanh co dưới những hàng thông thơ mộng đến các ký túc xá Bình Minh, Kiêm Ái...

4. Lãnh các Tác vụ

Khóa 11 chúng tôi là khóa thứ hai tiến chức theo chương trình đổi mới của Công đồng Vaticanô II. Trước đó các chủng sinh thần học sẽ lần lượt được chịu chức cắt tóc, rồi chức một, chức hai, ba, tư, sau đó là chức năm (phụ phó tế), chức sáu (phó tế) và linh mục. Nhưng từ khóa 10, Giáo Hội bỏ các chức nhỏ, thay vào đó là các tác vụ Đọc sách, Giúp lễ, nghi thức Dấn thân, rồi Phó tế và Linh mục.

Năm Thần học 2, tôi làm trưởng lớp. Để chuẩn bị tác vụ Đọc sách, tôi xin anh Oanh Sông Lam sáng tác một bản thánh ca, và anh đã làm. Đó chính là “nguồn gốc lịch sử” của bài “Biết lấy gì cảm mến”. Năm sau anh còn sáng tác thêm bài “Từ bây giờ cho đến ngàn thu” cho dịp anh em lãnh tác vụ Giúp lễ. Cả hai bài này đều nổi tiếng và được hát phổ biến cho đến ngày nay.

5. Các chức thánh

Từ đầu bài tới đây, anh em đã thấy khóa 11 chúng tôi có nhiều điều đặc biệt. Nhưng chưa hết đâu. Còn một điều đặc biệt nữa có ảnh hưởng đến việc chịu chức thánh của chúng tôi. Năm học 1975-1976 là năm thần học cuối cùng của chúng tôi. Nhưng năm này có biến cố 30 tháng 4, 1975. Rời Đalat di tản vào Saigon. Một số anh em di tản luôn ra nước ngoài. Việc học bị dang dở, việc tiến chức cũng dở dang. Sau khi tạm ngưng một thời gian, GHHV hoạt động lại. Nhưng một số anh em đã được giám mục giữ lại ở giáo phận. Đa số anh em trở về Đalat, nhưng chủ yếu là lo học cho xong chương trình. Còn việc chịu chức thì giám mục sẽ quyết định tùy hoàn cảnh.

Bởi thế trong lớp tôi, một số anh em lãnh chức phó tế và linh mục ở giáo phận nhà, một số khác được giám mục phong chức sớm. Phần 2 anh em Cần Thơ chúng tôi thì khi hầu hết anh em đã làm Phó Tế và Linh mục, chúng tôi vẫn còn là “giáo dân quèn”, mỗi ngày đi giúp lễ cho anh em trong lớp. Mãi đến ngày 1-1-1976 hai anh em chúng tôi mới được chịu chức Phó Tế. Sau đó trở về giáo phận. Và ngày 8-8-1976 chúng tôi được chịu chức Linh mục. Tuy chậm trễ hơn nhiều anh em khác, nhưng ngay sau khi làm linh mục, chúng tôi có thể làm việc mục vụ liền, bởi chúng tôi đã có sẵn hộ khẩu. Còn một vài anh em khác, như Luận, Khánh, Đông, Thanh “đỏ” v.v. chịu chức linh mục rồi mà không thể về địa phận, vẫn phải ở lại Đalat tạm trú ở nhà các Cha Don Bosco. Thật đúng như lời Chúa đã nói : “Kẻ sau hết trở nên trước hết, và kẻ trước hết trở nên sau hết”.

6. “Les anciens de St Cyr”

Trước khi kết thúc thời gian ở GHHV, K11 còn làm một việc đặc biệt nữa.

Hẳn anh em còn nhớ, hồi đó mỗi khi được thông báo có chiếu xinê thì chúng ta rất vui mừng. Có một bộ phim rất hay mang tựa đề “Les anciens de St Cyr”. Phim kể chuyện các học sinh trường St Cyr trước ngày ra trường mỗi người ghi tên

mình và một vài dòng lưu niệm vào một mảnh giấy nhỏ. Tất cả các mảnh giấy của cả lớp được cho vào một cái chai, đem chôn ở một góc vườn. Rồi nhiều năm sau trong một cuộc họp mặt cựu học sinh, cả lớp chạy đến góc vườn ấy moi cái chai lên và đọc lại những dòng chữ mà mỗi người đã ghi. Rất cảm động.

Trước khi rời trường, lớp chúng tôi cũng bắt chước làm như thế. Chúng tôi mỗi người viết một mảnh giấy bỏ vào một cái chai và đã chôn cái chai kỷ niệm giữa hai ngôi mộ của Cha Antôn Drexel và Gioan Motte. Chúng tôi đã giao ước rằng khi nào có một anh trong lớp được làm Giám mục thì cả lớp sẽ về moi cái chai kỷ niệm ấy lên. Đến nay, cái chai vẫn còn nằm im bên cạnh hai cha giáo đáng kính. Không biết tới bao giờ mới được moi lên...

Thời gian trôi đi nhanh quá ! Mới đây mà đã 40 năm rồi ! Cuộc hành trình 40 năm của Khóa 11 chúng tôi bắt đầu với những bước chập chững ở Giáo Hoàng Học Viện Piô X. Khi đó chúng tôi vẫn còn nhớ cử hành cử tử của Ai Cập thế gian, vẫn còn e ngại trước những khó khăn gian khổ của việc đào tạo... Nhưng rồi với ơn Chúa, với lòng tận tụy của các bậc ân sư, và với tình huynh đệ trợ lực của các anh em cùng trường cùng lớp... dần dần chúng tôi đã trưởng thành hơn. Chúng tôi đã tới được núi Sinai, được kết giao ước với Chúa, được Ngài trao sứ mạng và sai đi. Giờ đây anh em chúng tôi mỗi người một ngã đang hăng say làm việc trên khắp cánh đồng truyền giáo ở quê hương Việt Nam và cả ở hải ngoại nữa. Nhưng dù ở đâu, lòng trí chúng tôi không bao giờ quên được mái trường ấm cúng Piô X. Chính tại nơi đó chúng tôi đã được đào tạo, được uốn nắn và được trang bị những hàng trang cần thiết cho sứ mạng ngày hôm nay. Xin chân thành cảm ơn Chúa, cảm ơn các Cha giáo kính yêu và cảm ơn tất cả các anh em cùng trường cùng lớp.

Khóa 12: Nhớ về Các Cha Giáo và Học Viện Pio X

Kỷ vật của cha San Pedro.

Trong bài viết về ý nghĩa của khẩu hiệu “tình thương và sự sống”, Đức Cha Cosma Đạt có nhắc đến bài học Kinh Thánh của cha San Pedro. Sau khi đọc bài này mình đã nhớ đến cha giáo rất nhiều, vì mình cũng đã từng “cộng tác” với ngài trong việc vẽ bản đồ chuẩn bị cho các giờ lớp Kinh Thánh Cựu Ước, nhất là nhớ đến một câu chuyện mà mình đã kể lại cho một số anh em, nhưng cho đến nay chuyện này chưa thấy có trong bất cứ trên một bài viết nào nói về ngài. Vì vậy, mình xin kể lại đây để anh em cùng nhớ đến tâm tình của một bậc thầy với muôn vàn kính yêu.

Vào mùa hè năm 1982 mình qua thăm Hoa Kỳ lần đầu tiên và tìm đến thăm ngài tại Miami, Florida. Lúc bấy giờ ngài đang dạy học và làm tuyên úy cho cộng đoàn người tỵ nạn Cuba ở trong vùng. Qua những lời chào hỏi thân tình giữa thầy trò, mình hỏi ngài:

- *Cha có nhớ Việt Nam không?*
- *Nhớ lắm chứ - ngài trả lời.*

Rồi ngài bảo mình đợi ngài một chút và đi vào phòng bên cạnh. Một lát sau ngài trở ra, trong tay cầm một gói nylon nhỏ đặt trên bàn và nói:

- *Như thế này thì làm sao gọi là không nhớ!*

Ngài vừa mở gói nylon ấy cách trân trọng vừa giải bày:

- *Cha đã muốn dâng hiến cuộc đời của cha cho Việt Nam, nhưng vì hoàn cảnh cha không thể tiếp tục ở lại được, nên cha muốn mang theo nắm đất mà cha đã lấy từ vườn Giáo Hoàng Học Viện và gói vào trong lá cờ này dấu vào thắt lưng khi lên máy bay. Đi đâu cha cũng mang nó theo để nhớ đến Việt Nam.*

Những điều ngài nói làm mình nhớ lại những giờ phút giả từ của các cha giáo vào chiều ngày hôm ấy tại Học Viện. Khi kể lại buổi “làm việc” với nhà nước, cha San Pedro, cha Krahl đã giới thiệu mình là những người thuộc thế giới cộng sản, để xin ở lại Việt Nam, nhưng “được” nhà nước trả lời rằng: “Mặc dù các ông là những người thuộc các nước xã hội chủ nghĩa, nhưng các ông đã được chính phủ trước cấp phép vào Việt Nam, thì bây giờ các ông cũng phải trở về nước. Chẳng nào có phép của chính quyền cách mạng các ông mới được trở lại”. Thế là các ngài đã phải ra đi sau khi thi hành sứ mạng của mình như “những người tội tử vô dụng” mà các ngài đã chia sẻ với các học viên ở lại. Chắc chắn rằng mỗi vị đều mang theo nhiều kỷ niệm trong thời gian phục vụ ở Việt Nam, nhưng mình không ngờ cha giáo San Pedro đã có sáng kiến mang theo kỷ vật đầy ý nghĩa ấy. Và rồi, với thời gian, các ngài cũng đã lần lượt ra đi về quê hương vĩnh cửu, không còn cơ hội trở lại Việt Nam, nhưng các ngài đã để lại bao dấu ấn cho mỗi người chúng ta và hẹn tái ngộ với các ngài trên thiên quốc.

Tháng 4 năm 1992, trở lại Việt Nam vào dịp bà cố mình mất tại giáo xứ Quảng Thuận, Phan Rang, mình đã nhờ “cụ sáu Linh” chở bằng chiếc xe Honda 70 của cụ lên Đà Lạt thăm lại Giáo Hoàng Học Viện và phần mộ của hai cha giáo mà mình đã được vinh dự cùng anh em gánh trên vai trong nghi lễ tiễn đưa xuống nơi an nghỉ.

Sau 16 năm mình mới có dịp trở lại thăm ngôi trường cũ đã bị đổi chủ

mới làm nơi ở cho những nhân viên nhà nguyện tử lực và gia đình của họ. Nhìn lên không còn thấy thánh giá trên nhà thư viện, nhìn vào nhà nguyện cửa chính bị khóa chặt bởi vòng dây xích, bước lên tầng trên không còn thấy tượng Thánh Tâm Chúa trên bục, các hành lang không ai quét dọn, áo quần phơi đầy khắp nơi, và từ sân thượng nhìn xuống nhà các cha giáo và nhà bếp hoang vắng không một bóng người, lòng mình cảm thấy xót xa và đau đớn như vừa mất đi một cái gì thân thương nhất.

Một ước mơ

Khi đọc bài phỏng vấn của anh Trần Văn cảnh với “cụ sáu Linh” về dự án thành lập một Đại Chung Viện cho toàn quốc, mình cũng có một ước mơ và ước mơ này mình đã trình bày cho một số vị hữu trách nhiều năm trước đây.

Sau chuyến viếng thăm lần đầu ấy, thì vào năm sau, tức là năm 1993, mình trở lại thăm Việt nam cùng với một Đức Ông người Ý và đã vào thăm Học Viện cũng như phần mộ của hai cha giáo. Trong khi quay một vài hình ảnh thì bị một nhân viên chặn lại làm khó dễ, nhưng sau khi nghe trình bày thì nhân viên ấy cảm thông cho phép tiếp tục ghi hình và nhắc nhở mình đừng mang những hình ảnh ấy lên báo chí để tuyên truyền nhằm bôi xấu họ.

Chính nhân viên ấy đã nói rằng: “Khi mới vào tiếp thu Học Viện, chúng tôi thấy nó như một thiên đường trần gian, nhưng sau mười mấy năm tình trạng nhà cửa đã bị hư hỏng như thế này, chúng tôi rất thấy xấu hổ”. Và anh ta cũng cho biết dự tính của cơ quan là chia lô đất phía sau nhà bếp và đằng trước từ nhà các cha giáo dọc theo phần mộ cho đến đường đồi cù, để làm nhà cho gia đình của các nhân viên.

Biết được tin này, mình đã cùng Đức Ông người Ý ấy về gặp Đức Cha Nhật, lúc bấy giờ là chủ tịch HĐGM/VN, để trình bày và đề nghị với ngài lên tiếng đòi lại cơ sở GHHV, để làm nơi đào tạo linh mục như trước đây, vì lúc bấy giờ xem ra bầu khí tôn giáo đã có vẻ cởi mở hơn và một số linh mục tu sĩ đang được chuẩn bị để đi du học. Quả thực, sau lần họp năm ấy và những năm kế tiếp của HĐGM đều có những kiến nghị lên nhà nước xin trả lại một số cơ sở của Giáo Hội, trong đó có GHHV.

Chắc chắn rằng các Giám Mục cũng đã có kế hoạch của các ngài về những cơ sở mà các ngài muốn đòi lại và mục tiêu sử dụng những cơ sở ấy, nhưng vì trùng hợp với những gì mình đã nghĩ đến và đề nghị với một số vị, nên lòng mình cảm thấy vui và *ước mơ* một ngày nào đó trở thành hiện thực để Giáo Hội Việt Nam có được một nơi đào tạo linh mục cho toàn quốc. Thật sự

từ lâu nay nhiều lần mình vẫn mơ thấy trở về lại mái trường xưa với anh em và các cha giáo thân thương.

Ước gì giấc mơ ấy sớm trở thành hiện thực để góp phần xây dựng một Giáo Hội Việt Nam ngày càng vững mạnh hơn!

Treviso, ngày nhà giáo ở Việt Nam, 20.11.2008

Agostino Nguyễn Văn Dụ

Tiện đây, xin ghi lại câu phỏng vấn của anh Cảnh từ Vietcatholic news agency:

Anh Trần Văn Cảnh hỏi: “Năm 2008 này là năm Giáo Hoàng Học Viện Piô X Đà Lạt kỷ niệm 50 năm thành lập (1958-2008). Nhưng Giáo Hoàng Học Viện đã đóng cửa từ 33 năm nay, 1975-2008. Theo Đức Cha, có cần phải có một dự án lập một Đại Chung Viện có tầm vóc quốc gia và quốc tế, kiểu Giáo Hoàng Học Viện chăng ?

Đức cha Giuse Nguyễn Chí Linh : GHHV tái hoạt động, đó là ý nghĩ mà bất kỳ cựu học viên nào cũng canh cánh bên lòng nhân dịp kỷ niệm 50 năm thành lập. Canh cánh bên lòng không phải chỉ vì đó là nơi ghi lại bao kỷ niệm thân thương nhưng còn vì một học viện như thế rất hữu ích cho Giáo Hội Việt Nam. Không những chỉ có lợi cho Giáo Hội mà còn nâng cao uy tín của đất nước Việt Nam, theo nghĩa VN là quốc gia có học viện tầm cỡ quốc tế”.

Riese, quê hương của Đức Giáo Hoàng Piô X

Một điều không bao giờ mình nghĩ đến trước đây là được định cư ngay trong giáo phận Treviso, gần Riese, nơi Đức Giáo Hoàng Pio X sinh ra và lớn lên và bây giờ được gọi thêm tên của Ngài nữa là Riese Pio X.

Đã hơn 28 năm mình đến sống tại giáo phận này cùng với một số đồng bào tỵ nạn Việt Nam. Nhờ vậy mình đã nhiều lần đưa các Hồng Y, Giám Mục Việt

Nam, nhất là các cựu học viên đến thăm ngôi nhà của ngài, nơi còn lưu giữ bao dấu ấn của Đức Piô X từ thời thơ ấu cho đến lúc ngài làm Hồng Y, từ nhà bếp với bàn ăn cùng lò sưởi bên cạnh cho

đến phòng ở của cha mẹ ngài, nơi còn chiếc giường ngài được sinh ra, phòng ngủ bên cạnh của chị em ngài và phòng dành riêng cho ngài mỗi lần về thăm mẹ khi đã làm giám mục. Và từ khi ngài được Giáo Hội tôn phong làm hiển thánh thì có thêm một viện bảo tàng ở đằng sau ngôi nhà cổ này.

Trong số các cựu học viên đến thăm, đặc biệt mình nhớ đến anh Giuse Vương Văn Điền, người đã ghi những giòng kỷ niệm khi vào thăm nhà của Vị Thánh Giáo Hoàng, trong trang nhật ký đó anh đã nhớ đến công ơn của các cha giáo, nhớ đến từng anh em cựu học viên, còn sống hay đã qua đời, đã làm linh mục hay đã trở về với cuộc sống gia đình, nhất là những anh em đang làm việc trong những điều kiện khó khăn lúc bấy giờ tại quê nhà.

Chiếc giường nơi Đức Pio X sinh ra (Tuyến, Đông Năng, Dụ)

viếng thăm và quỳ gối cầu nguyện bên chiếc giường này.

Đến bây giờ đã có khá nhiều cựu học viên đến viếng thăm Riese: Các Đức Cha Lê Văn Hồng, Nguyễn Huy Chương, Nguyễn Chí Linh, Tri Bửu Thiên, Hoàng Văn Đạt, Đức Ông Trần văn Khả, các cha Vương Văn Điền, Lê Thanh Hoàng, Trần Thanh Phong, Nguyễn Văn Tính, Nguyễn Huy Tưởng, Trần Tử Năng, Nguyễn Văn Thanh (Vây), Lê Đạo Luận, Bùi Thượng Lưu, Đặng Thanh Minh, Nguyễn Văn Tuyến, Nguyễn Văn Chánh, Nguyễn Văn Đông, Phạm Ngọc Phi, Nguyễn Chí Cần, Vũ Phan Long, Nguyễn Năng, Nguyễn Văn Khôi, Nguyễn Văn Thường, Nguyễn Văn Mạnh, và gia đình anh Lê Công Đồng, vợ chồng anh Nguyễn Hữu Nghĩa và anh Nguyễn Văn Hải tiến sĩ, ...

Trụ sở của mình tại Treviso luôn sẵn sàng tiếp đón những anh em khác muốn đến để cùng đi thăm ngôi nhà của Vị Thánh Bốn Mạng của Học Viện chúng ta:

Centro Pastorale Vietnamita
Via Fratelli Bianchin, 25
31038 Postioma – Treviso
Italia
e-mail: anguyen@libero.it

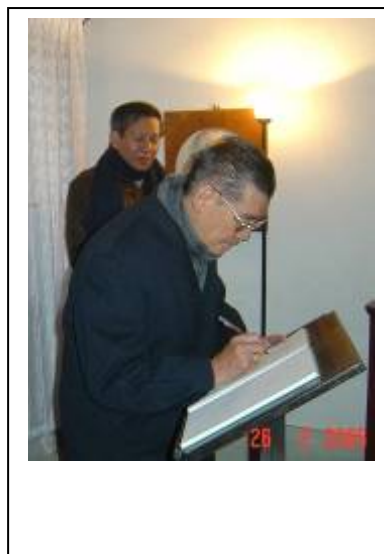
Rất tiếc mình chưa vào viện bảo tàng của quận để xin photocopy, chụp lại những giòng chữ của anh Điền, nhưng sau đi Việt Nam về mình sẽ tìm lại để nhớ đến người anh em đã ra đi trước chúng ta và đã nhớ đến chúng ta.

Năm 1985, năm kỷ niệm 150 năm Đức Piô sinh ra, chính Đức Giáo Hoàng Gioan Phaolô II cũng đã đến

Agostino Nguyễn Văn Dụ

ĐHY G.B. Phạm Minh Mẫn viết lưu niệm khi viếng thăm nhà của Đức Piô X tại Riese và đứng trước nhà của Đức Pio X cùng với ông bà thị trưởng đến tiếp đón ngài.

Bức tượng được đặt giữa ngã ba đường với hình ảnh cậu bé Giuse Sarto mang giày trên vai và đi bộ 7 cây số từ nhà tới trường học gần thị trấn Castelfranco Veneto.

Thầy Tôi

Thương mến về các cha giáo sư
Của GHHV Đà Lạt ngày xưa

Thầy tôi tuổi hạc đã cao
Năm tôi nhập học, thầy hao gầy nhiều
Thế nhưng thầy vẫn sớm chiều
Miệt mài giảng dạy, dắt dìu bảo ban
Lòng thầy mở rộng chứa chan
Như ôm hết cả Việt Nam vào lòng

*

* *

Học trò thầy thật là đông
Bao gồm cả Bắc, Nam, Trung một nhà
Ngày ngày học tập vui ca
Mong sao không phụ ơn cha, công thầy

*

* *

Thế rồi cuộc sống đổi thay
Anh em ly tán, trò, thầy xa nhau
Trường xưa đổi chủ thay màu
Như ong vỡ tổ, đốn đau, ngậm ngùi

*

* *

Thời gian vẫn lạnh lùng trôi
Quê cha, đất khách, đôi nơi mong chờ
Một ngày sum họp như mơ
Bên thầy lại được những giờ học vui

*

* *

Tin đi, tin lại bồi hồi
Mừng rằng thầy vẫn an vui tuổi già
Học trò thương mến gần xa
Vẫn ôn chuyện cũ, thiết tha nhớ thầy

*

* *

Bỗng đâu tin báo một ngày
Thầy lâm bệnh nặng, thân gầy thóp thoi
Âm thầm từ giã cõi đời
Học trò khắp chốn khôn nguôi ưu phiền

*

* *

Thương thầy
Thấp nén hương, nguyện
Lời thầy quyết giữ
Một niềm tri ân

ĐÀ LẠT XƯA

Về Đà Lạt yêu dấu

Nhớ về Đà Lạt ngày xưa
Suối Vàng chân ai in dấu
Trại Hàm mật ngon quý báu
Bích câu hoa lá thay mùa

*

* *

Cam Ly quyến rũ người xa
Nhớ chiều nào Đatanla
Thác Prenn vẫn còn soi bóng
Đêm rừng uống ánh trăng ca

*

* *

Sánh vai bên Hồ Than Thở
Khóc cho tình đã ly xa
Rừng Ái Ân xưa vẫn nhớ
Người ơi! Người ơi! Gougah

*

* *

Đôi Cù đón bước chân ai
Lang Biang huyền hoặc, u hoài
Đa Nhim chiều xưa nhạt nắng
Lạc Dương mê đắm hình hài

*

* *

Đa Thiện đôi xưa, em ơi
Nhớ nàng sơn nữ lả lơi
La Ba hương rừng ngây ngất
Mê hoặc lòng trai đôi mươi

P.Đan Hà

Tri Ân

(Riêng tặng các vị Tân Linh Mục)

Ngày đầu tiên bước chân lên bàn thánh
Hai tay thơm dâng ngát đóa mộng đời
Và từ đây, thân hiến trọn cho NGƯỜI
Xin được nhận tin yêu làm lẽ sống

*

* *

Lời thề này
Xin ngàn đời minh chứng
Dạ trung thành
Xin bền với tháng năm
Dù thời gian có biến đổi, thăng trầm
Hay cuộc sống với trăm ngàn cay đắng

*

* *

Thâm tạ ân sư thánh ngày lo lắng
Đã dày công dạy dỗ nên người

*

* *

Công ơn phụ mẫu như biển, như trời
Đã gây dựng cho thân hèn vươn tới

*

* *

Tri ân bạn bè, xa gần, sớm tối
Đã nguyện cầu, đã chia sẻ, đỡ nâng

*

* *

Nguyện một đời tri kỷ tình thâm
Luôn sáng mãi như trăng sao vằng vặc

P.Đan Hà

Nguồn Sống

Mẹ cho con đời sống
Từ ngày mới dựng thai
Và vóc dáng, hình hài
Thuở dạy thì, khôn lớn

*

* *

Mẹ cho con tiếng nói
Tiếng Quê Hương ngọt ngào
Lời ru mềm ca dao
Ngát thơm hồn sông núi

*

* *

Mẹ cho con nụ cười
Bao dung tựa đất trời
Biết thứ tha chia sẻ
Không phản bội giống nòi

*

* *

Mẹ cho con nguồn vui
Luôn lạc quan yêu đời
Dù đắng cay túi nhục
Vẫn vươn lên làm người

*

* *

Mẹ dạy con biết khóc
Khi nước mắt nhà tan
Nói gương xưa Phù Đổng
Vươn vai diệt bạo tàn

*

* *

Mẹ cho con tình yêu
Tình nhân loại chất chiu
Tình Quê Hương triu mến
Nghĩa ruột thịt, đồng bào

*

* *

Nay Mẹ xa rồi
Mẹ Việt Nam ơi!
Lời Mẹ, con ghi nhớ
“Sống sao cho nên người”

S. 08-3-1998

P.Đan Hà

Ghi chú: Đan Hà là cựu học viên GHHVDL, Khóa 12, NK 1969-1970, dòng CM

PHUÙT GIAÂY HOAØI NIEÀM

Vào hạ tuần tháng tám năm 1970, những chú tiểu mười tám đôi mươi với gương mặt rạng rỡ, ánh mắt ngơ ngác nhưng ẩn tiềm một niềm kiêu hãnh, cố mở tròn xoe đôi mắt để khám phá khung cảnh mới lạ nhưng không kém phần nên thơ quyến rũ của Giáo Hoàng Học Viện Piô X Đà Lạt. Chút kiêu hãnh ấy đến từ sự chọn lựa của Ban Giám đốc Tiểu chủng viện: chỉ hai chủng sinh của mỗi giáo phận được lên GHHV mà thôi. Không cần một cặp mắt sắc xảo, người ta cũng sẽ dễ dàng nhận ra đâu là “MA MỚI”. Ma mới chào ma mới. Tay bắt mặt mừng. Hỏi nhau tên tuổi, gốc gác giáo phận. Ngày đó, không ai trong chúng ta biết mình thuộc khóa mấy. Mà cũng chẳng ai quan tâm đến vấn đề này. Chúng ta chỉ biết mình là những chú tiểu mới ra lò, sắp được dự nghi thức lãnh nhận áo “Chùng thâm” và được vào sổ các “THẦY GHHV”. Niềm hạnh phúc trào dâng trong chúng tôi chính là được đặt chân đến GHHV, một mơ ước không phải ai cũng có được.

Rồi vài tuần lễ trôi qua, chúng tôi bắt đầu nhận diện được nhau, nhớ tên nhau và ghi nhận xuất xứ giáo phận của nhau. Lớp chúng tôi gồm 28 thành viên thuộc 14 giáo phận. Trong những ngày đầu tìm hiểu này, một biến cố làm chúng tôi không khỏi lo âu: Thầy Nê thuộc giáo phận Mỹ Tho đã gấp rút thu xếp hành lý, khăn gói rời khỏi GHHV. Sao mà chuyển hướng đột ngột thế ??? Nếu muốn chuyển hướng, có lẽ nên quyết định trước khi lên Đà Lạt chứ ??? Nếu thầy Nê không tự quyết định thì cha nào mà làm linh hướng cho thầy giỏi vậy ??? Các bạn ai cũng xôn xao. Hóa ra, thầy Nê được gọi về giáo phận để tiếp tục học. Thầy không được học GHHV chỉ vì thầy rất tú tài toàn phần. Từ đó, sĩ số lớp chúng tôi là 27 người. Viết đến đây, những tên tuổi của khóa học năm xưa hiện về rõ mồn một trong ký ức: Chuẩn, Doan, Duy, Đạo, Định, Đức, Hải (Mic), Hải (Pet), Hiền, Hương, Khôi, Linh, Năng, Ninh, Nghĩa, Phán, Phượng, Sơn, Thạc, Thanh (Paul), Thanh (Roch), Thắng, Thuấn, Thuyết, Tiên, Trường, Tùng. Thêm 03 thầy Dòng Tên (externes) gồm Đạt, Kiên, Tình; 04 thầy từ Đại chủng viện Đà Lạt (externes): Bích, Đức (Mập), Hóa, Truyền.

Cùng với Thánh Danh, gương mặt và những kỷ niệm cũng ùa về trong tâm khảm. Tuổi trung bình của lớp chúng tôi lúc đó là 20,21. Một vài bạn 22. Có một bạn trẻ nhất là 18. Bảng Thánh Danh được sắp đặt theo mẫu tự. Bắt đầu vần C với tên **Chuẩn**. Người phương phi đạo mạo, cao to, mái tóc bông bênh, gương mặt lúc nào cũng đỏ lên như đã thấm vài xị. Chàng có vẻ đứng tuổi hơn các bạn. Sinh năm

1948 mà lị ! Tiếng Pháp lưu loát nên được chỉ định làm lớp trưởng. Sau biến cố năm 75, chàng tậu được 9 năm thể nghiệm nhà lao vì tội bao che CHA THẦY. Thiên Chúa trả công bội hậu bằng cách ban cho thầy một Eva tươi đẹp, trẻ hơn thầy một con giáp. Lúc này gia đình thầy hạnh phúc với ba ái nữ, an cư tại giáo xứ Kitô Vua, Xuân Lộc. Thầy cũng rất năng nổ trong hoạt động tông đồ với chức danh thư ký Khôi Bình Việt Nam. Bác **Doan**, với cặp kính gọng đen, đạo mạo như một cụ non. Không oan sai chút nào khi bác chết danh là “Cha già Doan”. Kẻ hèn này được hân hạnh dùng cơm tối với cha già vào trung tuần tháng 5 vừa qua tại Virginia. Cũng giọng nói trầm trầm như ngày nào, cha già khoe đã có hai mụn con còn đỏ hỏn. Anh **Duy** tốt bụng nhưng phải cái tội hơi gàn. Chơi bóng đá vào hạng khá. Sau giải phóng anh đậu chức CHA, được thử lửa trong một xứ đạo miền quê khỉ ho cò gáy nên phải ngoại giao bằng ba xì đế. Khi bao tử nổi loạn, anh được chuyển về làm chánh xứ Vinh-sơn, kênh A2 Caisấn. Đã cất xong nhà thờ khang trang. Mời các bạn đồng môn đến thăm cảnh. Anh **Đạo** nhà ta lúc nào cũng nghiêm trang, kỷ luật chín chắn. Rất thuộc lòng những chuyện tiểu lâm để phụ thêm ý tưởng bài giảng cho miệt vườn. Anh thân ái với mọi người, trừ việc xuyên tạc con đường truyền bá Phúc âm của anh. Anh không “DỰ” ai theo đạo anh bao giờ. Nói tầm bậy coi chừng vỡ...mặt. Hiện anh đang quản nhiệm một họ đạo đông nhất giáo phận Long Xuyên: Bò Ót. Anh đang học xì dầu với việc xây cất ngôi thánh đường mới vĩ đại. Bác **Định** nhà ta tuy không được quảng đại về chiều cao, nhưng được cái sáng dạ và cần mẫn hơn người, sớm tỏ ra phong cách lãnh đạo. Anh em bèn xưng tụng bác là ĐỨC THẦY. Các bạn cùng lớp ai cũng tiên đoán tướng đức thầy sau này sẽ làm vítvô. Trước mắt là bác đảm nhiệm chức doyen triết học. Hiện nay bác đang có một “good job” trong department of defence. USA. Hai con gái rượu của bác đang tuổi cập kê. Ngôi nhà của bác thật khang trang tọa lạc tại Virginia. Anh **Đức** nhà ta thân ái, dễ chịu, cuộc sống khá bình thản, không sôi nổi với một chút khép kín. Anh rất thích bóng đá, bóng rổ. Anh đã đổ cụ và thỉnh thoảng có về Việt nam, nhưng chưa thấy công khai hóa với anh em lần nào. Hãy đợi đấy ! Nói đến Mic (=MIG) **Hải** thì y như là có “vũ bão”. Vì tôn trọng tuổi tác và cặp kính cận gọng đen đánh liên giây thun của anh (sợ rớt, nhất là khi đá bóng) mà một số anh em gọi anh là cha già Hải. Cha già tốt bụng nhưng mặt mày đỏ gay và bậm trợn như Trương Phi. Cha già đi tới đâu thì đường điện phụt sáng tới đấy. Nhưng ở đời, bóng tối đi kèm với ánh sáng. Trong bóng tối người ta dò dẫm như bị “MÙ”. Chữ này tối kỵ đối với cha già. Ngay cả chữ này phát âm theo giọng Phú Lăng Sa”MIÊU” (Hải miều) cũng không được. Ai không tin thì cứ hỏi kinh nghiệm nơi cha anh Đoàn Sĩ Thực sẽ rõ. Cha già đã đổ cụ và rất mê làm việc tông đồ cho người Thượng. Một hình ảnh tương phản với cha già đó là Bét **Hải** (Pet). Chú Hải tươi trẻ, đẹp trai, năng động, có khiếu về ngoại ngữ. Chú nói tiếng Anh như gió và thông thạo hết mọi lý lẽ trên đời. Lại thêm cái tội là lúc nào chú cũng dùng

phương pháp “Thậm xưng” để diễn tả vấn đề, nên chú bị chết danh “dóc-tơ”, dịch ra tiếng Pháp là docteur.”Hải tiến sĩ”. Hiện chú vẫn còn độc thân và rất thân thiện với môi trường Kangaroo. Anh **Hiền** nhà ta tính tình nam bộ rặc, dễ chơi và dễ tiếp xúc. Anh cũng không cạnh tranh nổi với chiều cao khiêm tốn của đức thầy Định. Tuy vậy anh lại có khiếu sáng tác và đạo diễn kịch nghệ. Anh đã đổ cụ, làm việc năng nổ. Nhưng cơn bệnh chàm khó chữa là một dịp để anh chứng tỏ tình yêu với Chúa. No suffering, no love !Hiện anh đang nghỉ dưỡng bệnh tại Vĩnh Long. Anh **Hương** trắng trẻo đẹp trai con nhà giàu, trẻ người nhưng không non dạ. Hình như anh thích đọc sách nghiên cứu hơn thể thao thể dục. Không biết từ lúc nào, Huỳnh tảo Hương đã bị đổi thành HUỖNH XỊT KHÓI. Xịt gì cũng được, chỉ biết rằng hiện nay anh rất thành công trong khoa bói toán phong thủy. Tiền vô như nước sông Đà. Nghề nào hiện nay cũng bị ảnh hưởng bởi suy thoái kinh tế, riêng nghề của thầy thì vẫn như điều gặp gió. Anh **Khôi** dáng người mảnh khảnh, đi đứng nhẹ nhàng thanh thoát, có phần rón rén làm người khác giật mình vì sự xuất hiện “LÙ LÙ” của mình. Ấy thế nên người ta thường ghép chữ Lù vào tên của anh. Anh rất đa tài, nhất là nghề họa và khánh tiết. Anh đã đổ cụ và nghe đâu sẽ không dừng lại ở phẩm trật này. Hy vọng lắm thay. Bác **Linh**, một tay chèo ghẹo trêu chọc không từ một ai. Bác nhái đủ mọi thứ tiếng và đủ mọi thứ giọng của mọi miền, mọi đẳng bậc. Thông thường, khả năng trêu chọc thể hiện một mức độ thông minh ẩn tiềm. Nạn nhân thường xuyên của bác chính là đồng liêu Phượng. Bác chọc cho đến mức người ta quạu lên mới hả dạ. Ngoài Chúa ra, không một ai có thể đoán được sau này bác trở thành đáng kể vị các thánh tông đồ, rồi hiện nay là Phó Hội Đồng Giám Mục Việt Nam. Do tích lũy được nhiều kinh nghiệm khổ đau của một người giáo dân lao động nghèo khổ, kể cả tù đầy, bác đã dễ dàng thành công trong việc chấn dất đàn chiên Chúa đang ngoài. Chú **Năng**, người trẻ nhất lớp, đẹp trai con nhà giàu học giỏi. Sống chan hòa với mọi người. Thích chơi bóng rổ nhưng không giỏi lắm. Rất khó mà chê trách Năng ở một điểm xấu nào. Có lẽ là do chú nó được hưởng hoàn cảnh kinh tế và giáo dục thuận lợi từ cha mẹ. Hầu hết anh em của Năng đều thành đạt. Có người đề nghị đừng gọi chú nó là CỤ NĂNG, để chú nó được nhẹ gánh mà bước lên phẩm trật cao hơn. Trái hẳn với Năng, ông nể ông **Ninh** rất nhanh nhay, lẹ làng, tháo vát và thông minh. Do vậy, Ninh là thủ môn số một của lớp trong suốt những năm ở GHHV. Nhưng chính vì quá nhanh nhay mà ông Ninh nhà ta có phần hơi lém, được cho là có khiếu về dạy môn chính trị hơn đạo đức. Nghe đâu hiện nay ông rất thành công ở xứ Chuột Túi. Có lẽ do sự tương phản và bổ túc cho nhau mà Năng và Ninh như cặp bài trùng. Tương phản với thân hình thon cao của Ninh là mập **Nghĩa**. Màu da đậm, mặt chữ điền, tính tình thẳng tuột như ruột ngựa, dáng người trung trung, nhưng vì phát triển chiều ngang vượt bậc nên hóa ra mập mà lùn. Nhìn vào anh, người ta đều nghĩ anh chỉ có thể múa bài “Trông kìa con voi nó đứng rung rinh...” là đạt mà thôi. Không ngờ anh là tác

giả của vũ điệu để đời: "Huế Saigon Hà Nội" làm mê mẩn các ả Bùi Thị Xuân, khiến ông thị trưởng Dalat mời về dinh dạy vũ cho lớp con ông để dự thi văn nghệ cuối năm. Hiện bác mập đang say mê công việc tông đồ giáo dân với chức vụ Gia trưởng Khôi Bình Việt Nam. Chúng ta lại có một người bạn hết sức hiền hòa, nhã nhặn, vui tính và rất đơn sơ đó là cụ **Phán**. Nước da bánh mật cùng với hai chiếc răng cửa nhô ra y như răng thỏ rừng, cụ cười rất tươi và rất có duyên. Cụ lao động hăng say và tỏ ra thích hợp với môi trường nông nghiệp XHCN. Lúc đó cụ bị chứng thấp khớp đổ mồ hôi tay chân nên ruồi muỗi rất sợ giây phút mà cụ tụt đôi vớ. Nghe đâu sau này cụ theo đông y và bốc thuốc nam rất hiệu nghiệm, chữa ai cũng lành, chỉ trừ chứng nan y của cụ... Rất khiêm tốn ở chiều cao cũng như chiều ngang, và hình dáng có phần nhỏ nhỏ nhoi nhoi nhưng thủy bóng rổ rất điêu luyện, đó là Bác Bảy **Phượng**. Bác len lõi thế nào mà mỗi khi thấy trái bóng lọt thỏm vào rổ thì y như rằng đó là công trình của bác bảy Chà Hynos cha cha cha... Biệt hiệu này được sáng tác bởi Bác Linh có lẽ do "hắc bì" của bác bảy tương phản với "bạch sỉ" khi bác bảy nhoẽn nụ cười thế kỷ. Cứ mỗi sáng, trên đường lên dốc Đại học Dalat, hễ có bác Linh theo sau bác bảy thì miệng Bác Linh không thể nào mà không phát âm tiếng "ENTRE PARENTHESES" ám chỉ đôi chân cong vòng của bác. Hiện bác bảy đang rất hãnh diện vì có hai nàng công Chúa lúc nào cũng tíu tíu lú lo như chim hót trong ánh nắng xuân. Kế đến, Hoàng Tử Piano Jean De La Salle Lê Tùng **Sơn** quanh năm với khăn quàng cổ vì sợ bị cảm lạnh. Anh mê đàn như điệu đở đến nỗi phải có một phòng dành riêng cho cây đàn Piano của anh. Đối với anh, những môn bóng đá, bóng rổ, bóng chuyền nằm ngoài ý niệm. Muốn tìm anh những lúc "free time", xin cứ đến nơi phát ra âm thanh trầm bổng của Bachs, Schubert, Beethoven...Tiếc thay, những thiên tài thường bạc mệnh. Thân xác anh đã được giao cho lòng biển ướp mặn. Một lời kinh cho anh mau về cõi cao xanh vĩnh hằng. Nổi gót Sơn là triết gia **Thạc**. Nhìn dáng vẻ mảnh khảnh của anh, cặp kính cận dày như dít ve, ánh mắt nhìn xuống mỗi lần bước đi trong suy tư siêu hình, hai tay thọc vào túi quần như đích thị là đệ tử ruột của thầy Nguyễn Khắc Dương, ai cũng có cảm tưởng là anh sắp cho ra đời luận án triết học thâm sâu cùng cốc mà chỉ có anh mới hiểu. Đặc biệt, những con én quen thuộc thường bay xà xuống cửa phòng anh để nhặt những hạt đậu phụ rơi vãi. Vài con dán nâu chăm chỉ trong cốc cà phê cạn. Đây đó dăm ba con ruồi tranh nhau đáp xuống bãi nước bọt chưa kịp khô. Đây, cuộc sống siêu thoát của một triết gia chưa thành danh. Và anh cũng cùng chung số phận với những con người tài hoa vắn số. Một nén nhang cho vong linh anh bất tử. Paul **Thanh**, một chàng lãng tử rất thích "aller au marché" cũng như excursio vòng quanh đôi cù vào mỗi chiều nếu không xỏ dày đi đá banh cùng với Nghĩa mập. Rất thường đeo cặp kính mắt đen, đội nón cao bồi Texas, gương mặt lúc nào cũng indifférent trông như điệp viên 007. Cuộc sống heureux và ăn nói vô thưởng vô phạt. Ngày nay, không biết chàng đang làm gì bên châu Đại

dương? Roch **Thanh**, tướng tá như Từ Hải, râu hùm hàn én mảy ngài, gương mặt bặm trợn nhưng bụng dạ lại rất lành. Anh rất thảo ăn. Giờ học chiều thường tổ chức nấu cà phê Ban mê Thuộc, nướng khô mực mời anh em cùng thưởng thức ngay trong phòng riêng của mình. Kinh nghiệm cho biết, mùi khô mực rất khó bịt kín. Có lần cha Bobbio hốt hoảng chạy tới chạy lui ngoài hành lang lầu ba, miệng không ngừng thông báo cho bất cứ thầy nào cha gặp: “Electricité, c’est brulée !.Vite, vite !!! Trouvez-la, s’il vous plait!”. Mùi khô mực đó! Rất nhiều thầy không thể nín cười. Dù sao, đó cũng là một kỷ niệm khó quên trong đời. Roch Thanh đã đánh đổi sự tự do bằng chính mạng sống của mình. Giờ đây anh đã tìm được sự tự do đích thực bên cạnh tòa Chúa. Nói đến **Thắng** là nói đến một pho tiểu lâm vô tị. Có dịp thức đêm với Thắng, người ta sẽ không cảm thấy buồn ngủ, bù lại sẽ được những trận cười thâu đêm suốt sáng. Các bạn trong lớp đã phong hàm giáo sư cho Thắng về bộ môn **Tuccologie**. Cụ **Thuấn**, trẻ người nhưng tâm hồn khá “có tuổi” vì lúc nào cụ cũng có thể giảng morale cho bất cứ ai. Có lẽ vì vậy mà cụ đã được cất nhắc lên hàng cha già: Cha già Thuấn. Lâu quá không được tin tức gì về cụ. Sống chết nơi mô xin nhớ lên tiếng. Cha già **Thuyết**, người Vĩnh Long, tính tình hiền hòa dễ thương dễ mến, sẵn sàng giúp đỡ mọi người khi có yêu cầu. Những ai bị bệnh nan y, xin cứ chạy đến với cha già. Già sẽ ra ngoài đồng bứt vài nắm cỏ, phơi khô sắc nho nhỏ, nấu sôi uống liền, bệnh gì cũng khỏi, không khỏi thì ngỏm củ tỏi. Hiện nay cha đúng là một curé d’Ars, đạo đức thánh thiện ở một xứ đạo nhỏ nhưng có bề dày truyền thống của giáo hội đảng trong: xứ đạo Trà Ôn. **Tiền** (Búng), đáng người cao ráo, đầu hớt cua, là một cây hài của lớp cũng như của GHHV. Anh rất cừ trong nghề hoạt náo viên lửa trại. Anh cũng giàu chất nghệ sĩ khi ngồi vào đàn Harmonium. Hiện anh sống và làm việc tông đồ, giúp đỡ họ đạo Búng rất đắc lực. Anh lập gia đình nhưng lại son sẻ, chắc đang mong mỏi được giống như trường hợp gia đình bà Elisabeth. Lê Thành **Trường**, đáng người trung trung, ăn nói điềm đạm, dễ mến. Dù chiều cao khiêm tốn nhưng lại là một tiền đạo bóng đá rất hữu hiệu. Nhờ tính tình hiền hòa cộng với số đào hoa bẩm sinh, nên được rất nhiều quý nương để mắt. Và thực tế, chàng rất khổ sở vì số đào hoa của mình. Hiện sức khỏe của Trường không được dồi dào lắm. Trường đang sống tại Thủ Đức, TP HCM. Người cuối cùng trong danh sách khóa XIII chính là Nguyễn **Tùng**, một con người điềm đạm, sống hòa đồng. Mặc dù là người Đà Nẵng, nhưng có hơi hám của trường phái Qui Nhơn, nên cuộc sống đôi khi siêu thoát. Chẳng biết khi lập gia đình rồi anh có còn siêu không! Mong anh đừng có cuộc sống “siêu thực”.

Các bạn khóa XIII GHHV thân thương! Ghi lại một vài nét chấm phá về các bạn, lòng mình trào dâng bao cảm xúc. Trước hết, không ai có thể chọn trước cho mình môi trường GHHV. Cũng không ai có thể chọn trước cho mình những người bạn

cùng lớp. Chúng ta có hoàn cảnh sống khác nhau, quá khứ tâm sinh lý khác nhau, tính tình mỗi người mỗi vẻ. Mỗi người là một vũ trụ thu nhỏ, duy nhất và đời đời. Nhưng ngày qua ngày, sống dưới mái trường thân thương, tình cảm bạn bè triển nở, tình đồng chí vươn cao, đã nối kết chúng ta thành một thực thể không gì chia cắt được. Thực thể ấy đã tồn tại và là một mắt xích không thiếu được trong chuỗi ngày sống của cuộc đời. Kể đến, những niềm vui, nỗi buồn, sự thông cảm, điều bất bình lúc xa xưa...giờ đây tất cả đã trở thành những kỷ niệm đẹp. Nó đẹp và bất hủ vì nó đã xảy ra trong khoảng thời gian đẹp nhất của đời người, thời gian của tuổi thanh xuân mơ mộng, thời gian của lý tưởng bay cao, bay xa. Mỗi lần nghĩ về nhau, chúng ta thường tưởng tượng ra những gương mặt còn trẻ lúc ấy, rất đổi thân thương. Rồi, con số 13 định mệnh. Đông cũng như Tây, con số 13 là con số KỶ. Không ai thích chọn cho mình con số 13 xui xẻo. Apollo 13 đã mất hút trong không gian vô tận. Nhưng khóa XIII GHHV lại là một ngoại lệ. Nó đã dâng cho Giáo hội Việt nam những người con ưu tú: 01 Giám mục, (nếu kể externes là 02), 08 linh mục (nếu kể externes là 12), những người cha gương mẫu, những người tín hữu trung kiên, những gia đình công giáo đầm ấm hạnh phúc. Cuối cùng, theo thiện ý của người viết, có nên chăng lớp chúng ta gắng tổ chức buổi họp mặt hằng năm nhằm hâm nóng truyền thống tốt đẹp của mái trường xưa, nhằm thăng tiến tình bạn đã có từ thời trai trẻ, nhằm trao đổi kinh nghiệm sống đạo giữa giáo sĩ và giáo dân, giữa đời sống độc thân và hôn nhân gia đình. Xin Chúa chúc lành cho mọi nguyện ước của tất cả chúng ta.

Saigon, ngày 05-11-2008.

Anrê Nguyễn Hữu Nghĩa

CỬU HỌC VIÊN GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN – KHOÁ 14

I. **Nhập học niên khoá 1971 – 1972:** Có 28 học viên thuộc giáo phận và 3 học viên thuộc dòng:

1. Học viên thuộc Giáo phận:

- Giáo phận Huế : Phêrô Nguyễn Thanh và Matthêu Nguyễn Trung
- Giáo phận Đà Nẵng : Phêrô Vũ Công Quyết và Phaolô Nguyễn Đức Tuấn
- Giáo phận Quy Nhơn : Antôn Trần Bạch Hổ và Giuse Nguyễn Văn Viễn
- Giáo phận Nha Trang : Gioan Bosco Cao Tấn Phúc , Giuse Nguyễn Thường và Philipphê Nguyễn Ngọc Phượng
- Giáo phận Xuân Lộc : Antôn Nguyễn Đức Bắc và Emmanuel Nguyễn Hồng Sơn
- Giáo phận Mỹ Tho : G.B Huỳnh Minh Sơn Hải và Phêrô Đào Kiến Khôi
- Giáo phận Cần Thơ : Têphanô Tri Bửu Thiên và Phêrô Trương Linh Vệ
- Giáo phận Sài Gòn : Giuse Cao Tiến Chương và Giuse Đoàn Văn Thịnh
- Giáo phận Vĩnh Long : Đaminh Nguyễn Toàn Đông và Giuse Trần Văn Thảo
- Giáo phận Long Xuyên : Phêrô Nguyễn Tấn Khoa và Giuse Đinh Trọng Luân
- Giáo phận Đalat : Giuse Nguyễn Trọng Lưu và Tôma Phạm Quang Hào
- Giáo phận Kontum : Phaolô Đậu Văn Hồng và Aloisiô Nguyễn Quang Vinh
- Giáo phận Ban Mê Thuột : Marcô Nguyễn Tuyến Huyền và Tadêô Phùng Thuận
- Giáo phận Phú Cường : Phêrô Vương Văn Tuyên.

2. Học viên thuộc dòng :

- G.B Nguyễn Đức : Dòng Tên
- G.B Trần Văn Như : Dòng Tên
- Augustinô Nguyễn Hữu Gia : Dòng Lazariste.

II. Hiện nay có 1 Giám Mục và 14 Linh Mục.

1. Têphanô Tri Bửu Thiên : Giám Mục Giáo phận Cần Thơ
2. Phêrô Trương Linh Vệ : Linh Mục Cần Thơ
3. Tôma Phạm Quang Hào : Linh Mục Đalat
4. Phaolô Đậu Văn Hồng : Linh Mục Kontum, Giáo sư ĐCV
5. Aloisiô Nguyễn Quang Vinh : Linh Mục Kontum
6. Antôn Trần Bạch Hổ : Linh Mục dòng Ngôi Lời (Uc)
7. Marcô Nguyễn Tuyến Huyền : Linh Mục Xuân Lộc, Giáo sư ĐCV Xuân Lộc
8. Phêrô Nguyễn Tấn Khoa : Linh Mục Long Xuyên

hang 1

9. Gioan Boscô Cao Tấn Phúc : Linh Mục Nha Trang, Giáo sư ĐCV Nha Trang
10. Emmanuel Nguyễn Hồng Sơn : Linh Mục Bà Rịa, Giám đốc Chứng sinh
11. Phêrô Vương Văn Tuyên : Linh Mục Xuân Lộc
12. Giuse Đoàn Văn Thịnh : Linh Mục Sài Gòn
13. Giuse Nguyễn Thường : Linh Mục Nha Trang, Giáo sư ĐCV Nha Trang
14. G.B Trần Văn Nhủ : Linh Mục Sài Gòn
15. Augustinô Nguyễn Hữu Gia : Linh Mục dòng Lazariste.

III. Chuyện bên lề : *(không mỉm cười hoặc cười to tiếng khi đọc những chuyện bên lề này)*

- 1- Đọc hay nói tiếng Việt Nam đối với người nước ngoài là một vấn đề rất khó khăn; do đó mà các cha giáo người nước ngoài khi đọc tên các thầy Việt Nam thường đọc một cách “ngộ nghĩnh” :

Vd: Thầy Têphanô Tri Bửu Thiên được Cha Deslierres đọc là Ty Bưư Điện.

- 2- Khô mực là một món ăn chơi mà ai cũng khoái khẩu, ngày trước đâu có loại mực khô làm sẵn ăn liền và nhiều loại khối khác được đóng gói ăn liền như bây

KHÓA 15: ĐẠI CA QUỐC TẾ

Vậy cũng đã là một kỷ niệm để đời rồi!

Cùng thời đó - trước và sau - nổi đình nổi đám ở Mỹ là bộ phim *Bố Già* - God father - (mà vừa qua vẫn được bầu chọn là phim hay nhất mọi thời), thì ở Việt Nam, Duyên Anh (ông nhà văn này đã ghé` tham quan GHHV cùng phu nhân) cũng làm mưa làm gió, làm say mê giới trẻ và cả giới sồn sồn với tác phẩm *Điều Ru Nước Mắt*, khiến cho trên thị trường xì gà Hava Tampa bán chạy như tôm tươi, vì ai cũng muốn vào vai yêng hùng du đảng Trần Đại, với những vòng khói thuốc xì-gà mê hoặc chui vào mái tóc Tường Vi. Song có một điều chắc chắn, ấy là gã Al Capone trong *God Father* ở Xứ Cờ Hoa hoặc anh chàng lãng tử Trần Đại ở Xứ An-Nam này, vẫn chỉ là Đại ca ...quốc nội. Muốn thành danh làm một đại ca quốc tế, đâu phải là chuyện dễ. Có mà nằm mơ giữa ban ngày! Chercher midi à quatorze heures! Vì thế danh nghĩa Đại ca Quốc Tế mới hiếm quý làm sao! Và nhà em là một trong những “của hiếm” ấy, cho dù vị trí đáng ao ước này chẳng kéo dài được lâu, vì mau bị lộ tẩy.

Ở đời, anh hùng tạo thời thế cũng nhiều, mà thời thế tạo ra anh hùng cũng không ít. Có lẽ nhà em phải khiêm nhường tự xếp mình vào loại thứ hai này, vì quả là các sự kiện dồn dập xảy ra, vượt quá tầm kiểm soát của nhà em. Do có “nhà” ở số 01 Thống Nhất, Đà Lạt (nhà Sohier của giáo phận Kontum ở Đà Lạt; cũng giống như nhà Chúa Chiên Lành của giáo phận Nhatrang ở Đà Lạt), nhà em hăng hái tựu trường sớm hơn một ngày. Nhiều huynh-trưởng các khoá từ 14 trở về trước cũng bối rối không ít khi gặp nhà em lang thang ở mấy dãy hành lang, vì không biết xưng hô thế nào : Cha? Thầy? Lớp nào đây? Khách ? Thực ra, nhà em là lính mới tò te và cũng như bao lính mới khác: hôm nay nhà em... bị lạc! Đi dăm phút đã về...chỗ cũ. Nhà em ngâm nga câu trong bản nhạc của Phạm-Duy nói về Pleiku, một trong hai thị xã thuộc giáo phận Kontum, mà nhớ đến mê cung trong các pho kiếm hiệp của Kim-Dung. Đành phải leo đèo bước theo các đàn anh, khiến chư vị này càng thêm hoảng hốt, né đường nhường bước. Nhưng hể Chư Vị ấy dừng, thì nhà em cũng...ngưng, bởi nếu cứ xông xáo một mình, thì trước sau gì rồi cũng “đi dăm phút đã về chỗ cũ” mất thôi! Nhưng rồi loay hoay mãi, cũng nắm được sơ đồ và bố trí của mấy tầng lầu, nhất là khi đàn anh JB Nguyễn - Minh-Thiện (+ cậu Chúa thương linh hồn Ngài), trước ở Kontum và sau 1967 chuyển về giáo phận mới Banmethuot, kiên nhẫn hướng dẫn. Một ít huynh trưởng càng có vẻ “rét” hơn một chút, khi nghe K 12 Giuse Nguyễn-Việt-Huy xưng hô với tôi là “cậu - tớ”, (vì “ngày xưa” cùng đồng bàn đồng lớp). Nhìn hàm râu quai nón và hàng ria mọc lại sau mới có mấy giờ bị cạo sát, nhiều huynh trưởng thấy “chú em” này quả thật đáng kính và đáng cho vào hàng... “đại ca”. Thật là “từ bụi tro Chúa nâng con lên hàng khanh tướng!”. Nói dài dòng mà vẫn quên xin phép có đôi lời tự giới thiệu:

Nhà em là Giuse Nguyễn-Thế-Bài. Khóa 15 GHHV hay còn có mỹ danh là Ngôn Sứ 72, vì chúng em gồm 31 tên vào GHHV sau Mùa Hè Đỏ Lửa. Ở nhà quê, ngay ở thế kỷ 21 này mà điện nơi có nơi không, nơi có thì lắm khi cũng tù mù chẳng hơn gì đèn dầu là mấy, cho nên chuyện 5 năm cho ra lò 3 đứa là chuyện thường ! Nếu may ...mắn, trong ba lần mà được vài cặp sinh đôi, thì rõ ràng là « anh lấy em thù thủa 13 ; đến khi 18 em đã...5 con ! ». Khoảng cách 5 năm, 5 tuổi, đâu phải trò đùa ! Một trời cách xa ấy chứ ! Cho nên, sau một đêm mở mắt thao láo vì rét và lạ nhà lạ nước, 31 lính mới gặp nhau dưới sự chủ trì của Cố Bobio ở tầng trệt cánh « triết », bên ngoài dãy hành lang rộng có mấy cây vả xanh rì bắt đầu ra hoa. Hai « mọi » Kontum cảm thấy « hơi bị » tự ái một chút, khi nhìn quanh thấy toàn một đám...choai choai : anh thì mặt mày non choẹt, chẳng khác gì thằng út ở nhà (sinh sau mấy con vệt giờ kể mình) ; có anh chàng - nghe nói ở Huế vào - cứ lăm la lăm lét...nặn mụn trứng cá chiếm hết ba phần diện tích dung nhan. Anh thì tóc xoắn tít, da sôcôla pha rượu rum như người Kmer . Điểm chung của 29 anh chàng nai tơ còn lại ngoài em và anh chàng cũng Kontum Cao-Văn-Thành « Cò », là những cặp mắt ngơ ngác, e dè, kính nể, trước hai đồng môn đáng kính như những tiền bối này. Dù em là dân Cá Gõ (người ta gọi « yêu » dân Nghệ An –

Hà Tĩnh vốn nghèo và ...keo, nhưng lại ưa « sĩ », cho nên đi đâu cũng mang theo một con cá ...bằng gỗ. Vào tiệm chỉ cần gọi một chén cơm, bỏ con cá vào đĩa, cho nước mắm [dĩ nhiên là của ...quán], rồi cũng phở, cũng chấm, cũng mút, cũng gật gù thưởng thức rất ra dáng. Xong chén cơm, lấy nước chè...rửa sơ qua chú cá vô tội, bỏ vào bị, để dành cho vô số bữa ăn sau !) và nhà ở Buôn-mê (mà người ta ghen tị gọi xéo là xứ Bánh-Mì-Thịt - Bụi Mù Trời - Buồn Muôn Thuở) ; còn thằng bạn Thành « Cò » mặt khó đăm đăm cứ như sắp vỡ lấy ai mà xơi thịt, lại là dân Sè-goòn (nay ở vùng Disneyland, Florida), nhưng hình như mấy huynh đệ choai choai này một hai đồng hoá « dân Kontum » với thủy tổ loài người, mà Cụ Darwin và những anh em vô thần kêu bằng tinh tinh, vượn, chimpanzee gì gì đó, đại khái là loài na ná giống loài người, song thô thiển, quê mùa, ít phát triển và nhất là có...đuôi. Lạy Chúa, xin tha cho chúng, vì chúng làm chẳng biết. Xin ngưng một phút để kể chuyện 1975 : Đức Cha Bartôlômêô Nguyễn-Son-Lâm về nhận địa phận chiều lễ Thánh Cả Giuse. Thánh lễ rất trọng thể, cờ xí ngợp trời, lời chúc mừng tung hô vang lừng, ngựa xe như nước . Sau Thánh Lễ, Cha Chính Đâu còn thay mặt linh mục, tu sĩ nam nữ và giáo dân Đà Lạt « dzái » các Đức Cha, các Cha, các tu sĩ và khách mời cũng như không mời, mỗi Vị, mỗi người một « dzái ». Thế mà chỉ hơn 12 giờ sau đó, sáng 20.03.1975, Đà Lạt vắng như chùa Bà Đanh. Cảnh duy nhất có thể so sánh được, có lẽ là cuộc di cư vĩ đại « năm tư », mà chỉ có câu nói sau đây, dù la sai toẹt, mới lột tả hết quang cảnh hiu hắt tẻ tái lúc ấy : « họ đem cả Chúa vào nam ! ». Gần như 100% linh mục, tu sĩ nam nữ, giáo dân di tản. Biến mất trong vài hôm vài giờ, cứ như là đang xem David Cooperfield làm ảo thuật vậy ! Nhưng David Cooperfield thành danh vào thập niên 1990 kia mà ! Trong Toà Giám, ngoài nhà em, chỉ còn lại Đại huynh trưởng GHHV Phêrô Nguyễn-Văn-Nhơn (nay là GM Đà Lạt, chủ tịch HĐGM Việt Nam) ; Cha Võ -Đức-Minh (nay là GM Nhatrang) ; Cha Duyên, bào đệ Tân Đức Giám Mục Đà Lạt ; Cha giám đốc chủng viện Simon Hòa – khác với ĐCV Minh-Hoà, do Cha Bùi Văn Đọc (GM Mỹ Tho) làm giám đốc. Ngày 03.05.1975, sau khi Sài Gòn thất thủ, Ngài trở về ĐCV thu xếp để đón các chủng sinh về lại) và Cha Giá Trần, bị mù. Do còn trẻ trung, năng nổ, lại không sợ anh em bộ đội, cũng như mấy sư sãi và phật tử định làm trời, chiếm Đà Lạt, bởi có lời đồn đoán Đà Lạt sẽ thành trung lập, nơi hai phe dùng để đàm phán. Trong thời gian hoạt động hướng đạo, nhà em – và Cha Tiến Lộc – khá thân với hoà thượng Thích Như Mãn, cũng là dân hướng đạo và là một nhà thơ (năm 1978 đổi ra Quảng Ngãi và ...tự tử vì bất mãn gì đó !). Vì vậy mà cũng mười phần nể nhau! Ngày 01.04, thấy không ổn chút nào các nhà sư mới hô nhau đi...đón quân đội giải phóng từ Phanrang lên...tiếp thu Đà Lạt. Phần thưởng cho lòng sốt sắng ấy, là ngay đêm hôm đó, ủy ban quân quản ra lệnh bao vây lục soát chùa Linh Sơn, tịch thu hơn 1.000 khẩu súng các loại và vô số tài liệu. Phe ta vẫn « in manus tuas, Domine, commendo spiritum meum » (trong tay Người, Lạy Chúa, con phó thác tâm hồn con). Nhà em dài dòng một chút vì hai chuyện : thứ nhất, Đức Cha Bartôlômêô không ngớt lời khen ngợi nhà em, vì hễ Ngài giao cho đi coi ngó nhà nào thuộc tài sản Giáo Hội và giáo phận (ít nhất 27 cơ sở lớn) thì y như rằng nhà em rời bước khỏi nhà nào, thì nhà ấy bị...trưng thu ! Kể đến là chuyện riêng : mấy chú bộ đội cứ mong nhà em ra khỏi Toà Giám, để chỉ chỗ rồi ngó nhau và bịt miệng cười. Ban đầu nhà em cũng rất ư khó chịu, nghĩ trong lòng mấy chú này thuộc giống đười ươi nên rằng cò mới nhe cả ngày dzô dziêng như thế, nhưng sau đó hiểu ngay nguyên nhân và nhà em cũng tìm cách « ăn miếng trả miếng » ! Hoá ra các chú ở trong rừng ra, chưa hề thấy một người đàn ông mặc...váy (vì nhà em vẫn mặc áo thâm chùng đi thăm và đưa Minh Thánh cho số giáo dân ít ỏi còn lại ở khắp nơi). Nhà em cho xe Honda lượn quanh chỗ các chú ngồi, ngó ngó rồi cũng phát cười ha hả. Mấy chú trở mắt hỏi lý do. Nhà em trả lời ngay : Tớ nghe người ta nói mấy chú có... đuôi! Một anh chàng vui tính trả lời :”có đấy bác ạ, nhưng đi lại trong rừng lâu ngày, nó...rụng mất”.Vây là quen thân, cũng bớt căng thẳng nghi ngờ! Mười năm sau, gặp lại một trong các chú bộ đội dễ thương tên Hồng này, ở Đăklăk. Hỏi ra mới biết thời gian nhà em “bỏ Chúa theo thể gian”, thì anh chàng bộ đội cũng xuất ngũ, vì một tội nghe ra thật buồn cười : thay vì tập cho các em nhỏ hát “đêm qua em mơ gặp Bác Hồ”, thì chú bộ đội vui tính lại hát “: “đêm qua em mơ gặp bác...Hồng”. Thế là bị kỷ luật! Chuyện của những ngày tháng ấy nói ra thì nunquam satis. Chỉ để thanh minh với đám đồng môn coi dân Kontum như người tiền sử, rằng : chúng tôi chẳng hề có đuôi!

Chuyện họp lớp lần đầu dưới quyền chỉ huy của Cô Bobio là chuyện của hôm sau ngày tựu trường. Còn chuyện “váy”, “đuôi” là chuyện của ba năm sau. Chuyện nhà em làm “Đại Ca Quốc Tế” mới là chuyện nhà em muốn nói tới trong những kỷ niệm “một thời để nhớ, một thời để quên” ở cái nôi GHHV yêu dấu, mới như một giấc ngủ trưa mà đã 50 năm trôi qua! Chẳng khác nào giấc mộng Nam Kha! Sau nhiều lần “đi dăm phút vẫn về chốn cũ”, nhà em đã rành đường đi nước bước như một lính “buổi mai”, sẵn sàng đi đón các lính “buổi hôm” đồng môn. Có năm mơ, nhà em cũng không thể ngờ mặt mũi mình gây ep-phê đến vậy: một “chú em” bé tí tẹo như hột mít, hai tay khệ nệ những va-li, đồ đoàn (mà nếu được phép mở ra khám xét, thế nào mà chẳng gặp một... bình sữa. Đó là trong lòng dạ xấu xa của nhà em nghĩ ngợi lúc bấy giờ!). Nặng là thế, bẽ bộn là thế, mà thoát nhìn thấy nhà em, chú em này vội thả mọi thứ đánh cái thịch, rồi lễ phép vòng tay cúi đầu chào! Ôi mẹ ơi, thánh thần ơi: nhà em chẳng biết phản ứng thế nào cho phải phép nữa! Nhà em đành giữ tác phong “Sắp Sẵn” của hương đạo ra và nhặt va li, đồ đoàn, rồi hỏi han và dẫn chú em này lên phòng của mình, dưới ánh mắt dịu dàng của mấy huynh trưởng Mỹ Tho và ánh mắt khâm phục biết ơn của “chú em” Gabriel Tài. Nay mai y có nhớ lại và rửa thắm hay là rửa thành tiếng, thành tràng, thì chư Huynh Đệ làm chứng giùm: đâu có phải nhà em ra tay trước đâu, mà tự chú em này “tâm phục khẩu phục” đấy chứ, nhì! Bụng làm dạ chịu, trách ai kia chứ! MÀN “lạc mất ba hồn chín vía” này lặp lại nhiều lần ngay ngày hôm ấy, với kịch bản y chang nhau và chỉ chấm dứt khi đối diện với anh chàng đệ nhị Kontum (còn bặm trợn và ra dáng tiền bối gấp nhà em vài lần) và mấy tay “kẻ tám lạng, người nửa cân” Nhatrang như anh chàng Khang (mà không hiểu vì sao cứ nhất quyết phong các phu nhân lớp Ngôn Sứ 72 làm “Nồi Cơm Điện”, “Tủ Lạnh”..), Hoà, nhất là anh chàng “đổ mặt ai dài bằng mặt ngựa” Đinh Đình Chiến. Ông Tư Tế Phan Thiết tương lai này về sau chỉ có mấy năm ngắn ngủi, mà hành hạ nhà em sống không bằng chết (mà ông ta đâu có chịu cảnh chào kính đại ca quốc tế đâu kia chứ!). Việc nhà em là “đại ca quốc tế”, vượt hẳn cả Trần Đại lẫn Al Capone là có lý do của nó, nhưng “hậu quả nhãn tiền” của cái vẻ “liền anh” ấy, là nhà em đắc cử chức trưởng lớp và tiếp tục dùng cái dáng “khủng bố” ấy kéo anh em Ngôn Sứ 72 vào một vài công việc “hơi bị” vui nhộn: trước hết là nhận ngay tờ Thông Xanh về cho Ngôn Sứ 72, để người người mùa bút, nhà nhà mùa cọ, đều đặn cho ra tờ báo “con nít” photocopy trên giấy in đủ màu, nhưng độc giả phần đông lại là người lớn hay nói đúng hơn, “cướp” cả độc giả Lửa Hồng do Cụ Triết trông coi khá lâu. Phải thú thật là chỉ sau vài số Thông Xanh, trường lớp nhờ cái “mác” đại ca này thật sự thán phục mấy “chú em” của ngày tựu trường. Phải dùng chữ của Mụ Giang-Thanh khi phát động cuộc Cách Mạng Căn Hoá giết chết biết bao người tài và tướng lãnh kỳ cựu, cũng như đày ải hàng triệu trí thức: Trăm Hoa Đua Nở! Nào thợ vẽ Tứ chi là lướt vài đường cọ là xuất hiện ngay khuôn mặt bầu bĩnh của một cô bé, mà từ ngày nay người ta dùng là “tuổi teen”, xinh ơi là xinh. Qua vài số, nh thợ vẽ này còn “chơi” luôn màn in... hai màu, nghĩa là vẽ hai ba bản rồi vắn máy photo, để miệng dùng nằm trên trán hoặc tóc tai lại hạ cổ thành râu xồm. Thành công mỹ mãn. Tất nhiên những người đầu tiên cầm và say sưa chiêm ngắm, thưởng thức tờ báo còn thơm phức mùi giấy mực, luôn là những tay “cưa sừng làm nghé” NS 72! Vẫn như vậy, Võ nào kém cạnh gì! Khai khoá Taekwondo, nhà em thất mãi mới xong cái đai trắng, nhìn sang đồng môn từ Sài Gòn – Phú Cường – Xuân ộc, thấy đeo những cái đai “không màu”, hay đúng hơn là khó nhận diện đó là màu nâu, do quá thâm niên! Khôn ngoan con cái thế gian dạy rằng khi song đấu, tốt nhất nên tránh đám lâu ngày theo ngón nghề đất nước Củ Sâm, kéo lãnh theo oan như chơi! (Sau mấy tháng học tập, võ sư chia nhà em cùng cặp với Cụ Hồng Minh Nghiệm. Theo luật giao đấu, khi mình hô “ki-ai”, phải chờ người song đấu hô lại “ki-ai” thì mới được ra đòn. Nhà em hùng dũng hô “Ki-ai”, tiếng hét của tay mới vào nghề quá to, khiến Cụ Nghiệm đang bận chỉnh sửa đai, giật mình hô lại “ki-ai” mà chưa hề chuẩn bị tư thế chống trả. Một cú đấm thẳng mà bất cứ võ sư khó tính đến ấy cũng phải khen, đã bay thẳng và đập “hơi bị” căng trên mặt Cụ Nghiệm. Nhà em không còn nhớ rõ những thứ gì xảy ra trên khuôn mặt của huynh-trưởng Nghiệm, nhưng từ đó, sau khi nhìn đối phương bằng “đôi mắt hình viên đạn”, huynh trưởng bỏ thẳng em dừ dừ này, mà cặp với Cụ Mai, báo hại Cụ Mai nhiều phen trời chết, vì Cụ thấp hơn Cụ Nghiệm nhiều xen-ti mét, với lại hình như Cụ Nghiệm cũng rút ra được bài học chiến đấu - đánh mau đánh mạnh thắng lẹ - từ thẳng em NS 72 này! Khi tốt nghiệp khoá võ để chuẩn bị màn Cụ, Cụ Nghiệm lên đai... vàng, trong khi Cụ Mai cũng thăng quan... “giúp lễ”! Áo trắng đai vàng, chẳng hù dọa được ai, không phải như áo xanh đai vàng bên Vovinam, có thể

hết ra vài loại khói (ví dụ : khói thuốc lá!). Ngôn Sứ 72 cũng là thành phần cầu thủ chính của đội bóng rổ, tính theo đơn vị lớp cũng như toàn trường. Phó nhóm có hạng, khiến Hồng Thủy phải ganh tị, có đương nhiệm Hạt trưởng Dốc Mơ – Gia Kiêm Giuse Lê-Vinh-Hiến, mà anh em gọi là Hiên “Đỏ”, để phân biệt với Hiên “Trắng”. Ông tư tế tương lai này được ưu tiên chụp \, in rửa và phát cho anh em...miễn phí. Mỹ nó kêu bằng “free”; còn Tây thì gọi là “gratuit”. Sau 1975, ở An-nam người ta gọi đó là...chùa! Tụi ông liên tục bị « viêm » do anh em ...đăng trí ! Ngày nay Ông càng « đỏ » hơn, song vô cùng đường bệ, vì dù không còn *Tóc Mây* như Cha Duy « của » nhà văn nữ Lê-Hằng nữa và ngày càng hiếm hoi, nhưng lại làm cho Cụ nhà mình có cả nét phong thái lẫn thông thái. Một kỷ lục đáng vào Guinness : khi gặp lại ông tư tế « quốc tế » Đặng Xuân Thành, nhà em thông báo lễ Ngân Khánh Cụ Hat Trưởng Hiên vào ngày 14.01.2008, Ông Thầy Cả này làm nhà em phục lẫn phục lóc, khi « mặc khải » rằng Cụ đã mừng Ngân Khánh Linh Mục cách nay...hai năm, nghĩa là chịu chức vào 1981! Nhân đây, xin chur Huynh Đệ khi cầu nguyện cho ácc anh em Piô X đã quy tiên, cũng nhớ đến người anh em Vĩnh Long NS 72 Têphanô Nguyễn-Văn-Quyển, được bầu chọn là người dễ thương nhất lớp ới nụ cười tươi dễ mến hiếm có. Cho phép nhà em trở lại câu chuyện « đại ca quốc tế », để chuẩn bị kết luận, kéo rồi anh em nhớ lại cái tật rề rà lòng thông thuở ấy !

Quả thật, cái màn chào kính thần phục tiên bối...cùng lớp này, hai anh chàng Xứ Chúa Tháp Cambốt tên Vàng và anh chàng Xứ Lào Trăm Voi Trần Lực Hiên làm sao có thể vào lọt GHHV mà không trải qua cửa ải diện kiến “đại ca” này! Đáng buồn là lần này chính họ...tình nguyện, vì chúng em đâu còn xa lạ gì nhau: hai chú em này tính tuổi tác sỡ còn hơn nhà em ít tháng hoặc mười lăm ngày ấy chứ! Ăn với nhau, ngủ mí nhau, ở nhà Kontum. Lạ lắm gì nhau đâu. Ấy thế mà hai chú em này còn tỏ ra mười phần cung kính hơn cả các đồng môn khác. Số là địa phận Kontum có cách làm chẳng giống ai : đem các đàn anh vừa tốt nghiệp đệ nhị cấp , tức là cấp III ngày nay, hay nôm na là mới đỗ tú tài - Tây hay Ta thì vẫn là tú tài - về dạy đàn em ở tiểu chủng viện. Mà hề dạy tiểu chủng viện, tức là ô-tô-ma-tíc thành...giáo sư (Tây kêu bằng professeur). Chur Huynh Đệ cứ tưởng tượng, thì thấy ngay : làm sao mà chẳng đạo mạo, khi một tay cở Tú Xương đứng trên bục cao, giảng, dạy, quát, phạt, phùng mang trợn má với những đàn em cách mình chỉ có bốn năm năm? Và nhà em xin tính toán nhắc nhở một chút : đó là tuổi của các “chú em” đồng môn GHHV lớp Ngôn Sứ 72 (trừ Kontum, Nhatrang và hai chú em”quốc tế” Vàng và Lực Hiên). Như vậy kể ra cũng chẳng...oan ức gì quá đâu! Điều cuối cùng nhà em phải xác định là cụm từ “Đại Ca Quốc Tế”:

“Đại Ca” thì quá rõ rồi, dù chẳng cố tìm hư danh, dù chẳng tự phong hoặc ép buộc ai phải thả đồ đoàn mà vòng tay cung kính! “Quốc Tế” thì cũng quá rõ ràng nhé Nhà nước An-nam ta ngày nay, khi tổ chức sự kiện nào, từ chính trị,kinh tế,xã hội,thể thao,v.v...,chỉ cần mời được một đại diện không phải là An-nam, Lào cũng được, Campuchia cũng tốt, tức khắc cho chạy “tít” trên báo chí và phát thanh truyền hình,là “quốc tế”. Công thức “Việt-Nam + ít là một đại diện nước khác = quốc tế” là một chân lý! Vậy mà cộng thức của Ngôn Sứ 72 là “Việt Nam + Cambốt + Lào” lại chẳng siêu “quốc tế” đó sao? Tóm lại, nếu Chur Huynh Đệ không chấp nhận cho nhà em làm “đại ca”, thì đành chịu (nhưng nhờ đâu đành lòng,phải không?), còn hề đã đồng ý rằng, dù vô tình và ngoài ý muốn, nhà em cũng nghiễm nhiên là một thứ “đại ca”, thì phải là “đại ca quốc tế”!

Một vài kỷ niệm ở K 15 Ngôn Sứ 7 Riêng tặng các Phụ nhân NS 72
Nguyễn Thế Bài

Khoá 16

Khoá 17

Khóa 18: Bài tình ca cuối cùng ?

Sau biến cố 30/4/1975, dù bao sóng gió, Giáo Hoàng Học Viện cũng tiếp tục hoạt động và chiêu sinh khóa...cuối cùng, khóa thứ 19

Trong 14 giáo phận miền Nam lúc ấy chỉ có 6 giáo phận gửi được học viên lên .

- Xuân Lộc 1 ; Trần văn....
- Phan Thiết 5 : Jos Nguyễn kim Anh (nay LM Phan Thiết,1992) , Micae Hoàng minh Hùng (nay LM Phan Thiết,2002), Nguyễn bá Tin (USA), Bùi Thanh Xuân (USA), Pet Nguyễn Xuyên (nay LM Bỉ),
- Nha Trang 4 : Nguyễn thanh Bạch (Lagi, Bình Thuận), Nguyễn văn Đông (USA), Pet Trần văn Trợ (nay LM Úc,1995), Nguyễn công Quý (Pháp)
- Đà Lạt 2: Hoàng văn Đạt (LM Đà Lạt, 1994),... Trung
- Sài Gòn 2: Phan anh Dũng ? ..Thế Truyền . Cả hai đều ra đời
- Kontum 3: ...Luận, ...Tuấn (LM Kontum), Nguyễn văn Võ.

Vị chi là 17. Làm linh mục được 6 .Phan Thiết 2 . Đà lạt 1,Kontum 1 Úc 1, Bỉ 1.

Ban đầu học chương trình dự bị , sau ít tháng Ban Giám đốc biết Học Viện sẽ bị đóng cửa nên cho học chung hầu hết các môn cho đến khi tan hàng.

Về lao động lớp dự bị nuôi thỏ và phụ trồng khoai tây với các lớp đàn anh

Tuy ngắn ngủi nhưng thời gian đầy khó khăn nên hơn ba mươi năm sau vẫn nhớ như ngày hôm qua. Xin ghi lại vài kỷ niệm.

1 Mua tờ Công Giáo và Dân Tộc.

Một anh nhà báo CG và DT đến "thăm" GHHV và đề nghị mua báo. Mua cũng sợ không mua cũng sợ. Ban Giám Đốc bàn không ra, họp Hội Đồng Chung Sinh gồm các Trưởng lớp mãi sau mới tìm ra cách cha quản lý mua với "tư cách cá nhân".

2 Gia tài của mẹ.

Năm 1976 đói cả nước. Không mua được gạo thì lo mà mua được cũng lo vì kiểm kê thấy nhiều gạo coi chừng bị ghép tội đầu cơ hay tiếp tế tàn quân. Cha chủ hộ Nguyễn văn Thượng nhiều khi hồn lên ngọn cây. Ngọn đồi sau học viện được cày xới để canh tác nhưng đất xấu đến nỗi mì mọc một năm cao chỉ một gang. Phấn bón thì hiếm vô cùng. Không biết ai bày cho hầm cầu GHHV hai mươi năm qua chưa hút là nguồn phân vô tận, là gia tài của mẹ để lại cho con...Các mảnh đất được cày xới xong xuôi rải vôi trắng xóa rồi xe hút hầm cầu bơm thứ nước sền sệt đó lên mảnh đất. Một tháng sau trồng khoai tây tốt tới lưng, củ nhiều vô số, khoai tây đổ đống khắp nơi, cứu đói 170 thầy GHHV nhờ gia tài của mẹ hai mươi năm qua...

3 Phong chức chui.

Đang lao động chót được báo tin vào rửa ráy dự lễ phong chức cho thầy X. Đức Cha Nguyễn sơn Lâm chạy chiếc xe Honda dame sang là xong ngay. Phong chức không có thân nhân. Phong chức xong là mai về quê làm cha sở.

4 Tinh thần dao động .

Hoàn cảnh càng lúc càng khó khăn. Đi đâu cũng thông hành Học viên lên không được, cha giáo lên không được Bắt đầu xuất tu, tính chuyện vượt biên nhưng cũng có người quyết tâm ở lại...

5 Thương đàn em.

Kim Anh đá banh bị té trầy đầu gối. Trời lạnh nên khó lành. Lúc ấy thuốc trụ sinh hiếm như vàng Thế mà tuần sau nó có mọi thứ thuốc như Pénicilline hỏa tiễn, pommade....do anh em lớp trên lớp dưới đem tới.

Khi các chú dự bị đi lẻ loi là có ngườiii cặp kè liền .Vài tháng sau mới biết đàn anh đã phân chia ngầm để kèm các chú dự bị cô đơn.

6 Ngày phong chức Đức cha Nguyễn văn Nhơn, cha xứ ông ngôn kêu có ai thuộc lớp cuối cùng thì lên dâng hoa. Kim Anh giơ tay. Năm sau nó được Đức cha Nicôla Huỳnh văn Nghi phong chức linh mục.Tạ ơn Chúa !

Nguyễn Kim Anh, Kim Ngọc, Phan Thiết 28/10/2008

CÒN CHỨT GÌ ĐỂ NHỚ

Gia đình ex Pio đang sinh sống tại Sài thành gồm 20 chủ tầng, xuất thân từ khắp mọi miền đất nước : Nha Trang thì có Ngọc Phượng, Văn Lộc . Quy Nhơn thì có Tấn Dũng , Văn Phụng, Uy Nam . Kontum thì có Đỗ Thanh , Xuân Hà. Đalat có mặt Lê Cường ; Cần Thơ có Hữu Nghĩa ; Mỹ Tho có Toả Hương ; Sài Gòn có Trí Dũng , Việt Nam , Tiến Chưởng. Có cả Các đảng làm thầy ...dòng xưa, như Bác Vui (Phanxico) , Bác Nội (Tiểu-Đê). Cũng không quên mấy tên nay đã xuất ngoại sang xứ Cờ Hoa như Phụng Tuê, Gia Khánh, Chính Kết , Trọng Tài. Từng ấy chủ tầng đã giảng hồ phiêu bạc từ năm 76 đến nay đã tròn 32 năm chẵn. Biết bao là kỷ niệm vui buồn của một chặng đường không quá dài, nhưng cộng với số tuổi khi rồi trưởng đến nay thì cũng đáng được gọi là bậc cao tăng trưởng trưởng.

Nhớ từ khi rồi trưởng, hãnh trang trên vai, lều bều rầy dầy mai đó. Hộ khẩu thì chẳng có, không biết ngả lưng ở đâu cho hợp pháp. Tối đến, chỉ ngại tới ngủ nhà ai , mà mấy thầy “cảnh” gõ cửa xét nhà , thì khốn cho gia chủ. Ấy thế mà Thiên Chúa đã quan phòng cho dân người, dọn sẵn một nơi, đủ để làm nơi tá túc qua đêm. Nhà của Trí Dũng (nhoi) đã là nơi vừa ăn , vừa ở , vừa kiếm kế sinh nhai qua ngày. Ôi thời là đủ thú nghề , từ nghề làm thầy dạy tiếng Anh, đến nghề nấu xà bông , quần thuốc lá , bán thuốc tây. Chợt nhớ ngày Đức Thầy Chi Linh từ Phan Rang lặn lội vào tới Saigon để buôn bán dừa mun (đen) cùng mọi thủ lĩnh tinh khác, gặp lúc ế ẩm, ngài bèn ghé ngang qua tề xá, giao một mớ dừa ế cho chủ tầng tiêu thụ, thế rồi cũng xong. Lại có hôm Chính Kết và Uy Nam đột nhập vào nhà tá túc qua đêm mà không signal cho gia chủ (bởi lẽ mỗi chủ vị đều có chìa khóa) , thế là đêm đó, các thầy cảnh cũng tổ dân phố tới xét nhà, gia chủ cứ khăng khăng dứt khoát là nhà không có kẻ lạ , cuối cùng lôi ra hai vị đang ngồi chong ngóc. Thân thánh thiên địa ời, muốn đăng vãn độn thổ mà chẳng biết phải làm sao ! Rồi đến chuyện thầy Thomas d’ Aquin Đình Hiệu, chủ tịch một Lớp Anh Văn tại nhà Dũng nhoi . Sau lớp học, thầy lúng thúng ghé thăm một môn đồ thụ giáo tiếng anh, bị bệnh nên vắng mặt ngày hôm đó. Cổ khổ, đúng lúc các thầy cảnh đang lục soát ngôi nhà này, vì tình nghi buôn bán xì ke, thế là Thầy Đình Hiệu bị bắt nhốt oan mạng.

Các câu chuyện buồn vui như thế tựa sợi chỉ hồng kết chặt tình huynh đệ đồng môn, khiến anh em thấm thía sự quan phòng bao la của Thiên Chúa. Ngài đã gìn giữ anh em trải qua bao năm tháng, mọi người như một chứng nhân sống ờn gọi cụ thể của mình. Nay thì đã có đảng thành người chẵn chiến me, nhiều vị lãnh nhân thiên chức chăm sóc chiến con, anh em ex thì gia đình đề huề , ổn định. Mọi người đang hết sức sống ờn gọi của mình. Nhìn lại mới thấy ờn Chúa trải dài trên suốt cuộc hành trình của mỗi người. Và gia đình anh em ex Pio đã thực sự là một công đoàn đầy tình tưởng thần tưởng trở. Ngôi nhà Hướng Mối từng ấy năm đã là nơi lui tới của anh em từ mọi miền đất nước để cùng nhau thực hiện tinh thần của Thánh Vinh ;

Anh em sum họp một nhà , bao là tốt đẹp bao là sướng vui

(x) Im. Xuân Thành, Bà Xã A. Nghĩa, Bà Xã Chính Kết
 Con gái Trí Dũng, A. Nghĩa, A. Mến (Hong Xuyen),
 A. Nam, A. Phương, Con gái Chính Kết, A. Nội,
 Chính Kết, Im. Toàn Trí

GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CỦA TÌNH THƯƠNG

Lm Vinh Sơn Đình Trung Nghĩa SJ

Tôi là sinh viên dòng Tên của Giáo Hoàng Học Viện (GHHV) Thánh Piô X Đà Lạt năm 1968. Chính Cha Paul Deslierres của trường GHHV này đã giới thiệu tôi đến với Lm Ferdinand Lacretelle, lúc đó đang là Giáo Tập của Nhà Tập Dòng Tên Thủ Đức để hướng dẫn tôi làm các THỦ TỤC để vào nhà Ứng Sinh Dòng Tên Đắc Lộ năm 1965 và sau đó là Nhà Tập Dòng Tên Thủ Đức năm 1966. Vào thời điểm đó trong Giáo Hội còn chế độ Tiểu chủng viện, nên việc một học sinh Chu Văn An tốt nghiệp Tú Tài II xin “đi tu” được coi là ƠN GỌI MUỘN. Có lẽ những sinh hoạt Hùng Tâm Dũng Chí của xứ đạo Hoà Hưng đã gợi ý cho tôi về ý hướng ơn gọi chẳng. Sau tôi, còn có ba em Hùng Tâm Dũng Chí của Hoà Hưng nữa cũng “đi tu” làm Linh Mục, đó là các Lm. Nguyễn Văn Hiền, hiện là Phó Giám Đốc Trung Tâm Mục Vụ GP Tp HCM, Lm. Trần Mạnh Hùng, Chính Xứ Thánh Phaolô Q.10, Lm. Nguyễn Văn Tâm, Chính Xứ Mẫu Tâm, Lăng Cha Cả.

Tại sao tôi lại nói GHHV là đại học của Tình Thương ? Phải thật tình nói rằng, vào năm 1965, đầu được cái bằng Tú Tài II thật là HIẾM HOI. Bản thân tôi rất thích học đại học, vì được làm SINH VIÊN sẽ cảm thấy OAI hơn. Vì thế, khi theo đuổi ơn gọi, tôi đã tự cho mình là SINH VIÊN CỦA TRƯỜNG THÁNH TÂM CHÚA GIÊSU, và GHHV đã cho tôi NIỀM AN ỦI này, khi theo học ở đó : tôi THỰC SỰ ĐƯỢC MỌI NGƯỜI YÊU THƯƠNG.

Tôi chẳng biết Dòng Tên là “cái quái” gì cả. Nhưng khi được giới thiệu đến Trung Tâm Đắc Lộ Sài Gòn để học tiếng Pháp, tôi mới biết rằng, à thì ra mấy ông cha mình vẫn đến dự lễ ở cái ngôi nhà nguyện này⁷ là các cha Dòng Tên. Người đã giúp tôi học tiếng Pháp lúc bấy giờ là cha Sesto Quercetti, sau này cũng là sinh viên GHHV và là Bề Trên Miền Dòng Tên VN trẻ nhất thời bấy giờ. Người dạy tôi tiếng La Tinh là Cha Roger Champoux, cũng là sinh viên GHHV năm 1968-1969.

Trở về với ĐẠI HỌC TÌNH THƯƠNG, tôi còn nhớ rõ MỘT từng gương mặt đã cho tôi những CẢM NHẬN ĐẬM ĐÀ của Ngôi Trường đáng yêu này;

1. Lm Luigi Bobbio, cha Giám Luật : Tôi không ở nội trú trong GHHV, nhưng tôi đã nghe nhiều “truyền thuyết” về vị giám luật dễ thương này. Ngài “kiểm soát” rất kỹ các học viên, khiến cho đời sống của chủng viện rất nghiêm minh : không hút thuốc lá, không tán gẫu trong phòng riêng, cầu nguyện đủ giờ trong phòng riêng, học bài chứ không nằm ngủ... và thứ tự như trong quân đội về giường chiếu trong phòng ốc..., nhưng vị giám luật này RẤT ĐƯỢC CÁC SINH VIÊN YÊU KÍNH. Họ “kính sợ” nhưng họ cảm thấy rất GẦN GŨI với ngài. Con người “nhỏ thó” nhưng dễ thương ấy để lại ẢN TƯỢNG rất khó quên nơi mọi sinh viên của trường ĐẠI HỌC này. Tôi không nghe nói có sinh viên nào bị KỶ LUẬT trong suốt thời gian 7 năm tôi học ở đó. Nếu một vị giám luật “coi sóc” anh em với tình thương, thì việc “giám thị” đâu còn là sự “KÌM KẸP”. Tôi học được ở nơi Ngài KỶ LUẬT TRONG TÌNH THƯƠNG và TRÁCH NHIỆM.
2. Lm Joseph Krahel, cha Quản Lý : Ai cũng nói quản lý là CHẶT CHẼ. Nhưng đối với cha Krahel người Hung Ga Ry này, rất QUẢNG ĐẠI. Dường như lúc nào ngài cũng NHẸ NHÀNG trong lời nói. Dạy học vừa xong, là “quảng sách” trong phòng rồi PHÓNG XE ra chợ mua đồ cho anh em. Ngài có một cái “shop” nhỏ, tức một căn phòng rất đơn sơ, để cung ứng cho anh em từng TẬP VỎ, cây viết, bút chì, giấy tờ, phong bì, con tem... và ngay cả KIM CHỈ, nút áo, để các sinh viên không phải RA CHỢ mua sắm những cái linh kính đó mất thời giờ. Sáng nào, Ngài cũng ra chợ BỎ THỎ cho anh em, và LẤY THỎ Bưu Điện về

⁷ Vào năm 1971, ngôi nhà nguyện này được BIẾN THÀNH TRUYỀN HÌNH ĐẮC LỘ. Phải công nhận các cha Dòng Tên thời bấy giờ rất BIẾN BẢO : Sang VN năm 1958 bắt tay ngay vào việc mở GHHV. Năm 1960 đã mở khóa Nhà Tập Dòng Tên đầu tiên. Năm 1963 đã thiết lập ngay CƯ XÁ SINH VIÊN ĐẮC LỘ và THƯ VIỆN ĐẮC LỘ. Năm 1965 cũng mở CƯ XÁ SINH VIÊN Ở HUẾ và Thư Viện Xavier ở Huế. Năm 1971 Is2 Truyền Hình Đắc Lộ. Năm 1972 : các khóa học về truyền thông đại chúng MASS MEDIA. Năm 1973 : Các nhóm khán giả truyền hình. Năm 1974 : Họ đạo Đắc Lộ.

- cho anh em. Hộp thư 88 là con số quen thuộc hầu như anh em sinh viên GHHV nào vẫn nhớ mòn một ngày nay.
3. Thầy Mour, Thầy Herhold và Thầy Gomori : Một người LÀM VƯỜN, một người lo về KỸ THUẬT ĐIỆN NƯỚC, và một Thầy “nấu cơm” cho các cha. Ai đến GHHV cũng thích VƯỜN CÂY của Thầy Muor. Nói thật, nó còn đẹp hơn VƯỜN HOA ĐÀ LAT ngày nay. Điều đánh động tôi ở 3 nhân vật này là SỰ ĐƠN SƠ THÁNH THIỆN trong cuộc sống. Nếu các giáo sư dạy học ở đây có tầm mức QUỐC TẾ về KIẾN THỨC, thì 3 nhân vật này cũng ở tầm mức TOÀN CẦU về nếp sống ĐƠN SƠ và THÁNH THIỆN. Theo tôi được biết không một SINH VIÊN GHHV nào quên 3 gương mặt này.
 4. Cha Matthias Che’n : Các sinh viên GHHV thường nói về ngài với cách nói bình dân là Cha Tàu Con. Thật vậy, vị Thầy mà ngài rất kính trọng là Cha Tàu Bó tức Lm Joseph Che’n. Ngài có một đời sống RẤT ĐƠN SƠ và LÀNH THÁNH, nên các sinh viên gọi ngài là người KHÔNG CÓ TỘI NGUYÊN TỐ. Ngài rất GẦN GŨI với sinh viên. Tối nào, vào giờ ĐI ĐẠO, ngài vẫn thường ra chuyện vãn với sinh viên, bằng cách kể lại cho các Thầy các “TIN TỨC” của Đài BBC. Ngài biết tiếng việt, nên nói chuyện bằng thứ tiếng việt rất CHỢ LỚN.
 5. Cha Antôn Drexel, người Áo, giáo sư Tín Lý. Ngài là cái đồng hồ sống. Khi “lên lớp” khi CHUÔNG báo hiệu hết giờ cũng là TỪ cuối cùng trong bài giảng của Ngài. Các sinh viên THÍCH ngài, vì giáo khoa của ngài RẤT SÁNG, sáng như BAN NGÀY. Chỉ cần học đúng giáo khoa của ngài, các sinh viên biết chắc rằng các kiến thức của mình về đức tin rất CHÍNH THÔNG. Điểm độc đáo là bữa cơm của Ngài, trong suốt 20 năm trời, ngày nào cũng vậy, TRƯA CHIỀU, chỉ là 2 trứng gà luộc với 2 củ khoai tây. Thế mà ngài vẫn sống thọ. Ngài là người THỨ HAI, sau cha Jean Motte chết vì tai nạn, đã để xác tại GHHV. Phải nói anh em GHHV được HÂN HẠNH tổ chức lễ AN TÁNG cho hai vị Thầy của mình, và ngày nay, thỉnh thoảng anh em vẫn ghé GHHV để viếng MỘ các Ngài. Các Ngài đang “canh gác” GHHV cho chúng ta, chờ ngày TÁI XUẤT GIANG HỒ.
 6. Cha Linh Hướng Ferdinand Lacreteille : Đây là nhân vật chính đã KHAI MỞ GHHV, và sau này là vị Linh Hướng cánh Thần Học. Ngài là một người Pháp sống khắc khổ. Ngài rất yêu mến các Thầy. và ngài cho các thầy GUỒNG SÁNG về ĐỜI SỐNG THÁNH THIỆN. Có lần, ngài tập nói tiếng việt trong nhà thờ, nhưng phát âm sai, khiến các Thầy cười. Ngay sau Thánh Lễ, các Thầy thấy ngài quỳ giang tay trước cửa phòng để LÀM VIỆC ĐỀN TỘI.
 7. Cha Hervé Coathalem. Một giáo sư đã bị “cắt cổ họng” vì ung thư “thanh quản”. thế mà vẫn THÌ THẢO TIẾNG PHÁP, để dạy học trong một lớp nhỏ khoảng 10 sinh viên.
 8. Cha De Finance : Một triết gia NỔI TIẾNG đến từ Rôma, mặc dù Ngài là người Pháp. Dạy Đạo Đức Học, và đã xuất bản HAI CUỐN SÁCH rất có ký lô trong lãnh vực LUÂN LÝ TỰ NHIÊN.
 9. Cha Paul Aubin : Cũng là một người Pháp, nhưng rất yêu mến việc dạy học cho sinh viên VN. Ngài dạy về Chúa Ba Ngôi với giáo khoa có tựa đề là MONOTHEISME CHRÉTIEN. Ngài qua đời tại pháp năm 2005. Vì thế trong suốt 30 năm từ ngày ngài về nước, ngài vẫn liên lạc với VN và năm 1997, dù đã lớn tuổi, ngài đã VỀ VN thăm lại GHHV.
 10. Các cha người Canada : Cha Paul Lachance (de Deo Creante et Elevante), cha Louis Leahy (Théodicée), cha Nil Guillemette (Phúc âm Joan), cha André Lamothe (Cosmologie), là các vị giáo sư CẠM CỤI LÀM VIỆC và đưa ra những phương pháp học mới, rất HIỆN ĐẠI. Các Ngài đã thổi một LUỒNG GIÓ MỚI VỀ KIẾN THỨC cho các thế hệ linh mục trẻ của GHHV sau này.
 11. Cha Nemeshegyi : người Hung Ga Ry, giáo sư của đại học Sophia Nhật Bản. Ngài vừa THÔNG THÁI vừa THÁNH THIỆN. Ngài đã mở ra một cái nhìn mới về THẦN HỌC Á CHÂU.
 12. Cha Urrutia, giáo sư GIÁO LUẬT và LUÂN LÝ và là một con người ĐẠI THÔNG THÁI. Tiếng Việt của Ngài thật rõ ràng. Sau 1975, Ngài đã NHIỀU LẦN VỀ THĂM VN. Hiện ngài đang sống bên Tây Ban Nha.
 13. Cha Albert Palacios, người Tây Ban Nha. Ngài đúng là con người của MỤC VỤ. Ngài tổ chức các sinh hoạt mục vụ của sinh viên GHHV các ngày thứ Năm và Chúa Nhật. Những

ngày đó, các sinh viên GHHV như các CON CHIM tung tăng khắp các xứ đạo và Tp Đà Lạt. Bóng dáng của các sinh viên GHHV từ năm này đến năm khác như một TRƯỜNG CA của việc RAO GIẢNG TIN MỪNG và TRUYỀN GIÁO cho xứ sở Hoa Anh Đào.

14. Cha Edward Collins, người Ái Nhĩ Lan, cũng là một giáo sư có HƯỚNG MỤC VỤ MỚI thích nghi với các văn kiện của công đồng Vaticanô II.
15. Cha Joseph Raviolo, viện trưởng thứ hai của GHHV sau cha Paul O'Brien. Một người Ý vui tính, hoà đồng, thông thoáng, tiền sĩ về PHỤNG VỤ, chỉ sau hai năm. Ngài đã mở ra một HƯỚNG ĐI MỚI, và GIÁO DỤC CON NGƯỜI TOÀN DIỆN. Ngoài việc học, ngài đã đưa vào các sinh hoạt PARA-SCOLAIRE như KỊCH NGHỆ KINH ĐIỂN, các buổi văn nghệ GIA ĐÌNH HỌC VIỆN, các chương trình CHIỀU PHIM, và qua cha Linh Hướng Triết Học Paul Deslières, các CÂU LẠC BỘ PHIM ẢNH. Ngài đúng là CON NGƯỜI MỤC VỤ ĐA DẠNG. Những dịp lễ lớn tổ chức rất HOÀNH TRÁNG đúng protocole ngoại giao, là hành trang cho các học viên GHHV sau này biết cách thức TỔ CHỨC CÁC SINH HOẠT NHÀ XỨ rất lớp lang. Ngài đã làm cho GHHV được sống động hẳn lên, nhờ sự HOẠT BÁT của ngài.
16. Cha José de Diego, vị VIỆN TRƯỞNG THỨ 3, một nhà Thần học Trí thức. Ngài đã khai mở thời đại mới cho GHHV với TẦM MỨC CÓ KHẢ NĂNG CẤP VĂN BẰNG TIỀN SĨ. Ngài tiếp nối hướng sinh hoạt VĂN HÓA NGHỆ THUẬT của vị tiền nhiệm MỘT CÁCH CHUYÊN NGHIỆP HƠN.
17. Cha Enrique San Pedro, quốc tịch CUBA, giáo sư Kinh Thánh, và là Giám Mục Phụ Tá Houston sau này. Một con người TÀI GIỎI và THÁNH THIỆN. Ngài rất yêu người VN và quảng đại trong việc CHO ĐIỂM. Sau cái chết BÁT NGỜ, giáo hội bên Houston đang mở án phong chân phước cho Ngài, và các sinh viên GHHV có dịp góp ý với giáo hội về đời sống thánh thiện của Ngài. Bản thân tôi đã được hỏi ý kiến.
18. Thầy Thích Quảng Độ, một Thượng Toạ Phật Giáo, và là giáo sư về Phật Học.
19. Cha Felipe Gomez, giáo sư về Giáo Hội Học và sau này Kitô Học. Ngài có lối dạy mới, đặt nền tảng trên KINH THÁNH nhiều hơn là các GIÁO PHỤ.
20. Cha Gildo Dominici, một cha giáo người Ý rất yêu quê hương VN. Ngài đã viết sách về quê hương đất nước VN sau này bằng tiếng Việt. Giáo Trình Les Vertus Théologiques là một giáo trình rất hay về ba nhân đức đối thần. Ngài chỉ muốn CHẾT Ở VN nhưng Chúa đã gọi ngài về năm 2004 tại Ý sau căn bệnh hiểm nghèo.
21. Lm Hoàng Sĩ Quý, dòng Tên, giáo sư về Triết Án.
22. Thầy Nguyễn Đức Nhuận, giáo sư Triết về Kant và Hegel, hiện đang làm việc cho HÀN LÂM VIỆN PHÁP, và vẫn thường xuyên về VN trong nhiều năm qua, trong lãnh vực KHOA HỌC XÃ HỘI.
23. Đức Cha Phaolô Bùi Văn Đọc vào những năm 1972 đã bắt đầu dạy tại GHHV.

Chỉ điểm qua những giáo sư cốt cán thường trực như trên, tôi cảm thấy GHHV quả là có TẦM MỨC QUỐC TẾ rất cao. Đội ngũ giáo sư THẬT HÙNG HẬU. Đó là chưa kể hết các giáo sư THỈNH GIẢNG khác nữa.

Điều tâm đắc nhất đối với tôi là : đội ngũ giáo sư đó LÀM VIỆC MỘT CÁCH CẬT LỰC, chỉ CHUYÊN CHĂM DỌN BÀI GIẢNG DẠY, không tham gia vào BẤT CỨ MỘT CÔNG VIỆC NÀO KHÁC. Nếu một tuần phải dạy 5 tiết thôi, các ngài đã “than thở” rằng dạy “NHIỀU GIỜ” như vậy làm sao KỊP DỌN BÀI. Điều ấy làm tôi hiểu rằng, các ngài đã NGHIÊM TÚC THỂ NÀO, để có thể CÔNG HIỆN CÁC KIẾN THỨC TỐT NHẤT CHO SINH VIÊN.

Ngày nay, ngồi ngẫm nghĩ lại, tôi mới thấy : mình đã được hưởng MỘT GIA TÀI KHÔNG LỠ cả về KIẾN THỨC lẫn NHÂN CÁCH của những con người, đã có một thời là CHÚNG TÁ của SỰ TẬN TỤY HY SINH và của TÌNH YÊU vượt các biên giới. Tôi có lý do để hãnh diện mình là một SINH VIÊN CỦA GHHV Đà Lạt.

Lm Đnh Trung Nghĩa SJ
171 Lý Chính Thắng F7 Q 3 Tp HCM
Email nghiadinhsj@hcm.vnn.vn

Giang tay chứ không chia tay ...!

Đường nào cũng về Rôma

LỚP ÁO NÂU 06 (1968) TẠI HỌC VIỆN PIÔ X

Chúng mình gồm có 8 anh em tu sĩ áo nâu đã cùng sống với nhau từ Chung Viện Phanxicô Nha Trang, chuyển qua Chung Viện Phanxicô Thủ Đức mới mở năm 1959, và rời Thủ Đức trở về học Triết Học và làm Tập Viện tại Tu Viện Nha Trang. Kỳ hè 1968 chúng mình chuẩn bị lên Thần Học. Lớp này đánh dấu một giai đoạn mới trong việc huấn luyện cũng như đường lối của Dòng tại Việt Nam. Các lớp đàn anh sau tú tài đã theo nhau qua du học Âu Châu vì thuộc Tỉnh Dòng Mẹ Paris. Chúng mình khởi đầu một giai đoạn mới, đánh dấu mức tự lập để trưởng thành và độc lập, tiến đến việc trở thành Tỉnh Dòng Việt Nam.

Thật may mắn cho Dòng Phanxicô Việt Nam khi được Học Viện : Giáo Hoàng Chung Viện PIÔ X Đà Lạt, chấp nhận cho theo học ngoại trú phân khoa Thần Học. Thế là anh em họ Phan chuẩn bị hành trang cần thiết để lên đường. Về nơi ở, anh em là những cư dân đầu tiên của tu viện Du Sinh được Dòng mua lại khu nhà đất bỏ hoang xưa kia Cha Bửu Dưỡng định xây làm Trại Xá Tế Bần dưới chân đồi Nhà Thờ Du Sinh. Về nơi học, dĩ nhiên là Học Viện PIÔ X rồi, nhưng cũng có những điểm đầy ấn tượng từ những phút đầu tiên xách cặp đến Trường. Năm Thần I /1968, chương trình còn dùng toàn tiếng La Tinh, sách học, cours học và dạy học toàn bằng La Tinh cả. Chúng tôi quen chương trình Pháp, học Triết Học bằng tiếng Pháp, mới chỉ ôn lại La Tinh có mấy tháng trời qua việc dùng môn Cosmologia để ôn tập với Cha giáo Agnello Vũ Văn Đình OFM. Vào giờ lớp đầu tiên, lạ thầy, lạ bạn, lạ cả ngôn ngữ. Nhưng an ủi đến ngay vì sau mấy cây số ngồi xe lam 3 bánh trên đường gió sương lạnh lẽo, được vào lớp học hai bên tường kính thông thoáng xem thấy núi đồi phong cảnh hữu tình, thực là ấm áp về thể xác và ấm lòng về tinh thần : Chúng tôi có được các Cha giáo hầu hết là các Cha Dòng Tên dễ thương, và các Thầy cùng lớp, ngoài một Thầy Dòng Tên Tây Ban Nha, còn tất cả là các Thầy tuyển chọn từ các Giáo Phận thuộc Giáo Tỉnh Sài Gòn và Giáo Tỉnh Huế. Hình như lớp Thần khoá 6 năm đó đông nhất Trường, lại cộng thêm 8 người họ Phan làm cho lớp càng thêm đông. Chính vì vậy mà lớp này trở nên mạnh mẽ đủ điều và vui nhộn đủ chuyện...

Việc học thì dĩ nhiên là chính yếu, khỏi phải nói. Nhưng tôi không quên được những ngày đi Excursio. Cả lớp đi chung không còn phân biệt Dòng Triều. Năm đầu tiên bóng áo nâu pha lẫn áo đen, áo trắng trong Học Viện nên anh em trong lớp luôn ưu tiên cho họ Phan miễn phí. Do lòng ưu ái của các Thầy, họ Phan nhà ta, không tiền mà cũng thông công thực lực món thịt bò nhúng dấm, thưởng thức độc món cho tới khi no thì thôi. Bác Thăng Đà Nẵng có tài vẽ và chụp ảnh, rửa ảnh. Bác Lãm Sài Gòn thì đánh máy tập này, sách nọ. Ngoài chiếc xe lam 3 bánh có thể di động tùy nghi làm xe tải phục vụ lớp, họ Phan còn có thể mạnh, là có nhà in Ronéo hoạt động không bị kiểm duyệt ... Du sinh là nơi cộng tác đặc lực với những tác phẩm in ấn ngoài luồng nhưng lại phục vụ công ích. Có những cuốn sách trò chơi, bài hát, những tài liệu sinh hoạt và đáng kể như là tập sách Bên Giàn Trống của nhạc sĩ thầy Lê Quang đã ra lò tại nhà in họ Phan Du sinh. Sách in đẹp không thua gì các nhà xuất bản nhờ tài nghệ của các đấng tự viên kiêm hoạ sĩ ngành stencil, và nghệ thuật cao của người sử dụng máy Rônéo.

Hai đóng góp đáng nhớ của lớp khoá 6 GHHV là năm chịu chức Linh Mục 1971, đã xuất bản tập bài hát gồm đa số các bài của Trần Đình - Hải Hồ cho đến nay vẫn còn thời thượng : Con tiến lên, tiến lên Lạy Chúa... Mỗi tình siêu nhiên nở.../ Hân hoan dâng... Người đã thương ai khốn cùng...v.v.. Và dịp ra trường mùa hè 1972, lớp đã lưu niệm lại cho Trường 1 cây đàn Organ thứ thiệt, thời đó như vậy cũng là chơi XIN lắm... Kể ra để nói lên lòng cảm mến tri ân đối với mái Trường thân yêu và cũng nói lên tình thông hiệp đậm đà với anh em cùng lớp cũng như các vị đồng môn trên dưới.

Hân hạnh biết mấy, đã mấy chục năm xa cách, gặp lại Ngài Vũ Huy Chương, Ngài Trần Đức Vệ, Ngài Lê Công Mỹ và một số đồng các Ngài khác mà vẫn như mới gặp nhau đầu đây, dù ai nấy tóc đã thay màu cả rồi... Qua bên Lào Quốc, viếng Nhà Thờ Savannakhet, trên bàn giấy Cha Tình, vẫn còn những tấm ảnh đen trắng thời GHHV. Qua Cambodia, đến các xóm nghèo vùng vòng đai Phnompenh, gặp Cha Phêrô Tín, cũng tay bắt mặt mừng vì những dây mơ rễ má góc gác GHHV. Đẹp lắm thay, Trường cũ của ta.

Giuse Xuân Quý OFM 06

Vài cảm nghĩ

F.X Vũ Phan Long OFM (K 0.13)

Nghĩ về Giáo Hoàng Học Viện (GHHV), ngôi trường nhìn ra sân cù Đà Lạt, trong lòng tôi lại dâng lên những tâm tình triu mến, như nghĩ về một điều gì thân thương lắm, gần gũi lắm, mà cũng phong phú lắm.

Trước hết tôi nghĩ đến một ngôi trường không có gì cao sang, to lớn, nhưng bước qua cổng, tự nhiên mình cảm thấy vừa rất gần gũi vừa rất đáng kính, mình cảm thấy vừa như ở nhà mình, nhưng lại thấy phải nghiêm túc, phải đàng hoàng. Bởi vì đây là trường cung cấp cho mình có một số vốn liếng kiến thức về thần học, về Kinh Thánh, nhưng cũng đào tạo anh em mình trở thành những mục tử sẽ dẫn thân trong cánh đồng truyền giáo của Giáo Hội mai sau.

Phòng của mỗi anh em rất nhỏ, nhưng được trang bị đồ đạc đầy đủ. Trong một phòng cá nhân như thế, không có chỗ cho những món dư thừa, hoặc trang trí quá đáng. Rõ ràng ở đây ta phải biết cái gì là chính, cái gì là phụ. Các phòng lớp rất đơn giản nhưng ấm cúng và thoải mái, dễ dàng theo dõi giáo trình, dù nếu ai mệt mỏi thì cũng dễ dàng ... ngủ nữa!

Gặp anh em từ nhiều phương trời quy tụ về, tự nhiên thấy lòng mẹ Giáo Hội tuyệt vời quá. Mỗi người một giọng nói, mỗi người một dáng vẻ, mà sao gần gũi quá, sẵn sàng với nhau quá. Đường như chẳng có gì phải lo lắng, ngờ vực, đề phòng ở đây. Màu áo nâu tường là lạc lõng giữa một rừng áo đen, nhưng không, anh em ta lại là niềm vui cho các lớp! Ít nhất anh em có dịp giải trí với sợi dây, với cái lúp áo dòng của ta! Mỗi ngày đi học trên cái xe Lam, mình cầu mong đừng bị “pan”, đề khỏi mất bài, nhưng cũng là để gặp gỡ anh em và giáo sư cho trọn vẹn một buổi học. Với thời gian, sự hiểu biết về các giáo phận và các hội dòng thêm phong phú, thì sự tin tưởng quý mến nhau cũng gia tăng. Có lẽ đây là điều quý nhất. Sau này đi bất cứ phương trời nào, mình cũng có thể gặp được những anh em đã từng ngồi dưới một mái trường.

Và làm sao có thể quên được các cha giáo. Chỉ nguyên được biết rằng trước khi lên lớp, các cha giáo phải ở trong phòng mà chuẩn bị bài vở nửa tiếng, tôi đã cảm thấy mình được trân trọng, và thán phục các ngài và sự nghiêm túc trong lãnh vực sư phạm. Thế rồi các bài học được chuẩn bị tốt nhất, mình thích thú theo dõi. Mỗi khi có những điểm khúc mắc cần được soi sáng, đến phòng các ngài, mình có cảm tưởng là các ngài ở đó chỉ để chờ mình đến đặt những câu hỏi, các ngài ân cần lắng nghe và tận tình soi sáng. Tôi thích đến trao đổi với các ngài về các giả thuyết để mở rộng tầm nghiên cứu. Những giáo sư tôi gặp nhiều nhất là Nil Guillemette và San Pedro. Làm sao quên được cha già Joseph Chen, phụ trách thư viện, thích thú thấy mắt ngài sáng lên khi mình hỏi mượn một quyển sách thần học, và nghe ngài thờ dài khi mình trả giùm anh bạn những quyển nghiên cứu về các thể võ hoặc một quyển tiểu thuyết nào đó. Làm sao quên được cha Diego, cha Gomez, cha già Lacretelle,... Tất cả các cha giáo đều để lại nơi lòng trí người sinh viên một sự kính phục về gương làm việc tận tụy và một sự quý mến sâu xa, do cảm được tình thương của các ngài đối với học trò.

Vào thời gian cuối cùng, khi biết rằng chẳng bao lâu các ngài sẽ phải rời Việt Nam, các ngài vẫn bình tĩnh dọn thêm giáo trình để dạy cấp tốc hầu truyền đạt được cho một số sinh viên nào đó trọn chương trình thần học.

Vũ Phan Long ngồi hàng đầu bên trái

CHÚT KỶ NIỆM VỀ CHUNG VIỆN PIÔ X

Tôi gọi là chút kỷ niệm về Giáo hoàng Học viện Piô X, chứ không phải vô vàn kỷ niệm, vì tôi chỉ học năm thần học 1, năm học 1970-1971 (khoảng 40 sinh viên), cùng lớp với khóa 8 (1965-1966) ở đó mà thôi.

Tuy vậy, chút kỷ niệm này vẫn vương vấn mãi trong tôi, không bao giờ quên được. Khi ấy, tôi còn là tu sĩ dòng Phanxicô, thuộc lớp thứ hai gồm chín sinh viên của Dòng được Dòng Tên ưu ái cho học tại chung viện Piô, sau lớp thần học 1 năm 1968-1969 (cũng chín sinh viên, cùng lớp với khóa 6, 1963-1964). Trong lớp học, tôi ngồi bên cạnh thầy Gioan Trần Văn Nam SJ, sau là Linh mục cuối năm 1973, nguyên là Giám Đốc Nhà Ưng Sinh Dòng Tên Thủ Đức tại Việt Nam, cha xứ giáo xứ Hiền Linh Thủ Đức trong 30 năm, qua đời ngày 16-8-2005; và cạnh thầy Phanxicô Xavier Trịnh Văn Phát (giáo phận Sài Gòn) vừa gầy vừa cao, vui tính và học giỏi, linh mục năm 1973, hiện phục vụ ở Úc.

Được học ở Piô là một vinh hạnh lớn cho tôi, vì được thụ giáo với các cha dòng Tên xuất sắc, như cha Viện trưởng Giuseppe Raviolo, cha JR De Diego, cha Enrique San Pedro, cha F.J. Urritia, cha Jozsef Krahl... Các môn học gồm Thần học cơ bản, Thần học Tín lý, Thần học Kinh thánh, Thần học luân lý, Giáo luật, Phụng vụ và Giáo sử. Mỗi cha có phương pháp dạy rất thu hút và hấp dẫn, làm cho chúng tôi hứng thú học tập và thuộc bài dễ dàng hơn. Chẳng hạn cha San Pedro dạy chữ Do thái cổ. Chữ này ngoằn ngoèo khó đọc, vậy mà cha đọc vừa nhanh vừa nhấn nhá giọng khi to khi nhỏ, điều này chứng tỏ cha rất am hiểu chữ Do thái cổ. Trong ba tháng, cha dạy chúng tôi đọc và viết chương 3, sách Xuất hành: “Thiên Chúa gọi ông Môsê từ bụi cây bốc cháy”. Chúng tôi nhớ bài và viết lại cả chương này cũng là quý lắm rồi. Khi thi, cha cho viết một đoạn trong chương này.

Còn cha Jozsef Krahl, là người Hungary, dạy môn Giáo sử thật hay. Cha rất am hiểu văn đề, nên nói thao thao bất tuyệt và sinh động về Giáo sử. Cha giúp chúng tôi hiểu được các chặng đường của Giáo hội, với bao thăng trầm và buồn vui của Giáo hội. Mặc dầu là người Hungary, cha nói tiếng Pháp khá sôi, tuy đôi khi cũng có vài va vấp. Vì vậy giờ lên lớp của cha đem lại cho chúng tôi nhiều lần cười ồ vui vẻ. Chẳng hạn, khi nói đến Giáo hoàng, cha dùng từ “une pape” (giống cái) thay vì “un pape”. Có lẽ cha cứ nghĩ là mọi danh từ tiếng Pháp có chữ e cuối đều là giống cái cả chẳng?

Mỗi tuần đều có giờ tập giải tội dành cho các thầy thần 4, nhưng các lớp thần học đều tham dự. Cha giáo Urutia nói tiếng Việt rất sôi, lại giọng Bắc nữa, nên thật dễ nghe. Cha đóng vai một “hồi nhân”, quỳ gối trước một thầy “linh mục” và xưng thú tội mình. Cha toàn xưng những tội “kinh thiên động địa”, lại xưng thật to, làm ai nghe cũng phải bật cười. Và điều khó nhất và lo lắng nhất cho thầy “linh mục giải tội” sau đó, chính là cách nhận định tội xưng và khuyên nhủ “hồi nhân” như thế nào. Hầu như thầy nào cũng bị cha giáo tìm ra lỗi để chê cách giải tội cả, sau đó cha hướng dẫn cách khuyên nhủ ra sao để hợp với thần học luân lý cho mọi người cùng nghe. Từ đó các thầy học được nhiều kinh nghiệm. Tôi nghĩ có lẽ tại Việt Nam, chỉ ở chung viện Piô, mới có giờ dạy giải tội sinh động như thế mà thôi!

Nói chung, anh em rất chăm học và chịu khó nghiên cứu đề tài do giáo sư đưa ra. Khi vào lớp, tất nhiên các thầy giáo phận đều mặc áo soutane, còn tu sĩ các Dòng mặc áo Dòng của mình. Tuy là thầy tu, nhưng vào lớp đôi khi anh em cũng nghịch ra phết, có vậy mới vui và mới xứng danh là “...thứ ba học trò”. Có lẽ anh em Phanxicô bị đùa nhiều nhất, cũng là do lỗi của...cái capuchon (lúp) áo Dòng. Thình thoảng, khi về tới nhà, anh Phanxicô cởi lúp áo ra và vài viên bi giấy rơi ra khỏi lúp, khi ấy mới biết là các bạn ngồi ghế sau đã vo giấy bỏ vào lúp của mình. Tuy nhiên, đâu biết ai là thủ phạm, nên lắc đầu và cười một mình thôi.

Có một buổi sáng, khi đang giờ lớp, tôi bị trúng gió, ngã xuống đất. Các thầy vội đỡ tôi dậy, xoa bóp và mời ngay thầy Stephanô Cổ Tấn Hưng SJ đang học khối Triết tới sơ cứu cho tôi. Tôi tỉnh lại, được đưa đến phòng y tế chăm sóc, sau đó cha Viện trưởng Raviolo cho tài xế lấy xe của ngài chở tôi về tu viện Du Sinh. Cùng đi trên xe đưa tôi về là thầy Jacques Ban OFM. Nhân đây tôi muốn nói tấm lòng tri ân với cha Viện trưởng, đã yêu thương lo lắng chăm sóc cho tôi khi ấy. Tôi

cũng muốn nói lời cảm ơn đặc biệt đến thầy (nay là cha) Cố Tấn Hưng SJ. Thầy là một bác sĩ trước khi đi tu dòng Tên. Mỗi lần đi học ở Piô, thầy xách hai cái cặp, một cặp sách vở và một cặp dụng cụ y tế và thuốc men để tận tụy cấp cứu anh em khi cần, trong đó trường hợp của tôi là một. Thầy trở thành Linh mục ngày 21-12-1974.

Để mở mang khả năng trí tuệ hơn nữa, chúng tôi tham gia viết và dịch bài cho tạp chí Tuyển tập Thần học của Học viện. Ai có khả năng dịch và viết văn, cứ đăng ký với nhóm chủ biên. Tôi được phân công dịch một vài bài, trong đó bài “Quyền bính của Giáo hội và quyền bính trong Giáo hội” được đăng trong Tạp chí năm 1972, sau khi tôi đã rời Piô năm 1971. Về đoàn thể, chúng tôi tham gia sinh hoạt tông đồ với phong trào Thanh Sinh Công ở Đà Lạt, dưới sự điều động của các thầy huynh trưởng trong ban trợ úy. Tôi và thầy Irenée Minh OFM làm trợ úy cho đoàn TSC trường Couvent des Oiseaux. Nhờ sinh hoạt TSC hăng hái như thế, nên tôi đã nhận được và hiện nay vẫn còn giữ một ảnh tượng quý báu với lời đề “Tặng thầy..., để nhớ ngày Chương & Vệ chịu chức Phụ phó tế, năm 1970” của hai huynh trưởng trong nhóm trợ úy. Phụ phó tế là Thầy Năm. Xin được bạt mí luôn, hai bậc vị vọng của Giáo hội Việt Nam này chính là thầy Antôn Vũ Huy Chương (Khóa 6), được truyền chức Linh mục ngày 18-12-1971, nay là Giám Mục giáo phận Hưng Hóa từ năm 2003, và thầy Stanislaô Nguyễn Đức Vệ (Khóa 6), từng nhiều năm là Linh mục Tổng đại diện Giáo phận Huế, và hiện là cha xứ nhà thờ chánh tòa Phủ Cam. Mới đó mà đã 38 năm Phụ phó tế rồi, thừa Đức cha Chương và cha Vệ.

Tôi còn nhớ vài kỷ niệm về thi đấu bóng đá giữa các lớp, thật là vui và thắm tình anh em. Tôi cũng không thể quên ngày chịu phép cắt tóc 25-3-1971 để gia nhập hàng giáo sĩ. Đây có lẽ là một trong những đợt chịu phép cắt tóc cuối cùng ở chủng viện Piô, vì năm 1972, với tông thư *Mysteria Quaedam*, Đức Giáo hoàng Phaolô VI quyết định rằng “phép cắt tóc sẽ không còn nữa, nên việc gia nhập hàng giáo sĩ được liên kết với chức Phó tế”.

Nhân đây, tôi cũng xin phép nói một chút về các cựu sinh viên Phanxicô ở chủng viện Piô. Trong khoảng 21-22 linh mục (từ 24 sinh viên) xuất thân từ Piô, một số vị đã và đang giữ các chức vụ lãnh đạo trong Tỉnh Dòng Việt Nam, cũng như trong Ban Phục vụ Dòng trên thế giới. Đúng là từ lò Piô mà ra, như người ta thường nói! Cha Ambrôsiô Nguyễn Văn Sỹ (khóa 6), Tiến sĩ thần học và Tiến sĩ triết học ở Rôma, từng là Khoa trưởng Phân Khoa Triết của Học viện Antonianum (Dòng Phanxicô) ở Rôma, hiện là Tổng cố vấn của Dòng. Cha Alexis Trần Đức Hải (khóa 8) làm Giám tỉnh Tỉnh dòng Việt nam từ 1993 đến 2002. Hiện cha Hải đang làm luận án tiến sĩ Triết tại Đại học công giáo Fu Jen ở Đài Loan, về triết gia Duns Scotus OFM, có lẽ cuối năm 2008 sẽ hoàn tất. Cha Phi Khanh Vương Đình Khởi, giáo sư Piô từ 1975-1977, làm Giám tỉnh Tỉnh dòng Việt nam từ 2002-2008. Và hiện nay, cha Phanxicô Xavier Vũ Phan Long (khóa 11), Cử nhân kinh thánh ở Rôma, làm Giám tỉnh Tỉnh dòng Việt nam từ đầu năm 2008. Cha dạy Kinh thánh ở nhiều chủng viện và Học viện, là Phó giám đốc Học viện liên dòng nam Phaolô Nguyễn Văn Bình từ năm 2003. Cha Giuse Nguyễn Xuân Thảo (tức nhạc sĩ Xuân Thảo, khóa 8), đồ tiến sĩ ở Mỹ năm 2007 với luận án về “Hội nhập văn hóa thánh ca phụng vụ tại Việt Nam”. Luận án này được Giáo sư tiến sĩ Trần Văn Khê nhận định: “Trong cuộc đời giảng dạy về âm nhạc học trên các trường đại học Âu Mỹ, tôi chưa có dịp đọc một Luận án nào mà cảm thấy thỏa mãn về mặt Nhạc học như luận án này... Theo tôi, đây là một luận án rất xuất sắc về đề tài tác giả đã nêu lên, và là một công trình khoa học có một giá trị rất lớn về việc ‘Tìm hiểu, phân tích Dân ca và Thánh ca Việt Nam’. Tôi hoàn toàn ủng hộ việc in Luận án này thành một quyển sách về Dân tộc Âm nhạc học”. Trong số các cha học Piô, có hai cặp anh em ruột, đó là cha Camille Trần Văn Phúc (khóa 6) và Alexis Trần Đức Hải (khóa 8), cha Gioakim Nguyễn Văn Có và cha Antôn Nguyễn Văn Chúc (đều là khóa 8). Đặc biệt có lẽ chỉ có một giáo dân tốt nghiệp cách chính quy mà thôi trong lịch sử Piô, đó là anh Etienne Trần Xuân Hồng (cựu OFM, khóa 8). Thông thường các thầy giáo phận nào không chịu chức Năm ở lớp thần 3 là tự ý rút lui, không thể học tốt nghiệp được, nhưng tu sĩ các Dòng thì khác. Sau khi anh Hồng tốt nghiệp ở Piô, Dòng cho anh rút lui vì thấy không hợp với ơn gọi Phan sinh. Hiện anh Hồng sống định cư ở Canada.

Trong số sinh viên các Dòng tu học thần học 1 năm 1970-1971, ngoài Dòng Phanxicô có 7 linh mục (trong 9 sinh viên, gồm các cha Chúc, Có, Hải, Ngọc, Thanh, Thảo, Tín), còn có một của Dòng Tên (Cha Nam), hai của Dòng Don Bosco (cha Phùng, và cha Phêrô Nguyễn Văn Đệ, từng là Giám

Để kết thúc bài viết về những chút kỷ niệm này, tôi xin gửi nơi đây lòng tri ân sâu xa của mình đối với ban giám đốc Giáo hoàng học viện Piô X ngày ấy, ban giáo sư danh tiếng của Học viện, nay người còn người mất, vì mặc dầu thời gian được thụ giáo với các cha ở đây không lâu, nhưng vốn liếng thu thập quả là một nền tảng vững chắc “une sérieuse formation intellectuelle et spirituelle” [một đào tạo nghiêm chỉnh về trí thức và thiêng liêng] cho tôi khi bước vào đời. Cũng xin cảm ơn các thầy, các bạn thuộc các khối lớp, nay đa số là các cha, một số vị là Giám mục nữa, đã cùng tôi một thời học tập, tu đức, vui chơi, làm công tác tông đồ và xã hội dưới mái trường Piô thân yêu, do các cha Dòng Tên nhiều quốc tịch khác nhau hướng dẫn. Tạ ơn Chúa vì Tất cả là hồng ân!

Giuse Nguyễn trọng Đa
(Thần học 1 – 1970)
nguyendantt@yahoo.com

HỒI KÝ MỘT CỰU HỌC VIÊN NGOẠI TRÚ GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN

Yuse Tiến Lộc DCCT

Hân hạnh được là Cựu Học Viên GHHV khoá 5, tôi xin ghi lại vài cảm tưởng và kỷ niệm thời xa xưa ấy.... trước tiên là để cảm ơn Quý Cha Dòng Tên nói chung, cách riêng Quý Cha mà tôi đã được thụ giáo ba lần trong ba quãng đời.

1. Năm 1968, tôi theo học Thần Học ... tại GHHV với quý Cha:

Cha Raviolo: Viện Trưởng

Cha San Pedro: Khoa Trưởng Thần Học.

Cha Drexel: Giáo Sư Tín Lý.

Cha Bruckner: Giáo Sư Thánh Kinh.

Cha Urrutia: Giáo Sư Luân Lý

Cha Dominici: Giáo Sư Giáo Luật

Cha Lacretelle, Cha Deslierres: Mục Vụ Văn Hoá

Cha Baume Garner : tác giả La Grâce

và một số Cha khác...

2. Năm 1972, Quý Cha Quercetti và Blaquiere đã dẫn tôi đến với ngành Truyền thông Truyền hình qua 1 khoá học dài ngày - hơn 1 tháng - tại Trung tâm Đắc Lộ, □ể sau đó phục vụ chương trình Đố Vui Để Học tại Đài Truyền Hình VN cho tới 1975.

3. Và sau cùng, năm 2000 Cha Filipe Gomez đã cho học bổng để tôi được đi học tại EAPI, đại học ATENEO của các Cha Dòng Tên tại Manila, Philippines. Tôi đã đến sinh hoạt và Dân Lễ tại ARUPPE Residence nhiều lần...

Tính tới năm 2008, nhiều vị đã qua đời – nhiều vị cũng đã trở lại thăm Việt Nam, thăm các học trò cũ mà nay nhiều Đấng đã làm Giám Mục.

Mỗi lần lên Đà Lạt, đi ngang Sân Cù tôi đều dừng lại nhìn hoặc ghé vào thăm ngôi trường cũ thân yêu với bao kỷ niệm khó quên.

Và rồi lần lượt những hình ảnh của 40 năm về trước lại hiện ra....

Năm 1968, Giám Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế, Henri Bạch Văn Lộc ra quyết định: “Từ nay các Đệ Tử DCCT tốt nghiệp lớp 12, thay vì vào ngay Nhà Tập, sẽ “VÀO ĐỜI” học xong Đại học mới lên Nhà Tập ở Nha Trang – đồng thời, các sinh viên Thần Học sẽ học hết 4 năm Thần Học mới Khấn Trọn, và Chịu Chức Linh Mục, thay vì Chịu Chức sau năm Thần Học 3 (chỉ được làm lễ mà chưa được giảng và giải tội)”.
150

Với việc thành lập Đại học tư thục Công Giáo MINH ĐỨC do Quý Cha: Bửu Dưỡng OP, Cha Bạch Văn Lộc CSsR, Cha Giám Tỉnh DCCT cũng quyết định rời ban Triết Học Viện DCCT Đà Lạt về sát nhập học Triết tại Đại học MINH ĐỨC Sài Gòn, gồm các khoa: Triết học, Nhân văn Nghệ Thuật, Y khoa và Sinh Ngữ.

Lớp Thần học DCCT năm ấy ra trường với lễ Thụ phong Linh mục của 3 anh em: Vũ Khởi Phụng, Nguyễn Thành Tâm và Nguyễn Đức Mậu; 2 anh Trần Sĩ Tín và Trần Ứng Tường chịu Chức Sáu rồi đi Tông đồ... sau đó, chịu chức LM trễ 2, 3 năm sau. Các anh em khác “VÀO ĐỜI”, chỉ còn lại 4 anh em chúng tôi: Trịnh Nhất Định, Trần Thế Cả, Nguyễn Văn Tấn và Tiến Lộc.

Với 4 sinh viên Thần học còn lại, không có lý huy động một ban giáo sư (ít nhất cũng phải 10 vị) để chỉ dạy có 4 sinh viên, nên các Bề Trên đã quyết định gửi chúng tôi đi “du học”, nhưng vì không đủ điều kiện kinh tế để gửi đi du học nước ngoài nên các Ngài đã xin các Cha Dòng Tên cho chúng tôi được sang “du học” tại Giáo Hoàng Học Viện Pio X Đà Lạt

Quý Cha Dòng Tên thoát tiên rất e ngại, tính từ chối, vì vốn biết rõ đám sinh viên DCCT rất “cấp tiến” qua những sự kiện như:

1. Dịch và viết “Tài Liệu X” với những bài nghiên cứu Thần học đầy dẫy những tư tưởng mới cập nhật sau Công Đồng Vatican 2 – Tài liệu X là tiền thân của Tập San Trao Đổi do các Linh mục Chân Tín, Nguyễn Ngọc Lan, Nguyễn Thế Thuấn, Đinh Khắc Tựu, chủ trương và sau này lấy những tên như: Đối Diện, Đứng Dậy, Đồng Dao.....vv. ... Đáng dè dặt thay!

2. Ban Nhạc Vào Đời ALLELUIA, mặc “clergyman” đi biểu diễn 13 lần tại các trường Trung Học, Đại Học, và các Dòng tại Đà Lạt, kể cả Giáo Hoàng Học Viện! Các cô chen nhau xin chữ ký sau những lần trình diễn !!! Ôi nguy hiểm, cheo leo cho ơn gọi là đường nào!

3. Nhất là việc diễn vở kịch “La Première Légion”, nói đến nội bộ Dòng Tên với những vấn đề cải cách cấp tiến, xung đột quyền bính, già trẻ, cũ mới... mặc dù khi dịch từ tiếng Pháp với tên mới “PHÉP LẠ” và dùng bối cảnh của Dòng Chúa Cứu Thế. Các Cha Dòng Tên đã quyết định không cho các Thầy GHHV đi xem, dù có giấy mời đại diện các thầy, vở kịch được trình diễn tại Domaine de Marie Đà Lạt, trong khi khách mời đại diện từ các nhà Dòng nam nữ đều có mặt, một vài thầy thân thiết với chúng tôi cũng âm thầm đến dự, nhưng vội vàng “chuồn” ngay khi thấy Cha Deslierres và Cha Dominici bước vào Hội Trường dự khán vở kịch.

Thế là Bề Trên chúng tôi phải năn nỉ với lời cam kết, bảo đảm, đây là những sinh viên “ngoan” nhất, ít quậy phá nhất, mấy tay cấp tiến đã vào đời cả rồi !!! và kết quả là anh em chúng tôi cả 4 người được nhận vào với tính cách sinh viên ngoại trú giống như anh em các Dòng Phanxicô, Lazariste, Dòng Tên...vv...

Ngày ngày cấp sách đạp xe đạp hoặc gắn máy từ Tùng Lâm đến GHHV ...ròng rã như vậy cả thầy là 3 năm.

Những ngày đầu anh em chúng tôi chăm chỉ ngoan ngoãn mặc áo Dòng đang hoàng bước vào lớp học ngồi giữa gần 200 chiếc áo chùng thâm khác, nhưng chỉ được vài tuần, xét thấy mặc áo dòng lụng thụng, giây chuỗi vướng víu, thế là từ từ, chẳng ai bảo ai cứ âm thầm mặc quần đen, sơ mi đen (lúc đầu còn có cổ trắng, sau bỏ luôn!) và cứ như thế “chúng nào tạt nấy” lại ló cái mồi cấp tiến ra...để rồi gương xấu lây lan! Nhiều Thầy bắt đầu mượn mẫu kiểu áo Clergyman để may riêng, sử dụng khi cần sau này!

Nhưng chỉ 1 năm sau có quyết định mới: “các Thầy đều không buộc mặc áo chùng thâm khi vào lớp”. Điều này xảy ra y như thế tại viện Đại học Công Giáo Đà Lạt khi chúng tôi được phép đi học Đại học mặc đồ thường thì được các Đấng bậc nhắc nhở phải nghiêm túc mặc áo dòng khi đi học để rồi cũng ít lâu sau đó một thông cáo được gấn ở văn phòng Đôn Hoá đại ý yêu cầu các Tu sĩ bớt mặc áo dòng đi học kéo Đại học Đà Lạt bị nhuộm đen vì các Tu sĩ quá đông! “Gương xấu” lại biến thành “gương tốt” lúc nào không biết!

Chúng tôi theo học tại Giáo Hoàng Học Viện từ năm 1968 đến năm 1972. Các lớp Thần học học theo cycle 4 năm – nên chúng tôi còn nhớ mình được học chung với trên dưới 200 thầy đến từ 14 Địa phận và 4 Dòng tu khác nhau... các khoá 4,5,6,7,vv...

Hiện nay nhiều vị đã làm Giám Mục, Đức Ông, Tổng Đại Diện, Giám Đốc Đại Chủng Viện, Hạt Trưởng, Chánh xứ Chính Toà, Giáo Sư Đại Chủng Viện, Bề Trên Dòng. Ví dụ: Đức Cha Soạn (Quy Nhơn), Đức Cha Chương (Hưng Hoá), Đức Ông Phong (Nha Trang), Cha Vệ (Tổng Đại Diện Huế), Cha Canh (Tổng Đại Diện Đà Nẵng), Cha Tính (Giám Đốc Đại Chủng Viện Cần Thơ), Cha Lãm (Hạt Trưởng, Chánh Xứ Hòa Hưng)lại có các Cha Dòng Tên nước ngoài như cha Champoux, Arango...vv...

Riêng tôi, Yuse Tiến Lộc được quen biết, vì sinh hoạt Hùng Tâm Dũng Chí với các Thầy GHHV như Cha Trí (Chánh sở Chợ Đũi), Cha Trung Thành (Đà Lạt), Cha Quốc Bửu (mất tích năm 1975) hoặc sinh hoạt Âm Nhạc với các nhạc sĩ Hoàng Quý, Hải Hồ, Trần Định. Sau này thường gặp lại và sinh hoạt với nhạc sĩ Hoàng Quý và Lm Nhạc sĩ Trần Định, cả 2 đã qua đời, một tại California (Mỹ) và một tại Limoges (Pháp). **RIP.**

Để kết thúc tôi xin kể 1 mẫu chuyện vui vui trong lớp học Thần học cuối năm 1971 với giờ Luân lý thực hành của Cha Urrutia

Theo thông lệ vào học kỳ hai cuối năm học, Cha Giáo Luân lý thường chủ trì 1 buổi thực tập Bí Tích Giải Tội vào lúc 2 giờ chiều ngày thứ 2 hàng tuần, giảng đường lớn chật ních các sinh viên từ dự bị, đến Triết học và Thần học lên đến trên 200 người. Các thầy Thần học năm cuối, sắp ra trường, cứ mỗi tuần vắng thầy, thay phiên ngồi toà Giải Tội (giả định) và hồi nhân lại chính là Cha Giáo Luân Lý.

Cha Urrutia có biệt tài “nhập vai” các nhân vật đến xưng tội, lúc là một bà già, lúc là một thanh niên, lúc là một thiếu nhi, tiến vào toà và xưng tội với giọng nói và cách xưng tội đặc trưng.

Hôm ấy đến phiên bản đệ với đề tài khảo sát luân lý: “DE JUSTITIA”... Cha giáo dưới vai một công chức, xưng những lỗi phạm đức công bằng, đã sử dụng và lấy của công làm của tưvv. cộng với vài ba tội nhẹ linh tinh.

Xưng xong, bản đệ nhanh chóng khuyên và đọc công thức xá giải và liền sau đó vì biết mình là người chót nên đứng phắt ngay dậy... Cha giáo vừa bước ra khỏi toà thấy thế liền ra hiệu cho bản đệ ngồi xuống và Ngài lên tiếng phát biểu nhận xét: “Thầy Lộc hôm nay khuyên bảo tốt, đúng đề tài, nhưng vi phạm 2 lỗi sau đây:

1. Hồi nhân vừa ra khỏi toà thầy đã đứng ngay dậy khiến hồi nhân sẽ xấu hổ, ngại ngùng nếu đã xưng một tội kín ẩn, tế nhị. Thầy phải ngồi yên trong toà 1 ít lâu đợi họ đi khỏi rồi hãy rời tòa chứ!!!!.

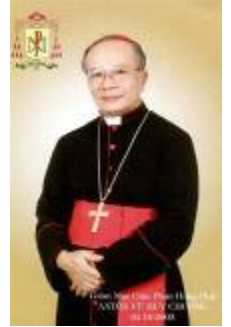
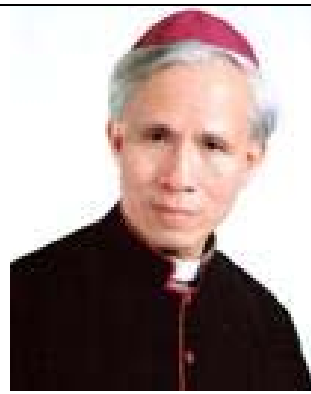
2. Lỗi thứ 2, về công thức xá giải. Hôm nay là ngày “trả bài” nên giả thiết thầy phải thuộc lòng công thức Latinh “Ego te absolvo....” Nhưng hôm nay thầy lại cầm giấy, đã cầm giấy lại còn đọc lướt, ăn bớt!!! Mai mốt thầy muốn dán mấy tờ công thức bằng các thứ tiếng trong toà cũng được, nhưng hôm nay thì phải thuộc chớ ừ!.... Ngài kéo dài chữ CHÚ... Ừ Ừ!!!

Thế là cả hội trường rộ lên những tiếng cười vui vẻ – thật là một bài học để nhớ đời.

AD MAJOREM DEI GLORIAM
Sàigòn ngày 11 tháng 11 năm 2008
Yuse Tiến Lộc CSsR

CÁC GIÁM MỤC XUẤT THÂN GHHV PIÔ X

 Phêrô Nguyễn Văn Nhơn - 1991	 Giuse Nguyễn Tích Đức - 1997	 Phêrô Nguyễn Văn Nho - 1997 (+)	 Phêrô Nguyễn Soạn - 1999
 Tôma Nguyễn Văn Tân - 2000	 Step. Tri Bửu Thiên - 2003	 Micae Hoàng Đức Oanh - 2003	 Antôn Vũ Huy Chương 2003
 Giuse Nguyễn Chí Linh 2004	 P.X Lê Văn Hồng 2005	 Giuse Nguyễn Văn Độ 2006	 Cosma Hoàng Văn Đạt 2008

CỰU HỌC VIÊN GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN THÁNH PIÔ X

DANH SÁCH BỀ TRÊN CÁC DÒNG

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		GM. Pet. Nguyễn Văn Đệ SDB K 0.6	SN 1946 LM 1973 -Giám tỉnh 1991-1997 -GM phụ tá Bùi Chu: 2005	TGM Bùi Chu: Xã Xuân Ngọc, h. Xuân Trường Nam Định	(350) 386.6118 de339axh@hcm.vnn. vn
2		GM Cosma Hoàng Văn Đạt SJ K 0.13	SN 1948 LM 1976 GM Bắc Ninh:8-2008	Tòa GM Bắc Ninh, thị xã Bắc Ninh, tỉnh Bắc Ninh	(241) 382.1438 cosmahvdat@yahoo. com
3		Viện Phụ Steph Huỳnh Quang Sanh OSB K 0.9	SN 1940 LM 1972 Đan phụ 1998	Đan viện Thiên An, hộp thư lưu ký, bưu điện Huế	(54) 382.6635 taosb@pmail.vnn. vn
4		Rev. J.B. Nguyễn Văn Thêm SDB K 0.10	SN 1947 LM 1975 Giám tỉnh 2003-09	33/9A Bà Giang, K.P 4, P. Linh Xuân, Q. Thủ Đức, TP. HCM.	(8) 3724.0742 jbthemsdb@yahoo. com HT 767 TP HCM
5		Rev. Jos. Nguyễn Công Đoan SJ K 3.5	SN 1941 LM 1970 -Trưởng miền: 1975 -Phụ tá đặc trách Đông Á và Úc Châu SJ: 2003	Borgo S. Santo 4, C.P. 9139, Roma 00195, Italy	ncongdoansj@yahoo. com
6		Rev. Ambroise Nguyễn Văn Sĩ OFM K 0.6	SN 1943 LM 1973 Tổng Cố vấn đặc trách châu Á – Châu Đại Dương: 2003	Roma, Ý	avansi@ofm.org
7		Rev. Alexis Trần Đức Hải OFM K 0.8	SN 1948 LM 1975 Giám tỉnh: 1993-2002	Đài Loan	alextdhai@hotmail .com
8		Rev. F.X. Vũ Phan Long OFM K0.13	SN 1951 LM 1977 Giám tỉnh: 2008-2014	3 Mai Thị Lựu P. Đakao Q 1 TP HCM	(8) 3822.2294 fxvpl@yahoo.com
9		Rev. J.F. Nguyễn Gia Thịnh OFM K 0.6	LM 1946 LM 1973 Phó Giám tỉnh 1993-2005	Bỉ	jfthinh@gmail.com
10		Rev. Gerard Trần Lộc SVD Giuse K 0.8	SN 1916 LM 1975 Bề trên 19??	Tu viện Thánh Giuse Nha Trang: HT 52, 10 Võ Thị Sáu, Nha Trang	(58) 388.1100
11		Rev. J.B. Trần Minh Cương TH Thừa Sai K 9	SN 1947 LM 1974 Bề trên 20??	Nhà Thờ Tấn tài, thị xã Phan Rang-Tháp Chàm, Ninh thuận	(68) 382.5293 nhathopr@hcm.vnn. vn
12		Rev. Gerard Trần Công Dụ CM K 0.8	SN 1945 LM 1974 Phụ tá Tổng quyền: 2004-2010	Congregazione della Missione Via dei Capasso 30 00164 Roma	ge_tcd@yahoo.com
13		Rev. Giuse Nguyễn Văn Linh CM K 0.12	SN 1944 LM 1976 Bề trên miền VN: 19??	11 Yết Kiêu Đà Lạt Lâm Đồng	(63) 382.5227 [84] 93 615 1500 nhathovinhson@gmail. com

CỰU HỌC VIÊN GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN THÁNH PIÔ X

DANH SÁCH CÁC ĐỨC ÔNG

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Msgr. Pet. Trần Văn Phát K1.2	Quynhơn/Phát Diệm , LM 1967, Msgr. 2007	Pastor of Holy name of Jesus church, 45 Highland Ave., P.O. Box 597, Otisville, NY 10962	+ 1 (845) 386-1320 hnojotisville@frontiernet.net
2		Mgsr.Fr. Borgia Trần Văn Khả K2.2	Sàigòn/Phát Diệm , LM 1967 Mgsr.	Villa Assunta, Via Aurelia Antica 284, 00165 Roma Italia	06.632.444 sinhdong@gmail.com
3		Msgr. Jos Trần Thanh Phong K6.5	Nhatrang , SN 1944 LM 1970 Manila Mgsr. 2007	TGM Nha Trang, 22 Trần Phú Nha Trang, Khánh Hòa	+84 (58) 382.2 842 jmttphong@yahoo.com
4		Msgr. Phil. Lê Xuân Thượng K6.5	Nhatrang , LM 1970 Manila Mgsr.	8503 Kirwood, Houston, TX 77072	+1 (281) 495 8133
5		Msgr Pet. Nguyễn Văn Tài K 8	Vĩnhlong , LM 1973 Mgsr.	RadioVeritas PO Box 2642, QC, Manila Philippines	+63 2 939 0011 veritas@mnl.sequel.net

ĐÔI THÔNG HAI MỘ

**Ở đây sương khói mờ nhân ảnh.
Ai biết tình ai có đậm đà.**

Hàn Mặc Tử

Danh sách Giáo Sư Giáo Hoàng Học Viện Piô X

Lăm-Đa-Khoa cập nhập hóa 24-11-2008

Ảnh	Họ Tên	Địa chỉ	Liên Lạc
	Rev. Aubin, Paul SJ		
	Rev. Audic, Joseph SJ	† RIP (+ 17-06-1990)	
	Rev. Berard Aram SJ		
	Rev. Bobbio, Luigi SJ	† RIP (+ 10-01- 1999)	
	Rev. Bolumburu, Francisco SJ	† RIP (+ 06-02-1969)	
	Rev. Bonningue Alfred SJ		
	Rev. Bruckner, Ernest SJ	† RIP (+ 16-05-1995)	
	Rev. Burkhardt, Franz SJ	Catholic Mission, 1-9 Wen Ming Road, Putzu, Chiayi Hsien, TAIWAN 613 ROC	
	Rev. Calle Joseph SJ		
	Rev. Cavanna, Ramon SJ	† RIP (+ 31-10-1966)	
	Rev. Cesbron – Laveau, Etienne SJ	† RIP (+ 18-08-1983)	
	Rev. Ch'en Ch'ung Ling, Joseph SJ	† RIP (+ 21-10-1987)	
	Rev. Ch'en Wen Yu, Matthias SJ	† RIP (+ 25-12-1987)	
	Rev. Champoux, Roger SJ	PO Box 240, U.P. Post Office 1144 Quezon City, PHILIPPINES	rchamp@admu.edu.ph
	Rev. Chomet Yves MEP		
	Rev. Coathalem, Hervé SJ	† RIP (+ 30-10-1986)	
	Rev. Collins, Edward SJ	2 Welfare Road Wong Chuk Hang, HONG KONG	
	Rev. Costa Eugene SJ		
	Br. Couture SJ		
	Rev. Cuervo-Arango, Alejandro SJ	Ruiz Hernandez 1047002 Valladolid, SPAIN	amicoop@jesuitas.es
	Rev. De Diego, José-Ramón SJ	† RIP (+ 14-04-2000)	
	Rev. De Finance, Joseph SJ		

	Rev. De Lauzon, Maurice SJ	† RIP (+ 14-12-1981)	
	Rev. De Leffe, Jacques SJ	† RIP (+ 20-05-1990)	
	Rev. Demers, Pierre SJ	† RIP (+ 10 -02-2002)	
	Rev. De Pelsemaeker, Armand SJ	† RIP ò Bì	
	Rev. <u>Deslierres, Paul</u> SJ	Centre Vimont, 3200 Chemin Ste. Catherine P.Q H3T ICI Canada Montreal	pauldeslierres@yahoo.ca / +1 514 342 1320 ext 5246
	Rev. Dominici, Gildo SJ	† RIP (+ 2003)	
	Rev. Drexel, Antoine SJ	† RIP (+ 05-04 1973)	
	Rev. Elizalde, Julián SJ	Via del Seminario 12000186 ROMA. ITALY	elizalde@unigre.it
	Rev. Fantoli Hannibal SJ		
	Rev. Forest, Henri SJ		
	Rev. Gauthier, André SJ	† RIP (+ 22-11-1978)	
	Rev. Gélinas, André SJ	PO Box 657 Greenhills, 1502 San Juan. PHILIPPINES	fgelinas@jr.xs.edu.ph
	Rev. Gervais, Pierre SJ	Rue des Atrabates, 881040 Bruxelles. BELGIUM<TDPIERRE.GERVAIS@ IET.BE< td>	
	Rev. <u>Gómez, Felipe</u> SJ	PO BOX 221 U.P Post Office 1144 Quezon City, PHILIPPINES (Vietnam Service EAPI: http://eapi.topcities.com)	fgsj@pusit.admu.edu.ph / felipesj@netscape.net
	Bro. Gomori, Pal SJ	† RIP (+ 26 -02-1992)	
	Rev. Guillemette, Nil SJ	Xavier University, Corrales Ave. 9000 Cagayan de Oro. PHILIPPINES	
	Rev. Hamel Edward SJ		
	Rev. Hanrio, Jean B SJ	† RIP (+ 13-06-1976)	
	Rev. Henry, Yves SJ	† RIP (+ 05-11-1963)	
	Bro. Herold, Arpad SJ	† RIP (+ 19-02-1976)	
	Rev. Krah, Joseph SJ	† RIP (+ 07-05-1999) Cebu, Philippines	
	Rev. Kretsch Paul SJ		
	Rev. Lachance, Roland SJ	175, Boulevard des Hauteurs, Lafontaine, C.P 130, Saint Jerome, J7Z 5T8 CANADA	
	Rev. Lacretelle, Ferdinand SJ	† RIP (+05-05-1989)	

	Rev Lagger Germain SDB		
	Rev. Lamothe, André SJ	La Maison Bellarmin, 25, Rue Jarry Ouest Montréal, H2P 1S6, CANADA	andrelamothe@altavista. com / alamothe39@hotmail. com
	Rev. Larre, Claude SJ	† RIP (+ 2001)	
	Rev. Leahy, Louis SJ	S.T.F Driyarkara, Kotax Pos 1397 Jakarta 10013 INDONESIA	leahy@jesuits.net
	Rev. Lichtenberger, Marcel SJ	† RIP (+ 10-12-1985)	
	Rev. Manso, Mariano SJ	40 Alley 1, Lane 2, Ta PU Rd.PO Box 130, ChanghuaTAIWAN 500, ROC	
	Rev. Martin Michel SJ	† RIP (+ 27-01-1964)	
	Rev. Melis George SJ		
	Rev. Motte, Joseph SJ	† RIP (+ 23-05-1970)	
	Rev. Navascués, Antonio SJ	† RIP (+03-10-1979)	
	Rev. Nebreda Alp. SJ		
	Rev. Nemeshegyi, Peter SJ	Faludi Ferenc Hez 1535 Budapest 114, Pf. 826 HUNGARY	
	Rev. O'Brien, Paul SJ	The Seven Fountains 97 Huey Kaew Road Chiang Mai 50300. THAILAND R.I.P??	
	Rev. Overmeeren Jules SJ		
	Rev. Palacios, Alberto SJ	† RIP (+ 23-10-1989)	
	Rev. Pittau Anel SJ		
	Rev. Quercetti, Sesto SJ	† RIP (+ 17-09-1991)	
	Rev. Raguin, Yves SJ	† RIP (+ 09-10-1998)	
	Rev. Raviolo, Giuseppe SJ	† RIP (+ 27-06-1998)	
	Rev. Réal, Henri SJ	† RIP (+ 11-07-1996)	
	Rev. Robert, Louis SJ	7735, av. Outremont Montreal H3N 2M1. CANADA	pachucosj@securenet.net
	Most Rev. San Pedro, Enrique SJ	† RIP (+ 17-07-1994)	
	Rev. Shan, Cardinal Paul SJ	125 Sze Wei 3rd. RoadKachsiung TAIWAN 802, ROC	
	Rev. Tremblay, Lionel SJ	† RIP (+ 18-01-2000)	
	Rev. Urritia, Fr. Javier SJ		
	Rev. Vallée Gérard SJ		
	Brother Muò Paolo SJ	Via Statuto 1412100 Cuneo. ITALY	

	Brother Herold SJ		
	Miss Kay Haberlach		
	Rev. Stanislaus Hàng Đắc Ánh OP	Tu viện Mai Khôi 44 Tú Xương Q3 TP HCM	ĐT: (8) 39320360; (8) 39325738
	Rev. Joseph Đỗ Quang Chính SJ	19 đường 5, P. Linh Trung Q. Thủ Đức, TP. HCM hoặc HT 10, Thủ Đức, TP. HCM	ĐT: (8) 3897-1473
	Rev. Pet. Vũ Đình Trác	† RIP (+ 30-9-2003) Garden Grove, Mỹ	
	Rev. Thomas Trần Văn Dụ		
	Rev. Joseph Nguyễn Công Đoàn SJ K 3.5	Borgo S. Santo 4, C.P. 9139, Roma 00195, Italy	ncongdoansj@yahoo.com
	Rev. Dom. Nguyễn Quang Minh Đăng CMC	† RIP	
	Rev. Phan Văn Đại CSsR		
	Rev. Joseph Nguyễn Tích Đức K 1.2	GM Banmêthuột 104 Phan Chu Trinh, P Thắng Lợi, TP Buôn Ma Thuột, T .Đak Lak	+84 (500) 385.2756 josphuc@dng.vnn.vn
	Rev. Paul Nguyễn Văn Hòa	GM Nha Trang 22 Trần Phú, TP. Nha Trang, tỉnh Khánh Hoà	(58) 3822842
	Rev. Phi Khanh Vương Đình Khởi OFM	2/27 ấp Phong Phú, Tăng Nhơn Phú B, Q.9, TP. HCM.	ĐT: (8) 38960017 khoi.pk@gmail.com
	Rev. And Nguyễn Văn Kiệm CSsR	Mỹ?	
	Bro. Theophane Nguyễn Văn Kế FSC	† RIP (2004?)	
	Br. Pet. Trần Văn Nghiêm FSC		
	Br. Pet. Phạm Hữu Lai SJ	Cộng đoàn thánh Inhã 171 Lý Chính Thắng P 7 Q 3 TP HCM	(8) 35261485 [84] 90 928 1805
	Rev. Joseph Đình Lập Liễm	NT Kim Phát, Bình Thạnh, H. Đức Trọng, Lâm Đồng	(63) 8667202 dlliem@hcm.vnn.vn
	Rev. Augustin Đoàn Cao Lý SJ	Tập viện Thánh Tâm 1109 KP 3, P. Tam Phú, TP. HCM	
	Br. Pierre Định		
	Sr. M. Chantal		
	Sr. Gertrudes		
	Rev. Louis Phạm Văn Nhượng	Nhà Nghỉ Dưỡng GP, 17 Nguyễn Trãi, Tx. Bảo Lộc	(63) 3756883 louisnhuong@gmail.com
	Br. Joseph Nguyễn Đức Nhuận		
	Rev. Andre Đỗ Xuân Quế OP	Tu viện Mai Khôi 44 Tú Xương Q3 TP HCM	ĐT: (8) 39320360; (8) 39325738
	Ls Nguyễn Quang Quýnh		

	Mr. Đào Văn Hòa		
	Rev. Joseph Hòang Sĩ Quý SJ	69 CMT8, Tân Bình, TP. HCM	(8) 38491653
	Rev. Vincent Bùi Đức Sinh OP	Tu viện Thánh Martin: 1/4 KP. 10, Tân Biên, Biên Hoà, Đồng Nai.	ĐT: (61) 8881318; 8885673
	Rev. Vũ Minh Thái		
	Rev. Joseph Nguyễn Quang Thanh K 6.5	Good Shepherd Seminary PO Box 4149 Homebush NSW 2140 Australia	+61 (02) 9752 9600 – 9752 9603 josephthanh@bigpond.com tnghuyen@sgs.org.au
	Rev. Đinh Văn Trung SJ	† RIP	
	Miss Bùi Thị Hữu		
	Mr. Lâm Ngọc Huỳnh		

Thống kê Giáo sư theo danh sách

STT	Dòng	Giáo phận	TC Giáo sư	Số LM
1	LM SJ		72	72
2	Thầy SJ		6	
3		LM	8	8
4	LM OP		3	3
5	LM CSsR		2	2
6	SH FSC		2	
7		Thầy	2	
8	Soeurs		2	
9		Giáo sư	2	
10		Nữ giáo sư	2	
11	LM CM		1	1
12	LM MEP		1	1
13		Luật sư	1	
14	LM OFM		1	1
15	LM SDB		1	1
Cộng:			106	89

DANH SÁCH HỌC VIÊN GIÁO HOÀNG HỌC VIỆN PIÔ X

Các chữ viết tắt: SN= sinh năm, LM= Linh mục năm, GM= Giám mục năm,
CH= chuyển hướng năm, TH= thành hôn năm

NB: Vui lòng cho biết những chỗ cần điều chỉnh để nhóm Lâm-Đa-Khoa cập nhật hóa

KHÓA 1 – 1958

Số TT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Jos Phạm Minh Công	Kontum/Hải Phòng, LM 1965	NT Phú Thọ, xã An Phú, TP Pleiku	+84 (59) 386.1130
2		Rev. Jos Vương Văn Điền K1.2	Đà Lạt/Bùi Chu, LM 1967	† RIP 23/02/1996	
3		Mgr. Jos Nguyễn Tích Đức K1.2	Banmêthuôt/Cần Thơ/ Hà Nội, SN 1938 LM 1967; GM 1997	104 Phan Chu Trinh, P Thắng Lợi, TP Buôn Ma Thuột, T.Đak Lak	+84 (500) 385.2756 josphuc@dng.vnn.vn
4		Rev. Jos Trần Văn Hàm K1.2.1	Sài Gòn/Xuân Lộc/Bùi Chu LM 1966	NT Thiên Phước, ấp Tân Mai 2, xã Phước Tân, H.Long Thành, ĐN.	+ 84 (61) 351.1929
5		Rev. Thomas Nguyễn Công Hiến K1.1	Cần Thơ/Hải Phòng, LM 1966	NT Ninh Sơn, Ấp 5, Tr. Hộ Phòng, Giá Rai, Bạc Liêu	+84 (781) 385.0302
6		Rev. Joachim Nguyễn Văn Hiếu K1.2	Xuân Lộc/Sài Gòn/Bắc Ninh, LM 1967	NT Bắc Minh, ấp Sơn Hà xã Vinh Thanh, Nhơn Trạch, Đồng Nai	+ 84 (61) 351.9046
7		Rev. Ant Vũ Sĩ Hoàng K1.2	Mỹ Tho/Phát Diệm, LM 1967	NT Long Định 2, Ấp Mới, Xã Long Định, Châu Thành, Tiền Giang	+84 (73) 383.4439 vshoang@hcm.vnn.vn vsihoanganton@yahoo.com
8		Mr. Vinc. Nguyễn Thái Hùng	Thái Bình. CH 1959		
9		Rev. Jos Đình Lập Liễm K1.2	Đà Lạt/Bùi Chu, LM 1967	NT Kim Phát, Xã Bình Thạnh, Đức Trọng, T. Lâm Đồng	+84 (63) 366.7202 Dliem08@gmail.com
10		Mr. Paul Vũ Duy Lương	Sài Gòn/Phát Diệm, CH 1959		?
11		Mr. Thomas Đỗ Đức Minh K1.2	Sài Gòn/Phát Diệm, LM 1967 CH 1980?	RIP 21/11/2008 tại Đức	
12		Rev. Jos Phạm An Ninh K1.2	Quy Nhơn/Thái Bình, LM 1967	Tu Đoàn Nhà Chúa 195/29 XVNT P17 Q.Bình Thạnh	+ 84 (8) 3898.3870
13		Mgr. Pet. Nguyễn Văn Nhơn K1.2	Đà Lạt, SN 1938 LM 21/12/1967, GM 3/12/1991	Toà GM Đà Lạt, 9 Nguyễn Thái Học, P.1, TP.Đà Lạt, Tỉnh Lâm Đồng	+84 (63) 382.4665 tgmdl@hcm.vnn.vn tgmdalat@gmail.com

14		Mr. Pet. Nguyễn Văn Huệ	Sàigòn/Thái Bình, CH 1958	22277 Modina, Laguna Hills, CA 92653	+1 (714) 830 0208 nhuenguyen@yahoo.com
15		Msgr. Pet. Trần Văn Phát K1.2	Đà Nẵng/Quynhon/ Phát Diệm, LM 1967, Msgr. 2007	Pastor of Holy name of Jesus church, 45 Highland Ave., P.O. Box 597, Otisville, NY 10962	+ 1 (845) 386-1320 hnojotisville@frontiernet.net
16		Rev. Jos Phạm Ngọc Sơn K1.2	Cầntho/Hải Phòng, LM 1967	† RIP 20/12/1999	
17		Mr. J.B Bùi Anh Thái	Nhatrang/Thái Bình	† RIP 1963	
18		Rev. Jos Phạm Thanh K1.1	Quynhon/Bùi Chu, LM 1966	Chủng Viện Quy Nhon, 120 Trần Hưng Đạo, Quy Nhon	+84 (56) 382.9179 090.502.4562 jmphanthanh@yahoo.com
19		Rev. Jos Nguyễn Thế K1.1	Sàigòn/Phát Diệm, LM 1966	† RIP 8/12/1981	
20		Rev. JB Nguyễn Văn Thục K1.2	Saigon/Cầntho/Thái bình. LM 1967	† RIP 05/05/2001	
21		Rev. Ant Vũ Hùng Tôn K1.1	Huế/Hà Nội. LM 1966	St. Stephen church, 1112 SE 41st. Ave., Portland, Oregon 97214	+1 (360) 440-8282 vuhungton@juno.com
22		Mr. Dom. Ngô Quang Trung	Mỹtho/Bùi Chu, CH 19??		+84 (8) 3897.1473
23		Rev. Augustin Nguyễn Đức Thụ K1.2	SJ Saigon/Mỹ Tho/Hung Hoá, SN 1934 LM 1967	326 Church St Richmond Vic 3121 Australia	+ 61 (03) 8420 6727 Mob:(04) 1780 9037 nducthu@yahoo.com.au
24		Rev. Ant. Ngô Văn Vững K1.3	SJ Saigon SN 1939 LM 1968	Cộng Đoàn Nhà Hưu 19 đường 5, P. Linh Trung Q. Thủ Đức, TP. HCM	+84 (8) 3897.1473

KHÓA 2 – 1959

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. JB Nguyễn Quốc Biên	Nhatrang/Vinh, CH 1960	27 Bennett Street Carramar NSW 2163 AUSTRALIA	+61 (02) 9788 7991 bien.nguyen@hboutlet.com.au
2		Rev. Andre Lê Trần Bảo K2.2	Banmêthuột/Bùi Chu, LM 1967	NT Đồng Xoài, Bình Phước	+84 (651) 387.0339 Anrebaot941@yahoo.com
3		Rev. Jos Nguyễn văn Cẩm K2.2	Sàigòn/Bắc Ninh, LM 1967	† RIP 15-02-198? trong tù	

4		Mr. Jos Vũ Phương Chuẩn	Quynhon/Phát Diệm, CH 1964	8311 SW 159 PL. OR 97007 USA	+1 503-643-2947 vuchuan@gmail.com
5		Mgsr.Fr. Borgia Trần Văn Khả K2.2	Sàigòn/Phát Diệm, LM 1967 Mgsr.	Villa Assunta, Via Aurelia Antica 284, 00165 Roma Italia	06.632.444 sinhdong@gmail.com
6		Mr. Jos Nguyễn Thăng Long K2.3	Mỹtho/Hưng Hóa, CH 196?		
7		Rev. F.X Nguyễn Văn Nam	Huế, LM 1969	GX Nam Phổ, Nam Thượng, Phú Thượng, Phú Vang, TP Huế	+84 (54) 386.0511
8		Mr. Dom. Đình Trung Nghĩa	Saigon/BùiChu CH 1959		
9		Rev. Jos Vũ Minh Nghiệp K2.2	Sàigòn/Thái Bình, LM 1967	NT Tân Chí Linh, 6/25 Phạm V Hai, P.3, Q.Tân Bình	+84 (8) 3845. 0559 minhnghiep67@yahoo.com
10		Rev. Ant Nguyễn Trọng Quý K2.2	XuânLộc/Huế/Hải Phòng, LM 1967	Hưu ở NT Lai Ô, ấp Lộ Đức 2, xã Hồ Nai 3, H.Trăng Bom, T. Đồng Nai	+84 (61) 398.8515
11		Rev. Jos Đình Thượng Sách	Sàigòn/Bắc Ninh, rời HV 1960, SSS LM 72 Paris	23, Avenue de Friedland, F – 60210 BEAUVAIS FRANCE?	+33 (01) 4076 3030 – 4076 3016?
12		Rev. John. Ap Hồ Hán Thanh K2.1	Banmêthuột/Huế/Vinh LM 1966	† RIP 24/07/1997	
13		Mr. Michel Nguyễn Hưng Thi	Longxuyên/Thái Bình, CH 1960		
14		Mr. Jos Đoàn Từ Thiện	Đàlat/Bùi Chu, CH 1963	17911 Bushhard St. # B-116F.Valley CA 92708 USA	+1 (714) 963 2548 josjandoan@yahoo.com
15		Mr. J. Bosco Lê Văn Trang	Huế CH 1964	+ RIP 2004 Lansing MI	
16		Rev. Pet. Trần Đình Trọng K2.1	Xuân Lộc /Sàigòn/Vinh, LM 1966	† RIP 05/09/1985	
17		Mr. Jos Nguyễn An Vượng	Sàigòn/Bắc Ninh, CH 1959		
18		Rev. Jean Blaquière	SJ Saigon SN 1935 LM 19??		
19		Rev. Ramirus Canabal	SJ Saigon SN 1936 LM 19??		
20		Rev. Sesto Quercetti	SJ Saigon SN 1936 LM 19??	+ RIP 9-17-1991	
21		Rev. Michel Nguyễn Thế Minh K2.1	SJ Saigon SN 19?? LM 1966		MimiSj@htth.org
22		Rev. Roger Champoux	SJ Saigon SN 1939 LM 19??	PO Box 240, UP Post Office 1144 Quezon City, Philippines	

KHÓA 3 – 1960

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Vincentius Vũ Văn An	Quy Nhơn/Hải Phòng, CH 1966	6 Allambi Cres, Beverly Hills, NSW 2209 AUSTRALIA	+61 (02) 9703 4377 annhuvu@hotmail.com
2		Rev. Paulus Nguyễn Đức Bầm	NHATRANG, LM 1968	† RIP 1975	
3		Mr. Jos Đỗ Hữu Dư	Kontum/Hà Nội, CH ???		
4		Mr. Bart Lê Ngọc Diệp	Cần Thơ, CH 1960		
5		Rev. Joachim Lê Thanh Hoàng	HUẾ. LM 1968	GX Dương Sơn, Hương Toàn, Hương Trà, Thừa Thiên Huế	+84 (54) 382.6742 joachimhoang@gmail.com
6		Rev. Pet. Lê Đình Khôi	Huế. LM 1969	?? Dưỡng bệnh	
7		Rev. Aloisius Lê Văn Liêu	Sài Gòn, LM 1968	NT Fatima Bình Triệu, 355/5 P.Hiệp Bình Chánh, Q. Thủ Đức	+84 (8) 3726.8561
8		Rev. Antoine Huỳnh Văn Lộ	Cần Thơ, LM 1968	Hirschstr.88. D- 76133 Karlsruhe, Belgium	(0721) 849 060 / 846 44F
9		Rev.Joan Ap Nguyễn Lợi	Huế. LM 1968	4750 Irmin Street, Burnaby, BC, Canada Or P.O. Box 1677 Everett WA 98206 USA	+1 (714) 326 225 johnleeng01@hotmail.com www.johnnguyenloi.com
10		Mr. Jos Nguyễn thế Mạnh	Quy Nhơn/Thái Bình		
11		Mgr. Pet. Nguyễn Văn Nho	Nha trang, SN 1937 LM 1967; GM 1997	† RIP 21/05/2003	
12		Mr. Vincent Luu Văn Ngãi	Đà Lạt, CH 1962		
13		Mgr. Michel Hoàng Đức Oanh	Kontum/Hà Nội, SN 1938 LM 1968; GM 2003	TGM Kontum, 56 Trần Hưng Đạo, Tx. Kontum	+84 (60) 386.2372 91.340.8451 tgmktum@dng.vnn.vn abrahamvn@yahoo.ca
14		Rev. Jos Bùi Trung Phong	Kontum/Thái Bình, LM 1968, Xuân Lộc	NT Bảo Thị, ấp Bảo Thị, Xuân Định, Xuân Lộc, Đồng Nai	+84 (61) 372.1179
15		Mr. Jos Nguyễn Tiến Thuật	Quy Nhơn/Hải Phòng, CH 1963	† RIP 2007, USA	

16		Mr. Jos Bùi Văn Tường	Huế, CH 1962	21/16 Trần Phú, Phường 3 Đà Lạt, Đà Lạt	+84 (63) 382.4580 giusetuong@gmail.com
17		Rev. Jos. Nguyễn Công Đoan K3.5	SJ Saigon/ <i>Thái Bình</i> SN 1941 LM 1970	Borgo S. Santo 4, C.P. 9139, Roma 00195, Italy	ncongdoansj@yahoo.com
18		Rev. Joannes Aresti	SJ Saigon SN 1938 LM 19??		
19		Rev. Jos Khuất Duy Linh	SJ Saigon SN 1938 LM 1968	Cộng Đoàn Nhà Hưu 19 đường 5, P. Linh Trung Q. Thủ Đức, TP. HCM	+84(8) 3897.1473

KHÓA 4 – 1961

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Jos Trần Bá Bằng	Kontum/Hà Nội, CH 1961		
2		Mr. Jos Phạm Ngọc Bích	Đà Lạt/Hưng Hóa, CH 1963		
3		Mr. Jos Trần Thanh Đạm	Đà Lạt/Thanh Hóa, CH 1963		Dam2506@yahoo.com
4		Mr. Pet. Lê Ngọc Đông	Nhatrang, CH 1961		
5		Rev. Fr.Xavier Đoàn Thái Đức	Long Xuyên/Thái bình, ĐCV Sài Gòn 1962. LM 1969	† RIP 02/07/2003	
6		Rev. Vincent Ferrier Hoàng Quang Hải <i>K4.5.4</i>	Đà Nẵng/Bùi Chu, LM 1969	NT Nội Hà, 28 Đình Tiên Hoàng, TP Đà Nẵng	+84 (511) 372.2580
7		Mr. Jos Trần Đức Hạnh	Đà Lạt/Phát Diệm, CH 1967	17778 Independence Lane Fountain Valley CA 92708	+1 (714) 963.0642 josephanhtran@yahoo.com
8		Mr. Ant Nguyễn Văn Hoa	Sài Gòn, LM 1969, CH 1986	Gx. Bình Xuyên Q.8 TP.HCM	
9		Mgr. Fr.X. Lê Văn Hồng	Huế, SN 1940 LM 1969 - GM 2005	TGM Huế, 6 Nguyễn Trường Tộ, TP Huế	+84 (54) 383.1143 tgmhue@dng.vnn.vn phxlevanhong@gmail.com
10		Mr. Jos Trần Văn Huyền	Cần Thơ/Phát Diệm, CH 1962		
11		Rev. Paul Luu Văn Kiệu	Vĩnh Long, LM 1969	GX Chính Tòa, 141 Lý Thái Tổ, P.2, TX Vĩnh Long, Vĩnh Long	+84 (70) 382.4186
12		Rev. Ant. Nguyễn Thành Long	Mỹ Tho, LM 1969	† RIP 21/5/1984	
13		Rev. Michel Nguyễn Văn Minh	Phước Cường, LM 1969	GX Bung, Hưng Định, Thuận An, Bình Dương	+84 (650) 382.4445 petvu@yahoo.com

14		Rev. Ignace Huỳnh Đắc Nhì	Quy Nhơn, lm 1969	† RIP 06/01/1997	
15		Mr. Alp Hoàng Kim Quý K4.3	Đànăng / Phát Diệm, CH 1967	† RIP 2008, USA	
16		Mgr. Pet. Nguyễn Soạn K4.3	Quy Nhơn, SN 1936 LM 1968 GM 1999	TGM, 116 Trần Hưng Đạo, TP Quy Nhơn	+84 (56) 382.1737 – 94.520.9005 tgmqnhon@dng.vnn.vn peternguyensoan@yahoo.com
17		Rev. Aug. Lê Dương Tân	Cầnthơ, LM 1969	Trưởng Thọ I, Trưởng Long, Phong Điền, TP Cần Thơ	+84 (710) 385.0140 tantl37@yahoo.com
18		Mgr. Thomas Nguyễn Văn Tân	Vĩnhlong, SN 1940 LM 1969 GM 2000	TGM, 103 Đường 3 Tháng 2, P.1, Thị Xã Vĩnh Long	+84 (70) 383.3119 toagiamvl@yahoo.fr tomatan@gmail.com
19		Rev. Pet. Chu Quang Tảo K4.5	Long Xuyên/Bắc Ninh, LM 1970	† RIP 02/10/2008	
20		Rev. Pet. Lê Văn Tính	Mỹtho, LM 1969	Làm việc tại Campuchia	??
21		Mr. Ant. Hoàng Hữu Thanh	Kontum/Hà Nội, CH 1963	† RIP	
22		Rev. Pet. Võ Trung Thành K4.5.4	Đàlat, LM 1969	NT An Bình, 69 Khóm An Bình, P3, TP Đà Lạt	+84 (63) 382.5819 thanhvt@hcm.vnn.vn
23		Mr. Jac. Nguyễn Đăng Tôn	Huế, CH 1962		
24		Rev. Pet. Trương Trãi K4.3	Nhatrang, LM 1968	GX Ba Làng P.Vĩnh Hòa Nhatrang Khánh Hoà	+84 (58) 355.0036 (nhờ nhắn)
25		Rev. Thomas Đặng Toàn Trí	Sàigòn, LM 1969	NT Chợ Đũi, 1 Tôn Thất Tùng, P. Phạm Ngũ Lão, Q.1	+84 (8) 3833.0820
26		Rev. Pierre Gervais	SJ Saigon SN 1929 LM 19??	Rue des Atrabates, 881040 Bruxelles Belgium	Pierre.gervais@jet.be

KHÓA 5 – 1962

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Jos Nguyễn Đình An	<i>Longxuyên/Bùi Chu,</i> CH 1962		
2		Rev. Jos Dương Ngọc Châu	Đàlat, Hà Nội LM 1970 Manila	NT Thanh Xuân, 187/3 Đoàn Thị Điểm, TX Bảo Lộc Lâm Đồng	+84 (63) 386.2891 jdnchautx@pmail.vnn.vn jos.ngocchau@gmail.com
3		Mr. Jos Phạm Hữu Đàm	Sàigòn/Phát Diệm, CH 1963		+1 (714)418-0257 (H) +1 (714) 548-1821 (M) phnhc@aol.com dam2506@yahoo.com

4		Mr. Pet. Nguyễn Văn Hải	Phnompenh, CH 1964		
5		Rev. Vinc. Ferrier Đoàn Xuân Hân K5.6	Longxuyên/Bùi Chu, LM 1971	† R.I.P 17/02/2001, Long Xuyên	
6		Rev Jos Nguyễn Văn Hân	Đalat/Phát Diệm, LM 1970 Manila	† R.I.P 27/11/ 2004	
7		Mr. Jos Nguyễn Chí Hoà	Mỹtho, CH 1970		
8		Rev. Jos Nguyễn Tiến Khâu K5.6	Banmêthuôt/Long Xuyên/Hà Nội, LM 1971	Nhà Hưu Dưỡng Hà Nội 116/3 Hùng Vương, P9, Q 5 TPHCM	+84 (8) 3854.6463
9		Mr. JB Nguyễn Tất Lang	PhnomPenh, CH 1964		
10		Rev. Ant. Nguyễn Văn Lệ (Chơi)	Vĩnh Long, LM 1970 Manila	GX Cái Nhum, Long Huê, Long Thới, Chợ Lách, Bến Tre	+84 (75) 387.3131 antonlecn@pmail.vnn.vn
11		Mr. Paul Trần Anh Linh	Vĩnh Long/Phát Diệm, CH 1963	† R.I.P 14/4/2006	
12		Mr. Thomas Nguyễn Văn Minh	Sàigòn/Hà Nội, CH 1967		
13		Rev. Dom. Cao Quang Ngoan	Cầnthơ/Thái bình, LM 1970 Manila	NT Đầu Sấu, CầnThơ, 22 đường 3 tháng 2, Hưng Lợi, Ninh Kiều, TP Cần Thơ	+84 (710) 373.8003
14		Mr. Pet. Nguyễn Duy Niên	QUYNH□N ??		
15		Mr. Jac. Nguyễn Thông Phúc	Đà Nẵng, LM 1970 Manila. CH 198?	14823 Estrellita Houston TX 77060	+1 (281) 999 6195 (H) 713 562 5889 (C) jamestpn@yahoo.com
16		Mr. Pet. Nguyễn Xuân Sơn	Kontum/Bắc Ninh. CH 1967		
17		Mr. Paul Lê Phước Thiện	M□THO, CH 1971		
18		Rev. Phil. Nguyễn Tình	THAKHEK LAOS	Laos	
19		Rev. Aug. Hoàng Đức Toàn K5.4	Banmêthuôt/Vinh, LM 1969	TGM, 104 Phan Chu Trinh, P Thắng Lợi, TP Buôn Ma Thuật, T Đăklăk	+84 (500) 385.2756 – (500) 381.1778

20		Mr. Phil. Nguyễn Văn Tòng	V□NHLONG	† RIP 1963	
21		Rev. Aug. Nguyễn Huy Tường	Cầnthơ/Thanh Hóa, LM 1970 Manila	12772 Louise St Garden Grove CA 92841 hiện Phụ tá Trung tâm Nữ vương Hòa bình và về hưu.	+1 (714) 230-9287 panzynet@yahoo.com
22		Mr. Jos Vũ Đức Tuyển	Đàlạt/Hải Phòng, CH 1973		
23		Mr. Ant. Nguyễn Trường Xuân K5.6	Longxuyên/HảiPhong CH 1965		
24		Rev. Jos Nguyễn Văn Lộc (Tiến Lộc)	CSsR Đà Lạt SN 1943 LM 1972	146/14 Võ Thị Sáu P 8 Q 3 TP HCM	[84] 91 834 4344 tienloc43@yahoo.com
25		Mr. Trịnh Nhất Định	CSsR Đà Lạt SN19?? CH ? TH ?		
26		Mr. Trần Thế Cả	CSsR Đà Lạt SN19?? CH ? TH ?		

KHÓA 6 – 1963

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Fr.X. Đặng Đình Canh K6.5	Đànăng/Hà Nội, LM 1970 Manila	Nhà Thờ Chính Toà Đà Nẵng	+84 (511) 382.5285 phanxico2006_dng@yahoo.com
2		Mr. Jos Trần Văn Cảnh	Nhatrang/Thanh Hóa, CH 1968	Paris France	tranvancanh_paris@yahoo.fr
3		Mr. Jac. Trương Văn Chi	Quynhon, CH 1967	1031 Hương lộ 2 P.19 Q. Tân Bình TP.HCM	+84 (8) 3974.0176
4		Rev. Pet. Phạm Văn Chính	Vĩnhlong/Bui Chu LM 1971	GX Các Thánh Tử Đạo Việt Nam 8928-91 Terrace N. Largo, FL 33777 USA	+1 (727) 319 4354
5		Mgr. Ant. Vũ Huy Chương	Cầnthơ/Hưng Hóa SN 1944 LM 1971 GM 2003	TGM Hưng Hoá, 5 Lê Lợi, Sơn Tây, TP.Hà Nội	+84 (4) 3383.0735 antonvhc@yahoo.com
6		Rev. Pet. Nguyễn Xuân Đính	Sàigòn/Hà Nội, LM 1971	† R.I.P 12/6/2003, Saigon	
7		Rev. Jos Trần Định	Longxuyên/Hà Nội, LM 1971	† R.I.P 14/02/2005, France	
8		Rev. Jos Nguyễn Văn Hiếu	Vĩnhlong, SN 1942 LM 1971	Chủng Viện, 88 Trung Nữ Vương, P.1, TX Vĩnh Long	+84 (70) 382.9589

9		Mr. Mic. Nguyễn Văn Hoài	Mỹtho/Sàigòn, CH 1965		
10		Mr. Jos Ngô Xuân Huệ	Kontum /Vinh CH 1964		
11		Rev. Pet. Lê Văn Kim	Longxuyên, LM 1971	NT Bò Ót, Thới An, Thới Thạnh, Thốt Nốt, T. Cần Thơ	+84 (71) 385.1974 +84 91.878.9037 (M) lekimcan05@yahoo.com
12		Rev. Jos Phạm Bá Lãm	Saigon/Phát Diệm, SN 1944 LM 1971	NT Hoà Hưng, 104 Tô Hiến Thành P.15 Q.10	+84 (8) 3865.0820 +84 90.250.9090 phambalam@gmail.com
13		Rev. Dom. Trần Tử Lăng (Trần Đình Nhi)	Đàlat/Thái bình, LM 1971	14160 Ferndale Rd Dale City, VA 22193-2198	+1 (703) 670 8161
14		Rev. Jos Nguyễn Thanh Liên <i>K6.7.6</i>	Kontum / Bắcninh, LM 1971	Toà GM Kontum 56 Trần Hưng Đạo, Thắng Lợi, Thị Xã Kontum, Tỉnh Kontum	+84 (60) 3691.0782 090.509.6509 lientgmkt@yahoo.ca
15		Mr. Pet. Nguyễn Văn Linh	Mỹtho / Cầntho, CH 1964		
16		Rev. Step. Lê Công Mỹ	Phanthiết/Huế, LM 1971	GX Thuận Nghĩa, Phan Thiết	+84 (62) 389.8649 Lecongmy1942@gmail.com
17		Rev. Vinc. Nguyễn An Ninh	Xuân lộc/Bắc ninh, LM 1971	1900 Stephens Rd. Eastpointe, MI 48021	+1 (586) 447 0504 frninh@yahoo.com
18		Mr. Hier. Nguyễn Văn Nội <i>K6.11</i>	Cần Thơ/Bắc ninh. Petit frere 1968	65/24 Tân Kỳ Tân Quý, P. Tân Sơn Nhì, Quận Tân Phú, TPHCM	+84 (8) 3810.7361 hnoivnguyen@yahoo.ca jeromenoi@gmail.com
19		Msgr. Jos Trần Thanh Phong <i>K6.5</i>	Nhatrang, SN 1944 LM 1970 Manila Mgrs.	TGM Nha Trang, 22 Trần Phú Nha Trang, Khánh Hòa	+84 (58) 382.2 842 jmttphong@yahoo.com
20		Rev. Mic. Trần Đình Quảng	Đàlat/Thanh hóa, LM 1971	ĐCV Minh Hoà, 199B Đông Tĩnh, P.8 TP Đà Lạt	+84(63) 382.3296 miquang@gmail.com
21		Rev. Jos. Đình Tất Quý <i>K6.0</i>	Saigon/Bùi Chu học CP 1 tháng, rồi về ĐCV/SG, LM 1970	NT Bùi Phát, 453/105KC Lê Văn Sỹ, P.12 Q.3 TP.HCM	+84 (8) 3843.6376 dingquy44@hcm.vnn.vn
22		Rev. Joachim Nguyễn Hoàng Sơn	Kontum/Quynhon, LM 1971	NT Phương Quý, Xã Vinh Quang, TX Kontum	+ 84 (60) 386.1933 hoangsonkt@yahoo.com
23		Mr. Laurent Nguyễn Học Tập	Saigon, du học Roma 1968 CH 19??	Roma	

24		Rev. Dom. Nguyễn Thành Tính	Cầnthơ , SN 1940 LM 1971	Nhà Thờ ChínhToà Cần Thơ, 14 Nguyễn thị Minh Khai, An Lạc, Ninh Kiều, TP Cần Thơ	+84 (710) 382.1557
25		Rev. Ignat. Nguyễn Ngọc Tước	Quynhon , LM 1971	2510 E. Hanna Ave. Tampa, FL 33610	+1 (813) 238 6588 igntuoc@hotmail.com
26		Rev. Dom. Lê Văn Thanh	Vĩnhlong , LM 1971	† R.I.P 24/05/2006	
27		Rev. Jos Nguyễn Quang Thạnh K6.5	Nhatrang , LM 1970 Manila	Good Shepherd Seminary PO Box 4149 Homebush NSW 2140 Australia	+61 (02) 9752 9600 – 9752 9603 josephthanh@bigpond.com tnghuyen@sgs.org.au
28		Rev. Ant. Nguyễn Trường Thăng	Đànăng , LM 1971	NT Thị Xã Hội An, 2 Ng.. Trường Tộ	+84 (510) 391.6258 antonthang@gmail.com
29		Rev. Jos Nguyễn Văn Thur	Đalat/ Hảiphòng , LM 1971	Church of The Resurrection PO Box 59300 San Jose CA 95159	Jvanthu@sbcglobal.net
30		Msgr. Phil. Lê Xuân Thượng K6.5	Nhatrang , LM 1970 Manila Mgsr.	8503 Kirwood, Houston, TX 77072	+1 (281) 495 8133
31		Rev. Louis Nguyễn Văn Vầy (Thành)	Saigon . rời HV 1968, vào lại ĐCV NY, LM 1994	55 Grand St. Newburgh, NY 12550	+1 (914) 561 0885 louisvanthanh@hotmail.com
32		Rev. Stanislas Nguyễn Đức Vệ	Huế , LM 1971	TGM Huế, 6 Nguyễn Trường Tộ, TP Huế	+ 84 (54) 382.3100 Sta.nguyenducve@gmail.com
33		Rev. Jacques Huỳnh Liên Ban	OFM Saigon SN 1941 LM 1971	Ấp 3, xã Trừ Văn Thố Bến Cát Bình Dương	+ 84(650) 355.2117 cdsb@pmail.vnn.vn
34		Rev. Iren. Nguyễn Thanh Minh	OFM Saigon SN 1945 LM 1971	3 Mai Thị Lựu P. Đakao Q 1 TP HCM	+ 84(8) 38222294 ireneminh@gmail.com
35		Rev. Camillus Trần Văn Phúc	OFM Saigon SN 1945 LM 1971	41 Củ Chi, Vĩnh Hải, Nha Trang	+ 84(58) 383.2949 camiloofm@gmail.com
36		Rev. Pet. Nguyễn Văn Quý	OFM Saigon SN 1942 LM 1971	Canada	pierreofm@hotmail.com
37		Rev. Jos Nguyễn Xuân Quý	OFM Saigon SN 1945 LM 1971	NT Anton HT 65 Vĩnh Phước Nha Trang	+84 90.512.7461 phugia19@gmail.com

38		Rev. Ambr. Nguyễn Văn Sĩ	OFM Saigon SN 1943 LM 1973	Roma, Ý	avansi@ofm.org
39		Rev. J. B. Nguyễn Gia Thịnh	OFM Saigon SN 1946 LM 1973	Bỉ	jfthinh@yahoo.com
40		Mr. Jean Pet. Tạ Đình Vui	OFM Saigon SN 1948 LM 1971 CH 1989 TH 1990	45/12 Võ Văn Ngân Thủ Đức TP HCM	+84(8) 3896.7110 tinvuicfc@gmail.com
41		Rev. Alejandro Cuervo Arango	SJ Saigon SN 1941 LM 19??	Ruiz Hernandez 10, 47002 Valladolid, SPAIN	amicoop@jesuitas.es
42		Mr. Jos. Nguyễn Văn Tấn	CSsR Đà Lạt SN19?? CH 1971 TH ?		

KHÓA 7 – 1964

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Jos Nguyễn Chính K7.6	Quynhơn, LM 1971	St Ambrose Church, 240 Adam St, Dorchester , MA 02122 - 1380	+1 (617) 617 265 5302/513 7021
2		Rev. Jos Trần Đức Dậu	Phanthiết/ Thanh Hóa LM 1972	GX. Thanh Hải Phan Thiết	+84 (62) 381.1501 thanhhaichurch@gmail.com
3		Mr. Ant Nguyễn Thành Duy	Vĩnhlong, CH 19??		
4		Mr. Dom. Nguyễn Ngọc Đễ	Đàlạt/Hảiphòng, LM 1972 CH 1993	Australia	dominicyes@aol.com
5		Rev. Pet. Nguyễn Hữu Giải	Huế, LM 1972	An Bằng Hương Toàn, Hương Trà, Thừa Thiên, Huế	+84 (54) 386.0821
6		Rev. Jos Nguyễn Quốc Hải	Phanthiết/Vinh, LM 1972	1806, Ashland Ave. Norfolk, VA 23509 - 1236 USA	+1 (727) 622 4248 Quochai1806@yahoo.com
7		Rev. Paul Lê Đức Huân	Đàlạt/ThanhHoá LM 1972	NT Chính Toà Đà Lạt +84 (63) 382.1421	paulhuan@hcm.vnn.vn
8		Mr.. Paul Nguyễn Văn Hoà	Nhatrang, CH 19??	France ?	
9		Rev. Dom. Trần Văn Minh	Xuân lộc/Thái bình, LM 1972	NT Lộc Hòa, Ấp Lộc Hòa, Tây Hòa Trảng Bom, Đồng Nai	+84 (61) 386.6431 petviet@yahoo.com
10		Mr. Pet. Nguyễn Quang Minh	Sàigòn, CH 1966		
11		Rev. Paul Võ Văn Nam K7.8	Cầnthơ/Vinh, LM 1973	NT Đại Hải , Phụng Hiệp, Sóc Trăng	+84 (79) 387.9008
12		Mr. Pet. Nguyễn Văn Nét	Longxuyên, CH 19?? TH 19??	5907 Pearson Dr Brooklyn Center	+1 (763) 533 5240

		(Nam)		Mn 55429 USA	
13		Rev. Jos Chu Van Nghi K7.8	Longxuyên/Phátdiệm, LM 1973	† RIP 5 Aug 2001 Sydney	
14		Rev. Joachim Hồng Minh Nghiêm	Vĩnhlong, LM 1972	Hưu Dưỡng	
15		Rev. Pet. Nguyễn Hữu Như	Phanthiết/Vinh, LM 1972	GX Hiệp Đức, Hàm Thuận Nam, Bình Thuận	+84 (62) 386.7131 nhuunhuong@yahoo.com
16		Mr. Pet. Trần Công Ngan	Đànăng/Hà Nội, CH 1966		
17		Mr. Ant. Đặng Phú Nguyên	Kontum, CH 19??		
18		Rev. Andre Nguyễn Văn Phúc	Huế, LM 1972	GX. Đốc Sơ, Hương Sơ, TP Huế	+84 (54) 353.0115
19		Rev. Fr.X. Phạm Quyền	Phanthiết/Vinh. LM 1972	GX Chính Tòa, Phan Thiết, Việt Nam	+84 (62) 381.9571 chaquyen@gmail.com
20		Mr. Paul Nguyễn Đức Sách	Kontum, lm 1972, LM 1972 CH 1990	Australia	ndsach@yahoo.com.au
21		Rev. Jos Nguyễn Văn Thanh K7.6	Xuân lộc, LM 1971	NT Thái Xuân, ấp Bảo Định, Xuân Định, Xuân Lộc, Đồng Nai	+84 (61) 372.1064 nguyengiu22@pmail.vnn.vn
22		Mr. Jos. Trần Hữu Thanh	Kontum, SN 1942 CH 1966, TH 1968	B 159/37 Xóm Chiều P.6 Q.4 TP.HCM	+84 (8) 6291.0244
23		Rev. Jerome Nguyễn Văn Thao K7.6	XuânLộc/Quynhon/ Bácninh, LM 1971	NT Mẫu Tâm, ấp Gia Yên, xã Gia Tân 3, H.Thống Nhất, T. Đồng Nai	+84 (61) 360.0133
24		Rev. Fr.Xavier Hồ Ngọc Thịnh K7.0	Đànăng/Thanh hóa, LM. 19?? Rome	Kirchgasse 5, D- 96361 Steinbach – Windheim Germany	+49 (09268) 95 15 dr_hongoc@hotmail.com ngocthinhh@yahoo.de
25		Rev. Vinc. Fer. Trần Thế Thuận	Phú cường/Bácninh, LM 1972	GX Bến Sắn, Khánh Bình. Tân Uyên, Bình Dương	+84 (650) 365.9905 thethuanvn@hcm.vnn.vn
26		Rev. Joseph Trần Minh Tiến	Đà Lạt/Hà Nội LM 1972	NT Thiện Lâm 419A/23 Nguyễn Tử Lực P 8 TP Đà Lạt	+84 (63) 382.4653 trantien@hcm.vnn.vn
27		Rev. J. B. Nguyễn Ngọc Tiến	SJ Saigon SN 1943 LM 1974	Giáo xứ Tạo Tác 3A Nguyễn Đình Chiều, P9, Đà Lạt	+84(63) 383.1844 sjtien@hotmail.com
28		Rev. F. X. Nguyễn Đình Kim	Giuse Nhatrang SN 19?? LM 19??		

KHÓA 8 – 1965

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Fr Võ Thành Bút	Quy Nhơn, CH 1966	3535 – 168 th , Torrance, CA 90504 USA	+1 310-328.8809??
2		Rev. Fr Trần Ngọc Bửu	Đà Nẵng, LM 1973	Immaculate Conception Church, 414 E. 14 th Street New York, NY 10009-3443	+1 (212) 254 0200
3		Mr. Ign Nguyễn Công Cẩn	Sài Gòn, CH 1965		
4		Mr. Paul Nguyễn Văn Chung	Nha Trang, CH 1965	Seattle, Washington State, USA ??	+1 (206) 767-8307
5		Rev. Pet. Hoàng Ngọc Dao	Đà Lạt/ Phát Diệm, LM 1973	† RIP 22/03/2005 Bảo Lộc	
6		Rev. Pet. Nguyễn Văn Đông K8.7	Kontum, LM 1972	NT Thăng Thiên, 2 Quang Trung, Tây Sơn, TP. Pleiku	+84 (59) 382.4713 dongpku@dng.vnn.vn
7		Mr. Jos Lê Công Đồng	Huế, CH 1971	Paris France	
8		Mr. Ant Trần Trung Giá	Sài Gòn/Bù Chu, CH 1967	617 S. 328th Place Federal Way, WA 98003 USA	+1 (253) 661-3694 thaygia@yahoo.com
9		Mr. Paul Nguyễn Ngọc Hoàng	Đà Lạt, CH 1965		
10		Rev. Jos Đình Hữu Huynh K8.9	Long Xuyên/Bù Chu, LM 1974	† RIP 24/10/ 1995	
11		Rev. JB Huỳnh Hữu Khoái K8.9	Nha Trang/Kontum, LM 1975	24 Angel Ave. Murgon. QLD 4605 Australia	+61 (07) 3681 406
12		Rev. Jos Lại Văn Khuyển K8.9	Long Xuyên/Bù Chu, LM 1974	Holy Family Church 1957 Coolidge St, San Diego, CA 92111- 7013 USA	+1 (619) 277 0404
13		Rev. Andre Huỳnh Thanh Khương K8.7	Quy Nhơn, LM 1972	† RIP 13/01/2005	
14		Rev. Phil Lê Đạo Luận	Vĩnh Long, LM 1973	† RIP 200? (Belgium)	
15		Mr. JB	Cần Thơ, CH		

		Nguyễn Văn Nhâm	1966		
16		Mr. Pet. Nguyễn Tấn Nhiều	Longxuyên, SN 1944 CH 1967	Ấp Bình Tây 1, xã Phú Bình, huyện Phú Tân, tỉnh An Giang	+84(76) 358.2424
17		Rev. Fr.Xavier Trịnh Văn Phát	Sàigòn/Hà Nội, LM 1973	23 Commercial Road, SALISBURY SA 5108 AUSTRALIA	+61 8 8258 2314 pphat@tpg.com.au
18		Rev. Antoine Manivang Phonsavane	Laos, LM 1973		
19		Rev. Lucas Phạm Quốc Sử	Đàn ăng/Hà Nội, LM 19??	USA	
20		Rev. Mic Nguyễn Kim Sơn (Thanh)	Huế, LM 1973	40 Rue Raphael Ponson, F-13008 Marseille France	+ 33 (04) 9177 1544
21		Msgr Pet. Nguyễn Văn Tài	Vĩnh Long, LM 1973 Mgsr.	RadioVeritas PO Box 2642, QC, Manila Philippines	+63 2 939 0011 veritas@mn1.sequel.net
22		Rev. Pet. Phan Xuân Thanh	Huế, LM 1973	GX An Vân, Hương An Hương Trà, TP Huế	+84 (54) 351.0741 pxthanh@dng.vnn.vn
23		Rev. Step Dương Thành Thăm K8.7	Quy nhơn, LM 1972	NT Hoà Ninh, 128 Nguyễn Huệ, Quy Nhơn 091.451.7568	+84 (56) 381.2128 stephanustham@yahoo.com.vn
24		Rev. Ant. Nguyễn Văn Trọng	Mỹ Tho, LM 1973	NT Hòa Bình, Ấp Khương Ninh, Xã Long Bình Gò Công Tây, Tiền Giang	+84 (73) 383.0211
25		Rev. Jos Nguyễn Văn Út (Hải Uyên)	Cần Thơ, LM 1973	NT Đông Lợi, Phong Hiệp, Hậu Giang	+84 (711) 384.9813
26		Rev. Ant. Nguyễn Văn Chúc	OFM Saigon SN 1947 LM 1975	16 Huyền Trân Công Chúa, HT 15 Đà Lạt	+84 (63) 382.3664 ngvanchucofm@gmail.com
27		Rev. Joachim Nguyễn Văn Có	OFM Saigon SN 1944 LM 1975	42 Cù Chi, Vĩnh Hải, Nha Trang	(58) 3832949 gioankimco@gmail.com
28		Mr. Jos Nguyễn Trọng Đa	OFM Saigon SN 1945 CH 1971 TH 1974	43 Ng Thông P7 Q3 TP.HCM	[84] 93 842 2632 nguyendantt@yahoo.com
29		Rev. Alexis Trần Đức Hải	OFM Saigon SN 1948 LM 1975	Đài Loan	alextdhai@hotmail.com
30		Mr. Step. Trần Xuân Hồng	OFM Saigon SN 1947 CH 1974 TH 197?	Canada	
31		Rev. Jos.	OFM Saigon	Thôn Hạ, Diên	+ 84 (58) 378.5005

		Nguyễn Đình Ngọc	SN 1946 LM 1974	Lâm, Diên Khánh, Khánh Hồ	cupdinhngoc@gmail.com
32		Rev. Jos. Lê Thanh	OFM Saigon SN 1946 LM 1974	Nt. Bình Giả 1 Châu Đức Bà Rịa- Vũng Tàu	[84] 90 989 0333 lethanhofm46@yahoo. com
33		Rev. Jos. Nguyễn Xuân Thảo	OFM Saigon SN 1947 LM 1975	3 Mai Thị Lựu P. Đakao Q 1 TP HCM	+ 84 (8) 3822.2294 jxuanthao12@yahoo.com
34		Rev. Pet. Nguyễn Tín	OFM Saigon SN 1948 LM 1975	18 Phan Văn Trưởng, Q.1, TP. HCM	+ 84 (8) 3829.9810 tutinofm@gmail.com
35		Rev. Jean Trần Văn Nam	SJ Saigon SN 1940 LM 1973	† RIP 16-8-2005 Thủ Đức	
36		Rev. Míc. Trần Đình Cường Phùng	SDB Saigon SN 194? LM 1974	† RIP 1-10-2002	
37		GM. Pet. Nguyễn Văn Đệ	SDB Saigon SN 1946 LM 1973 GM phụ tá Bùi Chu 2005	Toà GM Bùi Chu: Xã Xuân Ngọc, H.. Xuân Trường Nam Định	+84 (350) 375.1653 de339axh@hcm.vnn.vn
38		Rev. Jo. Pet. Hà Văn Báu	CM Đà Lạt SN 1944 LM 1973	40 Trần Phú Đà Lạt Lâm Đồng	+84(63) 382.3089 pr_bau@pmail.vnn.vn
39		Rev. Gerard Trần Công Dụ	CM Đà Lạt SN 1945 LM 1974	Congregazione della Missione Via dei Capasso 30 00164 Roma	ge_tcd@yahoo.com
40		Rev. Pet. Mai Đạo Hiền	CM Đà Lạt SN 194? LM 1973	P.O. Box 1114 Ashfield NSW 1800 Australia	+61(02) 9716-7806
41		Rev. J. B. Nguyễn Quốc Thư	CM Đà Lạt SN 1945 LM 1973	Hòm thư số 3, ấp Cầu Ván, Phú Túc, Định Quán, Đồng Nai	[84] 98 421 6871 (61) 363.0918 jpnguyenquoc1@yahoo. com
42		Rev. Gerard Trần Lộc	Giuse Nhatrang SN 1916 LM 1975	Tu viện Thánh Giuse Nha Trang: HT 52, 10 Võ Thị Sáu, Nha Trang	+(58) 388.1100

KHÓA 9 – 1966

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Jac. Đặng Công Anh	Quynhon, LM 1974	NT Quy Hiệp, 142 Ngô Mây, TP Quy Nhơn - 090.538.8598	+84 (56) 352.3175 Jac.anhdang@gmail.com
2		Rev. Pet. Nguyễn Thiên Cung	Phanthiết/Đàn ăng/ Vinh, LM 1975	Chủng Viện Thánh Nicola, 2 B Hàn Thuyên, TP Phan Thiết	+84 90.907.3356 thiencung47@gmail.com
3		Rev. JB Trần Minh Cương	Nhatrang/Tháibình, SN 1947 LM 1974	NT Tấn Tài TP. Phan Rang, Tháp Chàm, T. Ninh Thuận	+84 (68) 382.5293 +84 90.849.5451 (M) imjscuong@gmail.com
4		Mr. Dom. Nguyễn Văn Chiêu	Longxuyên/Tháibình, CH 19??	† R.I.P	
5		Rev. Joachim	Đàn ăng, LM 1974	2320 N. Cedar St.	+1 (509) 327 1162

		Lê Quang Hiền		Spokane, WA 99205 USA	Joachimlqh@aol.com
6		Rev. Ant. Võ Văn Hoà	Mỹtho, LM 1974	112-80, Rue St. Pierre, St. Norbert, Mb. R3V 1J8 Canada	+1 (204) 269 3240
7		Mr. Ant. Nguyễn Mạnh Kim	Đàlat/Hà Nội, CH 1966		
8		Rev. Jac. Nguyễn Tấn Lập	Vĩnhlong, LM 1974		
9		Rev. Step. Bùi Thượng Lưu	Đàlat/Phátdiệm, LM 1974	Vietnamesische Kath. Mission, Pfizerstr. 5. D- 70184 Stuggart Belgium	+49 (0711) 236 9093/1320F danchuaauchau@t-online.de info@danchua.de
10		Rev. Pet. Nguyễn Văn Mẫn <i>K9.10</i>	Longxuyên, LM 29/06/1975	NT Mỹ Thạnh (Vàm cồng) 35/17A Thới An, Mỹ Thạnh, Long Xuyên	+84 (76) 383.1593 +84 91.378.4998 mennguyen296@gmail.com
11		Rev. Jos Đặng Thanh Minh	Huế, LM 1974	GX Gia Hội, Phú Cát TP Huế	+84 (54) 352.5352
12		Mr. Jos Nguyễn Đức Phương	Sàigòn, CH 1966		
13		Rev. Ant. Nguyễn Ngọc Sơn	Xuân lộc/Bùichu, LM 1974	1B Tôn Thất Tùng, P Phạm Ngũ Lão, Q 1, TP HCM	+84 (8) 3925.0628 antnnson1948@yahoo.com
14		Rev. Pet. Dương Đình Tảo <i>K9.10</i>	Longxuyên/Phátdiệm, LM 1975	Nhà Văng Lai Phát Diệm, 102 Chiến Thắng, P.9 Q.Phú Nhuận, TP.HCM	+84 (8) 3997.8604 - +84 90.822.6543 (M) dinhthao46@hcm.fpt.vn
15		Rev. Pet. Nguyễn Văn Tiến	Phan Thiết/Thanh hóa, LM 1974	NT Phú Hải, 79 Nguyễn Thông KP 1, P.Phú Hải, TP.Phan Thiết – Bình Thuận	+84 (62) 381.642 Impettien@gmail.com
16		Rev. Ant Nguyễn Văn Trạch <i>K9.10</i>	Vĩnhlong, LM 1975	† R.I.P 24/09/2007	
17		Mr. Bart Nguyễn Đăng Trúc	Huế, CH 1967	13G Rue de l' Ill, F 67116 Reichstett France	+ 33 (03) 88 20 5822 trucdang@free.fr
18		Mr. Fr.X. Trần Hữu (Quốc) Trung	Sàigòn/Thái bình, CH 1966	Suite 8, 2 nd Floor, 2-4 Fetherstone Street, Bankstown NSW 2200 AUSTRALIA	+61 (02) 9793 1600
19		Rev. Jos Phạm Văn Tuệ <i>K9.0</i>	Xuân lộc. LM 1973	St Joseph Mission, Algiers, 1000 Westwood Blvd,	+1 (504) 347 4725 tuepvt@aol.com

				Marrero, LA 70072-2415 USA	
20		Rev. Paul Phạm Quốc Tuý	Phúcường, LM 1975	GX Bình Hòa, Ttr. Lái Thiêu, Bình Dương	+84 (650) 375.6477 gxbinhhhoa@gmail.com
21		Rev. Ant. Nguyễn Văn Tuyền	Huế, LM 1976	NT Phú Hậu, 24/485 Chi Lăng , Huế	+84 (54) 352.8187 antontuyen@gmail.com
22		Rev. Pet. Nguyễn Phước Tuồng	Mỹtho, LM 1974	NT Cai Lậy, HT 48, Cai Lậy, Tiền Giang	+84 (73) 382.6548 - 91.362.3980 pherotuong@yahoo.com
23		Mr. Jos Vũ Đình Thủy	Đàlạt/Phátdiệm, CH 1968	82B Trần Hưng Đạo, TP. Long Xuyên, An Giang	+84 (76) 385.2465 - +84 91.861.9777 vuthuy47adl@gmail.com
24		Rev. Thomas d'A Nguyễn Văn Thượng	Kontum/Tháibình, LM 1974	NT Thánh Tâm & NT Tiên Sơn, 542 Hùng Vương Pleiku	+84 (59) 382.3408 – +84 91.4 09.3680
25		Mr. Paul Nguyễn Kim Viên	Quy Nhơn, CH 1970	† RIP 2007 ?	
26		Rev. Pet. Phạm Hoàng Bá	SDB Đà Lạt SN 19?? LM 19??	Canada	
27		Vincent Ferr. Phạm Đình Tiến	Longxuyên/ SOC Châu Sơn 1968		
28		Louis Phạm Như An	SOC Saigon SN 19??		
29		Robert Dương Văn Hùng	SOC Saigon SN 19??		
30		Laurent Đỗ Văn Hùng	SOC Saigon SN 19??		
31		Montfort Phan Quang Thanh	SOC Saigon SN 19??		
32		Phil. Lâm Văn Thơ	SOC Saigon SN 19??		
33		Viện Phụ Stephanus Huỳnh Quang Sanh	OSB Huế SN 1940 LM 1972 Đan Viện Phụ 1998	Đan viện Thiên An, hộp thư lưu ký, bưu điện Huế	+ 84 (54) 382.6635 taosb@pmail.vnn.vn

KHÓA 10 – 1967

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Jos Nguyễn Văn Chánh	Huế, LM 1975	Du học	joschanh@free.fr
2		Mr. Thomas Nguyễn Trí Dũng	Saigon, CH 1976	HUONG MOI EXPORT GARMENT CO.,LTD 122/1 Trần Đình Xu St, Dist.1, HoChiMinh City	+84 (8) 3836.7334 – +84 90.364.2312 (M) Fax: +84.8.3837.2779 huongmoi@hcm.fpt.vn www.huongmoi.com
3		Rev. Jos Nguyễn Viết Đình	Đà Lạt/Hà Nội. LM 1975	NT Tân Thanh, Lộc Thanh, TX Bảo Lộc, Lâm Đồng	+84 (63) 386.4725 +84 98.743.6691 (M) tlthanh@hcm.vnn.vn
4		Mr. JB Phạm Nam Hải	Đàn Ngang/Vinh, CH 1968		
5		Mr. Dom. Nguyễn Hữu Hậu	Kontum/Thái Bình, CH 1970		
6		Rev. JB Phạm Ngọc Hiệp	Huế, LM 1975	GX Lăng Cô, Lăng Cô, Phú Lộc, Thừa Thiên Huế	+84 (54) 387.3442
7		Rev. Jos Đỗ Hiệu	Kontum, LM 1975	NT Phương Hòa, Thôn Phương Hòa, Xã Đoàn Kết, Kontum	+84 (60) 386.3314
8		Mr. Pet. Hồ Văn Khả (Khải)	Cần Thơ, CH 1969		
9		Rev. Pet. Võ Tá Khánh K10.11	Quy Nhơn/Vinh, LM 20/11/1975	Nhà Hưu Dưỡng Toà GM, 116 Trần Hưng Đạo, Quy Nhơn	+84 (56) 381.8657; +84 93.542.4449 juanpesocd@yahoo.com
10		Rev. JB Vũ Dư Khánh K10.11	Sài Gòn/Thái Bình, LM 1980, Can	† RIP 2006 Canada	
11		Rev. Fr.X. Hoàng Đình Mai <i>K10.11</i>	Long Xuyên/Hà Nội, LM 1975	80/1 Bùi Văn Danh, Tp Long Xuyên. An Giang. Việt Nam (76)...	+84 (710) 387.9510 hoangdinhmai@gmail.com gasieu@gmail.com
12		Rev. Joachim Nguyễn Mai	Đà Lạt, LM 1975	???	
13		Mr. Jac. Đỗ Phú Nền	Kontum, CH 1967		hnga@c2i.net
14		Mr. Jos Đoàn Kim Nghi	Xuân Lộc/Vinh, CH 1968		
15		Rev. Joachim Dương Văn Ngoan	Vĩnh Long, LM 1975	GX Phú Long, Tân Phú Trung, TX Sa	+84 (67) 386.2 614

				Đéc, Đồng Tháp	
16		Rev. Paul Lê Văn Nhơn	Quynhon, LM 1975	NT Xuân Quang, Tây Sơn, TP Qui Nhơn	+84 (56) 354.7483
17		Mr. Ant. Trần Văn Nhượng	Longxuyên/Phátdiệm, CH 1972	3317 Big Dalton Ave. Baldwin Park, CA 91776, PO Box 2155 San Gabriel, CA 91778	+1 (626) 337.2955 nhuongtran_2000@yahoo.com
18		Rev. Pet. Lê Văn Ninh	Nhatrang/Vinh. SN 1946 LM 1975	NT Bắc Thành, 38 Lê Thánh Tôn, TP Nhatrang, KH	+84 (58) 351.0551 +84 98.980.4297 (M) revninh@gmail.com
19		Rev. Pet. Lê Văn Pháp	Phúcường, LM 1975	† RIP 19??	
20		Rev. Pet. Phạm Ngọc Phi K10.11	Nhatrang, SN 1946 LM 1975	ĐCV Sao Biển, HT 61, 60 Lý Nam Đề, Phước Long, TPNT	+84 (58) 388.1095 ngocphi@dng.vnn.vn
21		Mr. Jos Trần Minh Phúc	Cầnthơ/Thanhhoa, CH 1968		
22		Rev. Ant. Dương Quỳnh	Huế, LM 1975	NT Phú Cam, Phước Vĩnh, TP.Huế	+84 (54) 382.4956 +84 91.431.3938 adqquinton@gmail.com
23		Rev. Jos Nguyễn Ngọc Quế	Banmêthuột/Vinh, LM 1975	NT Hà Lan BMT	+84 (500) 357.3127 josquengoc@gmail.com
24		Mr. Thomas d'A Nguyễn Ngọc Sơn	Quynhon, CH 1972		
25		Rev. Jos. Lê Văn Sỹ	Nhatrang/Huế, SN 1947 LM 1975	Nhà thờ Chánh Toà, 31A Thái Nguyên Nha Trang	+84 (58) 382.3335 [84] 91 445 9462 josephlvtsy@yahoo.com
26		Rev. Jos Nguyễn Văn Tiểu	Longxuyên/Hà Nội, LM 1981	Nhà Hưu Dưỡng Hà Nội 116/3 Hùng Vương, P9, Q 5 TPHCM	+84 (8) 3857.0400
27		Rev. Joachim Đoàn Sĩ Thục	Nhatrang, LM 1975	Radio Veritas, PO Box 2642, QC, Manila, Philippines	+63 (2) 939 0011 doansithuc@hotmail.com
28		Mr. Pet. Nguyễn Văn Thụy	Cần thơ/Hà Nội, CH 1968	7061 Sowell Ave., Westminster, CA 92683	+ 1 (714) 425-2010 (Cell) Paul0704@yahoo.com
29		Mr. Jos Bùi Văn Vạn	Xuân lộc. CH 1969		
30		Rev. J. B Phạm Đình Khoi	SDB Đà Lạt SN 1945 LM 1975	Nt Liên Khương, Liên Nghĩa Đức	jbkhoi@pmail.vnn.vn + 84 (63) 384.3223

				Trọng Lâm Đồng	
31		Rev. J.B. Nguyễn Văn Thêm	SDB Đà Lạt SN 1947 LM 1975	33/9A Bà Giang, K.P 4, P. Linh Xuân, Q. Thủ Đức, TP. HCM. HT. 767 TP.HCM	+ 84 (8) 3724.0742 jbthemsdb@yahoo.com HT 767 TP HCM
32		Rev. Jos. Phan Thành Thuyết	SDB Đà Lạt SN 1948 LM 1976	La Son, Kontum	[84] 97.8755.410
33		Rev. Đỗ Tiến Hiệp	TGP Sydney/SDB	Canley Heights NSW 2166 Australia	
34		Mr Irenée Lê Hùng Sơn	SDB Đà Lạt SN 1944	MATA 84/20 Tân Hương, Tân Quy, Tân Phú, TP HCM	

KHÓA 11 – 1968

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Mat. Lê Ngọc Bửu	Cầnthơ, LM 1976	ĐCV Cái Răng Cần Thơ, 87/1 Võ Tánh, Ttr. Cái Răng, TP Cần Thơ	+84 (710) 384.7261 mtlongphu@gmail.com
2		Mr. Dom. Đỗ Thắng Cảnh	Huế, CH 1969	761-763 Quốc lộ 22 KP 5, Thị Trấn Củ Chi, TP. HCM	+84 (8) 3892.0389 - 3892.4779 098.367.3512 (M)- 091.367.3512 (M) canhiep_do2001@yahoo.com dothangcanh07@gmail.com
3		Mr. Vinc. Bùi Minh Châu	Banmêthuột/Bùichu, CH 1970		
4		Rev. Vinc. Ferr. Nguyễn Minh Chu <i>K11.12</i>	Longxuyên/Bùichu, LM 1976	NT Hòn Chông, Bình An, Kiên Lương, Kiên Giang	+84 (77) 385.4321 chuvi@hotmail.com
5		Rev. Paulus Nguyễn Văn Đông	Xuân lộc, LM 1975	CV.Xuân Lộc, Y 70 Hùng Vương, Thị Trấn Xuân Lộc, Long Khánh, Đồng Nai	+84 (61) 321.3614 chacaosu@gmail.com
6		Rev. Ant. Nguyễn Văn Đức	Mỹtho, LM 1976	NT Hiệp Hòa, Khu Vực 5, Ttr. Hiệp Hòa Đức Hòa, Long An	+84 (72) 385.4049
7		Mr. Jos. Trần Ngọc Hoa	Nhatrang, CH 1970	934 Apachi Rd, London, Ontario N5V4G4 Canada	+1 (519)34511207 nthuy1@hotmail.com
8		Mr. Jos. Nguyễn Ngọc Hùng	Longxuyên/Tháibình, CH 1974		
9		Rev. Aloisius	Mỹtho, LM 1976	NT Bến Lức, 94	+84 (72) 387.1717

		Nguyễn Trí Hường		Lô 3, Ấp Chợ, Bến Lức Long An	
10		Mr. Jos. Nguyễn Đăng Khoa	Nhatrang/Thanhhoa, CH 1980	20 Medley Ave. Liverpool NSW 2170, Australia	+61 (02) 9730 0078 dkn492000@yahoo.com.au
11		Rev. Pet. Trần Văn Kích (Lâm)	Vĩnhlong, LM 1976	GX Vĩnh Kim, Ấp Chà Và, Vĩnh Kim, Cầu Ngang, Trà Vinh	+84 (74) 382.7026
12		Mr. J. B. Trần Trọng Kim	Kontum/Phátdiệm		
13		Rev. Jos. Nguyễn Viết Liêm	Đàlạt, LM 1976	NT M'Lon, Tr. Thanh Mỹ, Đơn Dương	+84 (63) 384.7620 mlontm@pmail.vnn.vn
14		Rev. Matthias Huỳnh Ngọc Luận	Xuân Lộc/Quynhon, LM 20/11/1975	Rome	
15		Mr. Jos. Trần Việt Nam	Sàigòn, CH 1975	2/20 Nghĩa Phát- P 6 - Q. Tân Bình TP HCM	+84 (83) 3970 1813 +84 90.902.2332 josvietnam@gmail.com
16		Mr. Mic. Nguyễn Văn Ngôn	Vĩnhlong, CH 1975	2556 Taylor Ave. Longview. WA 98632 USA	+1 (360) 578 0412 mnguyen693@cs.com
17		Rev. Paul Nguyễn Văn Oanh	Kontum/Vinh, LM 1975	70/5 KP 9 – P. Tân Biên, TP Biên Hòa	+84 90.824.3393
18		Mr. Pet. Đặng Đình Phương	Sàigòn/Hà Nội, CH 1973		
19		Mr. Pet. Lê Hồng Phúc	Huế, CH 1970	1986 Eglinton Ave. West Toronto, Ontario M6E 2G9	+1 (416) 242 4484 lequangphucpete@yahoo.ca
20		Mr. Damianus Nguyễn Văn Phụng	Quynhon, CH 19??	17 Hẻm Đồng Đa, Điện Biên Phủ, Q Bình ThạnhTPHC M	+84 (8) 3898.2446 anphuocvd@yahoo.com
21		Mr. Phạm văn Tại	LongXuyên/Bắc Ninh, CH 1968	47/2, Khu phố 2, P. Linh Xuân, Q. Thủ Đức TPHCM	+84 (8) 3821.5545 +84 91.374.3370 Hienta9@yahoo.com
22		Rev. JB Nguyễn Thành Tâm	Banmêthuột/Vinh, LM 1975	NT Tình Thương, P. Tân Hòa, TP Banmêthuột, Đăklăk	+84 (500) 382.3286
23		Mr. Jos. Nguyễn Đình Từ	Xuân lộc, CH 1970	† R.I.P 1975	
24		Mr. Jac. Nguyễn Văn Thế	Phúcường, CH 1972	T.T Giáo Dục Thường Xuyên, H. Thuận An – Tỉnh Bình Dương.	+84 (650) 375.3343
25		Mr. Paul Hồ Trí Thức	Nhatrang/Thanh hóa, CH 198?	308 Brushy Creek Trail, Coppell TX	+1 (214) 392.7689 hofamilyx@hotmail.com

				75019 USA	
26		Mr. Barnabas Đỗ Thanh	Kontum , CH 1974	402/8 Lê Văn Sỹ P.14 Q.3 TPHCM	+84 (8) 3843.6400 - +84 91.381.5882 do_thanh@yahoo.com
27		Rev. Ludovicus Nguyễn Ngọc Thanh	Đà Lạt, LM 1976	NT Chân Lộc, 72 Nguyễn văn Trỗi, TX Bảo Lộc	+84 (63) 386.4863
28		Rev. Carolus Hồ Bạc Xái	Cần Thơ, LM 8/8/1976	ĐCV Cần Thơ, 87/1 Võ Tánh, Ttr. Cái Răng, TP Cần Thơ	+84 (710) 384.6142 minhyluc@hcm.vnn.vn hobacxai@gmail.com
29		Rev. Step. Cổ Tấn Hưng	SJ Saigon SN 1929 LM 1974	Cộng đoàn Nhà Hưu 19 đường 5, P. Linh Trung Q. Thủ Đức, TP. HCM	+84 (8) 3829.2148 hungcotan@dongten.net
30		Rev. Vincent Đình Trung Nghĩa	SJ Saigon SN 1946 LM 1991	Cộng Đoàn Thánh Inhã 171 Lý Chính Thắng P 7 Q 3 TP HCM	+ 84 (8) 3526.1485 [84] 90 928 1805 nghiadinhsj@hcm.vnn.vn
31		Rev. Paul Phạm Văn Trị	CM Đà Lạt SN 1947 LM 1976		+ 84 (63) 354.0221 paultritt@gmail.com

KHÓA 12 – 1969

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Fr. X. Nguyễn Chí Cần	Nhatrang , SN 1949 LM 1976	ĐCV Sao Biển, HT 61, 60 đường số 9, Phước Long, Nhatrang	+ 84 (58) 388.1100 chicannt@dng.vnn.vn
2		Mr. Jos. Lê Văn Cường	Đà Lạt/Phátdiệm, CH 1975	38 Concorde Ouest, Montreal H7N1H6 Canada	+1 (450) 975 1788 josephlevancuong@yahoo.com
3		Rev. Aug. Nguyễn Văn Dụ	Huế, LM 1984 Roma	Centro Pastorale Vietnamita, Via Fratelli Bianchin, 2531040 Postioma	+39 (0422) 480 222 anguyen@libero.it
4		Mr. J. B. Huỳnh Tấn Dũng	Quy Nhơn, CH 1977	78 Rạch Bùng Binh P9. Q3, TPHCM Vietnam	+84 (8) 3846.5592 imumba@yahoo.com
5		Rev. Jos Đỗ Viết Đại	Kontum/Hà Nội, LM 1992	CV Xuân Lộc	+84 (61)
6		Mr. Jos Phạm Văn Đảm	Xuân lộc/Thái bình	† RIP 1980	
7		Mr. JB Nguyễn Xuân Hà	Kontum/Thái bình, CH 1977	158/207 Phạm Văn Hai, P 3 Tân Bình 1051A đường Hiệp Nhất, P.4 Q.Tân Bình TP.HCM	+84 (8) 3811.9253 truongthekhanh.pnt@yahoo.com
8		Mr. F. X. Võ Đình Hoa	Quy Nhơn, CH 1977	1822 Rexford Rd Garden Grove, CA	+1 (714) 636 1769 hoavo@usa.com

				92640 USA	
9		Rev. JB Lê Kim Huân	Đà Lạt/Phátdiệm, LM 1987	NT Cát Tiên, Ttr. Đồng Nai, Cát Tiên Bảo Lộc	+84 (63) 388.4034 jblekimhuan@yahoo.com
10		Rev. Jos Nguyễn Việt Huy	Phanthiết/Kontum/ Vinh, LM 1990	CV Nicolas Phan Thiết, 2B Hàn Thuyền, P.Lạc Đạo, TP. Phan Thiết, Bình Thuận	+84 93.356.6044 nviethuy51@yahoo.fr
11		Rev. F. X. Phạm Bá Lễ	Banmêthuột/Vinh, LM 1977	NT Xã Đoài, Đức Minh, Đăkmil, Đăklăk	+84 (50) 384.1514 longcvttq@hcm.vnn.vn
12		Rev. Jos Nguyễn Bá Long	Cầntho/Hà Nội, LM 1978	ĐCV Cần Thơ, 87/1 Võ Tánh, Ttr. Cái Răng, TP Cần Thơ	+84 (710) 321.3525
13		Rev. Jos Nguyễn Văn Lùng (Hương)	Phanthiết/Vinh, LM 1990	Du học Pháp 2007	
14		Rev. Jos Nguyễn Văn Nam	Cầntho/Bắc Ninh, LM 1978	NT Tân Lộc, Cà Mau	+84 (780) 386.7013 josnguyenvannambs@yahoo.com
15		Mr. Jos Phùng Khắc Phan	Longxuyên/Thanh hóa	† RIP 1980	
16		Mr. Jos. Nguyễn Hữu Phúc	Banmêthuột/Hà Nội, CH 1971	1000/ 8 th Ave. NW Puyallup WA 98371	+1 (253) 841 3262 pnguyen@tacoma.k12.wa.us
17		Mr. Vincent Phan Đình Phùng (Tô)	Xuân lộc/Bùichu	247/60 Tân Quới, Đông Hoà, Thuận An, Sông Bé	
18		Rev. Jos Nguyễn Đức Quang	Sài Gòn/Hà Nội, LM 1985	NT Nghĩa Hoà, 25/18 Nghĩa Hoà, P.6 Q.Tân Bình TPHCM	+84 (8) 3865.1679 jossauquang@yahoo.com
19		Rev. Joseph Võ Quý	Nhatrang/Huế, SN 1950 LM 1991	GX Quảng Thuận, Quảng Sơn, Ninh Sơn, Ninh Thuận	+84 (68) 385.4292 quyvojos@hcm.vnn.vn
20		Rev. Joseph Vũ Hùng Sơn (Thanh)	Phúc cường/Hà Nội, LM 1987	GX Phong Cốc, Thái Bình, Châu Thành, Tây Ninh	+84 (66) 382.1180 sonhungtn@hcm.vnn.vn
21		Mr. Pet Trương Phát Thành	Longxuyên, CH 1977		
22		Mr. Jacques Nguyễn Mậu Thích	Đàn ăng, CH 1977	1915 Tripoli Ave. San Jose CA 95122 USA ???	
23		Rev. J. B. Nguyễn Minh Thiện	Banmêthuột/Vinh, LM 19??	† RIP 29/6/1999	
24		Mr. Bemard	Vĩnh long, LM 1976?	Portland, Oregon	

		Trần Văn Tiền	CH 1982	USA	
25		Mr. Jos. Phùng Tuệ	Đànăng, CH 1973	18/58 Trần Quang Diệu P.14 Q.3 TP.HCM	+84 (8) 3931.1033
26		Mr. Jos. Chuong Văn Tuyển	Saigon/Hưng hóa, CH 1975	16 Burns Rd Wakeley NSW 2176 Australia	+61 (2) 9609 1140 joe.chuong@sswahs.nsw.gov.au
27		Rev. Ant Vũ Văn Triết	Cầnthơ/Hà Nội, LM 1978	NT Vị Hưng, Hậu Giang	+84(711) 387.6708 vuvantriet@yahoo.com
28		Rev. Pet. Ngô Văn Xanh	Vĩnhlong, LM 1976	Ba Kè ????	+84 (70) 317.6033 peterxanh@gmail.com
29		Mr. Pet. Hà Văn Khoan	CM Đà Lạt SN 19?? CH 1975 TH 1976	GX Vinh An, Ban mê thuật	
30		Rev. Jos. Nguyễn Văn Lập	CM Đà Lạt SN 1945 LM 2001	11 Yết Kiêu Đà Lạt Lâm Đồng	+ 84 (63) 382.5227 [84] 91 869 2432
31		Rev. Jos. Nguyễn Văn Linh	CM Đà Lạt SN 1944 LM 1976	11 Yết Kiêu Đà Lạt Lâm Đồng	(63) 382.5227 [84] 93 615 1500 nhathovinhson@gmail.com
32		Mr. Pet. Nguyễn Văn Tà	CM Đà Lạt SN19?? CH 19?? TH ?	12 Milton St Bankstown NSW 2200 Australia	+ 61 (02) 9796 3841
33		Rev. Jean Hoàng Gia Bình	OFM Saigon SN 1945 LM 1977	Ấp Tân Bình Tân Mỹ Chợ Mới An Giang	(76) 388.0009 jbinhofm@yahoo.com
34		Rev. Dom. Nguyễn Ngọc Hiếu	OFM Saigon SN 1949 LM 1990	3 Mai Thị Lựu P. Đakao Q 1 TP HCM	(8) 38222294 ngoyen1999@yahoo.com
35		Rev. Paul Đình Huỳnh Hoa	OFM Saigon SN 1948 LM 1977	3 Mai Thị Lựu P. Đakao Q 1 TP HCM	(8) 38222294 hoaofm@gmail.com
36		Rev. J. B. Nguyễn Hùng Lân	OFM Saigon SN 195? LM 197?	Bỉ	jlan.nguyen@skynet.be
37		Rev. F. X. Vũ Phan Long	OFM Saigon SN 1951 LM 1977	3 Mai Thị Lựu P. Đakao Q 1 TP HCM	(8) 3822.2294 fxvpl@yahoo.com
38		Rev. Pet. Đậu Văn Minh	OFM Saigon SN 1950 LM 1977	Đong Yên Bình Giã Châu Đức Bà Rịa – Vũng Tàu	(64) 388.2846 pminhofm@gmail.com
39		Rev. J. B Đình Tiến Hường	SDB Đà Lạt SN 1949 LM 1976	NT Thái Hòa Hố Nai 3, Trảng Bom, Đồng Nai (GP Xuân Lộc)	(61) 398.2066
40		Rev. Joseph Hoàng Văn Hình	SDB Đà Lạt SN 1948 LM 1976	NT Thánh Giuse, Tam Thôn Hiệp, Cần Giẻ, TP HCM	(8) 3889.4092
41		Rev. Pet. Hoàng Đình Thụy	SDB Đà Lạt SN 1948 LM 1976	NT Nghĩa Lâm, 32/3 Nghĩa Hiệp, Liên Hiệp Đức Trọng Lâm Đồng	(63) 384.4142 phdtsdb@hcm.vnn.vn

KHÓA 13 – 1970

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Pet. Trần Văn Chuẩn	Kontum/Thái Bình, CH 1975		
2		Mr. Joseph Nguyễn Tiến Doan	Banmêthuôt/Hà Nội, CH 19??	201 N. Sterling Blvd Sterling VA 20164	+1 (703) 444 1817
3		Rev. Joseph Nguyễn Hữu Duy	Long Xuyên/Hưng Hóa, LM 1977	NT Vinh Sơn, Tân Phát B, Tân Hiệp B, Tân Hiệp, Kiên Giang	+84 (77) 372.0077
4		Rev. Paul Lê Thành Đạo	Long Xuyên, LM 1976	NT Chính Tòa, 9 Nguyễn Huệ A, Mỹ Long, Long Xuyên, An Giang	lethanhagg@hgm.vnn.vn
5		Mr. Antoine Nguyễn Long Định	Nhatrang/Thanh Hóa, CH 1975	8106 Brown Ct, Alexandria VA 22306 USA	longdinh7@yahoo.com
6		Rev. Martin Trần Văn Đức	Sài Gòn, LM 1990 ?	St. Joseph Church 727 Minter St, Santa Ana, CA 92701 ?	smarttran@cs.com
7		Mr. Pet. Nguyễn Văn Hải	Quy Nhơn/Phát Diệm, CH 09/08/1977	GPO Box 951, Canberra City, Australia 2601 Canberra, ACT, Australia	petrusnvhai@yahoo.com
8		Rev. Michael Trần Thế Hải	Banmêthuôt/Bù Chu, LM 1990	NT Phước Vĩnh, Ttr. Phước Bình, Phước Long, Bình Phước	+ 84 (651) 377.5460
9		Rev. Pet. Ngô Phước Hiền	Vĩnh Long, LM 1989	Chủng Viện VL, 88 Trưng Nữ Vương, P 1, TX Vĩnh Long	
10		Mr. Fr. Huỳnh Tỏa Hương	Mỹ Tho, CH 1975	19L Trần Nãi, P Bình An, Q.2, TPHCM	+84 (8) 3898.2702 franhuonghuynh@gmail.com
11		Rev. Mat Nguyễn Văn Khôi	Quy Nhơn, LM 1989	NT Chánh Tòa 122 Trần Hưng Đạo Qui Nhơn	+84 (56) 382.3017; +84 90.553.2238 mtnvkhoi@hotmail.com
12		Mgr. Joseph Nguyễn Chí Linh	Nhatrang/Thanh Hóa, SN 1949 LM 1990 GM 2004	TGM Thanh Hóa, 50 Nguyễn Trường Tộ, P. Trường Thi, TP Thanh Hóa, T. Thanh Hóa	+84 (37) 385.3138 tgmt@hn.vnn.vn ngchil@gmail.com
13		Rev. Joseph Nguyễn Năng	Xuân Lộc, LM 1990	CV Xuân Lộc, Y 70 Thị Trấn Xuân Lộc, Long Khánh, Đồng Nai	+84 (61) 387.0 411 +84 91.803.9256 (M) gsnang@gmail.com

14	Mr. J.B. Dương Quang Ninh	Đà Lạt, CH 1975	486 Moggill Rd, Indooroopilly, Qld 4068, AUSTRALIA	+61(07) 3720 0981 jbquangninh@gmail.com ninhhd@ymail.com
15	Mr. Andr. Nguyễn Hữu Nghĩa	Cần Thơ, CH 1975	406A Phạm văn Hân Q Bình Thạnh TPHCM	+84 (8) 3898.2289 bonumcor@gmail.com ; Huukol@yahoo.com
16	Mr. Antoine Nguyễn Văn Nền?	Mỹ Tho, CH 1970		
17	Mr. Paul Nguyễn Văn Phán	Xuân Lộc/Bù Chu, CH 1975		
18	Mr. Phil Nguyễn Ngọc Phương <i>K13.14</i>	Nhatrang, CH 1990	Số 114/4/5, Đường Tân Sơn Nhì, P. Tân Sơn Nhì, Q. Tân Phú, TPHCM +84 (8) 3810.6852	+84 90 398.5421 Tiệm: +84 (8) 5408.5129 Huongphuong952004@yahoo.com annathienhuong111963@yahoo.com.vn
19	Mr. Joannes LaSalle Lê Tùng Sơn	Sài Gòn/Hà Nội, CH 1975	† RIP 1978	
20	Mr. Patricius Nguyễn Văn Tiền	Phú Cường, CH 197??	221 Hưng Phước, Hưng Định, Thuận An, Bình Dương	
21	Mr. Pet. Nguyễn Tùng	Đàn Nhỏ/Vinh, CH 1975	CA USA	
22	Mr. Bart Thái Văn Thắng	Huế, CH 19??		
23	Mr. J.B. Trần Văn Thạc	Phú Cường, CH 1973	† RIP 1982	
24	Mr. Paul Hoàng Hải Thanh	Kontum, CH 1975	Regents Park NSW Australia	+61 (02) 9643 7812 hoanghaithanh272@yahoo.com.au
25	Mr. Rochus Nguyễn Quang Thanh	Ban Mê Thuột, CH 1975	† RIP 1987	
26	Mr. Jos Nguyễn Văn Thuận	Đà Lạt, CH 1975	Canada???	
27	Rev. Step. Nguyễn Văn Thuyết	Vĩnh Long, LM 1988	GX Trà Ôn, K 6, Đốc phủ Yên, Trà Ôn, Vĩnh Long	+84 (70) 377.0315
28	Mr. Joachim Lê Thanh Trường	Cần Thơ, CH 1975	??? Thủ Đức	
29	Mgr. Cosma Hoàng Văn Đạt	SJ Saigon SN 1948 LM 1976 GM Bắc Ninh 7/10/2008	Toà GM Bắc Ninh, Thị xã Bắc Ninh, Tỉnh Bắc Ninh	+84(241) 382.1438 cosmahvdat@yahoo.com
30	Rev. J.B Nguyễn Trung Kiên	SJ Saigon SN 1949 LM 1993	Cộng đoàn Curia 19 đường 5, P. Linh Trung Q. Thủ Đức, TP. HCM	(8) 3283.8534 knt_jb@hotmail.com
31	Rev. Joseph Hoàng Văn Tinh	SJ Saigon SN 1947 LM 1991	Nhà Ưng Sinh Dòng Tên Việt Nam 600 Xa lộ Hà Nội, P An Phú, Q2 TPHCM	(8) 3744.4766 yusehvt@yahoo.com

KHÓA 14 – 1971

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Alph Trần Ngọc Ái	Banmêthuột, CH 1973		
2		Mr. Antoine Nguyễn Đức Bắc	Xuân lộc,	??? Canada 1980 ?	
3		Mr. Joseph Cao Tiến Chương	Sàigòn, CH 1975	493/57C Cách Mạng Tháng 8, P.13, Q.10, TP.HCM	+84 (8) 6295.1171 caochuong2007@yahoo.com
4		Mr. Dom. Nguyễn Toàn Đông	Vĩnhlong, ??		
5		Mr. JB Huỳnh Minh Sơn Hải	Mỹtho, CH 1973		
6		Rev. Thomas d'A Phạm Quang Hào	Đàlat, LM 1995	NT Suối Thông, Ttr. Thạnh Mỹ, Đơn Dương	+84 (63) 384.7610 suoithong@pmail.vnn.vn
7		Rev. Ant Trần Bạch Hồ	SVD 1991/Quynhon, LM 1998	St. Cecilia's church. 40 College St. Hamilton. QLD 4007. Australia	+61 422 165 664 hotransvd@yahoo.com.au
8		Rev. Paul Đậu Văn Hồng	Kontum, LM 1990	NT Chính Tòa, 13 Nguyễn Huệ, P. Thống Nhất, TX Kontum	+84 (60) 386.2084 tgmkum@dng.vnn.vn
9		Rev. Marco Nguyễn Tuyền Huyền	Xuân lộc/Banmêthuột, LM 1991	CV Xuân Lộc, Y 70 Thị trấn Xuân Lộc, Long Khánh, Đồng Nai	+84 (61) 387.0411
10		Rev. Pet. Nguyễn Tấn Khoa	Longxuyên, LM 1989 ntkagg@hcm.vnn.vn	NT Cần Xây, Bình Đức, Long Xuyên, An Giang	+84 (76) 385.3568 +84 91.370.8201 (M)
11		Mr. Pet. Đào Kiến Khôi	Mỹtho, CH 1975		
12		Rev. Jos Đinh Trọng Luân	Longxuyên, LM 1980	NT Fatima, Cần Thạnh, Cần Đăng, Châu Thành, An Giang	+84 (76) 383.8366 - 386.6113 trongluanag@hcm.vnn.vn
13		Mr. Jos Nguyễn Trọng Lưu	Đàlat, CH 1977	Langkaervej 8381 Mundelstrup ??? Danmark? Holland?	
14		Rev. Jo. Bosco Cao Tấn Phúc	Nhatrang, SN 1951 LM 1995	ĐCV Sao Biển, HT 61, 60 Lý Nam Đề, F. Phước Long, TP Nhatrang	+84 (58) 321.1476 jbctf@yahoo.fr
15		Mr. Pet. Vũ Công Quyết	Đànăng, CH 1980	????? TX USA	+1 (281) 530 9145 quyetvu@aol.com
16		Rev. Emma Nguyễn Hồng Sơn	Xuân lộc, LM 1980	???Du học Pháp.....	
17		Pet. Nguyễn Thanh	Huế, ?		

18		Jos Trần Văn Thảo	Vĩnhlong ?????		
19		Mgr. Stephanus Tri Bửu Thiên	Cần Thơ SN 1950 LM 1987 GM 2003	Toà GM Cần Thơ, 12 Nguyễn trãi, P An Hội, TP Cần Thơ	+84 (710) 386.1513 tribuuthien@mail.vnn.vn
20		Rev. Joseph Đoàn Văn Thịnh	Saigon, LM 1979	NT An Lạc, 15/2 CMT8, P.5, Tân Bình TPHCM	+84 (8) 3845.3834
21		Mr Thaddée Phùng Thuận	Banmêthuột, ??		
22		Rev. Joseph Nguyễn Thường	Nhatrang, SN 1951 LM 1990	ĐCV Sao Biển, HT 61, 60 đường số 9, Phước Long, Nhatrang	+84 (58) 388.6452 josthuong@gmail.com
23		Mr. Mat Nguyễn Trung	Huế	† RIP 1982	
24		Mr. Paul Nguyễn Đức Tuấn	Đànăng, CH 1985	P.O. Box 280, Atwood, CA 92811, USA	+1 (714) 996-2549
25		Rev. Pet. Vương Văn Tuyên	Xuân lộc, LM 1981	NT Thọ Lâm, ấp Thọ Lâm 1, Phú Thanh, Tân Phú Đồng Nai	+84 (61) 385.8136
26		Rev. Pet. Trương Linh Vệ	Cầnthơ, LM 1989	Mỹ Yên, Nhơn Mỹ, Đại hải, Sóc Trăng	+84 (79) 388.2059
27		Mr. Joseph Nguyễn Văn Viễn	Quynhon, CH 1977	21 Lugarno Ave, Leumeah NSW 2560 Australia	+61 (02) 4628 2095
28		Rev. Louis de Gonz. Nguyễn Quang Vinh	Kontum, LM 1991	NT Tân Hương, P.Thống Nhất, TX Kontum	+84 (60) 386.4262 qvktum@dng.vnn.vn
29		Mr. J.B. Nguyễn Đức	SJ Saigon SN 1950 CH 1983 TH 1987	493A/81 CMT8 P 13 Q 10 TP HCM	(8) 3865.7636 [84] 91.879.2195 nguyenduc25@ymail.com
30		Rev.J.B. Trần Văn Nhủ	SJ Saigon SN 1948 LM 1993	NT Công Lý 62/147A Lý Chính Thắng P8Q3	+ 84 (8) 3848.3943
31		Rev. Georges Gouraud	SJ Saigon SN 19?? LM ????		
32		Rev. Augustin Nguyễn Hữu Gia	CM Đà Lạt SN 1949 LM 1992	Nhà thờ Pro'h Đơn Dương Lâm Đồng	+ 84 (63) 384.8644 [84] 91 940 5102 huugia@hcm.vnn.vn
33		Rev. Jos Phan Thái Hòa	CM Đà Lạt SN 1949 LM 1993		+ (84 (63) 3823089
34		Joachim Dương Văn Hùng	CM Đà Lạt SN 19??		
35		Rev. Jean Trần Văn Cương	SDB Đà Lạt SN 1949 LM 1992	NT Dũng Lạc, Phước Nguyên, Bà Rịa	+ 84 (64) 382.5706
36		Rev. Joseph Phạm Văn Hữu	SDB Đà Lạt SN 1947 LM 1990	NT Tân Thịnh, Nhị Tân 2, Hóc Môn, TP HCM	+ 84 (8) 3713.1561 joshuubs@yahoo.com

37		Pt. Jerome Nguyễn Đức Mạnh	SDB Đà Lạt SN 1948	NT Thánh Giuse, Tam Thôn Hiệp, Cần Giờ, TP HCM	manhjrsdb@yahoo.com
38		Rev. Joseph Phạm Văn Nam	SDB Đà Lạt SN 1949 LM 1992	NT K'Rên, Hiệp An, Đức Trọng, Lâm Đồng	+ 84 (63) 368.4863
39		Mr. Đỗ Văn Thuận	SDB Đà Lạt SN 1949		
40		Rev. Joseph Tạ Đức Tuấn	SDB Đà Lạt SN 1949 LM 1992	Don Bosco Dalat, 4G Bùi Thị Xuân, F.2, Tp. Dalat.	+ 84 (63) 382.1527 jostuansdb49@yahoo.com
41		Rev. Joseph Nguyễn Văn Quang	SDB Dalat SN 1948 LM 1976	Nt. Phước Lộc, Phước Hòa, Tân Thành, Bà Rịa VT	+ 84 (64) 389.1955 inguyenq@yahoo.com
42		Mr. Dom.Savio Nguyễn Văn Tuấn	SDB Đà Lạt SN 19??	USA	
43		Mr. Ant. Nguyễn Văn Vy	SDB Đà Lạt SN 19??	Phan Đăng Lưu, Phú Nhuận, Tp. HCM	

KHÓA 15 – 1972

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Joseph Nguyễn Thế Bài	Kontum, CH 1977	38 Tân An, Nhatrang	+84 (58) 325.8051 inchristo62@gmail.com
2		Mr. Dom Đỗ Văn Bông	Xuân Lộc, CH 1977		tramanh_210185@yahoo.com
3		Mr. J.B Lê Cường	Đà Lạt, CH 1977	378/11 Xô Viết Nghệ Tĩnh, P 25, QBT 4/4/1/15 đường số 3 P. Hiệp Bình Phước Q.Thủ Đức	+84 (8) 3727.0094 Cell :090.371.6746 lecuong@hcm.vnn.vn jblecuong@gmail.com
4		Rev. Paul Đình Đình Chiến	Phan Thiết, LM 1994	GX Lương Sơn, Bình Thuận	+84 (62) 387.3102
5		Mr. Jos Hồ Đắc Chương	Ban Mê Thuột, CH 19??		
6		Mr. Ant Nguyễn Minh Dũng	Quy Nhơn, CH 1997	Tân Sơn - Thành Hải - Phan Rang Tháp Chàm - Ninh Thuận	+84 (68) 382.5901 – +84 91.6 36.7230 minhdungnt@gmail.com
7		Mr. Pet. Lê Minh Đức	Mỹ Tho, CH 1977	8551 S. 114 St. Seattle, WA. 98178 .USA.	+1 (206)-772-8551 or cell:253-334-9198. peterducle@hotmail.com
8		Mr. Pet. Nguyễn Văn Giàu	Phước Cường ??	290/22 Nơ Trang Long P12, Bình Thanh TpHCM	+84 (8) 3894.6541 +84 90.362.9605

9		Rev. Joseph Lê Vinh Hiến	Xuân Lộc, LM 1983	NT Kim Thượng, ấp Tây Kim, Gia Kiệm, Thống Nhất, Đồng Nai	+84 (61) 386.7233 matthieukim68@yahoo.com
10		Mr. Joseph Phạm Văn Hiến	Saigon, CH 19??	1709 W 7 th St, Santa Ana, CA 92703, USA	+1 (714) 550 0017 mrpham123@yahoo.com
11		Rev. Joachim Trần Lực Hiến	Savanakhet Laos, LM 1980		
12		Mr. Fx Nguyễn Văn Hoà	Phanthiết, CH 1973	10 Rue Victor Hugo, 34120 Pézenas France	+33 4 6790 7564 nguyen-van-hoa@wanadoo.fr
13		Rev. Benedictus Nguyễn Hưng	Xuân Lộc/Huế, LM 1996	Toà GM Xuân Lộc, 70 Hùng Vương, Ttr. Xuân Lộc, H Long Khánh, Đồng Nai (Đang du học tại Roma)	+39 06 6988 1024 ext: 423 Cell: 334 118 7600 hungbene@hcm.vnn.vn
14		Mr. Aug. Nguyễn Đức Khang	Nhatrang, CH 1977	3138 Lantern Bay Lane. Katy, TX 77449 USA	+1 (281) 579 8471 (w) +1 713 855 5530 (Cell) khang@cts-tx.com ; khangtwins@yahoo.com
15		Mr. Paul Hoàng Gia Khánh	Đànăng, CH 1976	15052 Ward Street, Apt 6, Westminster, CA, USA	+1 (714) 200 5791 paulhoanggia@hotmail.com
16		Mr. Pet. Nguyễn Khoa	Đànăng, CH 19??		
17		Mr. JB Lưu Văn Lộc	Nhatrang, CH 1977	45/12C Điện Biên Phủ, hẻm Chính Lộ, P 15 Q. Bình Thạnh, TPHCM	+84 (8) 384.05415 vnyemca@hcm.vnn.vn
18		Mr. Marc Nguyễn Trọng Nghiệp	Phước Cường, CH 1975	221 Hưng Phước, Hưng Định, Thuận An, Bình Dương	+84 (650) 374.6167 minhonn@hcm.vnn.vn
19		Mr. Stephanus Nguyễn Văn Quyến	Vĩnh Long, CH 1977	† RIP 19??	
20		Mr. Gabriel Nguyễn Trọng Tài	Mỹ Tho, CH 1977	12 Phan Đình Phùng P 17 Q. Tân Bình, TPHCM (sẽ qua Mỹ ở)	+84 (8) 3810.9902
21		Mr. Joachim Trần Văn Toàn	Đà Lạt, CH 1975	Résidence St Jacques, App 41, 159 Bis Rue du Général de Gaulle, 97400 ST DENIS - LA REUNION	tran.vantoan@gmail.com
22		Rev. Jacobus Nguyễn Văn Tươi	Vĩnh Long, LM 1993	GX Cái Bông, An Phú Trung, Ba Tri, Bến Tre	+84 (75) 385.7123 jactuoi@gmail.com
23		Mr. Pet. Võ Thành Tứ	Sàigon, CH 1977	13139 Georgetown Dr, Sugar Land, TX 77478 USA	+1 (281) 575 6667 tvo512@yahoo.com

24		Mr. Joseph Vũ Thành Thái	Longxuyên, CH 1977	4200 W. Franklin Av. Fullerton CA 92633 USA	+1 (714) 562 8948 vuthanhthai@yahoo.com
25		Mr. JB Lê Văn Thanh	Huế, CH 1977		
26		Mr. Paul Cao Văn Thành	Kontum, CH 1977		
27		Rev. Pet. Đặng Xuân Thành	Quynhon, LM 1981	ĐCV Hà Nội, số 40 Phố Nhà Chung, Hà Nội	+84 (4) 3825.4424 Thanhdx2000@yahoo.com
28		Mr. Ant Trần Văn Thuyền	Banmêthuột, CH 1973		
29		Mr. Joseph Trương Văn Trang?	Longxuyên, CH 19??		trangmyluong@yahoo.com
30		Rev. Pet. Nguyễn Văn Vàng	Xuân lộc/ Cần thơ, LM 1992	NT Suối Cát, ấp Tam Hiệp, Xuân Hiệp, Xuân Lộc, Đồng Nai	+84 (61) 387.1822
31		Mr. Thomas Nguyễn Thành Viễn	Cầnthơ, CH 19??		
32		Rev. Ant. Trần Đức Đậu	SDB Đà Lạt SN 1949 LM 1991	Nt. Ba Thôn, Thạnh Lộc, Q. 12, TP. HCM	tonydausdb@yahoo.com
33		Rev. Vincent Vũ Ngọc Đồng	SDB Đà Lạt SN 1949 LM 1998	Nt. Xuân Hiệp, Linh Xuân, Thủ Đức, Tp. HCM.	vinhluan49@yahoo.com
34		Rev. Jean Nguyễn Văn Kích	SDB Đà Lạt SN 1948 LM 1994	Nt. Tân Cang, Phước Tân, Long Thành, Đồng Nai.	john_kich@yahoo.com

KHÓA 16 – 1973

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. JB Nguyễn Thanh Bình	Cầnthơ, LM 1994	NT Tắc Sậy, Bạc Liêu	+84 91.846.5052(M) +84 (781) 385.0418 gbbinh@gmail.com
2		Rev. Pet. Đặng Văn Đậu	Mỹtho, LM 2001	NT Tân Đông, Xã Tân Đông, Thạnh Hóa, Long An	+84 91.343.0201(M)
3		Mr. Jos Phạm Trọng Đậu	Banmêthuột, CH 19??		
4		Mr. Jos Nguyễn Hải	Huế	97 Sphinx Avenue Revesby NSW 2212 Australia	+61 (02) 9785 2010
5		Mr. Jos Phạm Văn Hậu	Banmêthuột	† RIP 13/07/1975	
6		Mr. Pet. Lê Văn Hiệp	Saigon, CH 19??	Melbourne, Australia	
7		Rev. Tho d'A Vũ Đình Hiệu	Xuân lộc, LM 1999	Toà GM Xuân Lộc, Y 70 Thị Trấn Xuân Lộc, Long Khánh	+84 93.811.3903(M) vptgmquanloc@yahoo.com

8	Mr. Ant Đình Quang Hoà	Đà Nẵng, CH 1973		
9	Mr. Laur Trần Thế Hội	Cần Thơ	† RIP	
10	Mr. JB Phạm Quốc Hùng	Kontum	USA? ???	
11	Mr. Aug Cao Kỳ Hương	Nha Trang, CH 19??	...Nguyễn Bình Khiêm, Nha Trang	+84 90.290.2569(M) caokyhuong53@yahoo.com
12	Mr. Jo Nguyễn Chính Kết	Saigon, CH 19??	6/8A Quang Trung, Tổ 79, P 12, Q. Gò Vấp TPHCM (đang ? Mỹ)	+84 (8) 3987.6932 nguyenchinh2007@gmail.com
13	Mr. Pet. Nguyễn Đình Khâm	Huế, CH 19??	230 Alt Street, Haberfield, NSW 2045 Australia	+61 (02) 9797 0659 peter.nguyen@sswahs.nsw.gov.au
14	Rev. JB Nguyễn Ngọc Lâm	Long Xuyên LM 19??	1984 à Quebec	ngoclamnguyen@globetrotter.net
15	Mr Pet. Trần Liên	Đà Lạt,		
16	Mr. Jos Hoàng Văn Linh	Phước Cường, CH 19??	???USA	hvlinh@yahoo.com
17	Mr. Jac Huỳnh Văn Lương	Mỹ Tho, CH 19??		
18	Rev. Dom. Nguyễn Văn Mạnh	Đà Lạt, LM 1994	Du học Italia	
19	Mr. Jos Nguyễn Văn Nam	Quy Nhơn, CH 1977	40/49B Trần Quang Diệu Q.3 TPHCM	+84 (8) 3846.7120 uynamus@yahoo.com
20	Rev. Jo Đỗ Văn Ngân	Xuân Lộc, LM 1992	CV Xuân Lộc, Y 70 Thị trấn Xuân Lộc, Long Khánh, Đồng Nai	+84 (61) 387.0411 gioanngancvxl@yahoo.com
21	Mr. Jos Bùi Minh Sơn	Nha Trang, CH 19??		kinhkha@yahoo.com
22	Mr. Pet. Nguyễn Văn Tân	Vĩnh Long, CH 19??		
23	Mr. Jos Vũ Văn Thịnh	Long Xuyên, CH 19??		
24	Mr. JB Đoàn Văn Thuận	Phước Cường, CH 19??	5 Monica Close, Lurnea, NSW 2170 Australia	thuandoan51@yahoo.com.au
25	Rev. Joseph Trần Văn Trông	Long Xuyên Phan Thiết LM 1994	NT Hưng Văn, Xóm 3, KP 3, An Thới, Phú Quốc, Kiên Giang	+84 (77) 384.4519 chatrong@gmail.com
26	Rev. Joachim Phạm Công Văn	Quy Nhơn, LM 1993?		mtvansd@gmail.com
27	Rev. Matt. Nguyễn Văn Văn	Vĩnh Long, LM 1990	GX Sa Đéc, 278/3 Quốc Lộ 80, P2, TX Sa Đéc	+84 (67) 386.2663
28	Rev. Ludovicus Nguyễn Hùng Vị	Kontum, LM 1990	+84 166.757.0010	Cvk1963@yahoo.ca

KHÓA 17 – 1974

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Jos Phạm Quốc Anh	Đà Lạt		quocanhdl@yahoo.com
2		Mr. Paul Nguyễn Ngọc Bản	Banmêthuột		
3		Mr. Paul Nguyễn Quốc Bảo	Kontum		
4		Mr. Jean Thái Hữu Cường	Banmêthuột		
5		Mr. Dom. Lê Ngọc Chiêu	Huế		
6		Mr. Thomas Nguyễn Tiến Dũng	Đànăng		
7		Mr. Jos Lê Thành Đông	Cầnthơ	† RIP 2007	
8		Mr. Jos Lê Quang Hiến	Xuân lộc	† RIP 1979	
9		Mr. Jos Đặng Văn Huế	Phúcường	8/9 Thống Nhất, P 13, Q.Gò Vấp	+84 (8) 389.46541
10		Rev. Jos Nguyễn Đức Khản	Phanthiết, LM 1998	NT Hiệp Nghĩa, Tân Thuận, Hàm Thuận Nam, Bình Thuận	+84 (62) 368.1054 duckhan@hcm.vnn.vn
11		Mr. Jos Huỳnh Đăng Khoa	Quynhon	† RIP ???	
12		Rev. Jos Lưu Thanh Kỳ	BanMethuot/PhanthiếtLM 1998	NT Phước Quả, Phước Quả, Phước Tín, Phước Long, Bình Phước	+84 (651) 377.5646 luuthanh@gawab.com
13		Rev. Aloysius Huỳnh Phước Lâm	Longxuyên, LM 1994	NT Chính Toà, 9 Nguyễn Huệ A, Long Xuyên, AnGiang	+84 (76) 394.3737 hplamlx@yahoo.com
14		Mr. Vincent Nguyễn Xuân Minh	Bà Rịa/Xuân Lộc SN 1956 LM 1996	NT Phước Tĩnh, Phước Lễ, Vũng Tàu	+84 (64) 384.2907 Xuanminh1956@yahoo.com
15		Mr. JB Lê Hải Nam	Đànăng	154/4G Nguyễn Văn Lương, P.17, Q.Gò Vấp TP.HCM	+84 (8) 3984.0655 lehainam179@yahoo.com
16		Mr. Andre Nguyễn Quang Phước	Nhatrang		
17		Rev. Paul Nguyễn Minh Tâm	Huế	?83 Harvey Road, Elizabeth Grove, SA 5112, Australia	+61 (08) 8255 2242 minhtampaul@yahoo.com.au
18		Rev. Joseph Trần Ngọc Tín	Kontum, LM 1998	NT Polei Jodrâp, thôn Polei Jodrâp, xã Ya Chim, Tx. Kontum	+84 90.545.0894 lmjostin@hotmail.com lmjostin@yahoo.com
19		Mr. Pet. Nguyễn Văn Tuyết	Nhatrang		tuyet_hodiem@yahoo.com

20		Mr. Jos Vũ Ngọc Trung	Vinhlong	?Brisbane, Queensland???	
21		Rev. Raphael Vô Đức Thiện	Quynhon	456 Dryburgd St, Melbourne North, VIC 3051 Australia	+61 03 9328 2104
22		Rev. Joseph Trần Đình Thụy	Longxuyên, LM 1992	ĐCV Thánh Quí, 87/1 Võ Tánh, Cái Răng, Châu Thanh Cần Thơ	+84 (710) 391.1211 Mobile: 090.854.1828 giuethuy@hcm.vnn.v n
23		Mr. Toma Lê Văn Quyền	CM Đà Lạt SN 19??		
24		Mr. Antoine Nguyễn Quang Vọng	CM Đà Lạt SN 19??		
25		Mr. Joseph Phạm Thanh Liêm	SJ Saigon SN 19??		
26		Mr. Dom. Huỳnh Văn Phương	SJ Saigon SN 19??		
27		Rev. Joseph Nguyễn Cao Siêu	SJ Saigon SN 1952 LM 2000	Học viện Thánh Giuse, 19 Đường 5, P Linh Trung, Thủ Đức TP HCM	(8) 3896.3908 ncaosieu@yahoo.com
28		Mr. Felix Nguyễn Duy Hưng	SOC Saigon SM 19??		

KHÓA 18 – 1975

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Mr. Nguyễn Chấn	Nhatrang	Cây Vông, Nhatrang, Khánh Hòa	
2		Mr. Jacques Nguyễn Đức Chi	Quynhon	Gx. Trung Ngãi, Ấp 2 Xuân Tâm, Xuân Lộc, Đồng Nai	+84-1222-647-870
3		Rev. Pet. Hoàng Bá Chính	OMI Australia/Nhatrang, LM 2000 ?	90-92 Monash St. Sunshine VIC 3020 Australia	+61 (03) 9311 1177 peterhoangomi@hotmai l.com
4		Rev. Joseph Nguyễn Trí Độ	Đàlạt, LM 1997	NT Hòa Ninh, Xã Hòa Ninh, Di Linh	+84 (63) 387.3939 nhathohoaninh@yaho o.com
5		Mr. Võ Thành Huân	Phú Cường		
6		Mr. Pet. Lê Quang Hương	Phanthiết, CH 1977, TH 1990	17/2 Đường 19, Khu phố 3, Phường Hiệp Bình Phước, Quận Thủ Đức, TPHCM, VIỆT NAM	+84 (8) 3727.1295 +84 1 229 095 511 lequanghuongvn@yaho o.com
7		Mr. Joseph Trần Thanh Linh	Banmêthuột		
8		Mr. Nguyễn Văn Lương	Banmêthuột		

9		Mr. Pet. Phan Khắc Nam	Longxuyên		
10		Mr. Trần Hậu Tân	Kontum	Canberra, Australia ???	
11		Mr. Cao Đức Thắng	Nhatrang		
12		Rev. Jos. Nguyễn Văn Úy	Banmêthuôt, LM 1998	Du học Pháp	
13		Rev. Joseph Nguyễn Kim Anh	Phanthiết, SN 1954, LM 1992	NT Kim Ngọc, xã Hàm Thắng, H. Hàm Thuận Bắc, T Bình Thuận	+84 (62)386.6167 nuitapao77@gmail.com
14		Mr. Nguyễn Thanh Bạch	Nhatrang		
15		Mr. Phan Anh Dũng	Saigon		
16		Rev. Hoàng Văn Đạt	Đà Lạt, LM 1994		
17		Mr. Peter Trần Văn Đông	Nhatrang	3909 Taft Park, Metairie, LA 70002, USA	+1 (504) 220-5072 tranvandongsb68@yahoo.com
18		Rev. Micae Hoàng Minh Hùng	Phanthiết, LM 2006	NT Phaolô, Hàm Minh, Hàm Thuận Nam, Bình Thuận	+84 (62) 386.7703 Hung52pt@yahoo.com
19		Mr. Nguyễn Công Quý	Nhatrang	5 Rue Chevreuil 49100 Angers France	
20		Mr. Nguyễn Bá Tín	Phanthiết		
21		Mr. Cao Đức Thắng	Nhatrang		
22		Mr. Bùi Thanh Xuân	Phanthiết		
23		Rev. F.X. Nguyễn Xuyên	Phanthiết LM 19??	Rue de Menin B- 1080 Bruxelles	(02)4111.359 xuyen.nguyen@skynet.be
24		Rev. Pet. Trần Văn Trọ	SJ Saigon SN 19?? LM 1995	Australia	trvantro@yahoo.com.au

Khóa cử nhân 1966

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Fr. Théophane-Trọng Nguyễn Văn Kế	FSC Đà Lạt SN 19??	RIP 2004? Mỹ	
2		Rev. Elie Đỗ Văn Y	OSB Huế SN 19?? LM 19??		

Khóa cử nhân 1968

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Dom. Nguyễn Quang Minh Đăng	Dòng Đồng công CMC SN 19?? LM 19??	RIP 199?	
2		Rev. Pittau	SJ Saigon SN 19?? LM 19??		

Khóa cử nhân 1971

STT	ẢNH	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Gabriel Nguyễn Thái Sơn	SOC Châu Sơn SN 1934 LM 1971	Đan viện Thánh Mẫu Châu Sơn, Lạc Xuân, Đơn Dương, Lâm Đồng.	+ 84 (63) 384.9164

Soạn Tiến sĩ năm 1972

STT	CDUNG	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev. Jos. Nguyễn Văn Hiếu <i>K 6.6</i>	Vĩnh Long SN 1942 LM 1971	Chủng Viện, 88 Trung Nữ Vương, P.1, TX Vĩnh Long	+84 (70) 382.9589
2		Rev Dom. Nguyễn Thành Tính <i>K 6.6</i>	Cần Thơ SN 1940 LM 1971	Nhà Thờ Chính Tòa Cần Thơ, 14 Nguyễn thị Minh Khai, An Lạc, Ninh Kiều, TP Cần Thơ	+84 (710) 382.1557

Soạn Tiến sĩ năm 1973

STT	CDUNG	DANH TÍNH	LÝ LỊCH	ĐỊA CHỈ	LIÊN LẠC
1		Rev Jos. Trần Định <i>K 6.6</i>	Long Xuyên	† R.I.P, 14/02/2005, France	

THÔNG KÊ CÁC LỚP TẠI GHVV

Lâm-Đa-Khoa thực hiện 21.11.2008

Khóa	Số HV	Nội trú	Ngoại trú	Giám Mục	LM triều	LM Dòng	GIÁO DÂN	LM qua đời	Giáo dân qua đời	Tỉ lệ LM(%)	Học viên ngoại trú: 105
1(1958)	24	22	2	2	14	2	6	4	2	75	Dòng Tên 27 (LM 25)
2(1959)	22	17	5		9	5	8	4	1	63,6	Phanxicô 23 (LM 20)
3(1960)	19	16	3	2	7	3	7	2	1	63,1	Don Bosco 23 (LM 18)
4(1961)	26	25	1	3	12	1	10	4	2	61,5	Vinh Sơn 14 (LM 9)
5(1962)	26	23	3		10	1	15	2	2	42,3	Xitô Châu Sơn 8(LM 1)
6(1963)	42	32	10	1	26	9	6	3		85	DCCT 4 (LM 1)
7(1964)	28	26	2		17	2	9	1		67,8	Biển Đức 2 (LM 2)
8(1965)	41	24	17	1	16	14	10	6		75,6	Dòng Giuse 2 (LM 2)
9(1966)	33	25	8		18	3	12	1	2	63,6	Đồng Công 1 (LM 1)
10 (67)	34	29	5		18	4	12	2		64,7	La San 1
11 (68)	31	28	3		12	3	16		1	48,3	
12 (69)	32	28	4		15	2	15	1	2	53,1	
13 (70)	41	29	12	2	9	11	19		3	53,6	
14 (71)	43	28	15	1	13	9	20		1	51,1	
15 (72)	34	31	3		7	3	24			29,4	
16 (73)	28	28			10		18		1	35,7	
17 (74)	28	22	6		7	1	20		3	28,5	
18 (75)	24	23	1		7	1	16			33,3	
Cửnhân 1966	2		2			2					
Cửnhân 1968	2		2			2					
Cửnhân 1971	1		1			1					
TỔNG CỘNG	561	456	105	12	227	79	243	30	21	56,6%	
		561		GM và LM: 318			243	Qua đời: 51		56,6%	

NĂM MƯƠI NĂM
Giáo Hoàng Học Viện Piô X Đà Lạt
(20, 25, 35, 50... năm Tạ ơn ...)

Thiên Cung - Anh Đăng

mf Năm mười năm qua, Hai mươi..lăm năm qua. *f* Năm mười năm qua, Hai mươi..lăm năm qua.

ff Chúa điu dất con con đi, hoài, hoài. *fp* mỗi người Học Viện *f* Chúa điu con dẫn bước đi. mỗi người Học Viện

Án tình Ngài dẫn bước đi. mỗi người Học Viện Thánh Pi - ô. trời. Năm mười năm qua, Hai mươi..lăm năm qua.

Thánh Pi - ô, Pi - ô mười. áng mây trời. Ángel con báo đáp tôi, từng ngày từng giờ nhân chứng cho Chúa điu con bước đi, từng ngày từng giờ nhân chứng cho yêu

p
Cha. thương.

1. Như người mong
2. Như là mùa
3. Như là mùa
4. Trong niện bình

du, Chúa đưa con đi, vượt qua bao thác ghềnh: đón đau và hạnh
xuân, Chúa đưa con đi, hạnh phúc ôi ngút ngàn: biết bao là mộng
thu, Chúa đưa con đi, mùa sương vây lối về: tôi tâm và lạnh
an, Chúa đưa con đi, mặc bao năm tháng dài: khó khăn và thử

phúc.
ước.
giá.
thách.

Như người hiền mẫu, Chúa dạy dỗ
Như mùa hạ nắng, Chúa dạy dỗ
Đông tàn trụi lá, Chúa dạy dỗ
Trong vòng tình yêu, Chúa dịu dặt

con. Để con được làm một người biết yêu thương.
con. Để con được làm một người biết cho thương.
con. Để con mãi là một người biết yêu yêu thương.

Sloppy Rock **Đà Lạt Chào Nhá!** *Anh Đăng*

Đà lạt thân yêu ta xa rồi người ở hôm nao. Học viên Pi -
 ...nay đón tiếp người về ở muốn nơi. Lòng tràn hân

ở xa nhau một ngày ngàn thương nhớ. Đôi cò giữa nắng áo trắng chồn vờn dần bước
 loan như chim hợp đàn về tổ ấm. Những rồi biết mấy xa nhau ngày nào giờ thấy

bay Xuân Hương một hồ chim đàn say sắc thắm Anh Đào chờ xuân đến. Đà lạt hôm.
 nhau, trao nhau nụ cười chặt sắt tay ánh mặt trời lễ được vui....

...buồn. Bao là đa diết thương nhớ ăn su.

Bao là thắm thiết tình nghĩa anh em. Xê mãi cuối chầu trời, người

đã khuất xa người, hẹn ngày mai trên cõi trời. Hòa nhập tiếng

hát cầu kinh ngày GIỖ TỔ PI Ơ. Lòng thắm van xin ơn cho người người được an

vui. Một ngày sẽ rồi mới đến lại về hẹn chúng ta anh em một nhà gặp gỡ

nhau yêu thương chan hòa hạnh phúc thay. Đà lạt thân.

NƯỚC MẮT GỌI VỀ

Lời: Trăng Thập Tự

Phổ nhạc: Ánh Đăng

Nước mắt Mẹ xót xa, Nước mắt Mẹ thương ta. Nước
mắt Mẹ trong đêm, Nước mắt Mẹ thương em. Em biết không
em? Nước mắt Mẹ hôm qua, Nước
mắt Mẹ ngay đây. Nước mắt khóc tội đời, Nước mắt đang gọi
ta, Ta hãy quay về.
1. Về mà sống trong mái ấm nhà Cha, Về mà
2. Về mà sống cho xứng đáng là con, Về mà
sống trong trái tim hiền. Về mà sống vui
sống cao quý như Mẹ chờ. Về mà sống công
trọn nghĩa anh em, Về cùng nhau ta đắp xây cho
bằng với yêu thương, Để trần gian mang đáng đáp thiên
đời
đường. Nước...

Nhớ trường

Ý tưởng: Lưu Phụng Bá Lân
nhạc: Lê Đức Hùng

♩ = 68

Bạn cũ đã về đây nói lại những vòng tay
Bạn cũ đã về đông đầu người mắt người còn

Tình ngỡ đã nhạt phai nhưng vẫn xanh vẫn đây.
Trường cũ vẫn biệt tăm chẳng thấy quay trở về.

Bạn cũ tóc bạc sương tình vẫn mãi thân thương
Hoài niệm mái trường xưa thồn thức buốt con tim.

buồn vui ngày ấy xôn xao kỷ niệm.
Trường ơi! Trường ơi Xin quay trở về.

Năm mươi năm bạn (yêu) ơi! Năm mươi năm trường (yêu) ơi!
Bao yêu thương trăm lắng bao ưu tư trở trăn

Nhớ nhưng nào nói sao cho thỏa.
Bao ước mơ khát khao dâng cao.

Năm mươi năm tình nghĩa. Năm mươi năm gửi trao xin
Nhưng hôm nay bạn (yêu) ơi! xin cứu mang và mơ ước cùng